Bundel van de Algemeen Bestuur webversie van 18 mei 2016

Agenda documenten

- Agenda vergaqdering algemeen bestuur 18 mei 2016.doc
- Technische vragen en antwoorden vergadering algemeen bestuur 18 mei 2016.pdf

1 Opening

1.a Spreekrecht en bepaling primus bij hoofdelijke stemming

1.b Kandidaatstelling en benoeming DB-lid

- mededeling kandidaatstelling en benoeming DB-lid
- conclusies en aanbevelingen

1.c Oordeelsvormend vergaderen 'Bestuurlijke vernieuwing: BOB en lange termijn agenda'

1.c.1Bestuurlijke vernieuwing: BOB en lange termijn agenda

- Bestuurlijke vernieuwing: BOB en lange termijn agenda.pdf

2 Notulen en besluitenlijst

- notulen vergadering algemeen bestuur 20 april 2016 def
- actie- en toezeggingenlijst vergadering algemeen bestuur 20 april 2016
- besluitenlijst vergadering algemeen bestuur 20 april 2016

3 Nota's ter besluitvorming

3.a Zienswijze jaarschijf 2017 ontwerpbegroting BWB 2017 en de meerjarenbegroting 2017-2020

- adviesnota zienswijze jaarschijf 2017 ontwerpbegroting BWB 2017 en de meerjarenbegroting 2017-2020
- ontwerpbegroting BWB 2017 en de meerjarenbegroting 2017-2020
- nieuwsbrief BWB begroting 2017-2020
- nieuwsbrief stand plan van aanpak BWB
- zienswijze ontwerp meerjarenbegroting BWB 2017-2020

3.b Zienswijze op de 1e begrotingswijziging 2016 en de ontwerpbegroting 2017 van het waterschapshuis

- adviesnota zienswijze op de 1e begrotingswijziging 2016 en ontwerpbegroting 2017 van Het Waterschapshuis
- zienswijzeprocedure begrotingswijziging 2016 en begroting 2017 Het Waterschapshuis
- concept voorstel actualisatie begroting 2016
- concept voorstel begroting 2017
- brief zienswijze op begrotingen 2016 en 2017 Het Waterschapshuis
- actualisatie HWH Begroting 2016 (achtergronddocument)
- HWH begroting 2017 (achtergronddocument)

3.c Financiële jaarstukken 2015 en begroting 2017 van de Noord-Brabantse Waterschapsbond

- adviesnota financiele jaarstukken 2015 en begroting 2017 van de Noord-Brabantse Waterschapsbond
- concept brief zienswijze financiele jaarstukken 2015 en begroting 2017
- aanbiedingsbrief financiele stukken van de Noord-Brabantse Waterschapsbond (achtergronddocument)
- jaarrekening over 2015 van de Noord-Brabantse Waterschapsbond (achtergronddocument)
- verslag van de kascommissie van de Noord-Brabantse Waterschapsbond (achtergronddocument)
- begroting voor 2017 van de Noord-Brabantse Waterschapsbond (achtergronddocument)
- notitie communicatieprojecten NBWB in 2017 (achtergronddocument)

3.d Zienswijze begroting 2017 Aquon

adviesnota zienswijze begroting 2017 Aquon

zienswijze begroting 2017 Aquon

programmabegroting 2017 Aquon (achtergronddocument)

4 Mededelingen

4.a Toezichtsoverleg provincie Noord-Brabant - waterschap Brabantse Delta

mededeling toezichtsoverleg provincie Noord-Brabant - Waterschap Brabantse Delta

4.b Samenwerkingsovereenkomst Tot Uitvoering Waterdoelen (STUW)

mededeling samenwerkingsovereenkomst Tot Uitvoering Waterdoelen (STUW)

4.c Melding van nevenfunctie conform artikel 48, tweede lid Waterschapswet

mededeling melding van nevenfunctie conform artikel 48 tweede lid Waterschapswet

5 Ingekomen stukken

6 Rondvraag

7 Sluiting

Agenda Algemeen Bestuur 2015-2019

Datum: 18-05-2016
Tijd: 19:30 - 22:00
Locatie: Kapel
Voorzitter: Moonen, C.P.M.
Toelichting

Punt	Omschrijving

1 Opening

1.a Spreekrecht en bepaling primus bij hoofdelijke stemming

1.b Kandidaatstelling en benoeming DB-lid

Portefeuillehouder: C. Moonen

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

1.c Oordeelsvormend vergaderen 'Bestuurlijke vernieuwing: BOB en lange termijn agenda'

1.c.1 Bestuurlijke vernieuwing: BOB en lange termijn agenda

Portefeuillehouder: C. Moonen

Bij de start van het algemeen bestuur voorjaar 2015 is een werkgroep bestuurlijke vernieuwing gevormd die tot doel heeft voorstellen te doen om de cultuur en structuur van het bestuur te verbeteren. De hoofdpunten van de werkgroep zijn BOB en sturen op hoofdlijnen. Over deze punten is met het algemeen bestuur beeldvormend gesproken op 9 december 2015. Daarnaast is door de AB-leden en de fractievoorzitters een aanzet gedaan voor een lange termijn agenda.

De werkgroep bestuurlijke vernieuwing streeft ernaar om in juni of juli 2016 het algemeen bestuur een besluit te laten nemen over de BOB-methode en de lange termijn agenda. Het onderwerp sturen op hoofdlijnen is nog niet ver genoeg uitgewerkt.

De stap tussen beeldvorming en besluitvorming is oordeelsvorming. Het doel van deze fase is om tot een goede weging te komen van de voor- en nadelen van het betreffende onderwerp. De uitkomsten van de oordeelsvormende sessie worden verwerkt in het besluitvormende document.

Voorgesteld besluit: Het algemeen bestuur:

- discussieert over de invoering van de BOB-systematiek als werkwijze van het algemeen bestuur voor de behandeling van een beperkt aantal belangrijke en niet urgente onderwerpen;

- discussieert over het invoeren van een lange termijn agenda en de werkwijze daarvoor;

- geeft aan hoe het denkt over de voorgestelde ideeën, vragen en varianten;

- geeft aan welke elementen in het voorliggende voorstel missen en een plaats moeten krijgen in het besluitvormende document.

2 Notulen en besluitenlijst

Besluit: Het algemeen bestuur stelt de notulen (inclusief de actie- en toezeggingenlijst) en de besluitenlijst van 20 april 2016 vast.

De vertrouwelijke notulen van het besloten gedeelte ligt ter inzage bij de afdeling bestuur en communicatie.

3 Nota's ter besluitvorming

3.a Zienswijze jaarschijf 2017 ontwerpbegroting BWB 2017 en de meerjarenbegroting 2017-2020

Portefeuillehouder: Th. Schots

De Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB) is gestart in 2012. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 30 van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB) dient het algemeen bestuur van de BWB de begroting voor het jaar 2017 vóór 1 augustus 2016 vast te stellen.

Het algemeen bestuur van het waterschap wordt gevraagd uiterlijk 22 mei 2016 zijn zienswijze over de jaarschijf 2017 in te dienen.

Besluit: Het algemeen bestuur stemt in met een positieve zienswijze over jaarschijf 2017 van de ontwerpbegroting BWB 2017 en de meerjarenbegroting 2017-2020, onder voorwaarde dat de BWB uiterste inspanning verricht om het inverdieneffect van het plan van aanpak ook daadwerkelijk te realiseren. Het waterschap verzoekt de BWB, na realisatie van het plan van aanpak, een eindevaluatie op te stellen en deze te delen met de deelnemers. Daarnaast verwacht het waterschap dat de BWB proactief aan de slag gaat met het aantrekken van nieuwe deelnemers en uitbreiding van de taken voor de bestaande deelnemers. Het waterschap begrijpt, gezien de uitvoering van het Plan van aanpak, dat de dekkingsbijdrage nieuwe toetreders van € 175.000 voor het jaar 2017 is afgeboekt maar niet voor de jaren daarna.

Het waterschap verwacht dan ook dat de BWB vanaf 2018 nieuwe toetreders aantrekt en of uitbreiding van de taken realiseert. Het waterschap wil op korte termijn inzicht in een plan van aanpak hieromtrent en hoe dit zich door vertaalt in de meerjarenbegroting.

Voorts verzoekt het waterschap u om bij toekomstige begrotingen aandacht te schenken aan de "marktpositie" van de BWB, bijvoorbeeld aan de hand van (openbare) benchmark gegevens.

3.b Zienswijze op de 1e begrotingswijziging 2016 en de ontwerpbegroting 2017 van het waterschapshuis

Portefeuillehouder: Th. Schots

Het doorvoeren van de gewijzigde Gr Het Waterschapshuis 2.0 (HWH) is heeft geleid tot een omgebouwde begroting 2016 die helder en duidelijk de nieuwe koers van Het Waterschapshuis aangeeft. Een kleine en flexibele organisatie die de steun en zekerheid aan de deelnemende waterschappen geeft die de waterschappen ook willen. Waterschappen nemen alleen deel aan de producten die ze willen afnemen en lopen geen risico's voor producten die ze niet afnemen.

In deze nota worden twee begrotingen besproken:

Ten eerste de 1e begrotingswijziging 2016 van HWH. Deze laat een stijging zien van € 4 mln. Dit wordt veroorzaakt door een toename met nieuwe producten, een herberekening van de tarieven en een daling van bestaande producten en beschikbare capaciteit. Brabantse Delta neemt ook deel aan die nieuwe producten en dit betekent voor Brabantse Delta een stijging van € 55K.

Ten tweede de ontwerpbegroting 2017 van HWH. De begroting 2017 daalt ten opzichte van de 1e begrotingswijziging 2016 met € 1,9 mln, wat vooral veroorzaakt wordt door een daling van producten ten opzichte van 2016. Tevens wordt er van uitgegaan dat het Waterveiligheidsportaal voor een groot deel is afgerond. De ontwikkeling van de Omgevingswet en de bijdrage van Het Waterschapshuis hiervoor is nog zo onduidelijk dat die niet is meegenomen in de begroting. Voor Brabantse Delta betekent deze begroting een daling van € 45K.

Besluit: Het algemeen bestuur stemt in met de verzending van de zienswijze op de begrotingsstukken aan

Het Waterschapshuis vóór 6 juni a.s.

3.c Financiële jaarstukken 2015 en begroting 2017 van de Noord-Brabantse Waterschapsbond

Portefeuillehouder: C. Moonen

De NBWB heeft zoals gebruikelijk, de financiële jaarstukken aan Waterschap Brabantse Delta aangeboden. Dit betreft de jaarrekening 2015, het verslag van de Kascommissie en de concept-begroting voor 2017. Het AB heeft daarbij de mogelijkheid een zienswijze op de concept-begroting 2017 in te dienen. De jaarrekening wordt ter kennisgeving aangeboden.

Besluit: Het algemeen bestuur:

1. *neemt kennis van de financiële jaarstukken van de NBWB;*

2. *besluit tot het indienen van een zienswijze de concept-begroting 2017 waarin:*

- *met de begroting wordt ingestemd;*

- *wordt aangegeven dat kennis is genomen van de overige financiële jaarstukken.*

3.d Zienswijze begroting 2017 Aquon

Portefeuillehouder: J. van der Aa

Conform de afspraken uit de Gemeenschappelijke Regeling biedt het bestuur van Aquon de begroting 2017 aan. Het waterschap wordt gevraagd hiervan kennis te nemen en te reageren met een zienswijze. De begroting is gebaseerd op een goede analyse van de kostenstructuur als gevolg van de ombouw. Verder is het van belang dat gewerkt wordt met twee deelbegrotingen, één voor het eigenaarsdeel en één voor het laboratoriumdeel.

Het bestuur van Aquon heeft eerder besloten tot het uitvoeren van een aantal 'no regret' maatregelen waaronder de sluiting van de vestiging Breda. Deze laatste zal pas worden geëffectueerd nadat de toekomstvisie van Aquon in de loop van 2016 is vastgesteld.

Besluit: Het algemeen bestuur:

1. *neemt kennis van de Programmabegroting 2017 van Aquon;*

2. *stuurt Aquon een zienswijze op de ontwerp-programmabegroting 2017.*

4 Mededelingen

4.a Toezichtsoverleg provincie Noord-Brabant - waterschap Brabantse Delta

Portefeuillehouder: C. Moonen

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

4.b Samenwerkingsovereenkomst Tot Uitvoering Waterdoelen (STUW)

Portefeuillehouder: C. Moonen

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

4.c Melding van nevenfunctie conform artikel 48, tweede lid Waterschapswet

Portefeuillehouder: C. Moonen

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

5 Ingekomen stukken

--

6 Rondvraag

Mondeling

7 Sluiting

Technische vragen en antwoorden AB 18 mei 2016

2 Notulen en besluitenlijst

(PvdA)
Vraag: nav de notulen: Kunt u ons de reactie van het DB richting de Unie doen toekomen waarover bij agendapunt 5b is besloten?
Antwoord: De tekst van de uitgaande brief is als bijlage bij deze technische vragen en antwoorden gevoegd.

Vraag: In het openbare deel hebben wij kort gesproken over het waarom van in beslotenheid behandelen van agendapunt 5f Wij missen die passage in het verslag. Wij zien graag een voorstel van het DB tegemoet waarin in ieder geval melding wordt gemaakt van het feit dat wij hebben opgemerkt dat het openbaar bespreken wat ons betreft zou kunnen mits er geen sprake is van het expliciet verwijzen dan wel citeren uit het vertrouwelijke stuk.
Het besluit dient in onze ogen in een openbare vergadering te worden genomen!
Dit gebeurt nu impliciet door het besluit wel op de openbare besluitenlijst te vermelden.
Antwoord: De volgende tekst zal als notulenwijziging namens u ter vergadering worden voorgesteld: Aan pagina 13 na de speektekst van de heer Arts wordt de volgende alinea toegevoegd: De heer Schouwenaars: Voorzitter, wij merken op dat wat de PvdA-fractie betreft het onderwerp in het openbaar kan worden besproken mits er geen sprake is van het expliciet verwijzen dan wel citeren uit het vertrouwelijke stuk.

Vraag: In de notulen van het besloten deel wordt op pg 2 de heer Wiegel geciteerd. Er wordt gemeld "enkele maanden geleden" dit graag vervangen doos "enkele jaren geleden".
Antwoord: Dit tekstvoorstel zal als notulenwijziging namens u ter vergadering worden voorgesteld.

3.a. Zienswijze jaarschijf 2017 ontwerpbegroting BWB

(Water Natuurlijk)
Vraag: Vanuit BNDESTEM begrepen wij dat de directeur van BWB in goed overleg is vertrokken. Is hierbij sprake van een vertrekregeling? Zo ja, de hoogte en heeft dit invloed op de begrotingswijziging en of begroting 2017 e.v.

Antwoord: De portefeuillehouder zal tijdens de vergadering een mondelinge toelichting geven.

(CDA)
Vraag: Hoe zien wij de 175.000 , die wordt afgeboekt voor de nieuwe toetreders in 2017 terug in de begroting. Wat is de functie hiervan ?

Antwoord: In de meerjarenbegroting van afgelopen jaar was een bijdrage opgenomen voor nieuwe toetreders van € 175.000,-. Deze bijdrage is meerjarenbegroting 2017-2020 geschrapt omdat de vooruitzichten zijn dat er in 2017 geen nieuwe toetreders zijn.

3.b. Zienswijze 1e begrotingswijziging 2016 en ontwerpbegroting 2017 HWH

(PvdA)
Vraag: De bijdrage van HWH tgv van de omgevingswet zijn niet begroot. Dit gelet op de onduidelijkheid daarin. Onlangs is bestuurlijke overeenstemming bereikt over de financiële kanten van de omgevingswet. Is er nu wel een inschatting te maken wat dat voor HWH en daarmee voor Br D. gaat betekenen?

Antwoord: Niet alle kosten van de omgevingswet hebben betrekking op de informatievoorziening en alleen de kosten van de informatievoorziening vallen onder de vlag van Het Waterschapshuis. Er is nu wel op basis van beschikbare gegevens een eerste inschatting te maken wat de bijdrage van Het Waterschapshuis zal zijn bij het opzetten en implementeren van de omgevingswet. De Unie van Waterschappen en Het Waterschapshuis gaan de komende maanden een en ander nader uitwerken. Begrotingswijzigingen zullen via een zienswijzeprocedure aan alle AB's van de

waterschappen aangeboden worden en dit zal te zijner tijd ook inzicht geven in wat dit voor waterschap Brabantse Delta gaat betekenen.

(VVD)
Vraag: Wat zijn de criteria waardoor een project geaccepteerd wordt en waarop gemonitord wordt?
Antwoord: Het Waterschapshuis voert een uitvoeringstoets uit om te bepalen of en zo ja onder welke randvoorwaarden een opdracht die door de waterschappen geformuleerd wordt, uitvoerbaar is. Criteria waarop een project geaccepteerd en gemonitord wordt zijn:
- Beoogde aansturing realisatie: verankering uitvoering binnen management team HWH, risicoprofiel projectorganisatie, risicoprofiel realisatie, risicoprofiel projectcontrol beheersing, facturatie.
-Toetsing aan de randvoorwaarden van deelnemende waterschappen.
-Toetsing aan de baseline criteria (beleidsuitgangspunten).
-Toetsing van de benodigde capaciteit: benodigde capaciteit aansturing en regie, benodigde capaciteit uitvoering, benodigde capaciteit ondersteunende diensten, benodigde capaciteit facilitair.
- Het aanwezig zijn van een door alle waterschappen ondertekende Dienstverleningsovereenkomst.

3.c. Financiële stukken 2016 en begroting 2017 NBWB

(Water Natuurlijk)
Vraag: Zijn er nog andere partijen die met een werkeenheid een bijdrage leveren aan het GOB?

Antwoord: Nee, er is één werkeenheid onder het GOB en in die werkeenheid zitten alle Manifestpartners. Dit zijn: waterschap de Dommel, waterschap Brabantse Delta, waterschap Aa en Maas, waterschap Rivierenland, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Brabants Landschap, Brabants Particulier Grondbezit, de Brabantse Milieufederatie, de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie, het Toeristisch Ondernemers Platform Brabant en de Provincie Noord-Brabant.

Vraag: Op pg 2 van de adviesnota is onder argument 4 sprake van "de leerstoel"
Kunt u ons op hoofdlijnen informeren over onze band met de leerstoel, anders dan alleen een fin bijdrage van € 20.000,-.

Antwoord: Vanuit de Noord-Brabantse Waterschapsbond is er een overeenkomst met de Tilburg University met betrekking tot financiële ondersteuning van de leerstoel Natuurbeschermingswet. In deze overeenkomst is geregeld dat de Noord-Brabantse Waterschapsbond bestuurlijk meer invloed kan uitoefenen op het onderzoeksprogramma van de leerstoel. Het doel is dat onderzoek gedaan wordt waar de waterschappen behoefte aan hebben. Bij het vernieuwen van samenwerkingsovereenkomst in 2015 was dit een voorwaarde van de waterschappen (vooral vanuit het algemeen bestuur van waterschap Brabantse Delta). De betere betrokkenheid van de NBWB bij het onderzoeksprogramma heeft in elk geval al geleid tot het genoemde wetenschappelijk onderzoek naar de realisatie van de KRW-doelen binnen de nieuwe Omgevingswet.
Vraag: Is er sprake van en samenwerkingsverband, hoe komt die samenwerking tot uiting?
Antwoord: De samenwerking is vastgelegd in een overeenkomst tussen de Noord-Brabantse Waterschapsbond en de Tilburg University.

Vraag: Hebben wij zitting in de maatschappelijke adviesraad?
Antwoord: Ja, via de Noord-Brabantse Waterschapsbond. Daarnaast zijn de vier waterschappen ambtelijk direct betrokken bij de leerstoel.

4.a. Toezichtsoverleg provincie-waterschap

(Water Natuurlijk)

Vraag: Vermeld wordt dat 'Tijdens het overleg zijn een aantal aanvullende vragen gesteld. Deze zijn tijdens het overleg naar tevredenheid van de provincie beantwoord'. Welke waren de aanvullende vragen van de provincie?

Antwoord: De vragen betroffen:

1. Uitvoering maatregelen wateroverlast. Antwoord waterschap: in 2015 conform planning Waterbeheerplan 2010-2015 gerealiseerd.

2. Voortgang GGOR natuur en landbouw. Antwoord waterschap: Er zijn actuele peilbesluiten en er is geen grote autonome opgave voor de landbouw. Het Waterbeheerplan 2016-2021 brengt een opgave met zich mee die onderdeel uitmaakt van de watergebiedsprogramma's. Wat betreft de natuur gaat het dan vooral om de natte natuurparels. In het Waterbeheerplan 2016-2021 is het voornemen opgenomen de overige natte natuurparels aan te pakken.

3. Stand van zaken hydrologisch herstel Natura 2000 gebieden. Antwoord waterschap: Dit is vrijwel allemaal al uitgevoerd met uitzondering van Langstraat en Ulvenhoutse Bos.

Vraag: Is de provincie ook ingegaan op de noodzaak om waterbeleid, met name bij beekherstel via grensoverschrijdend overleg met Vlaanderen tot stand te brengen? Zo ja, wat is de voortgang hierbij, zowel Brabant breed als voor onze Brabantse Delta?

Antwoord: Nee.

N.B. In de mededeling is abusievelijk de overlegdatum overleg 28 november 2015 genoemd. Dit moet zijn 28 januari 2016.

Vraag fractie Natuurterreinen:
In de vergadering van het AB op 20 april heeft zich een merkwaardig feit voorgedaan. Bij agendapunt 2 horen wij dat de geloofsbrieven van de beoogd opvolger van Kees Coppens als fractielid Ongebouwd in orde zijn en vervolgens wordt hij met instemming van alle AB-leden beëdigd. Vervolgens legt het DB een verklaring af over het vertrek van dhr Coppens. We zijn dan inmiddels aan het eind van de vergadering. Er wordt ons medegedeeld dat de ontslagname van dhr Coppens in zal gaan per 16 mei 2016 en dat hij per die datum formeel zijn functie als DB-lid neerlegt.
De dijkgraaf gaf geen gelegenheid hierover vragen te stellen.
Kunt u het AB alsnog uitleggen hoe het juridisch mogelijk is dat de opvolger van een AB-lid reeds beëdigd is, terwijl degene die hij opvolgt nog een maand in functie blijft?

Antwoord:
Wat hier speelt is dat het ontslag van een AB-lid geregeld is in de Waterschapswet en het ontslag van een DB-lid in het Provinciaal Reglement van ons waterschap. Er zit een discrepantie tussen beide regelingen; deze discrepantie is ook gemeld aan de provincie. De heer Kees Coppens heeft per 15 april 2016 met onmiddellijke ingang zijn ontslag aangeboden als AB-lid en als DB-lid.

Het ontslag van een lid van het dagelijks bestuur is geregeld in artikel 12 van het provinciale reglement van het waterschap Brabantse Delta (vastgesteld door provinciale staten). Dit artikel bepaalt het volgende:

> Artikel 12 Ontslag op eigen initiatief
> 1. Een lid van het dagelijks bestuur kan te allen tijde ontslag nemen. Hij doet daarvan schriftelijk mededeling aan het algemeen bestuur.
> 2. Het ontslag gaat in met ingang van de dag, gelegen een maand na de dag waarop hij zijn ontslag heeft genomen of zoveel eerder als zijn opvolger de benoeming heeft aangenomen.

Nu in casu het ontslag als DB-lid is genomen op 15 april 2016, gaat het – ingevolge deze bepaling – in op uiterlijk 16 mei 2016.

Het ontslag van een lid van het algemeen bestuur is geregeld in artikel 20, leden 3 en 6 Waterschapswet:

Art. 20, lid 3 Een tot het algemeen bestuur toegelaten lid kan te allen tijde zijn ontslag nemen. Op een ingediend ontslag kan niet worden teruggekomen. Ontslagneming met terugwerkende kracht is niet mogelijk.
Art. 20, lid 6 Leden van het algemeen bestuur die hun ontslag hebben ingezonden, behouden, ook indien zij ontslag hebben genomen met ingang van een bepaald tijdstip, hun lidmaatschap, totdat de toelating van hun opvolgers onherroepelijk is geworden.

Door snelle actie van de benoemende organisatie (ZLTO) en de gemeente Moerdijk kon de formele procedure voor het toelaten van een nieuw AB-lid snel worden doorlopen. Hierdoor kon op 20 april 2016 het nieuwe AB-lid worden toegelaten.

Een en ander betekende dat toen de heer Coppens per 15 april 2016 beide bestuursfuncties neerlegde, hij vervolgens al op 20 april 2016 formeel geen AB-lid meer was en in feitelijke praktische zin ook geen DB-lid (ondanks dat hij formeel nog tot uiterlijk 16 mei 2016 DB-lid was).

Openstaande vraag algemeen bestuur de heer Verhulst AB 20 april

Vraag: Een van de vragen was of de metingen die in het kader van de KRW gedaan worden door het waterschap, op dezelfde manier worden uitgevoerd als in andere waterschappen. Is daar een standaardnorm voor of heeft elk waterschap eigenstandige ruimte om die speelruimte te gebruiken? Hoe is dat geregeld?

Antwoord: Voor een eenduidige implementatie van de KRW monitoringvereisten in Nederland zijn landelijke afspraken gemaakt tussen het Rijk, de provincies, Rijkswaterstaat en de waterschappen. Alle waterbeheerders monitoren de waterkwaliteit en de ecologische toestand van waterlichamen conform deze landelijke afspraken. Jaarlijks worden de meetresultaten opgenomen in het waterkwaliteitsportaal van het Informatiehuis Water dat de basis vormt voor rapportages aan de Tweede Kamer en de Europese Commissie. Deze gegeven zijn openbaar en te raadplegen via www.waterkwaliteitsportaal.nl . De verschillen in beoordeling van wateren tussen verschillende waterschappen kan eerder worden verklaard door de verschillen in het formuleren van de doelen voor nutriënten. Deze doelen zijn per watertype specifiek en zijn vastgelegd in de factsheets per waterlichaam zoals opgenomen in het waterkwaliteitsportaal.

Bijlage: brief algemeen bestuur aan Unie van Waterschappen over TTIP

Onderwerp: TTIP

Geacht bestuur,
Op verzoek van enkele leden heeft het algemeen bestuur op 20 april 2016 gesproken over het komende handelsakkoord Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP) tussen de Europese Unie (EU) en de USA. Het algemeen bestuur heeft bij deze bespreking de factsheet *TTIP EN DE WATERSCHAPPEN" d.d. 15 augustus 2015 van de Unie van Waterschappen betrokken. Daarbij benadert waterschap Brabantse Delta het onderwerp vanuit zijn positie als functioneel bestuur en onderstreept het waterschap verder de positie van de Unie van Waterschappen als belangenbehartiger van de waterschappen.
Het algemeen bestuur deelt de mening van de Unie dat het handelsverdrag profijtelijk kan zijn voor Nederland maar dat er voor de uitoefening van de functionele taken van de waterschappen ook zorgpunten aanwezig zijn met betrekking tot de in de factsheet genoemde drie thema's:
1. publieke diensten & markttoegang;
2. investeringsbescherming en het geschillenbeslechtingsmechanisme Investor-State Dispute Settlemenf (ISDS);
3. afstemming wet- en regelgeving.
Vanuit de conclusie dat de Unie van Waterschappen materiedeskundige is in dit dossier, dit proces al actief volgt, binnen haar mogelijkheden ook input levert op het proces en daarenboven al een afgewogen standpunt heeft over dit dossier, deelt het algemeen bestuur van waterschap Brabantse Delta u mee dat waterschap Brabantse Delta het standpunt en de handelwijze van de Unie in dit dossier actief steunt.
Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en verzoeken u ons op de hoogte te houden van de ontwikkelingen op dit belangrijke onderwerp.

Hoogachtend,

Het algemeen bestuur,
De dijkgraaf
De secretaris-directeur

Zaaknr. : 16.ZK08671/16.B0143
Kenmerk : 16IT024778
Barcode :

Kandidaatstelling en benoeming DB-lid

Mededeling voor het algemeen bestuur van 18 mei 2016.

Portefeuillehouder: C. Moonen

Na het ontslag van de heer C. Coppens als lid van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur van Waterschap Brabantse Delta is op 15 april 2016 aan de leden van het algemeen bestuur de oproep gedaan om kandidaten voor te dragen voor de opengevallen functie van lid van het dagelijks bestuur. De termijn van voordracht is later nog verlengd naar 2 mei 2016.

Voorgedragen is de heer C.A.M. de Jong van de fractie Ongebouwd. De heer De Jong heeft, zoals bepaald in het Reglement van orde, een recente verklaring omtrent Gedrag (VOG) overgelegd en deelgenomen aan een scan inzake integriteit, verzorgd door een extern bureau. De conclusies en aanbevelingen van deze scan treft u als bijlage aan. Op 13 mei 2016 heeft een afsluitend gesprek plaatsgevonden met de heer Jong en de dijkgraaf in bijzijn van de secretaris-directeur. In dit gesprek heeft de heer De Jong aangegeven dat hij zijn kandidatuur handhaaft en dat hij geen bezwaren heeft wanneer de informatie uit de VOG en de conclusies en aanbevelingen van de externe integriteitsscan in een openbaar gedeelte van de vergadering van het algemeen bestuur worden besproken.

Aan de orde is thans beraadslaging en benoeming van de voorgedragen kandidaat.

De dijkgraaf.

Bijlage: conclusies en aanbevelingen externe integriteitsscan 16IT024806

Datum: 13 mei 2016
Naam schrijver: A.M.W.J.H. Merks

2.5 Conclusies en aanbevelingen

Vanuit de verzamelde informatie en het gesprek met de heer De Jong, hebben wij geen feiten en omstandigheden op het gebied van integriteit aangetroffen die een beletsel vormen voor de benoeming van de heer De Jong als DB-lid van het waterschap. Wij hebben enkele aanbevelingen indien hij lid wordt van het DB.

De nevenfuncties van de heer De Jong bij de Stuurgroep Vitaal Leisure Landschap heeft een (financiële) relatie met het waterschap. De heer De Jong heeft aangegeven dat hij deze nevenfunctie zal beëindigen. Het is goed mogelijk dat het Dagelijks Bestuur een besluit moet nemen over de voortzetting van de (financiële) relatie met Vitaal Leisure Landschap. In dit geval kan er bij de heer De Jong een schijn van belangenverstrengeling ontstaan. Als dit zich voordoet, adviseren wij de heer De Jong hiervan melding te maken in het Dagelijks Bestuur en niet deel te nemen aan de beraadslagingen en besluitvorming. Wanneer er een dergelijke situatie zich voordoet, verdient het aanbeveling hiervan een aantekening op te nemen in de verslaglegging.

De broer en zwager van de heer De Jong bezitten grond en agrarische bedrijven binnen de grenzen van het waterschapsgebied. Het is mogelijk dat het Dagelijks Bestuur besluiten moet nemen die direct het belang raken van de familie van de heer De Jong, bijvoorbeeld rond de Ecologische Verbindingszone. Ook de heer De Jong zelf bezit grond en een agrarisch bedrijf binnen de grenzen van het waterschapsgebied. Het is mogelijk dat het Dagelijks Bestuur besluiten moet nemen die direct het belang raken van de heer De Jong en of zijn familie. In dit geval kan een schijn van belangenverstrengeling ontstaan. Mocht dit zich voordoet, adviseren wij de heer De Jong hiervan melding te maken in het Dagelijks Bestuur en niet deel te nemen aan de beraadslagingen en besluitvorming. Wederom verdient het aanbeveling hiervan een aantekening op te nemen in de notulen

Inbrenger: werkgroep bestuurlijke vernieuwing

Zaaknr. : 16.ZK09599/16.B0121
Kenmerk : 16IT020531
Barcode :

Bestuurlijke vernieuwing: BOB en lange termijn agenda

Doel van de notitie: faciliteren van een discussie door het algemeen bestuur over het invoeren van de BOB-systematiek (beeldvorming – oordeelsvorming – besluitvorming) en een lange termijn agenda.
Samenvatting: Bij de start van het algemeen bestuur voorjaar 2015 is een werkgroep bestuurlijke vernieuwing gevormd die tot doel heeft voorstellen te doen om de cultuur en structuur van het bestuur te verbeteren. De hoofdpunten van de werkgroep zijn BOB en sturen op hoofdlijnen. Over deze punten is met het algemeen bestuur beeldvormend gesproken op 9 december 2015. Daarnaast is door de AB-leden en de fractievoorzitters een aanzet gedaan voor een lange termijn agenda. De werkgroep bestuurlijke vernieuwing streeft ernaar om in juni of juli 2016 het algemeen bestuur een besluit te laten nemen over de BOB-methode en de lange termijn agenda. Het onderwerp sturen op hoofdlijnen is nog niet ver genoeg uitgewerkt. De stap tussen beeldvorming en besluitvorming is oordeelsvorming. Het doel van deze fase is om tot een goede weging te komen van de voor- en nadelen van het betreffende onderwerp. De uitkomsten van de oordeelsvormende sessie worden verwerkt in het besluitvormende document.
Advies: Het algemeen bestuur: - discussieert over de invoering van de BOB-systematiek als werkwijze van het algemeen bestuur voor de behandeling van een beperkt aantal belangrijke en niet urgente onderwerpen; - discussieert over het invoeren van een lange termijn agenda en de werkwijze daarvoor; - geeft aan hoe het denkt over de voorgestelde ideeën, vragen en varianten; - geeft aan welke elementen in het voorliggende voorstel missen en een plaats moeten krijgen in het besluitvormende document.

Bespreking in:	**Vergaderdatum:**
☐ **Directieteam**	
☐ **Overlegvergadering**	
☒ **Dagelijks Bestuur**	26 april 2016
☐ **Georganiseerd Overleg**	
☒ **Besluitvormend AB**	18 mei 2016

☐ **Bijlage(n) bij het besluit**	
-- **Achtergronddocument(en)**	

Doelen nieuwe werkwijze
In het overdrachtsdocument stond een aantal belangrijke suggesties om het functioneren van en de sfeer in het algemeen bestuur te verbeteren. De werkgroep heeft het punt opgepakt door een werkwijze voor te stellen die dit ondersteunt en zorgt dat alle AB-leden een gelijke inbreng kunnen leveren aan de voorkant van en tijdens het gehele besluitvormingsproces. Het doel van bestuurlijke vernieuwing is een sneller, daadkrachtiger en eenvoudiger besluitvormingsproces te realiseren waarbij het algemeen bestuur, het hoogste bestuursorgaan van het waterschap, nog meer dan voorheen in positie wordt geplaatst om op efficiënte wijze op strategisch niveau richtinggevend, kaderstellend en controlerend te zijn. Het DB kan dan slagvaardig handelen langs de lijnen die door het AB zijn uitgezet.

Onderwerp 1: BOB

Waarom BOB
Het BOB- model helpt om de kwaliteit van de besluitvorming te vergroten en het zorgt voor meer draagvlak. Zoveel mogelijk gezichtspunten worden meegenomen in het besluit. Het geeft een heldere structuur. Door dit model te volgen verklein je de kans in veel voorkomende valkuilen te stappen. Bijvoorbeeld te snel beslissen op basis van onvolledige informatie of vastlopen in discussies.

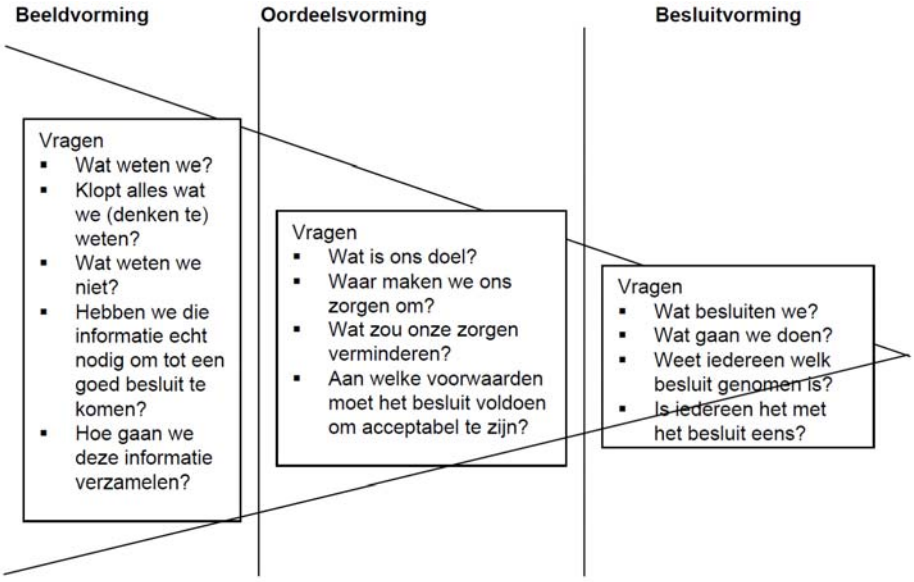

Ervaringen tot nog toe met BOB
Met het BOB-model heeft het algemeen bestuur al geoefend. Op 9 december was een beeldvormende sessie over bestuurlijke vernieuwing. De belangrijkste beeldvormende conclusies van de sessie ten aanzien van BOB waren:

- Het gebruik van dit instrument biedt veel mogelijkheden.
- Van belang is dat de drie stappen (B-O-B) goed worden onderscheiden.
- De fase Beeldvorming kan – mits goed voorbereid en mits men er de tijd voor neemt – veel opleveren. Denk aan het inschakelen van externe experts, buiten binnen halen, etc. Er moet wel voor worden gewaakt dat ook in deze fase Beeldvorming op hoofdlijnen gebeurt.
- De fase oordeelsvorming liefst aan de hand van een concreet stuk met alternatieven.
- De fase Besluitvorming kan kort zijn waarbij het echt alleen nog maar kan gaan over bestuurlijke punten die na de fase Oordeelsvorming nog zijn overgebleven en waarover geen consensus bestaat.
- De aanwezigen van deze werksessie betwijfelden of deze werkwijze BOB leidt tot minder vergaderen.

Daarnaast is de communicatievisie oordeelsvormend en besluitvormend behandeld. Beide sessies zijn door de werkgroep bestuurlijke vernieuwing geëvalueerd. De ervaringen zijn meegenomen in dit document en komen terug als vraagpunten in het blok hieronder. De overall conclusie was dat de oordeelsvorming overwegend positief werd ervaren en dat de behandeling van de besluitvorming nog wat zoeken was. Het met elkaar uitproberen, ervaren en leren maakt onderdeel uit van bestuurlijke vernieuwing.

Hoe werkt BOB

Stap 1: beeldvorming

In deze beeldvormende fase gaat het om het ophalen en delen van informatie die de analyse van het vraagstuk. Kenmerk van deze fase is de analyse van de vraag “Wat is hier aan de hand?” Deze fase wordt pas afgesloten als in het bestuur overeenstemming is over de probleemanalyse. Het gaat hier om een open oriëntatie op het onderwerp, waarbij getracht wordt om een bepaald onderwerp of problematiek vanuit alle perspectieven te belichten.
Voor deze fase zijn diverse modellen mogelijk zoals; rondetafelgesprekken, hoorzittingen, themabijeenkomsten, themacommissies en andere beeldbepalende werkvormen (bijvoorbeeld workshops). Dit wordt bij voorkeur flexibel gehouden zodat de werkvorm past bij het onderwerp.
Ook kunnen desgewenst belanghebbenden en betrokken doelgroepen worden uitgenodigd.

Vragen: wat zijn randvoorwaarden om een goede oordeelsvormende vergadering te hebben.
- Hoe bepalen we de juiste vraagstelling ?
- Hoe zorgen we ervoor dat ‘buiten binnen halen ‘ actief maar ook effectief gebeurt
- Wat is de rol van het dagelijks bestuur in deze fase?

Stap 2: oordeelsvorming

In deze oordeelsvormende fase is het doel om tot een goede weging te komen van de voor- en nadelen van het betreffende voorstel, onderwerp en opties. Een oordeelsvormende sessie heeft het karakter van een open discussie en uitwisseling van argumenten tussen de diverse fracties zonder dat van tevoren al standpunten zijn ingenomen. De fracties spreken vooral met elkaar. Zij geven ook aan wat noodzakelijke elementen zijn die nog in het voorstel missen en die cruciaal zijn voor het besluitvormende voorstel of wat nog bezwaren zijn tegen het voorstel. Technische vragen worden voorafgaand aan deze fase gesteld.
Oordeelsvorming gebeurt in 1 of 2 fasen, afhankelijk van de aard van het onderwerp en de variatie in standpunten in het bestuur. Als oordeelsvorming in 2 fasen gebeurt, dan komt eerst een visiestuk op tafel waarbij het bestuur aangeeft welke elementen in een voorstel terug moeten komen. In de tweede fase is er een concreter voorstel met varianten waarbij het dagelijks bestuur al een voorkeursvariant aangeeft.

Oordeelsvorming kan plaatsvinden in een plenaire bijeenkomst van het algemeen bestuur of in een kleinere vorm. Zo is het bij de gemeente Steenbergen gebruikelijk dat oordeelsvorming plaatsvindt door 2 personen per fractie. Oordeelsvorming vindt plaats aan de hand van een visiedocument of een voortel waar de verschillende opties en argumenten zoveel mogelijk in zijn opgenomen. Dit vraagt aanpassing of een vrijer gebruik van het huidige sjabloon adviesnota of ontwikkeling van een nieuw sjabloon oordeelsvorming.

Vragen: wat zijn randvoorwaarden om een goede oordeelsvormende vergadering te hebben.
- Het vraagt iets van de voorzitter. Een optie is om een technisch voorzitter aan te wijzen voor deze vergaderingen.
- Ook de huidige werkwijze met spreekrondes waarbij tot de voorzitter wordt gesproken en de portefeuillehouder steeds reageert op de inbreng van de fracties, levert geen goed open gesprek tussen de fracties op.
- Wat is een goede samenstelling van het algemeen bestuur voor een oordeelsvormende bijeenkomst? Is dit onderdeel van een reguliere (tevens besluitvormende) plenaire AB vergadering of worden het separate bijeenkomsten met eventueel een kleinere samenstelling.
- Wat is de rol van het dagelijks bestuur in deze fase?

Stap 3: besluitvorming

Doel van de besluitvormende fase is om tot een besluit te komen (al dan niet na stemming) over het voorliggende voorstel zoal dat is aangepast door het dagelijks bestuur na de oordeelsvormende fase. De fracties kunnen moties en amendementen indienen en geven aan welke noodzakelijke elementen nog missen in het voorstel of wat zij (on)acceptabel vinden zodat zij voor of tegen stemmen. In deze fase vindt het debat plaats, met elkaar en met de portefeuillehouder. Belangrijk is dat de discussie uit de oordeelsvormende fase niet wordt overgedaan. Het gaat hier alleen echt nog om de essentiële punten.
Besluitvorming vindt altijd plaats in een plenaire vergadering van het algemeen bestuur waarbij de dijkgraaf voorzit. Een optie is dat voor onderwerpen waarvan de dijkgraaf portefeuillehouder is, een ander DB-lid de rol van technisch voorzitter op zich neemt.

Vragen: wat zijn randvoorwaarden om een goede besluitvormende vergadering te hebben.
- Een optie is om een DB-lid als technisch voorzitter aan te wijzen voor onderwerpen uit de portefeuille van de dijkgraaf. Wat vindt het AB daarvan.
- Wat zijn elementen voor een efficiënte en effectieve werkwijze om tot een goed debat te komen. Volstaan de huidige 2 termijnen waarbij de portefeuillehouder reageert?
- Een mogelijke werkwijze is om voorafgaand aan de vergadering te inventariseren of er fracties zijn die over het voorstel willen spreken. Dit maakt het mogelijk om met hamerstukken te gaan werken. Wat vindt u van deze optie?
- Wat zijn andere randvoorwaarden die het AB nodig heeft om tot een goed debat en besluitvorming te komen.
- Wat is de rol van het dagelijks bestuur in deze fase, in achting nemend artikel 84 lid 2 van de Waterschapswet waarin staat dat het dagelijks bestuur "is belast met de voorbereiding van al hetgeen in de vergadering van het algemeen bestuur ter overweging en beslissing moet worden gebracht".
- Heeft het algemeen bestuur behoefte aan debattraining?

Toepassing van BOB
Met de volledige trits Beeldvorming – Oordeelsvorming – Besluitvorming is een aantal maanden gemoeid. Ook kost het meer (vergader)tijd dan reguliere besluitvorming. Daarom is deze methodiek speciaal bedoeld voor politiek relevante dossiers en vraagt deze om selectieve toepassing. Maximaal 3-4 BOB onderwerpen per jaar is reëel. De uitwerking van selectie van onderwerpen komt in het volgende deel van dit document terug.

Onderwerp 2: Lange termijn agenda algemeen bestuur
Het doel van bestuurlijke vernieuwing is om het algemeen bestuur nog meer dan voorheen in positie te plaatsen. Naast betrokkenheid aan de voorkant bij belangrijke onderwerpen, is er ook behoefte aan het meer regie hebben op de eigen agenda. Dat betekent enerzijds zelf onderwerpen aandragen en anderzijds weten wat er aan komt zodat fracties zich tijdig kunnen voorbereiden.

<u>Proces tot nog toe</u>
Er zijn al een aantal stappen gezet om te komen tot een lange termijn kalender. Op 27 januari hebben de AB-leden in een sessie onder leiding van de werkgroep bestuurlijke vernieuwing onderwerpen geïnventariseerd. Vervolgens hebben de fractievoorzitters op 16 maart deze onderwerpen besproken, gegroepeerd en geprioriteerd. De fractievoorzitters betrokken bij hun afweging naast de onderwerpen vanuit het AB ook thema's die door de ambtelijke organisatie waren aangedragen. De fractievoorzitters hebben een aantal grote onderwerpen benoemd die zij via de BOB-systematiek zouden willen behandelen en daarnaast hebben zij kennisthema's aangewezen die in een losse themasessie kunnen worden behandeld. Kennisthema's zijn onderwerpen waarvan het voor het AB nuttig is om kennis over te hebben zodat zij meer achtergrondinformatie hebben ten behoeve van hun rol. Over deze onderwerpen vindt geen besluitvorming plaats.

<u>Voorstel opstellen en beheer lange termijn agenda</u>
De werkgroep bestuurlijke vernieuwing heeft een evaluatie gehouden op het proces zoals dat afgelopen maanden is verlopen. De conclusie is dat het onderwerp en de werkwijze waarbij het gehele AB is betrokken positief wordt ervaren. Daarom is het voorstel om deze werkwijze ook in de toekomst te behouden. Concreet betekent dit: jaarlijks in het najaar komt er een inventarisatie van onderwerpen die bij het AB leven en die volgens de ambtelijke organisatie voor het komende jaar op de rol staan. De fractievoorzitters bespreken de onderwerpen en prioriteren. Op basis van de prioritering wordt door de ambtelijke organisatie een jaarkalender/termijnagenda opgesteld. In de jaarkalender staan de onderwerpen in tijd uitgezet en staat per vergadering welk type vergadering (thema, B, O of B) aan de orde is en welke voorstellen/onderwerpen aan bod komen.

De lange termijn agenda/jaarkalender geeft het algemeen bestuur een goed overzicht van de onderwerpen die er aan gaan komen en structureert het werk. Dit betekent echter niet dat er geen ruimte is voor actualiteiten. Daarvoor blijft het Reglement van Orde gelden (spoedeisende zaken) en zowel vanuit de ambtelijke organisatie, het dagelijks bestuur en AB-leden kunnen altijd nieuwe onderwerpen worden ingebracht die bespreking/besluitvorming vragen.

De fractievoorzitters bereiden de lange termijn agenda voor en leggen deze voor aan het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur ter besluitvorming. Daartoe komen de fractievoorzitters 2 keer per jaar bij elkaar en vaker als nodig is.

Vragen:
- (H)erkennen de AB-leden de rol van het fractievoorzittersoverleg?
- Welke randvoorwaarden zijn nog nodig om een goed functionerende lange termijn agenda op te stellen en te onderhouden

Hoe ziet de agenda voor 2016 eruit

Voorstel agendering BOB onderwerpen en kennisonderwerpen in tijd (aanzet lange termijn agenda)

11 mei	18 mei	15 juni	22 of 29 juni	13 juli	7 september	14 september
Beeldvorming verbonden partijen	Oordeelsvorming bestuurlijke vernieuwing	Kadernota Jaarrekening Zienswijzen verbonden partijen	Beeldvorming duurzaamheid	Kadernota Besluitvorming bestuurlijke vernieuwing	Kennis-onderwerp	Oordeels-vorming verbonden partijen *

12 oktober	26 oktober	9 november	23 november	7 december
Oordeelsvorming duurzaamheid	kennisonderwerp	Begroting Besluitvorming verbonden partijen	Kennisonderwerp of beeldvorming innovatie	Besluitvorming duurzaamheid

Geel extra bijeenkomst
*Het algemeen bestuur heeft nog niet aangegeven of zij ook oordeelsvormend en besluitvormend wil spreken over verbonden partijen. Mocht dat niet het geval zijn, dan kunnen 14 september en 9 november benut worden voor innovatie.

Kanttekeningen en risico's

Vergadertijd
Hoewel relatief beperkt, levert de BOB systematiek extra vergaderingen of vergadertijd op. Een aantal leden van het algemeen bestuur heeft aangegeven geen extra vergadertijd te willen. De invulling van de vergaderingen (plenair of niet) heeft invloed op de tijd die van AB-leden gevraagd wordt. Daarnaast zal een besluit in de 2e helft van 2016 over sturen op hoofdlijnen en een duidelijk mandaat aan het dagelijks bestuur tot minder vergaderstukken leiden. In de komende maanden is er nog even een overgangsperiode waarbij er tijdelijk meer bijeenkomsten zijn.

Zaaknr. : 16.ZK11832
Kenmerk : 16IT023609
Barcode :

Verslag van de vergadering van het algemeen bestuur van waterschap Brabantse Delta d.d. 20 april 2016 om 19.30 uur te Breda, kapel, Bouvigne.

Aanwezig:
De voorzitter: C. Moonen
De leden: J.J.M. van der Aa, M.J.C.M. Arts, W.J.H. de Boer, W. Bonthuis, C.B.M.E. Franssen, J.J.M. van der Heijden, H.B. Hieltjes, C.A.M. de Jong, L.H. van der Kallen, J.J. Kocx, W.W.J.F. de Koning-Bogers, C.A.M. Korst-Dingemans, C.C.F. Mureau, G.G. de Neve, , P.H.T. Raedts, Th. Schots, H.C.A.M. Schouwenaars, J.A.M. Slenders, C.A.G. Sneep, W. Spierings, J.P.W.A.A.M. Taks, M.C. Velthoen, J.A.P.G. Verhulst, H.P. Verroen, J.J.M. Voets, A.A.F.M. Wijnen

Afwezig met kennisgeving: K. van den Berg, J. van Dam en F.C.J. van Noord

De secretaris-directeur: H.T.C. van Stokkom

Notulist: H. Mutsaerts van Het Notuleercentrum

1. Opening

De voorzitter: Dames en heren, van harte welkom op deze Algemeen Bestuursvergadering. Ik heb een paar korte mededelingen. De dijkgraaf is weer volledig terug en ik ben daar heel blij mee. Ik wil u bedanken voor alle brieven, kaarten en bloemen, want elke vorm van medeleven was ontzettend fijn. Het heeft ook voor mijzelf langer geduurd dan ik aanvankelijk had verwacht en gehoopt, maar soms gaan die dingen zo. Ik heb mij gelukkig de afgelopen weken en maanden weer kunnen inwerken bij het waterschap, stukken gelezen, portefeuilles besproken met de ambtenaren van het waterschap. De tijd in Tilburg heeft mij ook heel goed gedaan als voorzitter van de Veiligheidsregio. Door daar vijf weken actief mee te lopen, kwam ik veel bestuurders en burgmeesters tegen uit eigen gebied, wat ook plezierig was, want daardoor had ik de gelegenheid om bestuurders zelf te informeren over wat er aan de hand is. Dat geldt ook voor collega-dijkgraven en de Commissaris van de Koning. Ik heb regelmatig mensen waar ik veel mee samenwerk, zelf ingelicht en dan weet je zeker dat je dingen zegt die kloppen. Het is altijd fijn dat je het zelf kunt zeggen en dat er niet over je wordt gesproken, want daarmee behoud je de regie. Zo is het gegaan. Vandaag hadden wij een hele grote buitenoefening en een van de mannen van de buitendienst zei me, u sluit het boek en wij kijken vooruit. Toen dacht ik, dat is uit mijn hart gegrepen. Hij zei, er is volop werk aan de winkel, dus dat is een manier waar ik mij graag bij zou willen aansluiten.

De heer Mureau: Voorzitter, namens het voltallige Algemeen Bestuur wil ik zeggen dat het heel fijn is dat u weer terug bent, want wij hebben met recht uw enthousiasme en manier van leidinggeven gemist, want die vinden wij heel prettig. Namens ons allen heet ik u weer van harte welkom in ons midden. (*applaus*)

De voorzitter: Dank, mijnheer Mureau, dat doet mij erg goed, dank eenieder. Dan een tweede korte mededeling. De grote oefening Markslag was vandaag samen met de Koninklijke Landmacht. Die duurt een volle week. Vandaag was een dag met de pers over de uitvoering. Het is indrukwekkend en ook noodzakelijk, want wij hebben gemerkt dat als er echt wateroverlast is, ook bij de regionale keringen, De Dintel, De Vliet, De Mark, er zich situaties kunnen voordoen dat je de Koninklijke Landmacht nodig hebt. Bij het oefenen merken wij dat zij zaken kunnen die wij niet kunnen, zoals heel snel een brug aanleggen, een ponton, zandzakken met een kraan die op het ponton staat, heel snel precies neerleggen op de juiste plek langs de dijk. Iedere dag zijn er bijna honderd (100) mensen actief, vijftig (50) van de landmacht, vijftig (50) van het waterschap, om elkaar te leren kennen, het materieel te gebruiken en daadwerkelijk buiten te oefenen om het materieel te testen en toe te passen, mocht zich ooit de situatie voordoen. U was vandaag allemaal uitgenodigd om daarbij aanwezig te zijn. Er waren veel genodigden en gelukkig was er een hoge opkomst. De derde mededeling is dat er morgen een persgesprek is over de Moersloot in Zundert. Dat staat vandaag als mededeling op de agenda. Wij zijn te gast bij een boomkweker die samen met twintig (20) andere boomkwekers het initiatief heeft genomen om de waterkwaliteit sterk te verbeteren. Wij hebben daar veel pers voor uitgenodigd om de stand van zaken open te laten zien, over de situatie nu, hoe het ooit was en hoe wij het willen verbeteren. Wij hebben een jarige vandaag, maar zij is niet in ons midden vanavond, Karin van den Berg. Wij feliciteren haar vanaf hier met haar verjaardag op deze mooie dag. Tot slot, hieraan

voorafgaande is er coalitieoverleg geweest en de heer Hieltjes meldde mij zojuist – en ik vind het belangrijk dat ook aan u te melden, omdat dan iedereen dezelfde informatie heeft, ook degenen die hier niet bij waren – dat de termijn om zich kandidaat te stellen voor de opengevallen plaats in het Dagelijks Bestuur, met een week wordt verlengd. Aanvankelijk kon men zich aanmelden tot aanstaande maandagochtend 09.00 uur, maar dat wordt nu de maandag erna tot 09.00 uur 's ochtends. Tot die tijd kunnen kandidaten zich vertrouwelijk bij mij melden. Dan is iedereen op de hoogte.

1.a. Spreekrecht

De voorzitter: Er hebben zich geen insprekers gemeld.

1.b. Bepaling primus bij hoofdelijke stemming

De voorzitter: De primus bij hoofdelijke stemming is nummer 12, de heer Mureau.

2. Toelating nieuw Algemeen Bestuurslid

2.a Verslag Commissie geloofsbrieven over benoemingsbescheiden van de heer H.L. Knook

De voorzitter: Wij hebben afgelopen vrijdag een schriftelijke mededeling ontvangen van ontslag door de heer Coppens. Hierdoor is er een opengevallen plaats in de fractie ongebouwd, de zogenaamde geborgde zetels. Via de voorzitter van het centrale stembureau hebben wij vernomen dat een kennisgeving is ontvangen dat de ZLTO een kandidaat heeft die zij willen voordragen voor benoeming, dat is de heer Huibert Knook uit Willemstad. Alle documenten betreffende de heer Knook zijn in goede orde ontvangen en voor onderzoek voorgelegd aan de commissie Geloofsbrieven. Ik geef het woord aan de voorzitter van de commissie Geloofsbrieven, de heer Schouwenaars.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, volgens mij hebben wij geen echte voorzitter, maar namens de commissie ben ik gevraagd om vanavond het woord te voeren. Ik wil eerst de ambtelijke ondersteuning bedanken voor het werk dat zij verricht hebben. Zij hebben voor ons allemaal netjes op een rij gezet hoe het allemaal formeel in elkaar zit, want het is natuurlijk een brij waarin je zit te roeren. Dat hebben zij prima gedaan en de stukken goed overlegd. Wij hebben deze stukken beoordeeld op de gestelde criteria. De benoemde persoon voldoet aan de vereisten conform artikel 31 van de Waterschapswet en hij doet geen dingen die onverenigbaar zijn met artikel 31 lid 2 van de Waterschapswet. Er zijn geen geschillen over de geloofsbrieven zelf. De commissie komt tot de conclusie dat het allemaal klopt en adviseert u om te besluiten de door de ZLTO voorgedragen kandidaat, de heer Knook, toe te laten tot het Algemeen Bestuur van het waterschap.

Besloten: Het algemeen bestuur neemt het verslag voor kennisgeving aan.

Besloten: Het algemeen bestuur stemt in met het toelaten als lid van het algemeen bestuur van waterschap Brabantse Delta van de heer Knook te Willemstad.

2.b Toelaten lid Algemeen Bestuur voor opengevallen geborgde zetel ongebouwd

De voorzitter: Dank, mijnheer Schouwenaars en dank aan de gehele commissie voor het voorwerk. Ik wil vragen of wij het advies van de commissie Geloofsbrieven kunnen opvolgen en of het Algemeen Bestuur kan besluiten tot toelating bij acclamatie. Ik zie iedereen instemmend knikken. Wil de heer Knook naar voren komen? Hij zit nu op de publieke tribune. Ik wil u allen vragen om te gaan staan. De heer Knook heeft aangegeven de eed te willen afleggen. Dat gaan wij nu doen. Ik wil u vragen om twee vingers van uw rechterhand op te steken en dan lees ik de eed voor: "Ik zweer dat ik om tot lid van het Algemeen Bestuur te worden gekozen of benoemd, rechtstreeks nog middellijk onder welke naam of voorwendsel ook, aan iemand enige gift of gunst heb gedaan of beloofd. Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks nog middellijk van iemand enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het Algemeen Bestuur naar eer en geweten zal vervullen."

De heer Knook: Zo waarlijk helpe mij God almachtig!

De voorzitter: Dan wensen wij u heel veel succes toe en overhandigen u een cadeau, dat heet “Langs de rand van het zand”. Dat boek hebben ook de andere leden bij hun installatie ontvangen, dat wil ik u graag overhandigen. Wij hebben ook voor thuis een bos bloemen. (*applaus*)

De heer Van der Heijden: Voorzitter, mag ik daar even op reageren? Ik wil in ieder geval het waterschap bedanken voor het snelle reageren en zorgen dat alle papieren in orde waren, want het houdt toch best wat in voordat je aan het Algemeen Bestuur kunt deelnemen. Wij hebben 13 april het ontslag gezien van Cees Coppens en daarna is het geregeld. Het is nu een week verder en wij hebben het voor elkaar dat wij weer voltallig zijn. Onze dank daarvoor.

De voorzitter: Fijn, mijnheer Van der Heijden, sympathiek. De heer Knook heeft zijn zetel intussen gevonden.

3. Rekenkamercommissie

De voorzitter: Mevrouw Raaijmakers vervangt de heer De Graaf als voorzitter in verband met zijn afwezigheid. Mevrouw Raaijmakers is plaatsvervangend voorzitter van de Rekenkamercommissie. Aan de leden wordt de gelegenheid geboden om vragen te stellen. Mevrouw Raaijmakers, u kunt inhoudelijk niet aan het debat deelnemen, maar wel ingaan op reacties of antwoorden op vragen van Algemeen Bestuursleden. Als u zich daartoe wilt beperken, dan is dat heel plezierig.

3.a. Rapport Rekenkamercommissie onderzoek ‘integraal werken’

De voorzitter: Zijn er Algemeen Bestuursleden die hierover het woord willen voeren?

De heer Kocx: Voorzitter, wij willen de Rekenkamercommissie bedanken voor al het werk dat tot het nieuwe rapport heeft geleid, maar wij hebben een aantal kritische vragen en opmerkingen op dit rapport. In de eerste plaats betreuren wij het feit dat dit rapport zo dik is geworden en erg veel vakjargon bevat. Dat doet helaas afbreuk aan de leesbaarheid. Tevens krijgt onze fractie het gevoel dat de commissie met het rapport niet alleen een onderzoek heeft uitgevoerd, maar tevens sterk een bepaalde bestuurlijke richting op wil sturen, hierbij uitgaande van de door haarzelf opgestelde definitie van integraal werken. Bijvoorbeeld op pagina 2, derde bullet van de brief staat: ”Het Algemeen Bestuur dient het Dagelijks Bestuur te verzoeken om”. Wij denken dat dit door het Algemeen Bestuur besloten moet worden. Ideeën over bestuurlijke vernieuwing kunnen prima door het Algemeen Bestuur zelf worden besproken. U geeft op pagina 8 van het rapport terecht aan dat integrale afwegingen onder meer op het gebied van de fysieke leefomgeving in principe worden gedaan door gemeenten, provincie en Rijk. Onder meer in ons bestuursakkoord en in het Nationaal Bestuursakkoord Water wordt aangegeven dat wij als functionele overheid wel goed moeten samenwerken in integrale projecten. Gezien de verantwoordelijkheden en de financiële kaders zullen wij niet altijd alleen het initiatief nemen, maar zullen wij vaker aansluiten bij de vele initiatieven van anderen. Onze fractie staat nog steeds achter dat standpunt. Vragen van onze fractie. Wij lezen in het rapport dat veelal door budgettaire redenen gedwongen, andere overheden maar ook natuurorganisaties graag zelf wat minder initiatieven zouden willen nemen en dat zij vinden dat deze dan prima door het waterschap zouden kunnen worden gedaan en dat dan integraal werken zou zijn. Is dat niet de omgekeerde wereld? Wat is de mening van de Rekenkamercommissie daarover? Tevens wordt in het rapport sterk aangedrongen op een geheel andere commissiestructuur. Bent u dan van mening dat de bestaande commissies niet goed werken? U stelt dat commissies alleen zijn ingericht om advies te geven aan het Dagelijks Bestuur, maar klopt dat wel? Onze fractie is namelijk van mening dat de bestaande commissies toch een bredere functie hebben op dit moment. U geeft aan dat externe partners wisselend aankijken tegen het feit dat oplossingsgericht meedenken van de organisatie niet altijd leidt tot positieve oplossingen, zoals op bladzijde 30 beschreven. Is dit in uw ogen een onderbouwing van dat het waterschap niet volledig integraal werkt? Wij zijn wel van mening dat de aanbeveling moet worden overgenomen om een eigen omschrijving te maken van wat het waterschap wel verstaat onder integraal werken en wat er wel bij hoort en van verwacht mag worden, maar zeker ook wat niet van belang is, om alle onduidelijkheden hierover weg te nemen. Wij stellen als fractie voor om een aantal aanbevelingen anders te doen. Wij willen graag aanbeveling 1 reduceren tot de eigen beschrijving van wat voor ons integraal werken is. Aanbeveling 2 zouden wij als fractie niet willen overnemen. Dat lijkt in onze ogen een beetje overbodig en geeft de organisatie heel veel papierwerk. Aanbeveling 3 willen wij ook niet overnemen en zeker niet nu even snel aannemen. De discussie moet gevoerd worden bij de algemene discussie over bestuurlijke vernieuwing die op dit moment loopt. Aanbeveling 4 willen wij niet integraal aannemen, geen document formats wijzigen nu. Wel kunnen wij afspreken dat bij het opstellen van diverse documenten door het Dagelijks Bestuur er meer op gelet wordt. Aanbeveling 5 niet overnemen, alleen als daar na het opstellen van onze definitie van integraal werken uiteindelijk een noodzaak voor is. Wij moeten niet meer kosten gaan maken, omdat wij ons met het werk van iemand anders gaan bemoeien. Aanbeveling

6 zouden wij ook niet willen aannemen. In feite sluiten wij hierbij grotendeels aan bij de reactie van het Dagelijks Bestuur op het rapport. Die kunnen wij volledig onderschrijven.

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter, ik heb een korte inhoudelijke reactie. Water Natuurlijk is blij dat er een definitie is gekozen als uitgangspunt en wij onderstrepen heel erg dat integraal werken veel gaat over de maatschappelijke en fysieke context waarin ons werk zich afspeelt. Tegelijkertijd is het vreemd dat er nu nog gezocht wordt of dat nu de goede definitie is. Dus ik sluit mij bij de vorige spreker aan dat dat iets is wat je aan de voorkant aan het Algemeen Bestuur zou hebben kunnen vragen, want dan hoef je daar nu geen discussie over te gaan voeren. In het rapport staat ook dat er een koerswijziging aan de hand is ten opzichte van het bestuursakkoord als je het hebt over integraal werken. Dat is een bijzondere constatering. Vervolgens wordt daarna gezegd dat wat er dan overblijft van de definitie van integraal werken, samenwerken is. Zo'n smalle definitie van integraal werken heb ik nog nooit gehoord. Samenwerken is maar een stukje van integraal werken. Integraal werken gaat over proactief, vroegtijdig actie ondernemen en alleen samenwerken is het echt niet. Dat hebben wij met elkaar ook al vastgesteld tijdens het communicatiebeleid waarbij wij hebben gezegd, ook communicatie en participatie zijn van belang, van buiten naar binnen werken. In feite wordt ook dat stuk dan weer opzijgeschoven, kortom, hij gaat een beetje alle kanten op.

De heer Sneep: Voorzitter, de voorgaande sprekers hebben het al heel duidelijk verwoord. Ook wij willen aandacht vragen voor het feit dat het een heel lijvig rapport is, waar heel breed over de definitie integraal werken wordt gesproken. Wij zouden alle aspecten die net zijn genoemd, van buiten naar binnen werken, juist intern de dingen integraal afstemmen en in een keer goed uitvoeren willen benadrukken, ook in het afstemmen van de definitie. Als wij de definitie als Algemeen Bestuur hebben vastgesteld, dan willen wij die vervolgens binnen de organisatie op een hele simpele manier communiceren met alle afdelingen en mensen die daarmee te maken hebben, zodat voor iedereen eenduidig herkenbaar is wat nou de term integraal werken in de praktijk inhoudt voor degene die daar zelf direct mee te maken heeft.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, laat ik mij aansluiten bij wat de heer Sneep zojuist zei. Het gaat erom dat integraal werken geborgd wordt in de organisatie als geheel. De reden daarvan is volgens onze fractie, dat wij een overheid zijn en vanuit die reden moeten wij de maatschappij integraal benaderen en voor alle problemen die zich in de maatschappij voordoen, proberen goede oplossingen te vinden. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat integraal werken – en daar lijkt het in de rapportage een beetje op – een doel op zichzelf wordt. Integraal werken moet een hulpmiddel zijn om de maatschappelijke opgave waarvoor wij staan, aan te pakken. Ook met anderen ben ik van mening dat samenwerken te gemakkelijk wordt gedefinieerd als 'kijk ons eens integraal werken'. Dat is een slag verder, dus wat dat betreft staan wij volledig achter de adviezen die door de Rekenkamercommissie worden gegeven om dat beter in onze organisatie te borgen en van daaruit de maatschappij op een integrale manier te benaderen, niet alles in hokjes te stoppen, niet alles in projecten op te knippen maar juist een totaalbenadering. Daarom vinden wij het uitermate nuttige voorstellen van de Rekenkamercommissie.

De heer Verroen: Voorzitter, wij hebben een aantal excellente reacties gehoord, ik zou mij met name willen aansluiten bij de heer Kocx en ook bij de reactie van het Dagelijks Bestuur. Kortheidshalve wil ik het hierbij laten.

De heer Van der Heijden: Voorzitter, ook bij ons is het gras voor de voeten al weggemaaid. Wij ondersteunen de fractie Bedrijven en de reactie van het Dagelijks Bestuur volledig. Wij staan daar volledig achter.

De heer Taks: Voorzitter, 50PLUS onderschrijft het belang van integraal werken zoals in het rapport wordt beschreven. Integraal werken is meer dan samenwerken met anderen, het is vooral ook een manier waarbij andere functies dan de eigen watertaak van het waterschap in het beleid worden betrokken. Het gaat daarbij dan om belangen van de landbouw, natuur, landschap, recreatie, wonen en verkeer. Daar past wel een politieke kanttekening onzerzijds bij. Wij vinden wel dat wanneer integraal wordt samengewerkt met andere functies, elke partij of elke partner de eigen kosten draagt. Het waterschap de waterschapstaken, de anderen hun taken. Die politieke kanttekening wil ik toch wel maken bij het rapport van de Rekenkamercommissie. Het gaat bij integraal werken om een mentaliteit, omslag in de werkwijze. Dat is een groeiproces. Het is eigenlijk een ideaal dat nagestreefd moet worden, zo verstaan wij althans het rapport. Interessant is – de heer Kocx sprak er ook al uitgebreid over – dat de Rekenkamercommissie een aanbeveling heeft gedaan over de commissiestructuur in de toekomst. Dat advies is niet meer dan een aanbeveling en wij nemen daar nu geen besluit over, maar de gedachte van een gebiedsgerichte organisatie is natuurlijk een mogelijkheid, maar of dat wij dat moeten doen, zien wij later in de toekomst nog wel. Met veel genoegen hebben wij gelezen wat er op pagina 29 van het rapport wordt opgemerkt over de goede persoonlijke en politieke verhoudingen binnen het Dagelijks Bestuur. De politiek-bestuurlijke opvattingen over wat de waterschapstaak inhoudt, lopen nauwelijks uiteen tussen de partijen die het Dagelijks Bestuur vormen, aldus

de Rekenkamercommissie. Die eenstemmigheid is naar onze mening een belangrijke voorwaarde voor integraal werken.

Mevrouw Raedts: Voorzitter, in de eerste plaats excuses voor mijn stem. Als ik niet goed verstaanbaar ben, dan zou ik het zelf ook anders willen. Dank voor het rapport, het is een lijvig rapport, maar ook heel interessant. Er staan veel nuttige analyses in en de benaderingswijze is zeer gedegen. Het biedt een analysekader en suggesties om integraal werken nog beter te doen dan het waterschap al doet met daarbij de aantekening die hier al vaker gemaakt is, dat integraal werken niet hetzelfde is als samenwerken. Ik heb enkele opmerkingen over de bevindingen van de Rekenkamercommissie. Het is opvallend dat gesignaleerd wordt dat er een koerswijziging heeft plaatsgevonden in het bestuursakkoord 2015, namelijk dat voorheen het waterschap meer een leidende rol in projecten nam dan dat men dat op dit moment doet en ik moet helaas zeggen dat ik in het veld ook hoor dat dat zo is. Kan het Dagelijks Bestuur bevestigen dat die rol expliciet veranderd is en als dat zo is, wit u dat motiveren? De organisatie – zo wordt geconstateerd – is vrij functioneel ingericht, wel steeds beter gericht op samenwerken. Dat verwachten externe partijen ook, maar die verwachten ook een proactieve houding en daarnaast een goede interne afstemming. Het geluid dat een afdeling van het waterschap aan de gang gaat zonder een andere afdeling te consulteren, bijvoorbeeld de juridische afdeling er op tijd bij te halen, hoor ik ook in het veld en dat vind ik toch wel iets waar wij intern goed naar moeten kijken. Het Algemeen Bestuur is nog niet in de positie gebracht om een bijdrage te leveren aan het integraal werken binnen het waterschap. Als dit uit de analyse gekomen is, dan is de werkgroep Bestuurlijke vernieuwing extra belangrijk en daar moeten wij alle aandacht aan geven en faciliteiten voor bieden. Voor mij is het belangrijk dat wij zowel als bestuur als werkorganisatie integraal werken als leidraad nemen, want dat biedt de mogelijkheid om bij projecten of programma's veel beter naar de eigen rol te kijken en de eigen positie daarin, welke financiële bijdragen leveren wij, hoe gaat het proces lopen, dus veel meer aan de voorkant een en ander uitwerken, samen met andere partners. Dan even kort over de reactie van het Dagelijks Bestuur. Akkoord dat integraal werken geen doel op zich is. Blij met het voornemen om een inhoudelijk kompas te maken waardoor medewerkers een handvat hebben. Ik zou graag zien dat dat ook richting het Algemeen Bestuur gerapporteerd wordt, zodat wij er ook kennis van hebben. Ook akkoord om geen pilot te starten, maar wel goed te leren van de processen die nu aan de gang zijn met het doel om de processen te verbeteren. Tot slot, adviesnota's aan het Algemeen Bestuur zijn niet zodanig geschreven dat wij daaruit kunnen halen op welke wijze een project of een programma integraal aangepakt wordt. Misschien is dat te combineren met het kompas. Daar zou ik graag een vervolgstap in willen zien.

De heer De Boer: Voorzitter, ik zit helemaal aan het eind van de rit en dan bestaat het gevaar dat zaken die je te berde had willen brengen, al door andere sprekers naar voren zijn gebracht en dat is hier ook het geval. Onze fractie wil met name aansluiten bij de heer Kocx. Wij willen er een punt even uitlichten en dat betreft een reactie in de richting van het Dagelijks Bestuur en die heeft betrekking op de concrete aanbeveling van de Rekenkamercommissie aan het Algemeen Bestuur. Dat betreft in de beslisdocumenten meer aandacht schenken aan de wijze waarop integraal werken wordt vormgegeven. Dat lijkt een hele eenvoudige werkwijze, maar wij vinden de reactie van het Dagelijks Bestuur een beetje zuinig. Mijn fractie zou zeggen, neem dat gewoon over en vergemakkelijk het de Algemeen Bestuursleden om kennis te nemen van de wijze waarop aan integraal werken aandacht is geschonken bij de beslisdocumenten.

Mevrouw Raaijmakers: Voorzitter. Ik heb volgens mij weinig echt technische vragen gehoord, maar toch wil ik even kort reageren op een aantal gemaakte opmerkingen. De kritische noot dat het rapport lijvig is en veel vakjargon bevat, wij zullen daar als Rekenkamercommissie bij de volgende rapportages op letten en proberen dat nog wat gemakkelijker leesbaar te maken. Dank voor die feedback, want daar kunnen wij wat mee. Uiteraard snappen wij dat het Algemeen Bestuur samen met het Dagelijks Bestuur de definitie bepaalt van integraal werken. Wij hebben absoluut niet de intentie gehad om dat voor te schrijven, wij hebben u een suggestie willen doen. Die suggestie hebben wij in een sessie met een aantal Algemeen Bestuursleden getracht af te stemmen en op basis van die definitie is het rapport opgebouwd. Het is uiteraard vrij aan u om een andere definitie te kiezen, maar het rapport laat zien dat integraal werken zoals u ook meldt, verder gaat dan enkel samenwerken. De heer Kocx vraagt of wij vinden dat de commissies in de huidige structuur niet functioneren. Dat is absoluut niet wat wij zouden willen stellen. Daar kunnen wij geen oordeel over geven. Wat wij wel als suggestie meegeven is, als u integraal werkt, wellicht is het dan in het kader van bestuurlijke vernieuwing een optie om te kijken om dat op een andere wijze vorm te geven. Dat is de suggestie die wij u als Algemeen Bestuur willen meegeven naar aanleiding van het rapport. Volgens mij heb ik verder niet echt technische vragen gehoord, tenzij ik er een gemist heb en als dat zo is, dan hoor ik dat graag.

De heer Schots: Voorzitter. Ik denk dat het in hoofdzaak om twee vragen gaat. De eerste is van mevrouw Raedts met betrekking tot het minder leidend zijn in de rol van het waterschap bij projecten in het veld. Ik ben zelf niet een, twee, drie betrokken bij projecten in het veld, maar van collega's in het Dagelijks Bestuur hoor ik dat dat niet het geval is, dat wij daarbij minder leidend betrokken zouden zijn. Wat wel het geval is, is dat wij door meer accent te leggen op participatie met partners die in het veld projecten voor ons of met ons samen zaken te doen, een ander rollenpatroon nastreven om in het kader van de participatiegedachte

ook de betrokkenheid van andere partijen meer te accentueren. U weet dat wij een interne aanpak hebben gemaakt om de participatieformule echt vorm te geven en dat betekent dat het rollenpatroon toch iets anders wordt, zonder dat ik het gevoel heb dat wij als waterschap daar nou in overwegende mate regie aan het kwijtspelen zijn van dingen waarvan wij toch vinden dat wij zelf de regie zouden moeten blijven voeren. Mevrouw Raedts en de heer De Boer stellen ongeveer dezelfde vraag over het meer aandacht schenken aan integraliteit in beslisdocumenten en anderszins. Een logisch verlengstuk van onze reactie op aanbeveling 1 op het formuleren van een intern kompas om integraliteit als koers te hebben, is dat wij niet alleen dat kompas maken, maar ook in onze rapportages en beslisdocumenten en anderszins het Algemeen Bestuur laten zien hoe wij dat doen. Ik denk dat ik dat verzoek in het verlengde van onze reactie op de ene aanbeveling gewoon kan overnemen.

De voorzitter: Volgens mij zijn de vragen zo vrij afdoende beantwoord. Het Dagelijks Bestuur heeft natuurlijk ook een reactie gemaakt, die is bekend en de vraag is of het Algemeen Bestuur die reactie kan onderschrijven.

De heer Kocx: Er komt geen tweede termijn?

De voorzitter: Ik stel even deze vraag aan de orde, want je kunt hier natuurlijk heel lang over spreken en dat is ook de moeite waard, maar tegelijkertijd, gelet op de vele gelijkluidende reacties, zouden wij ook kunnen vaststellen of het Algemeen Bestuur in grote lijnen kan instemmen met de reactie van het Dagelijks Bestuur. Als u nog zaken mist, kunnen wij die in de tweede ronde aan de orde stellen, maar dan ontstaat er mogelijk een dubbeling.

De heer Kocx: Dat lijkt mij een goed voorstel, maar wel expliciet met de opmerking, want ik wil de Rekenkamercommissie in ieder geval hartelijk danken voor de reactie en het blijkt ook uit wat er nu gezegd wordt, dat die minder rigide en minder hard is dan wat er op papier staat. Daar ben ik blij om. Wij stellen in ieder geval vast dat wij het gaan uitwerken op basis van de reactie van het Dagelijks Bestuur en dat wij in ieder geval niet het besluit nemen zoals dat op papier stond.

De voorzitter: Dat is in grote lijnen wat ik voorstel.

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter. Ik wil nog een reactie geven op het Dagelijks Bestuursbesluit dat nu voorligt, namelijk op punt 3 van het voorstel van het Dagelijks Bestuur. Bij eventuele invoering van een commissiestructuur komt er een voorstel uit. Ik vind het niet passend voor het Dagelijks Bestuur om nu een voorstel te doen over wat in het bestuurlijke vernieuwingstraject ondergebracht zou moeten worden, eigenlijk een beetje aansluitend bij wat de heer Kocx zei. Wij werken in het bestuurlijke vernieuwingstraject nog steeds heel graag met beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming. Dit is eigenlijk een voorzet voor een te nemen besluit, mochten wij verder gaan met de commissiestructuur. Ik wil dat punt heel graag meenemen in de werkgroep Bestuurlijke vernieuwing. Ik lees hem alsof wij zouden besluiten als wij over een commissie gaan praten, dat wij dan dit als besluit meenemen. Ik zou hem graag willen verkennen, en als wij hem zo kunnen interpreteren, dan vind ik het prima.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, als wij niet besluiten conform het voorstel, dan is mij niet duidelijk wat wij wel besluiten. Ik wil daar graag wat helderheid over hebben. Ik kan mij helemaal vinden in het besluit zoals dat nu op papier staat, maar ik begrijp dat de heer Kocx een amendement wil indienen, omdat hij het niet met dat besluit eens zou zijn. Ik wil graag weten waar wij dan wel ja tegen zeggen. Het is prima om van een pilot af te zien, de rest van de besluiten, behalve de opmerking die mevrouw Bonthuis maakt over punt 3 over de commissiestructuur, dat wij die aan de werkgroep Bestuurlijke vernieuwing meegeven. Het andere punt is dat het wat mij betreft, gewoon als besluit genomen kan worden.

Mevrouw Raedts: Voorzitter, voor mij is ook even onduidelijk waarover wij beslissen, want ik heb in de eerste ronde aangegeven dat ik met name over advies 4 van het Dagelijks Bestuur toch wel mijn opmerkingen heb. Ik zie staan dat het Dagelijks Bestuur vindt dat het Algemeen Bestuur zodanig is samengesteld dat er geen extra richtlijnen voor nodig zijn. Zo lees ik het. Nou heb ik het Algemeen Bestuur zeer hoog staan natuurlijk, maar ik denk toch dat het goed is om een soort standaard te hebben waarmee zowel medewerkers als bestuur een handvat hebben om te kijken of wij op een goede integrale manier bezig zijn. Die aanvulling zou ik erbij willen hebben voordat ik hiermee akkoord kan gaan.

De heer Schots: In reactie op mevrouw Bonthuis denk ik dat wij aanbeveling 3 geïnterpreteerd hebben als dat de werkgroep Bestuurlijke vernieuwing aan zet is als het gaat over het inrichten van de commissiestructuur en zoals u weet, worden uw voorstellen met grote belangstelling door het Dagelijks Bestuur tegemoetgezien. Wij willen naar aanleiding van dit rapport daar op geen enkele manier op vooruitlopen en u de ruimte laten die u gekregen heeft. De vraag van mevrouw Raedts gaat wederom over het integraal werken en met name het zichtbaar maken van integraliteit van ons werk. Ik heb in eerste

termijn al aangegeven dat wij in onze reactie op de aanbevelingen een kompas zullen ontwikkelen en dat als richtsnoer in de organisatie laten functioneren. Als logisch verlengstuk daarvan is dat in nota's en informatie in uw richting tot uitdrukking gebracht wordt hoe dat kompas gewerkt heeft en wat de resultaten daarvan zijn. Ik wil aan u toezeggen dat wij over de uitwerking van het kompas die aanbeveling zullen meenemen. Dan de vraag van de heer Schouwenaars over wat wij nu wel of niet besluiten. Dat is een hele goeie. Ik heb daar zelf niet zomaar een antwoord op.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, bij interruptie. Dat loopt ook door elkaar heen. Ik hoor hier mensen praten over voorstellen 5, 6 en 7, terwijl ik niet verder kom dan drie in de reactie van het Dagelijks Bestuur. In de agenda wordt gezegd, dit zijn de drie besluiten, maar in het rapport wordt het anders genummerd. Dan zit er ook nog een reactie van het Dagelijks Bestuur bij met weer een andere volgorde en gebruik van termen. Dat maakt het verwarrend.

De voorzitter: Ik begrijp uw de vraag. Dat is mijn eigen interventie geweest nadat ik u allemaal gehoord heb. Toen heb ik als voorzitter de vraag aan het Algemeen Bestuur teruggelegd, de Dagelijks Bestuursreactie kennende die bij de stukken is gevoegd vanaf pagina 58, of u in grote lijnen kunt instemmen met het voorstel van het Dagelijks Bestuur als reactie op de nota integraal werken of dat er nog aanvullingen of verbijzonderingen zijn, want dan hoor ik die nu graag. Ik heb als uitgangspunt de Dagelijks Bestuursreactie genomen, omdat ik daar veel consensus en begrip over zag. Toen hebben drie mensen aangegeven nog iets te willen toevoegen en die heb ik alle drie het woord gegeven. Daar zitten wij qua proces.

Mevrouw Franssen: Het is niet gebruikelijk dat ik hierop als lid van de Rekenkamercommissie reageer, maar ik doe het toch maar even. Ik zou wel duidelijk in het besluit willen hebben welk onderdeel ondergebracht wordt bij bestuurlijke vernieuwing. Het moet voor iedereen duidelijk zijn waar wij nu over besluiten en wat wij in handen leggen van de commissie Bestuurlijke vernieuwing.

De voorzitter: Dat is aanbeveling 3, mevrouw Franssen. De vraag is of wij op deze manier met de aanvullende antwoorden van de heer Schots en die nog op een aantal individuele vragen is ingegaan, instemmen met dat wij de lijn volgen van de beantwoording van het Dagelijks Bestuur op het advies van de Rekenkamercommissie met een aantal verbijzonderingen en toevoegingen, zoals die door de heer Schots aan het algemeen bestuur zijn toegezegd.

Besloten: Het algemeen bestuur neemt het voorgestelde besluit van de rekenkamercommissie niet over maar sluit zich aan bij de bestuurlijke reactie van het dagelijks bestuur van 22 februari 2016 over de aanbevelingen en verzoekt het dagelijks bestuur daar verder, zo nodig, vervolg aan te geven.

3.b. Vaststellen jaarverslag 2015 en jaarplan 2016 Rekenkamercommissie

De heer Taks: Voorzitter, heel kort. Waardering voor het werk uiteraard van de Rekenkamercommissie. Daar doe ik geen afbreuk aan door niet over de inhoud van het jaarverslag te praten. Ik wil het even hebben over de groslijst 2015 onder punt 6, waar een onderzoek vermeld stond naar gemeenschappelijke regelingen. Dat blijft naar onze mening een belangrijk onderwerp voor de toekomst. De vraag of de gemeenschappelijke regelingen de democratische toets doorstaan en of de efficiency en de risicobeheersing voldoende gewaarborgd zijn, verdient onderzoek.

De heer Schouwenaars: Voorzitter. De commissie vraagt nadrukkelijk om een voorkeur uit te spreken over onderwerpen op de groslijst. Wij zouden ervoor willen pleiten eventueel om het onderwerp dat toevallig op nummer 1 staat ook als nummer 1 te zien. Eventueel zouden wij aandacht willen schenken aan punt 7 van de groslijst, de EVZ's.

De heer Schots: Voorzitter. Mijn reactie kan heel kort zijn. De Rekenkamercommissie heeft een eigen bevoegdheid om vast te stellen welke onderzoeken zij doet en ik neem aan dat zij datgene wat door het algemeen bestuur naar voren gebracht is, in haar afweging zal meenemen.

De heer De Boer: Voorzitter, het CDA heeft bij de technische vragen een hele relevante gesteld wat mij betreft. De kosten van de Rekenkamercommissie zijn inzichtelijk gemaakt, maar wat zijn eigenlijk de kosten van de organisatie die betrekking hebben op de Rekenkamercommissie? Daarvan is gezegd, die worden niet ten laste van het budget van de Rekenkamercommissie gebracht, prima, die worden intern opgevangen, maar ik zou het op prijs stellen om die kosten inzichtelijk te hebben. Zou het dagelijks bestuur daaraan tegemoet kunnen komen? Dan hebben wij een totaalbeeld van de Rekenkamercommissie, ook van de interne uren.

De heer Schots: Ik heb de vraag gehoord en begrepen en ik denk dat het een relevante vraag is, waar wij invulling aan willen geven. De vorm waarin moeten wij nog even bekijken, een modus zou zijn dat de Rekenkamercommissie bij elk onderzoek dat zij uitvoert, aan dit aspect aandacht besteedt in haar rapportage, zodat wij binnen de rapportage zien wat de interne tijdsbesteding gekost heeft. Uiteraard zal de eigen organisatie de gegevens daarvoor aan moeten dragen, dat is duidelijk.

De heer De Boer: Dat is voor ons voldoende.

Besloten: Het algemeen bestuur stelt het jaarverslag 2015 vast en neemt het jaarplan 2016 van de Rekenkamercommissie voor kennisgeving aan.

3.c. Nieuw onderzoek Rekenkamercommissie inkoop-, inhuur- en aanbestedingsbeleid

De voorzitter: Voorgesteld wordt om de brief van de Rekenkamercommissie voor kennisgeving aan te nemen. Het valt binnen het mandaat om met nieuwe onderzoeken te komen, want zij zijn onafhankelijk.

De heer Verroen: Voorzitter, het doel van een onderzoek is het aanbestedingsbeleid te bekijken en of het effectief en efficiënt is. Wij zouden de Rekenkamercommissie willen vragen gezien de vragenlijst die bijgevoegd was, om op de efficiency en effectiviteit te focussen en daarop de hoofddoelstellingen te bepalen. Of het met koffie en fairtrade wel of niet goed gaat, vinden wij te detaillistisch. Ons advies is om op de hoofdzaken te focussen, zodat wij bruikbare adviezen krijgen.

De heer Kocx: Voorzitter, gelijkluidende gedachten. Ik sluit mij volledig aan bij het CDA en ook bij wat de heer De Boer naar voren brengt, want dat punt hadden wij bij dit agendapunt staan. Als je dit onderwerp leest, het is heel breed en het wordt heel diep aangepakt. Er zijn ongeveer vijfentwintig (25) hoofdvragen geformuleerd en elke vraag heeft een aantal subvragen. Toen vroegen wij ons ook af wat dit voor de interne organisatie gaat betekenen. Moeten wij het hele archief op zijn kop gaan zetten en wat zal dat aan interne uren kosten? Zeker bij dit onderwerp wil ik vragen om inzage te geven in de kosten van het aantal interne uren buiten de kosten van het rapport zelf.

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter, wij vinden dit een heel relevant thema, want efficiency en doelmatigheid zijn van belang. Daarnaast is kwaliteit van wat je doet met aanbestedingsregels minstens van even groot belang. Ik wil twee inhoudelijke suggesties meegeven. Inmiddels is er het fenomeen Marktplaats. Als je het hebt over inhuur, zie ik veel om mij heen verschijnen. Het schijnt veel op te kunnen leveren, zowel kwantitatief in euro's als kwalitatief. Een ander fenomeen is, er wordt gesuggereerd dat er heel breed wordt onderzocht, maar ik voel mij aangesproken op het thema duurzame inkoop. Daar zijn gewoon standaardeisen van het Rijk voor aanwezig, waarbij elke overheid aan de minimumeisen moet voldoen. Dat kunt u gewoon vinden bij www.rvo.nl. Daar is niets bijzonders aan, behalve de vraag en check of wij dit doen.

Mevrouw Raaijmakers: Hartelijk dank voor de suggesties die gedaan zijn, die zullen wij meenemen, want wij zijn volop met het onderzoek bezig en wij kunnen ervoor zorgen dat wij het beperken tot de hoofdlijnen.

De voorzitter: Dat lijkt mij een uitstekende werkwijze. Ik wil u, mevrouw Raaijmakers, bedanken voor uw aanwezigheid en voor de beantwoording van alle vragen.

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de brief van de Rekenkamercommissie voor kennisgeving aan.

4. Notulen en besluitenlijst van 23 maart 2016

De voorzitter: Dan stel ik nu de notulen aan de orde. Hierop zijn geen reacties ontvangen.

Besloten: Het algemeen bestuur stelt de notulen (inclusief de actie- en toezeggingenlijst) en de besluitenlijst van 23 maart 2016 vast.

5. Nota's ter besluitvorming

5.a Intrekken verordening en beleidsregels wet BIBOB waterschap Brabantse Delta

Mevrouw Franssen: Voorzitter, ik heb ooit nog eens campagne gevoerd met de slogan "Regel 1: minder regels", dus wat dat betreft vindt u de VVD wel aan uw zijde bij het intrekken van bepaalde regels die niet meer van toepassing zijn, enzovoorts. Van de andere kant vraag ik mij wel af, wij zitten nu in een transitie waarin wij steeds meer gaan samenwerken en participeren in de maatschappij, maar dan moet je wel erg goed uitkijken bij wat voor vlees je in de kuip hebt. Is het voldoende geborgd wanneer wij de beleidsregels

BIBOB intrekken evenals de verordening, dat wij geen gevaar lopen wanneer wij geconfronteerd worden met fraude of allerlei andere zaken?

Mevrouw Korst: Voorzitter, wij zijn erg content met het intrekken van deze regelgeving, want door het intrekken wordt de mogelijkheid voor maatwerk alleen maar beter, zoals duidelijk aangegeven wordt en daarom kunnen wij heel erg instemmen met dit voorstel.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, wij vinden het prima dat dit wordt ingetrokken. Als iets niet functioneert, dan moet je het gewoon opheffen. Onze technische vraag was echter, hoe dan verder? Als je dit opheft, wat komt daarvoor in de plaats? Er wordt gesteld dat dat bij een Europese aanbesteding geborgd is, prima, dat is gebeurd. Het tweede deel van de vraag, als het niet Europees wordt aanbesteed, hoe is het dan geborgd in de organisatie? Daar staat als antwoord: 'Dat laten wij aan de individuele medewerker over'. Dat vind ik een beetje gevaarlijk en ik ondersteun mevrouw Franssen dat wij dat in de organisatie scherper weg moeten zetten, want het kan niet aan de individuele medewerker liggen wanneer wij een keer gloeiend in de fout gaan de komende jaren.

De voorzitter: Dank voor de steun. Mevrouw Franssen, ik begrijp het wel. De wereld om ons heen wordt niet minder fraudegevoelig, en misschien wel in het bijzonder niet in Midden- en West-Brabant. Daar worden wij geconfronteerd met allerlei praktijken die het daglicht niet zo goed kunnen verdragen. Eigenlijk zegt u, wij dienen extra alert te zijn en dat ben ik volledig met u eens. Wij moeten dit zeker niet interpreteren als dat hier minder aandacht aan wordt gegeven, want die aandacht voor fraudegevoelige praktijken is meer en meer noodzakelijk. Wij menen inderdaad dat juist door het in te trekken de aandacht toeneemt, omdat wij hiermee worden gedwongen niet een standaardwet die in de praktijk achterhaald en verouderd is en waarvan de toepassing niet nodig is gebleken, te gebruiken en achterover te leunen, maar in alle gevallen de maatwerkbenadering te kiezen, waardoor de bewustwording eerder toe- dan afneemt. De heer Schouwenaars vraagt zich af wat er gebeurt wanneer je niet Europees hoeft aan te besteden, want het kan niet zo zijn dat een willekeurige medewerker gaat bepalen wat wij wel en niet doen op dit belangrijke thema. Ik kijk naar de betreffende ambtenaar, Lucas Weterings, en verzoek u daar specifiek op in te willen gaan.

De heer Weterings: Voor Europese aanbestedingen is het inderdaad geregeld. Voor nationale aanbestedingen is er de gids Proportionaliteit. Die stelt regels voor aanbestedingen onder de Europese drempel en ook daarin is zo'n verklaring geregeld, dus dat had ik erbij kunnen zetten in de adviesnota. Er is dus in voorzien.

Besloten: Het algemeen bestuur Besloten:
1. Tot het intrekken van de 'Beleidsregels integriteit en uitsluiting bij aanbestedingen in BIBOB-sectoren Waterschap Brabantse Delta 2006' conform bijgevoegd besluit;
2. Tot het intrekken van de 'Verordening commissie wet BIBOB waterschap Brabantse Delta 2004' conform bijgevoegd besluit.

5.b. Motie TTIP (agendavoorstel fractie PvdA)

De voorzitter: De gewijzigde motie is toegevoegd aan de stukken.

Mevrouw Franssen: Voorzitter, het zal u niet verbazen dat de VVD tegen deze motie is. Wij zijn het namelijk hartgrondig eens met de opmerkingen van het dagelijks bestuur. Ik denk dat het waterschap niet de juiste instantie is om dit soort dingen aan de orde te stellen. Het wordt op een andere manier geregeld en daar zijn wij uitermate tevreden over.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, om ook even onmiddellijk te reageren op datgene wat mevrouw Franssen inbrengt, de intentie van de motie is niet meer of minder dan de Unie op een spoor te zetten en de Unie krachtig te ondersteunen bij de onderhandelingen die op dit moment gevoerd worden. Niet meer en niet minder. Op grond daarvan en van de reactie van het Dagelijks Bestuur heb ik gemeend de motie enigszins aan te moeten passen, om dat nog wat scherper weg te zetten. Geen politieke uitspraak over TTIP op waterschapsniveau, daar zijn wij niet van, hoewel wij daar allemaal wel iets van vinden. Daarnaast als ik de factsheets van de Unie lees, dan staat daar een koers in uitgestippeld, maar er wordt niet gezegd wat de Unie op dit moment vindt. De laatste ontwikkelingen op dat punt zijn dat ze nog in goed overleg zijn met de minister daarover. Ik denk dat de Unie een steuntje in de rug in een bepaalde richting zeker kan gebruiken en als zeer welkom zal ervaren.

De heer Kocx: Voorzitter, ik vind het een beetje vreemd dat de indiener nu zegt dat de motie eigenlijk overbodig is, dat hoor ik zo'n beetje uit zijn woorden. Ik was die mening ook al toegedaan, de motie is overbodig. Onze fractie ondersteunt volledig de lijn van het dagelijks bestuur. Wij zijn een functionele democratie, wij zijn zeker geen lobbyorganisatie. Je kunt van alles van TTIP vinden, maar uiteindelijk wordt dat boven onze macht beslist en moeten wij – als die al zo uitvalt zoals men denkt, maar niemand weet nog

hoe die precies uitvalt – die als lagere overheid loyaal uitvoeren, dus wij steunen de denktrant van het Dagelijks Bestuur. Mocht de motie in stemming gebracht worden, dan zullen wij tegen stemmen.

De heer Verroen: Voorzitter, de kern van de motie en de risico's die de motie aandraagt, zien wij ook wel, maar gelukkig hebben wij ook geconstateerd dat het Dagelijks Bestuur daarin ook niet slapend is en vooral de Unie ondersteunt in de reactie die de Unie daarop geeft. Daarom zien wij niet eens zo'n grote tegenstelling tussen wat de motie beoogt en wat het Dagelijks Bestuur heeft toegezegd. Daarom lijkt het ons niet nodig om de motie in stemming te brengen, omdat een en ander vrij synchroon loopt met elkaar.

De heer Mureau: Voorzitter. De heer Verroen heeft precies verwoord hoe onze fractie erover denkt.

Mevrouw Raedts: Voorzitter, ik wil graag beklemtonen dat ik de motie niet overbodig vind, want ik denk dat in een situatie waarin gesproken wordt over grootste handelsverdragen, een Unie van Waterschappen ook richting Europa, waar zij op hun beurt gaan lobbyen, zich heel erg gesteund weet door waterschap Brabantse Delta en wellicht ook door andere waterschappen. Ik zie dit als een pleidooi namens het bestuur richting Unie van Waterschappen als, jullie zijn op de goede weg, wij ondersteunen het beleid van de Unie. Een tweede punt is dat wij vanuit die betrokkenheid graag een terugkoppeling zouden ontvangen van de Unie aan het bestuur.

De heer Taks: Voorzitter, wij vinden deze motie overbodig en volstrekt onjuist. Het is een volstrekt verwerpelijke motie naar onze mening. Voor de besluitvorming over dit verdrag op Nederlands niveau is dit een onderwerp van de landelijke politiek. Wij zijn ervan overtuigd dat Nederland dit verdrag nooit zal ratificeren als daar elementen in zitten zoals die gesignaleerd worden in de considerans van de motie. Als die verwerpelijke zaken erin zouden zitten, dan komt het verdrag zelfs op Europees niveau niet tot stand. 50PLUS is van opvatting dat in het algemeen bestuur uitsluitend gesproken moet worden over zaken die het waterschap betreffen. Bij deze motie is dat duidelijk niet het geval. De zienswijze van het Dagelijks Bestuur wijst op de rol van de Unie van Waterschappen in dit debat. Wij zien dan ook geen nut meer in een eigen bijdrage van Brabantse Delta. Toch stelt het Dagelijks Bestuur voor de Unie te laten weten dat haar standpunt door Brabantse Delta wordt gesteund. Wij vinden dat een volstrekt overtrokken reactie van het dagelijks bestuur, maar wel met het positieve effect dat de motie in ieder geval duidelijk overbodig wordt. Het ligt voor de hand dat de motie wordt ingetrokken en dat meldde de indiener ook al. Mocht de motie worden gehandhaafd, dan zal 50PLUS met overtuiging tegen stemmen.

De heer Hieltjes: Voorzitter, een onderwerp wat velen in deze zaal en daarbuiten bezighoudt. Het is begrijpelijk dat er zorgen zijn. De Unie van Waterschappen heeft hier al eerder over gesproken en ook in de commissie CBCF is erover gesproken. Het dagelijks bestuur heeft in haar reactie twee elementen sterk benadrukt. Een, de Unie is ermee bezig en die lobbyt voor ons en wij moeten kijken hoe wij dat kunnen versterken. Wij zien dat in de gewijzigde motie dat onderwerp geheel is overgenomen en dat niet meer wordt voorgesteld om als waterschap verschillende instanties te benaderen, maar vooral iets richting de Unie te doen. Dank dat de indieners daarin meegaan. Blijft het tweede element van functionele democratie die wij zijn en hoe je daar als waterschap in staat, welke activiteiten neem je daarin op. Wij hebben als Dagelijks Bestuur ook een aantal vragen gesteld, in hoeverre ondersteunt dit, in hoeverre zitten er verschillen in. In die zin richt de motie zich op een van de drie zorgpunten die de Unie heeft gedefinieerd. De motie richt zich op investeringsbescherming en de geschillenbeslechting daaromheen. De Unie heeft daarnaast nog zorgen over het vastleggen van publieke diensten en de verlaging van wettelijke normen. De motie richt zich op een van die drie mogelijke zorgpunten. De motie gaat in de letterlijke tekst wat verder dan puur het functionele. In de motie wordt gesproken over bijvoorbeeld schoon drinkwater, wat natuurlijk een afgeleide is als je het hebt over onze waterzuiveringen, en gaat over regels voor gezondheid die het waterschap zou stellen en dat soort zaken. Het Dagelijks Bestuur voelt mee met de achterliggende zorg. Vandaar dat het dagelijks bestuur heeft gezegd, wij willen het gevoelen dat er zorgen zijn, overbrengen en dat in een volgende commissievergadering overbrengen en aangeven dat Algemeen Bestuursleden graag via het Dagelijks Bestuur of anderszins geïnformeerd willen worden, omdat het een onderwerp van belang is. Gehoord de verdere inbreng, denk ik dat het Dagelijks Bestuur de vraag bij de indieners neerlegt of met die toezegging dat wij het agenderen en dan iets breder dan alleen investeringsbescherming, maar de drie zorgpunten gericht op de functionele taak van het waterschap, nog eens benadrukken bij de Unie en vragen om daarover terug te koppelen. Of dat voldoende zou zijn om recht te doen aan de wens van de indieners.

Tweede termijn

De voorzitter: Ik stel voor de indiener als eerste aan het woord te laten, want er is een concreet voorstel gedaan namens het dagelijks bestuur door de heer Hieltjes.

De heer Schouwenaars: Voorzitter. Wij zijn blij met de reactie van het dagelijks bestuur. In eerste termijn zoals bij de zienswijze en ook nu tijdens deze vergadering zien wij op zich geen aanleiding om de motie in te trekken.

De heer Verroen: Voorzitter, ik bedank de portefeuillehouder voor zijn uitgebreide reactie. Ik vind het zeker een niet overtrokken reactie van het Dagelijks Bestuur zoals de heer Taks net zei, want wij delen de zorg en wij zijn juist blij dat het Dagelijks Bestuur daar op deze wijze aandacht aan geeft. Wij blijven bij ons voorstel om de motie niet in stemming te brengen, maar helaas lijkt dat voorstel niet overgenomen te worden.

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter. Namens Water Natuurlijk wil ik benadrukken dat wij dit een belangrijke motie vinden, maar ik voel mij wel aangesproken door de reactie van de heer Hieltjes. In feite scherpt u de motie aan met uw uitgebreide uitleg over het standpunt van de Unie. U voegt namelijk het onderdeel diensten en de zorg voor schoon drinkwater en het recht om daarvoor te blijven opkomen, in feite toe. Als u daarmee teruggaat naar de Unie zoals in de agenda wordt voorgesteld, dat Brabantse Delta het standpunt van de Unie actief steunt, dan hoeft wat mij betreft de motie niet in stemming gebracht te worden. Maar dan maakt u hem eigenlijk breder dan wat de motie nu zelf behelst.

De heer De Jong: Voorzitter, ook de fractie ongebouwd kan zich vinden in de mening dat deze motie niet in stemming gebracht moet worden, maar nu dat wel het geval lijkt, kunnen wij hier niet in meegaan. Wij zijn een functioneel waterschap, een functioneel orgaan en zaken die op Europees vlak spelen, zijn niet aan ons.

De heer Hieltjes: De heer Verroen geeft aan dat het niet overtrokken is. Ik heb het niet expliciet gezegd, maar dat was uiteraard ook het gevoelen van het Dagelijks Bestuur dat het niet overtrokken was, omdat er achterliggend wel enige zorg zit, gericht op onze functionele taken. Ik noemde drie pijlers, niet schoon drinkwater, want dat staat wel in de motie waarvan wij zeggen dat dit niet tot het functionele takenpakket van het waterschap hoort, dus in de zin heeft mevrouw Bonthuis mij verkeerd begrepen. Het Dagelijks Bestuur stelt voor om aan de Unie over te brengen dat die drie zorgen gedeeld worden in lijn met het position paper en de behoefte om daar nader over door te praten. Uiteraard had het Dagelijks Bestuur gehoopt alle indieners te kunnen overtuigen de motie niet in stemming te brengen, maar het democratisch recht is er om dat wel te doen.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, bij interruptie. Als ik als eerste in de tweede termijn het woord krijg en op dat moment de motie intrek, dan hebben wij geen tweede termijn meer. Vandaar dat ik nu in derde termijn zeg dat ik de goede brief van het dagelijks bestuur aan de Unie een sterke vind en als die bijna unaniem ondersteund wordt door het algemeen bestuur, dan ben ik daar blij mee.

De voorzitter: De motie wordt dus niet in stemming gebracht.

Besloten: Het dagelijks bestuur zal de UvW berichten dat Waterschap Brabantse Delta het standpunt van de Unie in dit dossier steunt.

5.c. Aanpassing Generiek Sociaal Statuut en delegeren vaststellingsbevoegdheid aan Dagelijks Bestuur

Besloten: Het algemeen bestuur stemt in met:
1. Het vaststellen van het Generiek Sociaal Statuut waterschap Brabantse Delta, versie 20 april 2016;
2. Het delegeren van de bevoegdheid tot vaststelling/wijziging van het Generiek Sociaal Statuut aan het Dagelijks Bestuur (opnemen in Delegatiebesluit waterschap Brabantse Delta 2010).

5.d. Meervoudige centrumregeling Winnend Samenwerken

De heer Taks: Wij stemmen van harte in met het voorstel, voorzitter. Het draagt bij aan doelmatig waterbeheer en het geeft ook inhoud aan de samenwerking van de Brabantse waterschappen. Dat is een positieve zaak.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, wij stemmen in met dit verhaal. Wij vragen ons wel af waarom er niet een echte gemeenschappelijke regeling van wordt gemaakt, met andere woorden, wat ons betreft zou u op dit punt nog wel een stap verder mogen gaan dan u nu van plan bent. Daarnaast willen wij van u graag horen om in de toekomstige discussies – dat hoeft vanavond niet –gemeenschappelijke regelingen en verbonden partijen terug te laten komen, hoe wij dit dan gaan borgen, hoe de relatie van deze regeling naar het Algemeen Bestuur een plek gaat krijgen. Daar zullen wij in de komende periode eens met elkaar over moeten stoeien, te meer omdat ik in het antwoord op onze technische vragen lees dat – en ik chargeer een beetje – het dagelijks bestuur te hooi en te gras onderwerpen aan deze regeling toe zou kunnen voegen. Ik

denk dat daar met name een rol van het algemeen bestuur op zijn plek zou kunnen zijn, maar laten wij dit in de komende discussie over verbonden partijen meenemen.

Mevrouw Korst: Voorzitter, wij zijn blij met deze regeling. Het is vooral een goede oplossing om op een fiscaal verantwoorde manier samen te werken met onderling goede afspraken en administratie zonder dat hiervoor een aparte rechtspersoon met verregaande bevoegdheden moet ontstaan. Het wordt vooral zoals wij het lezen, praktisch en efficiënt werken. Wij zijn ook blij met de toelichtende documenten die u aan ons gegeven heeft, want die geven vooral inzicht en daarin zijn ook de inkoopvoordelen benoemd, minder regelgeving en digitaal werken in het veld. Dat zijn allemaal voordelen die u inzichtelijk maakt. Wij zien het als een belangrijke ontwikkeling in het proces. Wat mijnheer Schouwenaars noemt over de voortgang, ik neem aan dat alle ontwikkelingen hierin ook aan het algemeen bestuur worden voorgelegd. Ik wacht uw antwoord af.

Mevrouw Franssen: Voorzitter, nog even een nabrander. Wij hebben de afgelopen tijd ook weleens geprobeerd om samen te werken op het gebied van de rekenkamercommissies en het lijkt mij een goed idee om dat hier ook in te brengen, als u toch op efficiency en verschillende doelen wilt werken. Als zij daarop zo'n afwijzende houding aannemen, dan ben ik erg benieuwd hoe Winnend Samenwerken verder uitgerold gaat worden. Ik wil namens de VVD vragen om af en toe terug te koppelen hoe e.e.a. functioneert, want anders dreigen wij als algemeen bestuur daar het zicht op te verliezen en dat zou het laatste zijn wat ons zou moeten overkomen.

De heer Schots: Voorzitter. Het dagelijks bestuur is blij met uw brede instemming met dit gebeuren, wat niet zomaar van de ene op de andere dag in de steigers is gekomen. Daar is in Winnend Samenwerken heel lang over gesproken, waarbij ook delegaties van de dagelijks besturen – voor ons is dat mijn collega Jack van der Aa en ikzelf – nadrukkelijk betrokken zin geweest. Het is dus niet zo dat het een ver van ons bed show geweest is, integendeel. Wij zijn daar heel nadrukkelijk bij betrokken geweest. Mijnheer Schouwenaars vraagt waarom wij er geen echte gemeenschappelijke regeling van gemaakt hebben. U heeft in de stukken kunnen lezen dat wij voor de formule 'keep it simple' gekozen hebben, maar wel zodanig dat wel een aantal dingen die ook al door mevrouw Korst genoemd zijn zoals de btw en fiscaliteit en dat soort zaken, wat beter geborgd worden. Wij hebben die formule hierin gevonden en gezegd, een afzonderlijke gemeenschappelijke regeling optuigen betekent weer een heleboel bestuurlijke drukte en dan moeten er weer mensen en besturen benoemd worden, die weer vergaderingen moeten beleggen. Wij denken dat met deze praktische oplossing de grip op het Winnend Samenwerken uitstekend is en op deze manier heel efficiënt kan werken. Het is niet zo dat het Dagelijks Bestuur onderwerpen te hooi en te gras op de agenda van Winnend Samenwerken kan zetten, daarvoor is een duidelijk overlegtraject waar de dagelijks bestuursvertegenwoordigers ook van andere waterschappen bij betrokken zijn. Daar hoeft u niet voor te vrezen. In een van de komende maanden wordt een thema-algemeen bestuur georganiseerd in het kader van het onderwerp verbonden partijen en daarin zal dit onderwerp ongetwijfeld op gepaste wijze een plaats krijgen. Mevrouw Franssen vraagt om te kijken of wij de rekenkamercommissies in Winnend Samenwerken kunnen inbrengen. U heeft in de vorige vergadering van dit algemeen bestuur toen dit onderwerp ook aan de orde was, gezien hoe de andere waterschappen daarin zitten. Een van de dingen in Winnend Samenwerken is dat wij niet tornen aan bestuurlijke autonomie. Winnend Samenwerken richt zich op de achterkant en dat is de ondersteunende functie en backoffice. Wat de besturen verder onder beleidsvrijheid richting hun gebied en hun ingezetenen willen doen, is bestuurlijke autonomie en daarover is bij Winnend Samenwerken uitdrukkelijk afgesproken dat die niet ondergeschikt wordt. Een van de punten van bestuurlijke autonomie lijkt inderdaad op het vlak van de rekenkamercommissie te zitten en daar kijken de verschillende besturen toch heel verschillend tegenaan, althans op dit moment. Dat hoeft niet voor in de eeuwigheid te zijn, dat heb ik u de vorige vergadering ook toegelicht, maar voor nu is dat nog een brug te ver.

Besloten: Het algemeen bestuur:
1. Neemt kennis van de voortgang in de samenwerking tussen de Waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel ook wel genaamd ''Winnend Samenwerken'';
2. Stemt in met het aangaan van een meervoudige centrumregeling om de samenwerking tussen de drie waterschappen beter te kunnen faciliteren;
3. Verleent toestemming aan het dagelijks bestuur als bedoeld in artikel 50 lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen tot het aangaan van de ''Meervoudige centrumregeling Waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta, De Dommel'' overeenkomstig het bijgevoegde besluit en conceptregeling.

5.e. Aanvullend voorbereidingskrediet duurzame vergisting

De heer Kocx: Voorzitter, wij hebben over dit onderwerp een aantal technische vragen gesteld en die zijn volledig naar tevredenheid beantwoord. Wij gaan dan ook akkoord met het aanvullend krediet. Wij zijn

reuzebenieuwd naar de businesscase, want die wordt ons nu al heel lang voorgehouden, het lijkt bijna een worst die wordt voorgehouden. Wij zijn wel benieuwd wanneer die komt en wat de uitkomst zal zijn.

De heer Mureau: Voorzitter, duurzaam en innovatief, dat is een project waar je eigenlijk niet tegen kunt zijn. Vanwege het innovatieve karakter is het lastig om zaken te kwantificeren. Ik sluit mij aan bij wat de heer Kocx zojuist zei, wij verhogen nu het voorbereidingskrediet tot vijfentwintig procent (25%) van het totale krediet en dat is ongewoon hoog, maar vloeit natuurlijk voort uit het innovatieve karakter van het project. Wij zijn erg benieuwd naar de resultaten. Wij roepen het Dagelijks Bestuur op om de vinger nadrukkelijk aan de pols te houden om ervoor te zorgen dat het uiteindelijk ook bedrijfseconomisch een goed project is. Als wij in de samenvatting lezen dat het succes en de uitgangspunten van het project niet ter discussie staan en door middel van risicomanagement worden gewaarborgd, dan mag dat geen vrijbrief zijn om achterover te leunen. De vinger moet nadrukkelijk aan de pols gehouden worden.

De heer Verroen: Voorzitter. Wij begrijpen de noodzaak om tot een betere projectonderbouwing te komen, er een extra krediet nodig is. De vorige twee sprekers hebben ook onze zorgen verwoord dat wij dringend behoefte hebben aan de businesscase. Wij hopen dat u als dagelijks bestuur inderdaad de vinger aan de pols houdt en wij volgen dit nauwlettend.

Mevrouw Franssen: Voorzitter. Ook wij kunnen instemmen met het aanvullend voorbereidingskrediet. Het is goed dat wij goed kijken wat een project mag kosten en het kan weleens een keer meevallen en het kan een keer tegenvallen en het is goed dat wij dat hier dan ook bespreken. Dat is een opmerking die ik wil maken. Op pagina 2 staat dat: “De proeven zullen met name uitsluitsel geven over hoe om te gaan met stikstof en de ontwaterbaarheid van slib. De afweging gaat uitsluitsel geven over hoe alle componenten goed te integreren zijn in een totaalplan.” Waarom staat dit niet bij de beoogde effecten, want daarna komt een rijtje met beoogde effecten en daar staat dat niet bij. Dat vind ik een gemiste kans, eerlijk gezegd.

De heer Schots: Voorzitter, de sprekers vragen allemaal wanneer de businesscase komt en of het dagelijks bestuur de vinger aan de pols houdt. De heren die hier in het ambtelijk apparaat mee bezig zijn, weten hoe ik er bovenop zit, soms tot vervelens toe zelfs. Ik zie de heer Verberne daarop reageren, dus dat klopt wel. Wij werken hard aan het maken van deze businesscase, maar wij willen ook dat als wij deze businesscase aan u voorleggen, deze redelijk robuust is en dat wij de onzekerheden die wij nu nog hebben, eerst verder uitgewerkt hebben met betrouwbare marges. Uw vragen op dat gebied kan ik aan alle kanten bevestigend beantwoorden. De vraag van mevrouw Franssen waarom de stikstof en ontwateringssituatie van het slib niet onder de beoogde effecten staat, maar ergens anders, zal door de heer Antonissen beantwoord worden.

De heer Antonissen: Ik neem dit op als een tip. Ik heb dit verwerkt in de adviesnota, maar ik neem het als tip mee.

Besloten: Het algemeen bestuur stemt in met het beschikbaar stellen van driehonderdvijftigduizend euro (€ 350.000) aanvullend voorbereidingskrediet voor duurzame vergisting. Hiermee komt het totale voorbereidingskrediet uit op een miljoen vijftigduizend euro (€ 1.050.000).

5.f. Beantwoordingstraject motie van het algemeen bestuur d.d. 11 november 2015 over slibverwerking. Tevens reactie van het dagelijks bestuur op het Ondernemingsplan 2016-2020 van de SNB N.V.

De voorzitter: Ik wil een agendavoorstel doen en ik vraag wat u ervan vindt. De behandeling van 5.f. vindt plaats in beslotenheid vanwege het ondernemingsplan en het ter sprake komen van vertrouwelijke punten. Dat betekent dat een groot deel van de aanwezige ambtenaren de tribune dient te verlaten. Wij kunnen dit agendapunt na 7.a. net voor de rondvraag bespreken, zodat de ambtenaren niet onnodig buiten in de tuin hoeven te wachten. Kunt u daarmee instemmen?

De heer Arts: Voorzitter, bij interruptie. Wat de fractie Water Natuurlijk betreft is stap 1 niet relevant. Wij willen eigenlijk alleen maar spreken over stap 2 en daarmee zou vertrouwelijkheid niet aan de orde zijn.

De voorzitter: Wij zullen even een pauze inlassen, want wij hebben al veel gedaan. Wij kunnen bilateraal even kijken wat mijnheer Arts met die opmerking bedoelt. Wij pauzeren even allemaal en het lijkt mij verstandig om daarna door te gaan met de mededelingen, dan is daarna opgelost hoe wij hiermee omgaan. Ik heropen de vergadering. In de pauze heeft een aantal mensen gekeken naar de vertrouwelijkheid en de manier van behandeling en de eindconclusie is dat wij dit agendapunt wel in beslotenheid behandelen, voorafgaande aan de rondvraag.

6. Mededelingen

6.a. Managementletter 2016-1

De heer Sneep: Voorzitter, wij spreken onze waardering uit over de managementletter, met name over het buitengewoon duidelijke projectenoverzicht. Daar waren wij zeer verheugd over.

Mevrouw Raedts: Voorzitter, over de managementletter zelf geen opmerkingen, want het zijn gegevens van eind februari en dit jaar kan er nog veel gebeuren, dus dat zien wij de volgende keer wel weer. Wat wel opvalt is dat in de projectenlijst heel veel rode kruisjes staan bij de tijd. Ik heb geteld en ruim zestig procent (60%) van de projecten loopt dus uit in tijd. Ik hoop dat dat in de volgende managementletter een lager percentage zal zijn. Misschien een beetje in de zijlijn van de managementletter. Ik heb wat zorgen over de Nederlandse Waterschapsbank. Er wordt nog steeds geen dividend uitgekeerd. Kunnen wij dat op korte termijn wel tegemoetzien? Een andere vraag is welke risico's wij lopen vanwege het aantrekken van hybride kapitaal en is dit risico opgenomen in de risicoparagraaf? Met andere woorden, kunnen wij rustig gaan slapen of moeten wij bij de les blijven?

De heer Schots: Voorzitter. Om te beginnen met de beantwoording van mevrouw Raedts. Het is niet of we gaan slapen of bij de les blijven, maar wij kunnen het allebei doen. U kunt rustig blijven slapen, maar wij moeten natuurlijk ook bij de les blijven, dat is altijd zo. De problematiek van het dividend van de Waterschapsbank hebben wij in de themasessie rondom de kadernota vorige week uitvoerig uit de doeken gedaan en daar is in de cijfers de aanname gedaan dat de NWB vanaf het boekjaar 2018 zal voldoen aan de balansverhoudingsnormen van de Europese Centrale Bank en dat er over 2018 normaal gesproken weer voor de eerste keer dividend uitgekeerd zal worden. Die aanname is meegenomen in de cijfermatige uitwerking van de kadernota. Het aantrekken van hybride kapitaal betekent geen extra risico voor de Waterschapsbank. Het hybride kapitaal is een mengvorm van eigen en vreemd vermogen en op die manier telt dat voor ons in positieve zin mee in de balansratio's waar de bank per 1 januari 2018 aan moet voldoen. Het zijn verder achtergestelde leningen in de vreemde vermogenssfeer, wat betekent dat ze dus geen aanslag doen op het potentieel van zittende aandeelhouders, verwatering noemen ze dat in het vak. De stemrechten en de financiële rechten van de zittende aandeelhouders worden daardoor niet aangetast. Per saldo ligt er geen extra risico bij de aandeelhouders voor het aangaan van deze financieringen. Bedankt, mijnheer Sneep, voor de complimenten voor het projectenoverzicht. Het is een groot en ingewikkeld overzicht en fijn dat het bij u in goede aarde valt. Mevrouw Raedts heeft nog gevraagd naar de rode kruisjes in de kolom tijd. Er kunnen verschillende redenen zijn waarom projecten in de tijd uitlopen. Het jaar is nog maar pas begonnen, dus daar kan nog wel iets veranderen. Over het algemeen zijn belangrijke dingen die met tijd te maken hebben, wanneer projecten grondverwervingstransacties in zich hebben die gewoon meer tijd vergen dan wij hopen of ingeschat hadden of wanneer er langdurige vergunningsprocedures ten grondslag liggen die wij ook niet zelf in de hand hebben. U zult bij de laatste managementletter van vorig jaar ook gezien hebben dat de realisatiegraad van de projecten door inspanningen die in de ambtelijke organisatie de afgelopen jaren gepleegd zijn, inmiddels bijna op honderd procent (100%) ligt en over 2015 zelfs nog ietsje daarboven, dus wij hebben een inhaalslag gepleegd. Ik hoop met u dat de rode vinkjes in de kolom tijd gaandeweg dit jaar verder zullen verbeteren.

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de managementletter 2016-1 voor kennisgeving aan.

6.b. Raadsinformatiebrief aan gemeenteraden

De heer Verroen: Voorzitter, dank u wel voor deze mededeling. Wij willen van de gelegenheid gebruik maken om deze mededeling te plaatsen in het kader van de communicatiestrategie die wij onlangs uitvoerig besproken hebben, waarbij wij de 80/20-regel hebben besproken, die misschien niet helemaal 80/20 is, maar waarbij wij vooral de inwoners in het stedelijk gebied willen betrekken. Dit is vanuit de communicatievisie gezien een goede kans om gemeenten goed voor te lichten en alle doelgroepen mee te nemen in de taakbekendheid van het waterschap. Dat wilden wij even aan u meegeven.

Mevrouw Franssen: Voorzitter, een opmerking van gelijke orde. Wij zijn voorstander van het nog vaker laten verschijnen van dit soort brieven, want uit eigen ervaring weet ik dat gemeenteraden niet zo heel goed op de hoogte zijn van alles wat zich bij het waterschap afspeelt en wat het waterschap überhaupt doet. De kennismaking vindt een keer per vier jaar plaats en dat mag best wel vaker herhaald worden, zodat het vaker onder de aandacht komt.

De heer Van der Kallen: Wij nemen de opmerkingen mee. Ik veronderstel met dit project dat het de gemeenteraden ook wel langs de andere kant zou hebben bereikt, want het betreft een fors aantal dossiers, soms minder dan tien (10) maar soms meer dan tweehonderd (200). Dat gaat over burgers. De veronderstelling was dat deze burgers in een aantal gevallen best weleens in de gemeentelijke politiek met vragen zouden kunnen komen, wat doet het waterschap en waarom. Wij dachten dat dit een goede manier was om de gemeentelijke politiek daarop voor te bereiden en wij nemen de opmerking heel graag mee dat

wij ook op andere momenten misschien met een raadsinformatiebrief het volk kond kunnen doen van onze activiteiten richting de openbare collega's.

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

6.c. Terugmelding onderzoek gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten in de boomteelt en akkerbouw

Mevrouw De Koning: Voorzitter. Wij hebben technische vragen gesteld, maar wij zijn wel teleurgesteld in het antwoord dat wij gekregen hebben. Dat wilde ik meedelen.

Mevrouw Raedts: Voorzitter, heel blij met deze rapportages, want het geeft inzicht in hoe op verschillende meetpunten de waterkwaliteit is of met andere woorden, welke stoffen op verschillende plaatsen in het oppervlaktewater te vinden zijn. Verontrustend is toch wel dat op een heleboel stoffen er toch nog een overschrijding is en ons streven moet zijn om deze overschrijding nul te laten zijn. Het zou niet alleen goed zijn om daar kennis van te nemen, maar ook proactief actie te nemen om de waterkwaliteit te verbeteren. Wij hebben nu twee sloten, maar wellicht is er ook op andere plekken aanleiding om dat te gaan meten. Als het gaat om acties die wij zouden kunnen nemen, dan ben ik heel benieuwd hoe het project Schoon Water in deze streek geland is.

De heer Verhulst: Voorzitter, blij met de mededeling. Wij blijven de resultaten met belangstelling volgen en wij hopen dat de dalende lijn zich versterkt doorzet en heel blij met de mededeling dat de aankomende week de ondernemers rondom de Moersloot de acties samen met het waterschap willen delen met de bredere omgeving. Dat getuigt van een positieve inzet van beide kanten.

De heer Kocx: Voorzitter, gelukkig is er sprake van een verbetering, maar het is de vraag of dit genoeg is. Wij zullen inderdaad wel moeten blijven monitoren om te weten welke kant we uitgaan. Ik zou willen pleiten om met de sector sterk in overleg te gaan om dit te verbeteren. Gelukkig blijkt uit uw eerste mededeling in de vergadering dat hier al gehoor aan gegeven wordt.

De heer Arts: Voorzitter, verschillende algemeen bestuursleden hebben hier hun zorg al uitgesproken over het aantal overschrijdingen. De teruggang in overschrijding is niet indrukwekkend. Bij de bomenteelt zien wij van 16 naar 10. Overschrijdingen ook in de bomenteelt van 45 naar 32, dat zijn geen indrukwekkende getallen. In mijn andere functie kom ik vaak bij wijkoverleggen. Als daar meegedeeld moet worden aan de burgers dat het aantal snelheidsovertreders van 45 is teruggegaan naar 32, dan denk ik dat wij daar niet mee wegkomen. De wijkagent zal dan geen goede avond hebben. Overtredingen worden ook nog gemaakt met de bekende neonicotinoïden, beruchte stofjes die ernstige effecten hebben op bloem bezoekende insecten, met name bijen komen regelmatig in het nieuws. Dat is geen sinecure. Het is zelfs intussen zo dat er een aantal vogelsoorten zijn die insecten eten, die ook al in aantallen teruglopen. Ik ondersteun de opmerkingen van de heer Kocx dat wij inderdaad heel snel een goed gesprek moeten aangaan met de regio.

De heer Hieltjes: Voorzitter, dank, een belangrijk onderwerp dat wij niet voor niets periodiek monitoren, waarbij wij niet iedere waterloop op dezelfde manier en intensiteit monitoren, maar dat ook landelijk afstemmen met de Unie, zodat je een totaalbeeld krijgt van wat er gebeurt, hoewel dat nooit honderd procent (100%) representatief is. Het is altijd de vraag of het glas halfvol of halfleeg is. Een aantal hoor ik zeggen, wij zien verbetering, dus in die zin heeft het tweesporenbeleid enerzijds op handhaving, anderzijds op verleiding, met schoon water, bewustwording en in gesprek gaan, mede bijgedragen aan de verbetering. Op sommige onderdelen is de verbetering beperkt. Bij het voorkomen van geheel verboden stoffen zie je op sommige onderdelen dat stoffen die al jaren verboden zijn maar toch zichtbaar waren in het water, een aantal van die stoffen niet meer terug in het water. Dat is dan het verhaal waar de wijkagent dan toch even op wijst, dat die er ook zijn, bepaalde overtredingen. Het sterkt ons als dagelijks bestuur om door te gaan op de twee sporen, dus blijven inzetten op handhaving en in gesprek gaan en ook met schoon water overtuigen. Daarop het voorbeeld wat de dijkgraaf noemde. Mevrouw De Koning is teleurgesteld in het technische antwoord, maar dat komt misschien ook door het ambtelijke antwoord, dat geen bestuurlijk antwoord is. Ben je ervan overtuigd dat je met deze twee sporen het uiteindelijke doel haalt? Honderd procent (100%) overtuigd niet. Het draagt zeker bij, die overtuiging hebben wij wel, ook gelet op het verschil tussen de vorige keer en nu. Daar blijven wij op inzetten op die sporen. Of je in een volgende meting over een aantal jaren kunt zeggen dat er nul overschrijdingen zijn, die illusie hebben wij ook niet, maar dat is wel de ambitie waar je naar streeft. Die ambitie hebben wij wel dat de overschrijdingen nul zijn. Wij zijn realistisch, want ook snelheidsovertredingen blijven voorkomen. De ambitie blijft om die niet te hebben, zeker waar je ook een KRW-opgave hebt. Daar hebben wij ook andere maatregelen zoals inrichtingsmaatregelen, om de kwaliteit te verbeteren. In die zin is de ambitie overschrijding nul met enige realisme. Dus wij blijven meten, maar niet in iedere waterloop, maar in overleg met de Unie gericht op akkerbouw en een aantal andere doelen. De heer Kocx vraagt, is het genoeg? Nee, want je ambities en dromen blijven verder gaan en wij blijven in overleg met de sector en de ZLTO en Waterkringen over dit onderwerp, omdat de sector ook

belang heeft bij een goede reputatie. Het is niet alleen straffen en bewustwording, maar met elkaar weten dat het voor de sector ook van belang is en ook voor andere sectoren die naast de landbouwsector ook vervuiling veroorzaken, soms particulieren die middelen te intensief gebruiken. Wij blijven de resultaten volgen.

De heer Van der Heijden: Voorzitter, ter interruptie. Als ik zo bij ons kijk naar de nieuwsbrief en ook bij collega's van mij, de ZLTO heeft op dit moment een project erfafspoeling en via andere voorlichting hoe de sproeimachines de restvloeistof via composteringsbakken er effluenten in het water kunnen komen, maar dan toch gereinigd is. Er wordt zeker wel aandacht aan besteed en wij hopen dat wij met deze aandacht toch zeker de resultaten kunnen verbeteren.

De voorzitter: Mooie aanvulling, mijnheer Van der Heijden.

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

6.d. Communicatiestrategie belastingen

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter, eigenlijk wil ik een compliment geven aan het dagelijks bestuur voor de wijze waarop zij de suggestie van Water Natuurlijk en de fractie Bedrijven heeft omgezet in een heldere krachtdadige aanpak. Alle waardering daarvoor, eveneens voor de afdeling Communicatie die dat op een hele adequate manier heeft vertaald die aan de tijd is. Dus dank.

Mevrouw De Koning: Voorzitter, wij zijn ook tevreden over de nota die wij ontvangen hebben. Daarnaast hadden wij een technische vraag gesteld. Daarover zijn wij ook tevreden, want dat ging met name over de kwijtschelding voor de ondernemers. Ik heb begrepen dat dit inmiddels op de website is aangepast, zoals wij dat ook in het bestuursakkoord geaccordeerd hadden.

De heer Velthoen: Voorzitter. De VVD is bijzonder blij met dit stuk, vooral het gebruik van moderne zaken zoals Infographics, websites, digitale filmpjes. Dat is alleen maar beter om de zaak goed te verkopen aan de burger. Daar zitten wij hiervoor.

De heer Schots: Dank u wel voor uw lovende woorden. Naar onze afdeling Communicatie zijn zij al overgebracht, dus dat hoef ik niet nog een keer te doen, maar ik wil het wel onderstrepen. Ik zal ze ook naar de mensen van de Belastingsamenwerking West-Brabant overbrengen, want het websitegebeuren waar u op duidt, speelt zich daar af. Spijtig dat er een klein foutje is gevonden op de website dankzij uw alertheid. Gelukkig dat het alleen een websitefoutje was en dat het geen fout in de aanslagoplegging geweest is, want de belastingplichtigen worden niet behandeld op basis van wat er op de website staat, maar op basis van de verordening die het waterschap en de gemeenten bij de BWB indienen. Daar is gewoon van meet af aan bij de kwijtschelding rekening mee gehouden.

Besloten: Het Algemeen Bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

7. Ingekomen stukken

7.e. Ontslagbrief C. Coppens

De voorzitter: Ik wil namens het dagelijks bestuur een verklaring afleggen over het vertrek van de heer Cees Coppens. Alvorens in te gaan op de gevolgen van zijn brief, wil ik eerst uitspreken dat de heer Coppens zich vanuit de fractie ongebouwd altijd als een gedreven bestuurder heeft ingezet voor het waterschap. Hij heeft meer dan elf jaar deel uitgemaakt van het dagelijks bestuur en met hem vertrekt dus ook vele jaren externe en interne gewaardeerde bestuurservaring uit ons waterschapsbestuur. De heer Coppens heeft zelf uit persoonlijke overwegingen besloten met onmiddellijke ingang per 15 april 2016 te vertrekken, terwijl hij op dat moment in functie was als plaatsvervangend dijkgraaf. Hij heeft het moment zelf gekozen. Voor het dagelijks bestuur kwam de aankondiging van zijn vertrek plotseling en onverwachts. Wij waren ook een tikkeltje verbaasd over het moment waarop het vertrek plaatsvindt. Wij zouden liever hebben gezien dat de heer Coppens zijn dagelijks bestuurstaken en portefeuille op een goede manier aan zijn opvolger zou hebben kunnen overdragen. Wij betreuren het door hem niet te zijn betrokken bij zijn afwegingen teneinde hem te kunnen adviseren over de consequenties van zijn voornemen voor hemzelf en voor het waterschap. Voor het aanvragen van zijn Appa-uitkering wordt de bestaande regeling toegepast. De aanspraken op uitkering voor lokale bestuurders zoals Dagelijks Bestuursleden van het waterschap, zijn vastgelegd in de Appa-wet. Daarnaast geldt een provinciaal reglement voor waterschap Brabantse Delta en de Waterschapswet is van toepassing. Nu is de afgelopen dagen gebleken dat de diverse wet- en regelgeving niet even eenduidig waren op alle punten. Daarom heeft het waterschap aan de provincie Noord-Brabant en de landsadvocaat, Pels Rijcken, gevraagd om een juridische toets te doen of de wet- en regelgeving en of het provinciale reglement

wel correct worden toegepast. De conclusie hebben wij net voor deze vergadering ontvangen – reden waarom wij iets later in de vergadering aanwezig waren – en die is dat de ontslagname van de heer Coppens in zal gaan per 16 mei 2016. Dat betekent dat hij per die datum zijn functie als dagelijks bestuurslid formeel neerlegt en in de tussentijd niet actief zal zijn. Voor de helderheid, het lidmaatschap van het algemeen bestuur vervalt bij de benoeming van zijn plaatsvervanger en die is vanavond reeds geïnstalleerd. Tot slot, gelet op de inhoud van deze verklaring, is het niet nodig om verdere beraadslagingen over dit onderwerp te voeren, omdat het helder is wat wij hebben meegedeeld. Ik dank u voor uw aandacht.

8. Rondvraag

De heer Verhulst: Voorzitter, twee dingen. De heer Van der Heijden gaf al aan bij het vorige punt over waterkwaliteit dat de ZLTO daar ook heel actief in is. Samen met het waterschap en de ZLTO worden een twaalftal bijeenkomsten gehouden op de boerenerven om dat onder de aandacht van de boeren te brengen. Het is niet de eerste keer dat dit gebeurt, juist om die aandacht erop te vestigen en de voorbeeldfunctie te nemen. Op 19 mei is een van die bijeenkomsten op ons bedrijf voor collega-agrariërs. Het tweede punt, vorige week dinsdag is er in Den Haag iets gebeurd. Naar aanleiding van jarenlange geluiden uit de agrarische sector over aanwezigheid van mineralen in het grond- dan wel slootwater, heeft het Mesdagfonds wetenschappelijk onderzoek gedaan naar de oorzaken van de aanwezigheid van nutriënten in het water en wie de veroorzakers zouden zijn. Daartoe is een petitie opgesteld en die hebben ze dinsdag aangeboden aan de Tweede Kamer en daarbij de oproep gedaan om een breed wetenschappelijk onderzoek uit te laten voeren aangaande de verschillende veroorzakers van dezelfde waarden van nutriënten. Er is een paginagroot artikel in Nieuwe Oogst gekomen, het weekblad van de ZLTO, en daar heb ik deze week van collega-agrariërs vragen over ontvangen. Een van de vragen was of de metingen die in het kader van de KRW gedaan worden door het waterschap, op dezelfde manier worden uitgevoerd als in andere waterschappen. Is daar een standaardnorm voor of heeft elk waterschap eigenstandige ruimte om die speelruimte te gebruiken? Hoe is dat geregeld?

De voorzitter: Mooi dat u als bedrijf meedoet aan zo'n dag over de waterkwaliteit. Uw vraag over de metingen stellen wij voor schriftelijk te beantwoorden en het antwoord wordt aan iedereen toegestuurd.

Mevrouw Bonthuis: Ik heb een verzoek aan alle algemeen bestuursleden, want wij weten allemaal dat er een vacature voor een dagelijks bestuurslid bestaat. Wij hebben ook gehoord dat de termijn waarop men zich kandidaat kan stellen, met een week wordt verlengd. Voor mij betekent dat dat er allerlei overwegingen zijn waarvan ik denk dat het goed is dat die in een extra fractievoorzittersoverleg gedeeld worden. Wat zijn de overwegingen die er voor ons allen toe doen, wat wil je elkaar meegeven en hoe wil je het gesprek hierover voeren? Ik wil uitnodigen om op korte termijn hiervoor een fractievoorzittersoverleg te organiseren.

De heer Hieltjes: Ik heb de afgelopen periode met alle fractievoorzitters telefonisch overleg gehad over de ontstane vacature. Naar aanleiding daarvan ook in de coalitie gekeken hoe het werkt en daaruit geproefd het voorstel van een week extra ruimte. Ik denk dat als er behoefte is om met elkaar te delen, kijken hoe de agenda is, er niets mis is om met elkaar te overleggen over welke stappen gezet worden, zodat er hopelijk een oplossing komt die breed gedragen wordt in het hele algemeen bestuur met uiteraard een bepaalde rolverdeling binnen het algemeen bestuur, de coalitie en de partijen die het bestuursakkoord getekend hebben. Maar over het proces kan natuurlijk gesproken worden als daar behoefte aan is. De precieze setting, met de fractievoorzitters en de dijkgraaf er wel bij of niet, dat moeten wij buiten de vergadering bespreken en kijken wat ook qua agenda's het best is.

De heer Sneep: Voorzitter, een woord van dank en waardering voor de interne organisatie voor het slootonderhoud van Zandfort nummers 30, 32 en 34 in Hoogerheide. Kennelijk is dat vorige week ingezet en de mensen daar zijn daar heel blij mee. Een kleine kanttekening, ik heb de vraag in oktober gesteld. Wat betreft communicatie en integraal werken denk ik dat wij hier wel lessen uit kunnen trekken, maar voorop staat waardering voor de interne organisatie.

De voorzitter: Wij zullen uw complimenten doorgeven aan de organisatie.

De heer Wijnen: Voorzitter, drie vragen. Naar aanleiding van een bijeenkomst gisteravond bij het Kibbelvaartje – dat ligt tussen Hoeven en Etten-Leur – het volgende. Zoals u weet hebben wij als waterschap drieënhalve hectare grond aangekocht en zestien verkocht, een rare situatie, maar het is gebeurd. Van die drieënhalve hectare hebben wij ongeveer een halve hectare nodig voor het aanleggen van de EVZ. Gisteravond was duidelijk dat wanneer het aangelegd wordt zoals het nu is, het probleem achterliggend wat wateroverlast betreft, niet wordt opgelost. Gisteravond waar de heer Schouwenaars en de heer Hieltjes bij waren, is over diverse scenario's gesproken, niet alleen door de boeren, maar ook door de mensen uit dit huis, door de deskundigen, laten wij ze zo maar noemen. Ik wil niet op de details ingaan, maar vragen om dit voor de eerstvolgende vergadering van de commissie Watersystemen te agenderen, zodat wij ons daar

opnieuw over kunnen buigen om te kijken om tot een oplossing te komen, niet alleen voor de korte maar ook voor de lange termijn. De tweede vraag komt vanuit de ingelanden. Die hebben op 6 maart een brief gestuurd en op 11 maart antwoord ontvangen dat de zaak uitgezocht wordt. Het is nu 20 april en ze hebben nog steeds geen antwoord gehad. De derde vraag gaat over de stand van zaken van de breuk bij de vuilafvoerleiding bij Albano. Daar zijn gesprekken over geweest, maar daar hebben wij niets meer over gehoord. Is daar nog iets over te melden?

De voorzitter: De eerste vraag kan beantwoord worden door de heer Hieltjes. Het tweede punt ging over een brief namens de ingelanden die door iemand gestuurd is op 6 maart. Er is wel een tussentijdse brief geweest dat men het aan het uitzoeken is? Ja, oké, maar nog geen finaal antwoord.

De heer Hieltjes: Het Dagelijks Bestuur heeft een projectplan ter inspraak gebracht en gisteren ook een avond gehad. Het was goed dat er betrokkenen waren met uitgesproken ideeën, waarover voldoende mensen van het waterschap hebben meegedacht. Een van de concrete zaken die aan de orde kwam, het ging om een EVZ, die natuurlijk ook een waterbergende functie heeft. Ik vind het ook zorgvuldig omdat wij nu in inspraak zijn, eerst alle inspraakreacties te hebben. Het is een perceel wat het waterschap nog heeft dat volgens sommigen ook ingezet kan worden. Uiteraard zullen wij bij de verdere uitwerking van het projectplan of bij een inspraakreactie daar aandacht aan besteden. Wij zullen even kijken of dat een onderwerp is waarvan wij zeggen, wij gaan die situatie in de commissie Watersystemen brengen. Er is er een in mei gepland met name voor de regionale keringen en wij kunnen kijken of wij het dan meenemen of dat het te vroeg is, omdat de inspraakreactie nog loopt en wij de inspraakreacties nog niet hebben opgehaald, voordat wij als Algemeen Bestuur inzoomen op een situatie. Dus als u ons de ruimte geeft om even te kijken wat de beste manier is om daar met u over in gesprek te gaan, dan vergeten wij het punt zeker niet.

De voorzitter: Klinkt goed toch? De andere twee vragen zullen wij schriftelijk beantwoorden. Wij proberen de brief zo snel mogelijk te beantwoorden.

De heer Hieltjes: De derde kan ik ook doen. De provincie, gemeente en waterschap zijn met elkaar in gesprek om heel scherp elkaars beelden met elkaar te delen en te kijken of wij dezelfde beelden van de feiten hebben en op basis daarvan de vervolgstappen te zetten. Wij zitten gewoon in die fase en uiteraard wordt u geïnformeerd wanneer er concreet zicht bestaat op de uitkomsten. Dan betrekken wij u daar ook bij.

De voorzitter: Ik denk dat het nu goed is beantwoord.

9. Sluiting

De voorzitter: Bedankt voor uw inbreng en aandacht op deze avond en een behouden thuiskomst. Ik sluit deze openbare vergadering om 22.09 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op 18 mei 2016.

De dijkgraaf	De secretaris-directeur
Mw ir. ing. C.P.M. Moonen	ir. H.T.C. van Stokkom

Zaaknr. : 16.ZK11832
Kenmerk : 16IT024579
Barcode :

Actie- en toezeggingenlijst algemeen bestuur versie 20 april 2016

Uit vergadering	Actie / toezegging	Laatste stand van zaken
AB 14 mei 2014	Toezegging om na volle 2 kalenderjaren het beleid legesheffing te evalueren.	**Evaluatie komt begin 2017**
AB 21 januari 2015	Toezegging om het algemeen bestuur één maal per jaar te informeren over de werkzaamheden beheergroep Brabantse Keur	**Mededeling AB lente 2016**
AB 25 februari 2015	Dijkversterking Geertruidenberg. Toezegging dat bij definitieve besluitvorming varianten ter beschikking worden gesteld aan het algemeen bestuur.	**Voorstel UVK planfase lente 2016 in AB**
AB 11 maart 2015	Toezegging dat de Molenbeek zal worden gezien als vismigratieroute naar België, los van de stedelijke ontwikkelingen in Roosendaal. Als dat niet kan, zal het Algemeen Bestuur worden geïnformeerd en kan worden bekeken of de Engebeek deze functie kan worden bekeken.	**Projectplan april in inspraak, besluitvorming AB medio 2016 (inclusief vispasserbaarheid)**
AB 22 april 2015	AB informeren over rendement innovatie agenda zuiveringsbeheer	**Na afronding en tussentijds als er financieel nieuws is.**
AB 17 juni 2015	Verzoek verbeteren leesbaarheid financiële stukken zoals jaarrekening bijvoorbeeld door toevoegen managementsamenvatting.	**In de financiële commissie zal worden bekeken hoe de informatie voorziening kan voorzien in de behoeften van het AB.**
AB 15 juli 2015	Diverse aandachtspunten medicijn- en drugsresten zoals samenwerking, pro actievere rol en juiste communicatie richting inwoners.	**Plan van aanpak AB zomer 2016**
AB 15 juli en 11 november 2015	Met het AB spreken over de wijze van invulling van het begrip duurzaamheid bij het waterschap, inclusief klimaatneutraliteit en energiebesparing gebouwen.	**Is aangemerkt als BOB onderwerp voor 2016**
AB 16 september 2015	Werkgroep bestuurlijke vernieuwing bekijkt onderwerp informatievoorziening aan het AB, onder meer over grote projecten. Het DB zal reageren op de voorstellen.	**In 2016.**
AB 14 oktober 2015	De Verordening schadevergoeding waterschap Brabantse Delta wordt in 2019 geëvalueerd.	**vóór maart 2019**
AB 14 oktober 2015	Nadere notitie zenden aan AB over Groenontwikkelfonds Brabant en grondverwerving en daarbij voorstel over het weergeven van resultaten van projecten.	**AB mei / juni 2016**
AB 11 november 2015	Periodiek afgesproken energiebesparingsdoelstellingen en klimaatneutraliteit eigen huisvesting in 2020 jaarlijks rapporteren aan AB.	**2016 en volgende jaren**
AB 23 maart 2016	Benchmark communicatie Unie van Waterschappen en social mediastraegie delen met het AB	**Wanneer beschikbaar**
AB 23 maart	Overwegen om in de Kadernota een duidelijk overzicht van	**Het DB bekijkt hoe dit kan**

2016	de kosten per fase van het project Cruijslandse kreken op te nemen.	**worden verwerkt.**
AB 20 april 2016	ABleden per e-mail informeren over procedure kandidaatstelling DB-lid.	**z.s.m.** **Afgehandeld**
AB 20 april 2016	Technische vragen ABlid Wijnen en AB-lid Verhulst gesteld in de rondvraag beantwoorden	**z.s.m.**

Zaaknr. : 16.ZK11832
Kenmerk : 16IT024578
Barcode :

Vergadering algemeen bestuur, agendapunt 2

Agenda-nummer	Besluitenlijst Algemeen bestuur 20 april 2016

1 **Opening**

1.a **Spreekrecht**

Er hebben zich geen insprekers aangemeld.

1.b **Bepaling primus bij hoofdelijke stemming : de heer Mureau.**

2 **Toelating nieuw AB-lid**

2.a **Verslag Commissie geloofsbrieven over benoemingsbescheiden van de heer H.L. Knook**

Besloten: Het algemeen bestuur neemt het verslag voor kennisgeving aan.

2.b **Toelaten lid algemeen bestuur voor opengevallen geborgde zetel ongebouwd**

Op 14 april 2016 heeft een lid van het algemeen bestuur ontslag ingediend waardoor een geborgde zetel ongebouwd is opengevallen. De ZLTO is bevoegd voor deze opengevallen zetel een persoon te benoemen en heeft dit gedaan. Deze adviesnota heeft betrekking op de toelating van dit inmiddels benoemde lid. Hierna kan dit lid de eed of belofte afleggen en de functie gaan vervullen.

Besloten: Het algemeen bestuur stemt in met het toelaten als lid van het algemeen bestuur van waterschap Brabantse Delta van de heer Knook te Willemstad.

3 **Rekenkamercommissie**

3.a **Rapport rekenkamercommissie onderzoek 'integraal werken'**

Besloten: Het algemeen bestuur neemt het voorgestelde besluit van de rekenkamercommissie niet over maar sluit zich aan bij de bestuurlijke reactie van het dagelijks bestuur van 22 februari 2016 over de aanbevelingen en verzoekt het dagelijks bestuur daar verder, zo nodig, vervolg aan te geven.

3.b **Vaststellen jaarverslag 2015 en jaarplan 2016 rekenkamercommissie**

Besloten: Het algemeen bestuur stelt het jaarverslag 2015 vast en neemt het jaarplan 2016 van de rekenkamercommissie voor kennisneming aan.

3.c **Nieuw onderzoek rekenkamercommissie 'inkoop-, inhuur- en aanbestedingsbeleid**

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de brief van de rekenkamercommissie voor kennisgeving aan.

4 **Notulen en besluitenlijst**

Besloten: Het algemeen bestuur stelt de notulen (inclusief actie- en

toezeggingenlijst) en de besluitenlijst van 23 maart 2016 vast.

5 Nota's ter besluitvorming

5.a Intrekken verordening en beleidsregels wet BIBOB waterschap Brabantse Delta

De wet BIBOB is een bestuursrechtelijk instrument waarmee kan worden voorkomen dat het waterschap criminele activiteiten faciliteert bij vastgoedtransacties en aanbestedingen. Overheden kunnen het toepassen van de wet BIBOB verder uitwerken en standaardiseren in een eigen verordening en beleidsregels. Dit heeft waterschap Brabantse Delta gedaan.
Tot op heden is echter het toepassen van de wet BIBOB overbodig gebleken en daarmee ook het toepassen van de verordening en beleidsregels. Daarnaast zijn zowel de verordening als de beleidsregels niet meer actueel door gewijzigde wet- en regelgeving, waardoor deze niet meer toepasbaar zijn.
Ook zonder een gestandaardiseerde aanpak in een verordening en beleidsregels kan de wet BIBOB worden toegepast, echter dan met maatwerk per geval.
Omdat sprake is van overbodige en verouderde regelgeving ligt intrekken van de betreffende beleidsregels en verordening meer in de rede dan actualisering daarvan.
Besloten: het algemeen bestuur besluit tot het intrekken van de 'Verordening commissie wet BIBOB waterschap Brabantse Delta 2004' conform bijgevoegd besluit.

5.b Motie TTIP (agendavoorstel fractie PvdA)

Besloten: Het dagelijks bestuur zal de UvW berichten dat Waterschap Brabantse Delta het standpunt van de Unie in dit dossier steunt.

5.c Aanpassing Generiek sociaal statuut en delegeren vaststellingsbevoegdheid aan DB

Het Generiek sociaal statuut waterschap Brabantse Delta (GSS) bevat de procedures, plaatsingscriteria en sociaal-vangnetbepalingen bij interne reorganisaties. Binnen het georganiseerd overleg zijn werknemers en werkgevers enkele technische en redactionele aanpassingen aan het GSS overeengekomen. Bestuurlijke vaststelling van het GSS zorgt ervoor dat het GSS formele rechtswerking krijgt.
Ten behoeve van een snelle en efficiënte besluitvormingsprocedure voor toekomstige aanpassingen aan het GSS wordt tevens voorgesteld de bevoegdheid tot vaststelling van het GSS te delegeren aan het dagelijks bestuur.
Besloten: Het algemeen bestuur stemt in met:
1) het vaststellen van het Generiek sociaal statuut waterschap Brabantse Delta, versie 20 april 2016;
2) het delegeren van de bevoegdheid tot vaststelling/wijziging van het Generiek sociaal statuut aan het dagelijks bestuur (opnemen in Delegatiebesluit waterschap Brabantse Delta 2010).

5.d Meervoudige centrumregeling Winnend Samenwerken

De waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel zijn in 2011 gestart met Winnend Samenwerken om invulling te geven aan het nationale verzoek tot doelmatig waterbeheer. Doel van Winnend Samenwerken is kostenreductie, kwetsbaarheid verminderen en kwaliteit verbeteren. Er is een noodzaak om Winnend Samenwerken juridisch vorm te geven. Meer structuur en transparantie is nodig voor de eigen organisatie en derden en BTW heffing moet worden voorkómen. De meervoudige centrumregeling is hiervoor geschikt. Het betreft een gemeenschappelijke regeling zonder nieuwe rechtspersoon of orgaan. De regeling wordt aangegaan door de dagelijkse besturen van de drie waterschappen. Het algemeen bestuur wordt gevraagd aan het dagelijks bestuur toestemming te verlenen om deze regeling aan te gaan.
Besloten: Het algemeen bestuur:
1. neemt kennis van de voortgang in de samenwerking tussen de waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel ook wel genaamd "Winnend Samenwerken";
2. stemt in met het aangaan van een meervoudige centrumregeling om de samenwerking tussen de drie waterschappen beter te kunnen faciliteren;
3. verleent toestemming aan het dagelijks bestuur als bedoeld in artikel 50 lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen tot het aangaan van de "Meervoudige

centrumregeling waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta, De Dommel" overeenkomstig het bijgevoegde besluit en conceptregeling.

5.e Aanvullend voorbereidingskrediet duurzame vergisting

Het project duurzame vergisting Bath ligt op schema om binnen het gestelde budget gerealiseerd te worden. Het succes en de uitgangspunten van het project staan niet ter discussie en worden door middel van risico management gewaarborgd.
Voorwaarde is dat de onderzoeksfase eerst geheel afgerond wordt en er een goede systeemkeuze gemaakt wordt op basis van de onderzoeksresultaten. Hiermee verschuift het moment van aanvragen van het uitvoeringskrediet naar achteren in de tijd. Het extra voorbereidingskrediet is bedoeld om in de komende periode nog de nodige aanvullende werkzaamheden / onderzoeken te doen om tot een gedegen systeemkeuze annex aanvraag uitvoeringskrediet te komen.
Besloten: Het algemeen bestuur stemt in met het beschikbaar stellen van € 350.000,- aanvullend voorbereidingskrediet voor duurzame vergisting. Hiermede komt het totale voorbereidingskrediet uit op € 1.05 miljoen.

5.f Beantwoordingstraject motie van het AB d.d. 11 november 2015 over slibverwerking. Tevens reactie van het DB op het Ondernemingsplan 2016-2020 van de SNB N.V.

Het AB heeft op 11 november jl. een motie aangenomen waarin het DB verzocht wordt – kort gezegd – toekomstscenario's op te stellen over slibverwerking. In deze nota wordt aangegeven hoe het DB deze motie behandelt.
Er ligt een vertrouwelijk Ondernemingsplan 2016-2020 van de SNB N.V. Het DB heeft met het oog op de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) op 19 mei a.s. een reactie gegeven op dit plan in een concept brief. Deze wordt ter informatie aan het AB verstrekt.
Besloten: Het algemeen bestuur neemt kennis van de:
1. wijze waarop het DB de motie van het AB zal behandelen;
2. reactie van het DB (concept brief) op het ondernemingsplan van de SNB waarbij er een redactionele wijziging is om de brief beter te laten verwijzen naar het ondernemingsplan.

6 Mededelingen

6.a Managementletter 2016-1

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de managementletter 2016-1 voor kennisgeving aan.

6.b Raadsinformatiebrief aan gemeenteraden

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

6.c Terugmelding onderzoek gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten in de boomteelt en akkerbouw

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

6.d Communicatiestrategie belastingen

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

7 Ingekomen stukken

--

7.a Ontslagbrief de heer C. Coppens

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de ingekomen brief voor kennisgeving aan.

8 Rondvraag

Agenda-nummer	Besluitenlijst Algemeen bestuur 20 april 2016

9 **Sluiting om 22:07 Uur**

Behandelend ambtenaar: M.C.W. Snoek Beleidsveldbeheerder: M. van Overveld Portefeuillehouder: Th. Schots Ambtenaar aanwezig bij het DT: Nee

Zaaknr. : 16.ZK05434/16.B0099
Kenmerk : 16IT013861
Barcode :

Zienswijze jaarschijf 2017 ontwerpbegroting BWB 2017 en de meerjarenbegroting 2017-2020

Doel van de notitie: Besluitvorming door Algemeen bestuur over Zienswijze jaarschijf 2017 ontwerpbegroting 2017 en de meerjarenbegroting 2017-2020 van de Belastingsamenwerking West-Brabant.
Samenvatting: De Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB) is gestart in 2012. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 30 van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB) dient het algemeen bestuur van de BWB de begroting voor het jaar 2017 vóór 1 augustus 2016 vast te stellen. Het algemeen bestuur van het waterschap wordt gevraagd uiterlijk 22 mei 2016 zijn zienswijze over de jaarschijf 2017 in te dienen.
Advies: Het algemeen bestuur stemt in met een positieve zienswijze over jaarschijf 2017 van de ontwerpbegroting BWB 2017 en de meerjarenbegroting 2017-2020, onder voorwaarde dat de BWB uiterste inspanning verricht om het inverdieneffect van het plan van aanpak ook daadwerkelijk te realiseren. Het waterschap verzoekt de BWB, na realisatie van het plan van aanpak, een eindevaluatie op te stellen en deze te delen met de deelnemers. Daarnaast verwacht het waterschap dat de BWB proactief aan de slag gaat met het aantrekken van nieuwe deelnemers en uitbreiding van de taken voor de bestaande deelnemers. Het waterschap begrijpt, gezien de uitvoering van het Plan van aanpak, dat de dekkingsbijdrage nieuwe toetreders van € 175.000 voor het jaar 2017 is afgeboekt maar niet voor de jaren daarna. Het waterschap verwacht dan ook dat de BWB vanaf 2018 nieuwe toetreders aantrekt en of uitbreiding van de taken realiseert. Het waterschap wil op korte termijn inzicht in een plan van aanpak hieromtrent en hoe dit zich door vertaalt in de meerjarenbegroting. Voorts verzoekt het waterschap u om bij toekomstige begrotingen aandacht te schenken aan de "marktpositie" van de BWB, bijvoorbeeld aan de hand van (openbare) benchmark gegevens.

	Bespreking in:	**Vergaderdatum:**
☒	**Directieteam**	12 april 2016
☐	**Overlegvergadering**	
☒	**Dagelijks Bestuur**	26 april 2016
☐	**Georganiseerd Overleg**	
☒	**Besluitvormend AB**	18 mei 2016

☒	**Bijlage(n) bij het besluit** - Ontwerpbegroting BWB 2017 en de meerjarenbegroting 2017-2020 - Nieuwsbrief BWB begroting 2017-2020 - Nieuwsbrief stand plan van aanpak BWB - Zienswijze ontwerp meerjarenbegroting BWB 2017-2020	 16IT016036 16IT016173 16IT017122 16UT003779
--	**Achtergronddocument(en)**	

Aanleiding / context
Hierbij treft u aan de ontwerpbegroting BWB 2017 en de meerjarenbegroting 2017-2020 van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB). Het algemeen bestuur wordt gevraagd uiterlijk 22 mei 2016 zijn zienswijze over de jaarschijf 2017 in te dienen.

Beoogd effect
Kenbaar maken van het standpunt van het waterschap Brabantse Delta met betrekking tot jaarschijf 2017 van de ontwerpbegroting 2017 en de meerjarenbegroting 2017-2020 BWB.

Argumenten
In de voorliggende begroting is rekening gehouden met de toetreding van de gemeente Zundert per 1 januari 2016 en de uittreding van de gemeente Alphen-Chaam wegens een ambtelijke fusie.
Het plan van aanpak "naar een toekomstbestendige BWB" resulteert in een aantal inverdieneffecten, die in deze begroting zichtbaar zijn. De werkvoorraden zijn teruggelopen, de kwaliteit van de belastinggegevens en het digitaal werken zijn verbeterd. De digitale toepassing en het gebruik van de gegevens is groter en daardoor is er structureel minder capaciteit nodig. De BWB gaat van een ontwikkelstadium geleidelijk naar een beheerstadium.
De BWB begroot voor 2017 ruim € 11 miljoen aan uitgaven.
Ten opzichte van de meerjarenbegroting 2016 is voor het jaar 2017 een kostenbesparing zichtbaar van € 168.000,- totaal en voor het waterschap € 16.000. Op pagina 7 van de begroting 2017 en meerjarenbegroting 2017-2020 van de BWB vindt u een tabel van de begrotingsaanpassingen.

In 2014 is door de BWB het verbeterplan 'Naar een toekomstbestendig BWB' vastgesteld. Dit verbeterplan loopt qua uitvoering door tot in 2016. De verwachting van de BWB is momenteel dat dit verbeterplan binnen de vastgestelde termijn en het beschikbaar gestelde budget kan worden gerealiseerd. In de voorliggende begroting 2017 komen dan ook de vruchten van dit verbeterplan tot uiting in de vorm van structurele kostenbesparingen. Daarnaast heeft dit verbeterplan binnen de BWB reeds geleid tot het teruglopen van werkvoorraden, verbetering van de kwaliteit van de basisgegevens, verbetering van de ICT-applicaties en verhoging van het gebruik hiervan. Het jaar 2017 zal het eerste jaar zijn waarin het verbeterplan qua ICT is afgerond en de BWB wat dit betreft in een beheerstadium verwacht te komen. Het waterschap verzoekt de BWB, na realisatie van het plan van aanpak, een eindevaluatie op te stellen en deze te delen met de deelnemers.

Het waterschap verwacht van de BWB alle mogelijke inspanningen om het inverdieneffect van het plan van aanpak ook daadwerkelijk te realiseren. Daarnaast verwacht het waterschap dat de BWB proactief aan de slag gaat met het aantrekken van nieuwe deelnemers en uitbreiding van de taken voor de bestaande deelnemers. Het waterschap begrijpt, gezien de uitvoering van het Plan van aanpak, dat de dekkingsbijdrage nieuwe toetreders van € 175.000,- voor het jaar 2017 is afgeboekt. Maar het waterschap had verwacht dat de ambitie om nieuwe toetreders aan te treken in de jaren 2018 tot en met 2020 tot uiting kwam. Dat is echter niet het geval. Het waterschap wil graag inzicht in het plan van aanpak hieromtrent en hoe dit zich door vertaalt in de meerjarenbegroting.

Refererend aan de oorspronkelijke business case is er nog steeds sprake van een substantieel voordeel in 2017 van € 1.304.000,-.(tabel 2) Tevens is het vermeldenswaardig dat de samenwerking tussen de BWB en het waterschap intensiever en kwalitatief steeds beter wordt. Het is merkbaar dat de BWB-organisatie na de start doorontwikkeld is naar een stabielere organisatie. De plannen en gesprekken hierover bieden vertrouwen in het realiseren van het meerjarenperspectief.

Kanttekeningen en risico's
Indien de verwerkte inverdieneffecten uit het plan van aanpak niet worden gerealiseerd zal het waterschap (evenals de andere deelnemers) geconfronteerd worden met een hogere bijdrage en een minder voordelige business-case. Het is daarom gewenst bij het bestuur van de BWB er op aan te dringen de inverdieneffecten te realiseren de komende jaren.

Financiële dekking

Tabel 1: De bijdrage van het waterschap in de BWB voor de periode 2016-2019.

jaarlijkse bijdrage voor deelname aan BWB (bedragen * € 1.000)	2017	2018	2019	2020
Bijdrage o.b.v ontwerp begroting 2016-2019	3.615	3.474	3.364	0
Bijdrage o.b.v ontwerp begroting 2017-2020	3.602	3.522	3.414	3.414

Tabel 2: Efficiencyvoordeel business-cases op diverse momenten.

Efficiencyvoordeel business-cases op diverse momenten	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
(bedragen x € 1.000)									
BC bij eindadvies bij besluitvorming deelname in BWB (2010)	493	958	1.239	1.500					
BC bij meerjarenbegroting 2014-2017			869	1.443	1.704				
BC bij ontwerp meerjarenbegroting 2015-2018				991	1.225				
BC bij ontwerp meerjarenbegroting 2016-2019					1.157				
BC bij ontwerp meerjarenbegroting 2017-2020 o.b.v. business case + 2% *						**1.304**	**1.499**	**1.730**	**1.853**

**Voor het jaar 2017 en verder is het cijfer is gerekend met jaarlijks 2% verhoging.*

Het efficiencyvoordeel in de geactualiseerde business-case ontwikkelt zich vanaf 2018 conform het eindadvies (€ 1,5 miljoen) . In 2014 is door de BWB het verbeterplan 'Naar een toekomstbestendig BWB' vastgesteld. Dit verbeterplan loopt qua uitvoering door tot in 2016. Dit heeft mede invloed op het later behalen van efficiency voordeel .

Uitvoering
Na besluitvorming zal de zienswijze van het waterschap kenbaar worden gemaakt aan het bestuur van de BWB.

Communicatie
Het algemeen bestuur van het waterschap maakt zijn zienswijze schriftelijk kenbaar aan het bestuur van de BWB vóór 22 mei 2016, zijnde de uiterste datum voor aanlevering zienswijzen door deelnemers.

Relatie met beleidsvelden
- **Winnend Samenwerken in Brabant**
  Geen relatie met winnend samenwerken in Brabant.
- **Bijdrage aan doelen voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen**
  De deelname in de belastingsamenwerking West-Brabant leidt tot financiële voordelen voor het waterschap. Dit maatschappelijke voordeel komt ten goede aan de burgers en bedrijven die de gemeentelijke en waterschapsbelastingen betalen.

Belastingsamenwerking
West-Brabant

BEGROTING 2017 EN MEERJARENBEGROTING 2017 – 2020 BELASTINGSAMENWERKING WEST-BRABANT

Ontwerpbegroting na voorlopige vaststelling in het Algemeen Bestuur op 19 februari 2016

INHOUDSOPGAVE

BEGROTING 2017 EN MEERJARENBEGROTING 2017 – 2020 0
1. EEN WOORD VOORAF VAN HET DAGELIJKS BESTUUR 2
2. INLEIDING 3
3. WAAR DE BWB VOOR STAAT 4
4. WELKE MIDDELEN DE BWB DAARVOOR INZET 5
5. HOE DE BWB DAT FINANCIERT 7
6. WELKE RISICO'S DE BWB VOORZIET 8
7. WELKE KANSEN DE BWB IN BEELD HEEFT 9
8. PARAGRAFEN 10
9. VASTSTELLING MEERJARENBEGROTING BWB 2017-2020 12

1. EEN WOORD VOORAF VAN HET DAGELIJKS BESTUUR

Voor u ligt de ontwerpbegroting 2017 en meerjarenbegroting 2017-2020 van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking West-Brabant (GR BWB). Deze ontwerpbegroting geeft inzicht in de baten en lasten van de BWB voor de jaren 2017 tot en met 2020. De ontwerpbegroting is afgestemd met de regiefunctionarissen van de deelnemers van de GR BWB. Wij danken de deelnemers voor de geleverde bijdragen om deze begroting zo veel mogelijk te laten voldoen aan de verwachtingen van de deelnemende organisaties.

Wij kunnen u een begroting presenteren waarin de inverdieneffecten die we met het plan van aanpak “Naar een toekomstbestendige BWB” zoals dat in oktober 2014 door het algemene bestuur is vastgesteld zichtbaar worden.
De ingezette verbeteringen van het plan van aanpak tot nu toe hebben geleid tot:
Het teruglopen van de werkvoorraden
Verbetering kwaliteit van de basisgegevens
Verbetering van de geautomatiseerde toepassing
Vergroten van de digitale toepassing en het gebruik er van
Deze verbeteringen zullen in 2016 onverminderd worden voortgezet
De resultaten van de verbeteringen leiden eveneens tot een structureel lagere inspanning in capaciteit hetgeen als inverdieneffect in de begroting is vertaald.
2017 zal volgens afspraak het eerste jaar zijn waarop de inspanningen van het plan van aanpak zijn afgerond.
Dit betekent dat de GR BWB van een ontwikkelstadium na 2016 terecht komt in een beheerstadium.
Eén van de belangrijkste stadia, de organisatieontwikkeling, is in 2016 nog niet afgerond en loopt nog door naar 2017.
Terugkijkend naar de jaarrekening 2015 is een verbeterd inzicht ontstaan in de werkelijke kosten en opbrengsten. De bestaande begrotingsbedragen zijn hierop gecorrigeerd. De werkgroep kostentoerekening - samengesteld uit medewerkers van de deelnemers - heeft ons weer geadviseerd over de wijze waarop de kosten door de deelnemers gedragen dienen te worden. Deze adviezen hebben wij overgenomen. Op basis van al deze componenten is voor 2017 een begroting opgesteld die een getrouw en robuust beeld geeft van te verwachten inkomsten en uitgaven.

Ten opzichte van de begroting voor het jaar 2016 voorzien wij voor het jaar 2017 een daling in het totaalbedrag van ca. € 0,2 mln. De specificatie is terug te vinden in de tabel bijstellingen begroting 2017 onder hoofdstuk 4.

Wij brengen in herinnering dat de eerder gerealiseerde taakstellingen ten bedrage van € 3.5 mln. structureel (n.a.v. onderzoek Berenschot) en de driemaal drie procent besparing voor Gemeenschappelijke Regelingen in West-Brabant voor de periode 2012-2014 reeds in de vorige begrotingen zijn verwerkt en onaangetast blijven. De uitvoering van belastingtaken door de BWB resulteert als gevolg daarvan ook met deze nieuwe begroting voor de deelnemers in een structureel financieel voordeel van gemiddeld 30% a 35%.

Wij hebben dan ook de overtuiging dat de deelnemende gemeenten in West-Brabant en het waterschap Brabantse Delta tevreden mogen zijn met deze (meerjaren)begroting.

Het dagelijks bestuur van de Belastingsamenwerking West-Brabant,

De secretaris, De voorzitter,

drs. M.M.M.F. de Schwartz drs. Th.J.J.M. Schots

2. INLEIDING

Algemeen
De BWB verzorgt sinds 1 januari 2012 de uitvoering van belastingtaken voor het waterschap Brabantse Delta en de gemeenten Alphen-Chaam, Bergen op Zoom, Breda, Etten-Leur, Halderberge, Oosterhout, Roosendaal en Woensdrecht. Sinds 1 januari 2014 zijn ook de gemeenten Moerdijk en Dongen toegetreden tot de BWB. Per 1 januari 2016 is de gemeente Zundert toegetreden en Alphen-Chaam wegens ambtelijke fusie weer uitgetreden. De financiële consequenties van de taakmutaties zijn in deze begroting integraal verwerkt. De BWB wil uitgroeien tot een krachtige en efficiënte uitvoeringsorganisatie die binnen de overeengekomen kaders (tijd, geld en kwaliteit) de afgesproken prestaties levert en daarmee op het gebied van gemeente- en waterschapsbelastingen, de deelnemers in West en Midden Brabant tevreden stelt. In het jaar 2015 heeft echter vooral de nadruk gelegen op de beoogde verbeteringen beschreven in het plan van aanpak. De komende periode zal blijken of en door welke organisatie interesse blijkt om zich aan te sluiten bij de BWB.

Door de BWB worden vrijwel alle belastingtaken van de deelnemers uitgevoerd. Het betreft voor het waterschap de uitvoering van de zuiveringsheffing, de verontreinigingsheffing en de watersysteemheffing en voor gemeenten met name de onroerende zaakbelasting (OZB), rioolheffing en afvalstoffenheffing. De BWB verzorgt inmiddels voor negen van de tien deelnemende gemeenten de WOZ-administratie en draagt zorg voor de beschikkingen in het kader van de waardebepaling onroerende zaken en huurwaarde. Daarnaast voert de BWB voor deelnemende gemeenten ook andere belastingtaken uit, zoals bijvoorbeeld hondenbelasting, toeristenbelasting, leges, precariobelasting, marktgelden en lijkbezorgingrechten. Op 1 januari 2014 is de BWB ook gestart met de uitvoering van BAG-taken voor de gemeenten Moerdijk en Woensdrecht. In het kader van de uitvoering van de belastingtaken draagt de BWB zorg voor het onderhouden van klantcontacten, het beheren van gegevens, het opleggen van aanslagen, het behandelen van bezwaar- en beroepsschriften, het innen en invorderen van belastinggelden, het redigeren van ontwerpverordeningen en het beleidsmatig ondersteunen van de deelnemende organisaties voor belastingtaken.

Duurzame uitvoering begroting 2017 e.v.
Ook voor de begroting 2017 en de meerjarenbegroting geldt als uitgangspunt dat de BWB een organisatie is die de aan haar opgedragen heffing en inning van gemeentelijke- en waterschapsbelastingen, alsmede de uitvoering van de wet WOZ en de BAG op een duurzame wijze wil uitvoeren. Deze duurzame uitvoering van taken wil zeggen dat de BWB:

1. continuïteit in de uitvoering biedt door zorg te dragen voor organisatorische stabiliteit en op de uitvoering georiënteerde wendbaarheid;
2. een met de deelnemers overeengekomen kwaliteitsniveau levert, welke kwaliteit tot uitdrukking komt in een juiste, volledige, tijdige en dienstverlenende uitvoering van taken;
3. en de deelnemers hiervoor de laagst mogelijke kosten in rekening brengt.

Financiële verordening
Deze meerjarenbegroting is opgesteld in overeenstemming met de door het Algemeen Bestuur op 17 december 2010 vastgestelde financiële verordening.

Reserves en voorzieningen
De BWB kent formeel geen reserves en voorzieningen. Mede op advies van de accountant worden jaarlijks enkele voorzieningen getroffen voor over het jaar heen lopende kleine posten voor specifieke doelen. Een groter specifiek doel is de uitvoering van het plan van aanpak “Naar een toekomstbestendige BWB”. Voor de uitvoering van dit plan is in 2014 door het Algemeen Bestuur besloten de mogelijkheid te openen een specifieke en tijdelijke reserve in te stellen met een looptijd tot en met 2017.

Waarderen en afschrijven
Vaste activa worden gewaardeerd en afgeschreven overeenkomstig de Nota Waarderen en Afschrijven zoals deze op 1 maart 2013 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Prijsontwikkeling
Bij het opstellen van deze begroting is uitgegaan van een loon- en prijsstijgingspercentage van respectievelijk 2% en 1,2%.

Onvoorziene kosten
De meerjarenbegroting van de BWB voor de jaren 2017-2020 is opgesteld vanuit het principe dat de op dit moment (januari 2016) voorzienbare kosten gecalculeerd zijn. De post onvoorzien is voor het jaar 2017 gesteld op € 173.500.

3. WAAR DE BWB VOOR STAAT

De ontwikkelingen die op de BWB afkomen

In algemene zin kan gesteld worden dat de BWB een organisatie is die goed is in de uitvoering van belastingtaken. Om dit te kunnen bereiken oriënteert de BWB zich permanent op de omgeving en de ontwikkelingen die hierin plaatsvinden. Ook het krachtenveld waarin de BWB opereert is van belang om als organisatie adequaat te kunnen inspelen op verwachtingen en veranderende omstandigheden. Vanuit deze context wil de BWB een daarop gebaseerde strategie en afgestemd beleid hanteren, om te kunnen vaststellen dat de BWB "de goede dingen" doet.
In specifieke zin kan gesteld worden dat met de afronding van het plan van aanpak "Naar een toekomstbestendige BWB" er een solide basis ligt om bestaande en nieuwe deelnemers te ontzorgen en bestaande processen te verbeteren.
Voor dienstverlening denken we aan het verbeteren van het gebruiksgemak van de website d.m.v. interactieve video en de inzet van Interactive voice response (IVR) als telefonische toepassing om opdrachten via telefoontoetsen of de stem door een computer uit te laten voeren zodat klanten nog sneller het antwoord krijgen op de door hen gestelde vragen.
Met de huidige automatiseringsinfrastructuur worden de mogelijkheden vergroot om de toepassing van eenmalige vastlegging en meervoudig gebruik in toenemende mate toe te passen. Hiermee beogen we een kwaliteits- en efficiencyslag te bewerkstelligen.
Deze voorzieningen maken het bovendien mede mogelijk om o.a. belastingaanslagen klaar te zetten via "mijn overheid". Ook wordt er een digikoppeling gerealiseerd om als organisatie gebruik te kunnen maken van het inmiddels aangeschafte zaaksysteem. Met deze voorzieningen wordt een ICT-infrastructuur gerealiseerd die niet alleen zeer goed beveiligd is, maar bovendien de afhankelijkheid van individuele applicaties/leveranciers verkleint en de toegankelijkheid naar de belastingplichtigen vergroot. De BWB volgt hierin de ICT ontwikkelingen in het publieke domein nauwgezet.

Missie

De BWB is een organisatie die de aan haar opgedragen heffing en inning van gemeentelijke- en waterschapsbelastingen, alsmede de uitvoering van de WOZ en de BAG op een duurzame wijze uitvoert. Deze duurzame uitvoering van taken wil zeggen dat de BWB:

- Continuïteit in de uitvoering biedt, door zorg te dragen voor organisatorische stabiliteit en op de uitvoering georiënteerde wendbaarheid;
- Een met de deelnemers overeengekomen kwaliteitsniveau levert, welke kwaliteit tot uitdrukking komt in een juiste, volledige, tijdige en dienstverlenende uitvoering van taken;
- En de deelnemers hiervoor de laagst mogelijke kosten in rekening brengt.

Visie

De BWB is een krachtige en efficiënte uitvoeringsorganisatie die binnen de overeengekomen kaders (tijd, geld, kwaliteit) de afgesproken prestaties levert en daarmee op het gebied van gemeente- en waterschapsbelastingen de deelnemers in West en Midden Brabant tevreden stelt.

Klanten van de BWB

In het krachtenveld zijn de deelnemers van de GR BWB voor de organisatie de primaire klant. Met tevreden deelnemers wordt het bestaansrecht van de BWB bevestigd. De BWB voert als verlengd lokaal bestuur de taken uit die door de deelnemers aan de BWB zijn opdragen. De BWB wil dat de deelnemers niet alleen tevreden zijn over de dienstverlening, maar ook trots kunnen zijn op de eigen BWB-organisatie. De adequate uitvoering van de belastingtaken voor de huidige deelnemers heeft dan ook voor de BWB de hoogste prioriteit.

De nog niet aan de GR BWB deelnemende gemeenten in West-Brabant die gelegen zijn in het beheersgebied van het Waterschap Brabantse Delta, zijn voor de BWB van belang. Zij vormen de groep van potentiële klanten. De ervaring heeft inmiddels geleerd dat deze potentiële klanten bij toetreding tot de BWB kunnen besparen op de uitgaven voor de uitvoering van de belastingtaken. Daarnaast nemen de efficiency- en synergievoordelen binnen de BWB toe als meer gemeenten toetreden. Nieuwe toetreders dragen eraan bij dat de kosten voor alle deelnemers per saldo geringer worden.

Partners van de BWB

De deelnemers zijn overigens niet alleen klant maar ook leverancier van diensten. Gemeenten en het waterschap leveren bevolkingsinformatie (BRP), informatie over adressen en gebouwen (BAG) en/of geografische informatie (GEO). De gemeente Breda levert informatie aan de BWB op het gebied van de WOZ. Daarnaast levert een aantal deelnemers ondersteunende diensten op het gebied van Communicatie, ICT, Personeel & Organisatie, Inkoop en Juridische Zaken. Tot de partners van de BWB mogen ook Amarant en het Werkvoorzieningschap gerekend worden.

Amarant draagt zorg voor de exploitatie van het bedrijfsrestaurant en het Werkvoorzieningschap verzorgt de schoonmaak van het kantoorpand.

Het bestuur van de BWB
De BWB wil uitgroeien tot een krachtige en efficiënte uitvoeringsorganisatie die binnen de overeengekomen kaders (tijd, geld en kwaliteit) de afgesproken prestaties levert en daarmee op het gebied van gemeente- en waterschaps-belastingen de deelnemers in West en Midden Brabant tevreden stelt. Om deze doelstellingen te bereiken heeft het bestuur ingezet op de uitvoering van het plan van aanpak “Naar een toekomstbestendige BWB” en streeft het bestuur naar een beheerste groei van het aantal deelnemers in het beheersgebied van Brabantse Delta.

De medewerkers van de BWB
Een belangrijke voorwaarde voor het hebben van tevreden klanten is het hebben van tevreden medewerkers. Medewerkers werken hard en zetten zich in te voldoen aan de eisen die door de deelnemers gesteld worden aan de kwaliteit van de uitvoering van taken.

4. WELKE MIDDELEN DE BWB DAARVOOR INZET

De middelen die noodzakelijk zijn voor de aan de BWB opgedragen taken worden in deze paragraaf op hoofdlijnen benoemd en toegelicht.

Kosten belastingtaken
In onderstaande tabel zijn de baten en lasten in meerjarenperspectief weergegeven in vergelijking met de jaarrekening 2015 en de begroting 2016.

Bedragen in € x 1000	Rekening 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Baten						
Inkomsten invordering	2.268	1.513	**1.813**	1.711	1.709	1.709
Financiële baten	136	53	**53**	53	53	53
Overige inkomsten	153	299	**143**	143	143	143
Totaal baten	2.556	1.866	**2.009**	1.907	1.904	1.904
Totaal baten mjb 2016	1.330	1.812	1.912	2.066	2.066	
Lasten						
Personeelslasten (formatie)	-6.018	-6.752	**-6.744**	-6.626	-6.509	-6.509
Personeelslasten (inhuur)	-3.033	-1.106	**-782**	-782	-782	-782
Levering door derden	-31	-741	**-740**	-720	-720	-720
Algemene lasten	-1.045	-1.032	**-1.027**	-1.022	-1.022	-1.022
Huisvestingslasten	-848	-839	**-843**	-843	-843	-843
Automatiseringslasten	-2.056	-2.422	**-2.537**	-2.537	-2.437	-2.437
Bedrijfsvoeringslasten	-983	-188	**-192**	-192	-192	-192
Onvoorzien	-	-224	**-174**	-124	-74	-74
Totaal lasten	-14.014	-13.305	**-13.039**	-12.846	-12.579	-12.579
Totaal lasten mjb 2016	-12.413	-13.405	**-13.263**	-13.073	-12.808	
Reservemutatie	69	-154	**-154**	-	-	-
Totaal	-11.389	-11.593	**-11.184**	-10.940	-10.675	-10.675
Totaal mjb 2016	-11.083	-11.593	**-11.351**	-11.007	-10.742	

In bovenstaande tabel zijn ook de effecten begrepen als gevolg van de uitvoering van het vastgestelde plan van aanpak.

Verschillen met begroting 2016
Ten opzichte van de begroting 2016 is in de begroting 2017 e.v. sprake van een aantal wijzigingen. Deze wijzigingen worden hieronder toegelicht in volgorde van grootte.

Inverdieneffect plan van aanpak
Op meerdere procesonderdelen kunnen aanzienlijke besparingen worden gerealiseerd zoals beoogd in het plan van aanpak. De resultaten daarvan laten zich becijferen op € 520.000. De besparingen zijn met name te vinden in de belastingen die relatief veel handmatige verrichtingen vergen en in de afhandeling van niet geautomatiseerde kwijtschelding.

Opbrengsten invordering
Uit de nacalculatie van de jaarrekening 2015 blijkt dat de invorderingskosten structureel; hoger liggen dan was geraamd in de meerjarenbegroting. De begroting is opwaarts bijgesteld. Tegelijkertijd is in deze bijstelling rekening gehouden met het beoogde effect dat te laat betalende belastingplichtigen door de huidige invorderingsuitvoering gaan inzien dat het niet loont om te laat te betalen.

Prijsstijgingen
In de begroting heeft een ophoging van kosten plaatsgevonden ter hoogte van 1,2% in verband met prijsstijgingen. Hiermee is een structureel bedrag van € 64.000 gemoeid.

Budget oninbare invorderingskosten
Met de instelling van een jaarlijks budget wordt beoogd een vereenvoudiging in de huidige afrekenprocedure van de invorderingskosten te bewerkstelligen. De oninbare kosten zijn op basis van een kengetal in de begroting meegenomen. Uit ervaring blijkt namelijk dat de oninbaarheid van de kosten schommelt op circa 4 % van de geraamde opgelegde kosten.

CAO verplichtingen
In de begroting heeft een ophoging van kosten plaatsgevonden ter hoogte van 2% in verband met loonstijgingen. Hiermee is een structureel bedrag van € 128.000 gemoeid.

Verlaging dekkingsbijdrage nieuwe toetreders
Ten tijde van dit schrijven hebben zich nog geen nieuwe toetreders aangediend. Op advies van de werkgroep kostentoerekening wordt de voorheen geraamde dekkingsbijdrage als verlies genomen. E.e.a. leidt tot een inkomsten verlaging van € 175.000.

Intensivering dienstverlening
Om de kwaliteit van de dienstverlening op een hoger peil te brengen is op procesonderdelen intensivering van de capaciteit benodigd. In zijn totaliteit bedragen de kosten € 200.000. We denken hierin concreet aan taken die tot dusverre nog niet of nauwelijks door de deelnemers afzonderlijk zijn uitgevoerd en die tot doel hebben om de belastingopbrengsten zo groot mogelijk te doen zijn. Het gaat hier snel om een miljoen per jaar. Om de effectiviteit van alle verrichtingen in beeld te brengen is het noodzakelijk dat de prestaties binnen de processen d.m.v. indicatoren zichtbaar gemaakt worden. In de loop van 2016 zal hierin een aanvang worden gemaakt.

Overige bijstellingen
<u>Actualisatie productiecijfers</u>
in de nieuwe begroting is rekening gehouden met de werkelijk gerealiseerde productieaantallen (2015) van de verschillende deelnemers.
<u>Bijstelling kostenposten begroting 2015</u>
Aan de hand van de rekeningcijfers over 2015 zijn de oorspronkelijk ramingen uit de meerjarenbegroting voor het jaar 2017 geactualiseerd aan de werkelijk te verwachten kosten. Ook zijn de verhoudingen in de kostenverdeelstaat a.d.h.v. de tijdschrijfgegevens in geringe mate aangepast. Het totaal van “plussen en minnen” heeft per saldo geen consequenties voor de bijdragen van de deelnemers.
<u>Vervangingsinvesteringen</u>
In of rond 2017 zijn er een aantal vervangingsinvesteringen te verwachten die bij de uitgangspunten notitie 2017 op p.m. zijn geraamd. Met de werkgroep kostentoerekening is overeengekomen dat voor deze investeringen gerekend wordt met de bestaande exploitatie- en afschrijvingslasten.

Recapitulerend treft u in onderstaande tabel de begrotingsaanpassingen aan:

Bijstellingen begroting 2017 tov 2016 Bedragen in € x 1000	2017	2018	2019	2020
Inverdieneffect plan van aanpak	**520**	520	520	520
Opbrengsten invordering	**300**	200	200	200
Prijscompensatie	**-64**	-64	-64	-64
Budget oninbaar kosten invordering	**-86**	-86	-86	-86
Looncompensatie	**-128**	-128	-128	-128
Aframing dekkingsbijdrage nieuwe toetreders	**-175**	-175	-175	-175
Intensivering dienstverlening	**-200**	-200	-200	-200
Overige bijstellingen	**-**	-	-	-
Totaal bijstelling	**168**	**68**	**68**	**68**

5. HOE DE BWB DAT FINANCIERT

In deze paragraaf is beschreven op welke wijze de baten en lasten doorberekend worden aan de deelnemers. Uitgangspunt hierbij is dat de individuele deelnemer een bedrag betaalt dat de werkelijke kosten die de BWB voor die deelnemer maakt zo veel mogelijk benadert. In dat kader heeft de werkgroep kostentoerekening (bestaande uit vertegenwoordigers van de deelnemers) over de toerekening van kosten van deze begroting geadviseerd. Deze adviezen zijn in de hierna volgende kostentoerekening verwerkt.

Bijdragen deelnemers

Bijdrage deelnemers Bedragen in € incl BTW x 1000	Rekening 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Alphen-Chaam	182	184				
Bergen op Zoom	1.183	1.234	**1.200**	1.173	1.149	1.149
Breda	1.115	1.047	**1.027**	1.008	983	983
Dongen	379	401	**408**	399	391	391
Etten-Leur	682	689	**686**	671	657	657
Halderberge	494	507	**504**	493	482	482
Moerdijk	704	701	**714**	700	687	687
Oosterhout	924	937	**949**	927	907	907
Roosendaal	1.313	1.363	**1.325**	1.295	1.267	1.267
Woensdrecht	400	406	**412**	403	395	395
Zundert	-	409	**357**	350	343	343
Waterschap Brabantse Delta	4.014	3.714	**3.602**	3.522	3.414	3.414
Totaal bijdr. deelnemers	11.389	**11.593**	**11.184**	10.940	10.675	10.675

Bij de begroting 2017 zijn de vijf oorspronkelijke componenten van de kostentoerekeningsmethodiek (aantallen WOZ-objecten, aanslagen en aanslagregels, deelnemerbijdrage en omslag BAG) wederom aangevuld met aantallen kwijtscheldingsverzoeken en belastingexoten (arbeidsintensieve belastingsoorten). In deze begroting is ook rekening gehouden met een bijdrage per deelnemer voor de afhandeling van bezwaarschriften van de zogenaamde “niet door de BWB opgelegde belastingsoorten”. Op basis van de totale geraamde omvang van de door de BWB aan de deelnemers te leveren producten, zijn de bijdragen van de deelnemers weergegeven in de tabel hierboven.

BTW compensatie
Alle genoemde bedragen zijn voor zover van toepassing inclusief de verschuldigde BTW. De gemeentelijke deelnemers kunnen naar verwachting de BTW verrekenen via het BTW compensatiefonds. Dit impliceert dat de werkelijke kosten voor de deelnemende gemeenten lager uitvallen. Voor het Waterschap Brabantse Delta geldt dit niet.

BTW component Bedragen in € x 1000	Rekening 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Alphen-Chaam	21	13				
Bergen op Zoom	119	78	**77**	77	77	77
Breda	143	69	**63**	63	63	63
Dongen	45	29	**27**	27	27	27
Etten-Leur	75	46	**45**	45	45	45
Halderberge	50	34	**34**	34	34	34
Moerdijk	79	51	**49**	49	49	49
Oosterhout	98	60	**63**	63	63	63
Roosendaal	141	87	**87**	86	86	86
Woensdrecht	41	26	**27**	27	27	27
Zundert	-	29	**24**	24	24	24
Waterschap Brabantse Delta	-					
Totaal	**811**	**522**	**497**	494	495	495

Compensatie toegekende uitloopschalen

Door de deelnemers van de BWB zijn aan diverse medewerkers uitloopschalen toegekend. Bij de start van de BWB is met alle deelnemers de afspraak gemaakt dat de BWB de meerkosten bij de deelnemers afzonderlijk in rekening brengt. In onderstaande tabel treft u de geraamde meerkosten aan. In deze calculatie is ervan uitgegaan dat de betreffende medewerkers tot de pensioengerechtigde leeftijd in dienst blijven in de uitloopschalen waarin zij zich thans bevinden. Periodieken, bevorderingen en CAO effecten zijn hierin niet meegenomen.

Kosten toegekende uitloopschalen Bedragen in € x 1000	Rekening 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Bergen op Zoom						
Breda	25	25	**26**	26	26	26
Dongen	14	14	**15**	15	15	15
Etten-Leur						
Halderberge	8	8	**8**	8	8	8
Moerdijk	23	23	**24**	24	24	24
Oosterhout						
Roosendaal	81	84	**83**	83	83	83
Woensdrecht						
Zundert		7				
Waterschap Brabantse Delta	35	44	**34**	34	34	34
Totaal	**186**	**206**	**189**	189	189	189

Afrekening gemaakte kosten

Met de deelnemers vindt na afloop van 2017 – met in acht name van hetgeen bepaald is inzake de tijdelijke reserve voor de uitvoering van het plan van aanpak - een afrekening plaats op basis van de algemene deelnemerbijdrage en de werkelijke aantallen WOZ-objecten, aanslagregels, aanslagen, kwijtscheldingsverzoeken en belastingexoten, zodat meer- en minderwerk verrekend wordt met de betreffende deelnemer.

6. WELKE RISICO'S DE BWB VOORZIET

Formatiereductie

De snelheid waarmee de verbeteringen in de belastingapplicatie geeffectueerd kunnen worden is bepalend voor de mogelijkheden om de formatie te reduceren. Vooralsnog wordt rekening gehouden met een risico van € 150.000 in 2017 voor het aanstellen van extra personeel voor niet behaalde efficiencyvoordelen.

Expiratie overeenkomst belastingapplicatie
In het plan van aanpak zijn tal van maatregelen opgenomen die eraan moeten bijdragen dat de functionaliteit van de belastingapplicatie op het gewenste niveau gebracht wordt. De overeenkomst met de huidige softwareleverancier expireert ultimo 2017. De marktoriëntatie is nu gaande. Het is nog niet bekend of de expiratie zal leiden tot meerkosten.

Individueel Keuze Budget (IKB)
Hoewel de officiële ingangsdatum van het wettelijke IKB 1 januari 2017 zal zijn zal het incidentele budgettaire effect bij de jaarrekening 2016 al moeten worden meegenomen. Over dit effect zal nader worden gerapporteerd in de planning en control cyclus van 2016. Naar verwachting heeft dit geen budgettair effect voor 2017

Loon-/prijscompensatie
De BWB is tussen de meerjarenbegroting 2016 en 2017 van systematiek gewisseld. Voorheen werd compensatie gevraagd op basis van nacalculatie (jaarrekening 2014). De compensatie begroting 2017 is gebaseerd op voorcalculatie (Bron CPB 2016). Hier tussenin zit een jaar waarin geen (structurele) prijscompensatie is gevraagd. Wij ramen dit risico op € 200.000.

VPB plicht
In 2015 is onderzocht of de BWB voldoet aan de vereisten om vrijgesteld te worden van de Vpb plicht. De verwachting is dat de BWB inderdaad valt onder de vrijstellingsbepalingen. Definitief uitsluitsel is hierover echter nog niet. Indien er wel sprake zal zijn van vennootschapsbelasting dan blijven de meerkosten beperkt.

Risico's Bedragen in € x 1000	**Risiconiveau**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Formatiereductie	**Middel**	**150**	75		
Expiratie overeenkomst bel.app	**Laag**	**P.M.**	P.M.	P.M.	P.M.
Effect invoering IKB	**Middel**	**P.M.**			
Loon- prijscompensatie	**Middel**	**200**	200	200	200
VPB plicht	**Laag**	**P.M.**	P.M.	P.M.	P.M.
Totaal risico's		**350**	**275**	**200**	**200**

Het is aan de deelnemers van de BWB om in de eigen begrotingen, op basis van de afgesproken verdeelsleutels, in deze risico's te voorzien.

7. WELKE KANSEN DE BWB IN BEELD HEEFT

Naast de hiervoor benoemde risico's is er ook sprake van kansen om de dekkingsbijdrage voor de uitvoering van de belastingtaken in de komende jaren te vergroten. Van geen van de te noemen kansen zijn momenteel ramingen te geven.

Nieuwe deelnemers
Dit kan door aansluiting van de gemeenten die vallen binnen het beheersgebied van Waterschap Brabantse Delta.

Taakuitbreiding bestaande deelnemers
Verder liggen er nog kansen op het gebied van taakuitbreiding bij bestaande deelnemers.

BAG
In het voorjaar van 2015 is de pilot BAG afgerond. Duidelijk is dat er kansen liggen voor de deelnemers om de kwaliteit in de basisregistratie adressen en gebouwen te verbeteren en efficiency winsten te realiseren in de afstemming met WOZ werkzaamheden. De wijze waarop samenwerking en verbetering kan plaatsvinden zal nog worden bepaald.

Uitbreiding belastinggebied
De BWB is klaar voor de uitwerking van het onlangs door het Rijk vastgestelde belastingplan waarin decentraal de uitbreiding van het belastinggebied per 2019 wordt voorzien. De verwachting is dat deze taken tegen geringe meerkosten ter hand genomen kunnen worden zodat de tarieven per eenheid zullen dalen.

Samenwerken
Er zijn nog efficiencyslagen te maken door invulling te geven aan het afstemmen en uitwisselen van gegevens uitgaand van het principe eenmalige registratie en meervoudig gebruik. De digitalisering van het berichtenverkeer zien we daarin uitdrukkelijk als kans.

8. PARAGRAFEN

Paragraaf Lokale heffingen
De BWB heeft als overheidsorgaan (verlengd lokaal bestuur) geen eigen lokale heffingen waaruit inkomsten gegenereerd worden. Wel worden de vervolgingskosten bij achterstalligheid van betalen opgelegd bij de belastingplichtige(n). In de begroting is aan opgelegde vervolgingskosten jaarlijks een bedrag geraamd van 1,5 miljoen.
De invordering geschiedt op basis van de voor de lokale heffingen overeenkomstig van toepassing verklaarde Invorderingswet 1990 en Kostenwet. Daarnaast hanteert de BWB eigen beleidsregels die zijn vastgelegd in de ‘Leidraad invordering BWB 2012’.
Er zijn diverse heffingen die de BWB oplegt. Dit gebeurt in opdracht en onder autonomie van de deelnemers.
De lokale lastendruk is derhalve ook een zaak die valt onder autonomie van de deelnemers. Voor de kwijtschelding hanteert de BWB de regelingen die de afzonderlijke deelnemers vanuit diezelfde autonome bevoegdheid hebben vastgesteld.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing
De BWB beschikt over een tijdelijke reserve voor de uitvoering van het plan van aanpak “Naar een toekomstbestendige BWB”. Daarnaast worden jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening enkele voorzieningen getroffen voor het jaar overlopende kostenposten. In hoofdstuk 6 van deze begroting zijn de te verwachten risico’s en in hoofdstuk 7 de kansen benoemd.
In de begroting is een post onvoorzien opgenomen ter grootte van 0,2 miljoen om onvoorziene risico’s op te kunnen vangen.
Het is aan de deelnemers van de BWB om in de eigen begrotingen, op basis van de afgesproken verdeelsleutels, in andere risico’s te voorzien, dit overeenkomstig het bepaalde in artikel 31 lid 5 van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking West-Brabant.
Omdat er geen structurele reserves of voorzieningen aangehouden worden is er tot nu toe geen specifiek beleid inzake weerstandscapaciteit en de risico’s van kracht.

Verloop Eigen Vermogen en Vreemd Vermogen

Passiva Bedragen in € x 1000	31-12-2015	31-12-2016	31-12-2017
Vaste passiva			
Eigen vermogen	406	-154	-
Langlopende schulden	1.180	1.075	970
Vlottende passiva			
Kortlopende schulden	1.315		
Totaal	2.901	921	970

Activa Bedragen in € x 1000	31-12-2015	31-12-2016	31-12-2017
Vaste activa			
Immateriele vaste activa	780	580	380
Materiële vaste activa	431	331	231
Vlottende activa			
Vlottende activa	1.691	10	359
Totaal	2.901	921	970

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

De BWB is geen eigenaar van wegen, riolering, water en groen. Het kantoorpand is gehuurd voor een periode van 12 jaar en is daarmee geen eigendom. Voor onderhoud van de gebruiksaanpassingen behoeven gedurende de huurperiode naar verwachting geen investeringen gepleegd te worden. Kleine herstellingen vinden plaats binnen de exploitatie.

Paragraaf Financiën

Het resultaat van de jaarlijkse lasten, verminderd met de jaarlijkse baten, wordt vervolgens met in acht name van de kostentoerekening voor de volle 100% gefinancierd door de deelnemende organisaties door middel van een viertal voorschotbijdragen en een jaarlijkse eindafrekening. Door de BWB zijn leningen aangetrokken voor diverse investeringen. Voor 2016 worden geen investeringen verwacht waarvoor apart financiering moet worden aangetrokken.

De financieringsfunctie van de BWB is alleen gericht op ondersteuning van haar publieke taak. Het beheer heeft uitsluitend een voorzichtig, risicomijdend karakter. De uitvoering daarvan vindt plaats binnen de kaders van de wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido, onder andere de kasgeldlimiet en de renterisiconorm). In 2014 is de BWB gestart met Schatkistbankieren. Dagelijks wordt het banksaldo vanaf €240.000 afgeroomd. Gezien de aard en activiteiten van de BWB is het risicoprofiel beperkt. Het kredietrisico (oninbaarheid van geldleningen verstrekt aan derden), koersrisico, valutarisico, debiteurenrisico worden niet gelopen. Het liquiditeitsrisico is zeer beperkt: de huidige en toekomstige geldstromen van de BWB zijn inzichtelijk.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Plan van aanpak

Gepland is dat de uitvoering van het plan van aanpak “Naar een toekomstbestendige BWB” in 2016 en 2017 kan worden afgerond.

Spoor één (procesverbeteringen, verwerken achterstanden en ICT verbeteringen) is in 2016 afgerond. Uiteraard blijven er vervolgens nog wel de reguliere wettelijke en projectmatige wijzigingen.

Met het oog op het tweede spoor heeft een extern bureau een onderzoek uitgevoerd op basis waarvan nadere maatregelen getroffen zijn met het oog op een verbeterde bedrijfsvoering. Zoals het aanstellen van teamleiders, en een vaste bemensing van het MT. De verdere uitwerkingen en invulling van de organisatorische maatregelen vinden in de loop van 2016 en 2017 plaats.

Investeringsbeleid

De wijze van waarderen en afschrijven is vastgelegd in het besluit “Regels Waarderen en afschrijven Belastingsamenwerking West-Brabant” (AB 17 december 2010) en is geactualiseerd doormiddel van “Nota waarderen en afschrijven 2012”(AB 1 maart 2013). Afschrijvingen worden ten laste van het resultaat gebracht volgens de lineaire afschrijvingsmethode op basis van de economische levensduur. De economische levensduur van software is bepaald op grond van contractuele afspraken met de softwareleverancier.

Organisatiestructuur
De BWB is een organisatie in doorontwikkeling. Daarbij worden de sturingsprincipes centraal gesteld. De directie is eindverantwoordelijk, het MT is verantwoordelijk voor de processen en de teamleiders zijn samen met hun teams verantwoordelijk voor de belastingproducten.

Administratieve Organisatie
De administratieve organisatie is in hooflijnen vastgelegd in de vorm van procesbeschrijvingen. De functiescheiding is vastgelegd in de gebruikersbevoegdheid van de verschillende applicaties.

Informatisering en automatisering
De BWB is een uitvoeringsorganisatie die sterk afhankelijk is van een goede informatievoorziening, gegevensverwerking en automatisering om de processen effectief en efficiënt te laten verlopen. Dit vraagt doorlopend aandacht op het vlak van informatisering en automatisering. Ook op het gebied van beveiliging wordt geïnvesteerd in de architectuur van de geautomatiseerde gegevensverwerking. In de functie van informatiemanager worden deze aandachtgebieden gecoördineerd.

Kansen en bedreigingen
De kansen en bedreigingen zijn terug te vinden in de hoofdstukken 6 en 7 van deze begroting.

Personeelsbeleid
De BWB volgt rechtspositioneel de gemeentelijke CAR-UWO. In 2016 vindt een verdere uitwerking plaats van de strategische personeelsplanning (SPP). De vertaling daarvan kunnen wij de komende jaren duurzaam inzetten bij de doorontwikkeling van de organisatie.

Paragraaf Verbonden Partijen
De BWB heeft geen verbonden partijen.

Paragraaf Grondbeleid
De BWB heeft geen gronden in eigendom.

Paragraaf Rechtmatigheid
Bij de BWB wordt invulling gegeven aan rechtmatigheid door:
de juiste toepassing relevante wet- en regelgeving
de werking met het jaarlijkse controleprotocol per deelnemer en het daarin verwoorde beleid c.q. normen- en toetsingskader.
De bevindingen van de interne en externe controle.
Het beleid gericht op het tegengaan van misbruik en oneigenlijk gebruik d.m.v. een integriteitscode die is gebaseerd op bindende voorschriften uit de CAR-UWO.

9. VASTSTELLING MEERJARENBEGROTING BWB 2017-2020

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling West-Brabant;

Etten-Leur, 1 juli 2016.

Het Algemeen Bestuur van de Belastingsamenwerking West-Brabant,

de secretaris, de voorzitter,

drs. M.M.M.F de Schwartz drs. Th. J.J.M. Schots

Aan de AB leden van de Belastingsamenwerking West-Brabant

Belastingsamenwerking West-Brabant

Begroting 2017 en meerjarenbegroting 2017-2020
Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB): getrouw en robuust

Deze begroting geeft inzicht in de baten en lasten van de BWB voor de jaren 2017 tot en met 2020. Het plan van aanpak Naar een toekomstbestendige BWB (van oktober 2014) resulteerde in een aantal inverdieneffecten, die in deze begroting zichtbaar zijn. De werkvoorraden lopen terug, de kwaliteit van de belastinggegevens en het digitaal werken zijn verbeterd. De digitale toepassing en het gebruik van gegevens is groter en daardoor is er structureel minder capaciteit nodig. De BWB gaat van een ontwikkelstadium geleidelijk over naar een beheerstadium.
Ten opzichte van de begroting 2016 voorziet de BWB voor 2017 een daling in de bijdrage van de deelnemers op van circa € 0,2 miljoen. Vanaf de oprichting heeft de BWB een structureel financieel voordeel opgeleverd voor de deelnemers van gemiddeld 30 á 35%. Over het geheel laat de begroting een getrouw en robuust beeld zien van de te verwachten inkomsten en uitgaven voor 2017 en verder.

Theo Schots, bestuursvoorzitter over de begroting:
"*Na een roerige opbouwfase zitten we nu met de BWB in een reguliere fase. Het plan van aanpak van 2014 werpt zijn vruchten af en de inverdieneffecten worden zichtbaar. De risico's voor de BWB en voor de deelnemers zijn opnieuw in beeld gebracht en beoordeeld. Er is ruimte voor nieuw beleid, zonder stijging van de kosten. Voor extra kosten vonden we ruimte binnen de begroting. Het is daarom met gepaste trots dat we deze begroting aan u presenteren.*"

Tevreden klanten, tevreden medewerkers
De BWB verzorgt heffing en inning van gemeentelijke en waterschapsbelastingen, naast WOZ en BAG. Sinds de oprichting van de BWB in 2012 groeide ze uit naar een krachtige en efficiënte organisatie, die vrijwel alle belastingtaken voor haar deelnemers uitvoert. Dit weerspiegelt zich in de begroting voor 2017-2020, waarin een duurzame uitvoering van taken centraal staat. Dat wil zeggen stabiel en wendbaar kwaliteit leveren tegen de laagst mogelijke kosten. Een solide basis om voor bestaande en nieuwe deelnemers het werk uit te voeren en om eigen processen te verbeteren. Er is meer gebruiksgemak op de website, zodat klanten sneller antwoord krijgen op vragen. Belastingaanslagen biedt de BWB aan via mijnoverheid.nl. Dat vraagt een veilige infrastructuur, goede toegankelijkheid voor belastingbetalers en een lage afhankelijkheid van leveranciers. Met als resultaat tevreden klanten en tevreden medewerkers.

Uitgaven
De BWB begroot voor 2017 ruim € 11 miljoen aan uitgaven. Het plan van aanpak levert een inverdieneffect op van € 520.000. Dit is grotendeels te danken aan de overgang van handmatig naar geautomatiseerd werken en digitalisering.
Een ophoging van de kosten van € 64.000 is te wijten aan de 1,2% prijsstijgingen. Een jaarlijkse voorziening vereenvoudigt de procedure van niet te innen invorderingen en levert ongeveer 4% op van de opgelegde kosten. Loonstijging zorgt op de begroting voor een structureel bedrag van € 128.000.
Het uitblijven van nieuwe deelnemers leidt tot € 175.000 lagere inkomsten. Verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening vraagt om meer capaciteit en kost € 200.000. De BWB heeft zelf geen lokale heffingen, maar begroot structureel € 0,2 miljoen meer als opbrengst aan opgelegde vervolgingskosten wegens het vervolgen van achterstallige betalers.

Inkomsten
De BWB berekent de baten en lasten door aan de individuele deelnemers, op basis van de werkelijke kosten. De totaal begrote bijdrage van alle deelnemers is ruim € 11 miljoen. De deelnemers zijn de gemeenten Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Woensdrecht, Zundert en het Waterschap Brabantse Delta.

Kansen en risico’s
Kansen liggen voor de BWB bij het aantrekken van nieuwe deelnemers, uitbreiden van de taken voor de bestaande deelnemers, meer efficiency met BAG en uitbreiding van het belastinggebied vanaf 2019.
Een kans is ook de te verwachten winst door het eenmalig registreren van gegevens voor meervoudig gebruik.
Een extern bureau onderzocht de verbetering van de bedrijfsvoering en adviseerde de BWB om in 2015 en 2016 teamleiders aan te stellen en te zorgen voor vaste bemensing van het MT.

De financiële risico's zitten voornamelijk in het effect van digitaal werken en daarmee al dan niet reduceren van de formatie. Naar verwachting heeft het Individueel Keuze Budget (IKB, in te voeren op 1 januari 2017) ook effect op de jaarrekening. De huidige software overeenkomst verloopt eind 2017 en de BWB oriënteert zich momenteel op de markt.
Er bestaat een risico van € 200.000 vanwege de wisseling in systematiek van loon-/prijscompensatie, die verandert van nacalculatie naar voorcalculatie.
De deelnemers voorzien in hun eigen begrotingen in deze kansen en risico's, op basis van verdeelsleutels.

Opvolgend op deze nieuwsbrief zal er binnenkort ook een nieuwsbrief verschijnen met de resultaten van het verbeterplan van de BWB.

Etten-Leur, 19 februari 2016

Aan de leden van het Algemeen Bestuur van de Belastingsamenwerking West Brabant.

Belastingsamenwerking
West-Brabant

Naar een toekomstbestendige BWB: tussenstand Plan van aanpak

Er zijn goede vorderingen te melden op de twee sporen van het Plan van aanpak (Naar een toekomstbestendige BWB, oktober 2014). Deze tussenstand geeft aan dat er inmiddels de nodige verbeteringen zijn gerealiseerd in de bedrijfsvoering. Ook zijn er stappen gemaakt in de doorontwikkeling van de organisatie. We zijn op de goede weg, verdere verbeterslagen zijn evenwel nog te gaan.

Theo Schots, voorzitter Bestuur BWB, zegt over deze tussenstand: *"In de vorige nieuwsbrief bij de ontwerp-begroting 2017 stipten we de veranderingen al aan. De werkvoorraden lopen terug, de kwaliteit van de belastinggegevens en het digitaal werken zijn beter. De digitale toepassing en het gebruik van gegevens is groter en er is structureel minder capaciteit nodig. De BWB groeit door ieders inzet steeds meer van een ontwikkelstadium naar een beheerstadium. Met een strategisch personeelsplan zorgen we dat ook de organisatie hiermee in de pas blijft lopen.*

Een greep uit de verbeterslagen in de bedrijfsvoering (spoor 1)
Mede dankzij een schil van flexibel inzetbare medewerkers kwam het grootste deel van de verbeteringen in de bedrijfsvoering goed uit de verf. Zeker 99% van de lokale belastingen is tijdig en volledig opgelegd.
De gegevens zijn actueel, er zijn geen "dubbels" en achterstanden meer, wat zorgt voor een efficiënt, effectief en kwalitatief hoogwaardig product. Afhandeling van klachten, telefoontjes en terugbelverzoeken verloopt naar wens. Betere dienstverlening en kanaalsturing zorgen voor merkbaar minder telefonische reacties en minder bezwaarschriften. De accountantsverklaring laat een getrouw en rechtmatig beeld zien. De Waarderingskamer toont zich tevreden met de ontwikkeling van de BWB; de BWB hoopt dit jaar door te groeien naar de kwalificatie "goed". Een aantal zaken vraagt nog wel extra aandacht, zoals tijdige afhandeling van bezwaarschriften en zorgen voor blijvende tevredenheid bij deelnemers en burgers. De inrichting van een meer procesgeoriënteerde manier van digitaal werken ("Zaakgericht werken") neemt meer tijd in beslag dan verwacht. Er ligt een strakke planning om de verdere verbetering op het gebied van de ICT samen met Centric in 2016 te realiseren. In het eerste kwartaal van 2016 is de koppeling tot stand gekomen tussen de digitale bestanden van de BWB en MijnOverheid.nl. 23 % van de belastingplichtigen heeft hun belastingaanslag via MijnOverheid ontvangen. De BWB streeft ernaar dit percentage in snel tempo op te voeren.

BWB, organisatie van de toekomst (spoor 2)
Het accent van spoor 2 ligt op de toekomstige organisatie. Die is flexibel, betrouwbaar, plat, ondernemend, informeel, transparant, innovatief en communicatief. Met een strategisch personeelsplan en bijbehorende personeelsinstrumenten werkt de BWB aan betrokkenheid, optimale inzetbaarheid, beter kennisdeling, heldere communicatie en plezier in het werk voor alle medewerkers. Inmiddels zijn (aangepaste) functies ingesteld zoals o.m. teamleider, accountmanager, informatiemanager en procesmanager. Directie en management zetten met goede interne communicatie in op openheid en vertrouwen in de organisatie. De organisatie is informeler aan het worden en de medewerkers zoeken elkaar gemakkelijker op. De communicatie loopt mede via interactieve sessies met leidinggevenden en teams, gesprekken met en tussen medewerkers en regelmatige nieuwsflitsen via sharepoint. Het afgelopen jaar is ook een nieuwe OR aangetreden die zichtbaar in haar taak groeit. Het bestuur opereert op afstand. Er is regelmatig overleg tussen de directie en de bestuursvoorzitter en er zijn de reguliere DB- en AB vergaderingen. Voorts is het ambtelijke overleg met de zg. regie-functionarissen een onmisbare schakel tussen de BWB en de deelnemers.

Taakuitvoering BWB
Als gevolg van de genoemde veranderingen geven ook de rapportages aan de deelnemers beter inzicht in de sturing, coördinatie en kwaliteit van de uitvoering. De gegevens zijn op orde en raken meer en meer geïntegreerd. Het Klanten Contact Centrum is verder ontwikkeld en handelt reacties professioneel af.
De BWB maakt voortdurend afwegingen over capaciteit en middelen die benodigd zijn voor een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering. Daarbij is sprake van een vrij sterke afhankelijkheid van een aantal systemen van externe leveranciers. Dit beïnvloedt uiteraard de planning en realisatie van verdere verbeteringen. Momenteel staat de koppeling van BAG en WOZ met de nieuwe versie van het belastingsysteem "Key2Belastingen" gereed. De installatie en in gebruikname van deze versie is zorgvuldigheidshalve uitgesteld tot na de grote aanslagruns van februari.

Visie lange termijn
De BWB verzorgt sinds 2012 heffing en inning van gemeentelijke en waterschapsbelastingen, naast WOZ en BAG. Zij wil daarbij efficiënt presteren binnen de afgesproken kaders. Dat vraagt om focus op continue verbetering met blijvend oog voor de juiste balans tussen kwaliteit, kwetsbaarheid en kosten.
De deelnemers zijn op dit moment de gemeenten Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Woensdrecht, Zundert en het waterschap Brabantse Delta. Maximale efficiency kan worden bereikt als ook de overige gemeenten binnen het werkgebied van waterschap Brabantse Delta gaan deelnemen aan de BWB.

Etten-Leur, 11 maart 2016

Het dagelijks bestuur van de
Belastingsamenwerking West-Brabant
Postbus 502
4870 AM ETTEN-LEUR

Uw schrijven van	:	23 februari 2016
Uw kenmerk	:	
Zaaknummer	:	16.ZK05434
Ons kenmerk	:	16UT003779
Barcode	:	
Behandeld door	:	mevrouw M. Snoek
Doorkiesnummer	:	076 564 12 43
Datum	:	18 mei 2016
Verzenddatum	:	

Onderwerp: zienswijze ontwerp meerjarenbegroting Belastingsamenwerking West-Brabant 2017-2020

Geacht bestuur,

Wij ontvingen van u op 23 februari 2016 de ontwerp meerjarenbegroting van de Belastingsamenwerking West-Brabant 2017-2020. U stelde ons – als deelnemer in de belastingsamenwerking – in de gelegenheid om namens ons algemeen bestuur een zienswijze omtrent deze ontwerp meerjarenbegroting te formuleren.

Volgens artikel 30 van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking West-Brabant dient de begroting voorafgaand aan het jaar waarop deze geldt, voorgelegd te worden aan het algemeen bestuur van het waterschap zodat deze een zienswijze kan inbrengen.

Wij hebben de ontwerp meerjarenbegroting van de Belastingsamenwerking West-Brabant 2017-2020 voorgelegd aan het algemeen bestuur van het waterschap, dat op 18 mei 2016 van de begrotingsstukken kennis heeft genomen. De begroting geeft inzicht in waar de BWB voor staat, hoe de BWB dat gaat realiseren en welke middelen de BWB daarvoor inzet.

Het algemeen bestuur van het waterschap kan zich verenigen met de jaarschijf 2017 van de ontwerp meerjarenbegroting 2017-2020 van de BWB, onder voorwaarde dat de BWB uiterste inspanning verricht om het inverdieneffect van het plan van aanpak ook daadwerkelijk te realiseren. Het waterschap verzoekt de BWB, na realisatie van het plan van aanpak, een eindevaluatie op te stellen en deze te delen met de deelnemers. Daarnaast verwacht het waterschap dat de BWB proactief aan de slag gaat met het aantrekken van nieuwe deelnemers en uitbreiding van de taken voor de bestaande deelnemers. Het waterschap begrijpt, gezien de uitvoering van het Plan van aanpak, dat de dekkingsbijdrage nieuwe toetreders van € 175.000 voor het jaar 2017 is afgeboekt maar niet voor de jaren daarna.
Het waterschap verwacht dan ook dat de BWB vanaf 2018 nieuwe toetreders aantrekt en of uitbreiding van de taken realiseert. Het waterschap wil op korte termijn inzicht in een plan van aanpak hieromtrent en hoe dit zich door vertaalt in de meerjarenbegroting.
Voorts verzoekt het waterschap u om bij toekomstige begrotingen aandacht te schenken aan de "marktpositie" van de BWB, bijvoorbeeld aan de hand van (openbare) benchmark gegevens.

Hoogachtend,
Het dagelijks bestuur,

De dijkgraaf — De secretaris-directeur

Mw ir. ing. C.P.M. Moonen — ir. H.T.C. van Stokkom

Behandelend ambtenaar: P.F. van der Star
Beleidsveldbeheerder: M. van Overveld
Portefeuillehouder: Th. Schots
Ambtenaar aanwezig bij het DT: Nee

Zaaknr. : 16.ZK07905/16.B0114
Kenmerk : 16IT018282
Barcode :

Zienswijze op de 1e begrotingswijziging 2016 en de ontwerpbegroting 2017 van Het Waterschapshuis

Doel van de notitie: Besluitvorming door algemeen bestuur over de zienswijze van waterschap Brabantse Delta op de 1e begrotingswijziging 2016 en op de begroting 2017 van Het Waterschapshuis.

Samenvatting:
Het doorvoeren van de gewijzigde Gr Het Waterschapshuis 2.0 (HWH) is heeft geleid tot een omgebouwde begroting 2016 die helder en duidelijk de nieuwe koers van Het Waterschapshuis aangeeft. Een kleine en flexibele organisatie die de steun en zekerheid aan de deelnemende waterschappen geeft die de waterschappen ook willen. Waterschappen nemen alleen deel aan de producten die ze willen afnemen en lopen geen risico's voor producten die ze niet afnemen.
In deze nota worden twee begrotingen besproken:
Ten eerste de 1e begrotingswijziging 2016 van HWH. Deze laat een stijging zien van € 4 mln. Dit wordt veroorzaakt door een toename met nieuwe producten, een herberekening van de tarieven en een daling van bestaande producten en beschikbare capaciteit. Brabantse Delta neemt ook deel aan die nieuwe producten en dit betekent voor Brabantse Delta een stijging van € 55K.

Ten tweede de ontwerpbegroting 2017 van HWH. De begroting 2017 daalt ten opzichte van de 1e begrotingswijziging 2016 met € 1,9 mln, wat vooral veroorzaakt wordt door een daling van producten ten opzichte van 2016. Tevens wordt er van uitgegaan dat het Waterveiligheidsportaal voor een groot deel is afgerond. De ontwikkeling van de Omgevingswet en de bijdrage van Het Waterschapshuis hiervoor is nog zo onduidelijk dat die niet is meegenomen in de begroting. Voor Brabantse Delta betekent deze begroting een daling van € 45K.

Advies: Het algemeen bestuur stemt in met de verzending van de zienswijze op de begrotingsstukken aan Het Waterschapshuis vóór 6 juni a.s.

Bespreking in:		**Vergaderdatum:**
☒	**Directieteam**	26 april 2016
☐	**Overlegvergadering**	
☒	**Dagelijks Bestuur**	10 mei 2016
☐	**Georganiseerd Overleg**	
☒	**Besluitvormend AB**	18 mei 2015

☒	**Bijlage(n) bij het besluit**	
	Zienswijzeprocedure begrotingswijziging 2016 en begroting 2017 Het Waterschapshuis	16IB011275
	Concept voorstel actualisatie begroting 2016	16IN011276
	Concept voorstel begroting 2017	16IN011278
	Brief zienswijze op begrotingen 2016 en 2017 Het Waterschapshuis	16UT004194
☒	**Achtergronddocument(en)**	
	Actualisatie HWH Begroting 2016	16IN011277
	HWH begroting 2017	16IN011279

Aanleiding
Het Waterschapshuis (HWH) is een dienstverlenende organisatie van en voor de waterschappen die verantwoordelijk is voor de aanschaf en het contractbeheer van (gezamenlijke) informatievoorzieningen en data. HWH verbindt en ontzorgt de waterschappen en geeft vorm aan de samenwerking die de waterschappen wensen. De oorspronkelijke begroting 2016 is vorig jaar op 2 juli 2015 door het Algemeen bestuur Gr HWH vastgesteld. Omdat begin 2015 nog niet te overzien was hoe alle veranderingen van HWH naar de gewenste vorm van HWH 2.0 zouden uitpakken, was de begroting van 2016 een kopie van die van 2015. Er is toen aangekondigd om begin 2016 met een gewijzigde, actuele, begroting te komen.
De ingeslagen weg ten aanzien van HWH 2.0 met flexibilisering, kennis en verbinden en verdere professionalisering is 2015 nog niet voltooid. Ook in de eerste helft van 2016 wordt hier nog veel aandacht aan geschonken. Belangrijk aandachtspunt is de flexibilisering van de capaciteit. Er is gewerkt aan een betere projectbeheersing en het beter matchen van de juiste expertise op de projecten met als doel om de maximale kwaliteit voor de waterschappen te behalen.

Het Waterschapshuis biedt de 1e begrotingswijzing 2016 en de ontwerpbegroting 2017 aan conform de wettelijke zienswijzeprocedure. Met deze twee documenten wordt inzichtelijk hoe Het Waterschapshuis de voor 2016 en 2017 gestelde doelen wil realiseren en welke financiële middelen hiermee gemoeid zijn. Conform de wettelijke zienswijzeprocedure wordt u gevraagd vóór 6 juni 2016 uw zienswijze in te dienen. Het DB van HWH schrijft op basis van de ingebrachte zienswijzen een reactienota en biedt deze aan het AB Gr HWH ten behoeve van de vergadering op 8 juli 2016. In deze vergadering wordt vervolgens de gewijzigde begroting 2016 en de ontwerpbegroting 2017 vastgesteld. Op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen moet HWH deze begrotingen vóór 1 augustus aanbieden aan Gedeputeerde Staten.

Beoogd effect
Kenbaar maken van de zienswijze van waterschap Brabantse Delta met betrekking tot de 1e begrotingswijziging 2016 en de ontwerpbegroting 2017 van Het Waterschapshuis.

Argumenten
De begroting 2016 stijgt met € 4 mln wat wordt veroorzaakt door een toename met nieuwe producten, een herberekening van de tarieven (€ 4,4 mln) en een daling van bestaande producten en beschikbare capaciteit (€ 0,4 mln). Het ontstaan van nieuw initiatieven die de waterschappen samen oppakken, betekent dat de waterschappen nog meer gaan samenwerken en dat is een ontwikkeling die wij zeer ondersteunen. Alle activiteiten waar Brabantse Delta aan deelneemt zijn opgenomen. Voor meer achtergrondinformatie over de beide begrotingsstukken wordt verwezen naar de bij dit voorstel gevoegde brief van HWH d.d. 11 april 2016 en de begrotingen zelf.

Op basis van genoemde begrotingsstukken is een concept zienswijze opgesteld die eveneens bij dit voorstel is gevoegd. De analyse van de begrotingen leidt tot een positief advies. Een en ander is verwerkt conform de plannen en doelen van HWH 2.0. Een tweetal opmerkingen zijn hierbij van belang te maken:
1. Het Waterschapshuis werkt met een vaste kern en een flexibele schil. In de vaste kern zitten medewerkers die bij HWH in vaste dienst zijn. Afgesproken is dat de waterschappen medewerkers via detachering leveren voor de flexibele schil. Men geeft aan dat op dit moment de waterschappen niet altijd de juiste medewerkers kunnen leveren en er vaker moet worden ingehuurd. Hierdoor stijgen de kosten. Waterschap Brabantse Delta roept Het Waterschapshuis op om dit “leveringsprobleem” in gezamenlijkheid met de waterschappen op te pakken en te bezien hoe de inhuur beperkt kan worden.
2. Op dit moment wordt BTW betaald op de inzet van waterschappers op projecten. Gelet op de toenemende flexibilisering is dit een kostenverhogende factor. Waterschap Brabantse Delta is van mening dat er daadkrachtig onderhandeld moet worden met de Belastingdienst om op korte termijn duidelijkheid te krijgen over het BTW vraagstuk.

Het aandeel van Brabantse Delta in de 1e begrotingswijziging 2016
De 1e begrotingswijziging 2016 laat een stijging zien van € 4 mln. De stijging is voor een belangrijk deel veroorzaakt door € 1.8 mln voor het product Waterveiligheidsportaal van het IHW. Dit bedrag heeft echter geen invloed op de bijdragen van de waterschappen aan HWH. De waterschappen betalen dat via het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Hierdoor stijgt de bijdrage van Brabantse Delta met € 55.355. Totale bijdrage voor waterschap Brabantse Delta na de 1e begrotingswijziging 2016 is € 700.701.

Ontwerpbegroting 2017 HWH

Na 1e begrotingswijziging 2016	€ 17.873.961
Begrotingstotaal 2017	€ 15.902.950
Totale daling	€ 1.971.011 minder

Aan onderstaande programma’s neemt waterschap Brabantse Delta deel. De belangrijkste wijzigingen zijn:
- Programma Instandhouding € 1.046K minder
- Programma Waterketen (nieuw programma met projecten Z-info en BVZ) € 140K

- Projecten bedrijfsfuncties, onder andere: (€ 12K minder)
    - Project SAW@ (vergunning/handhaven) € 156K minder
    - Stijging Beheer en onderhoud SAW@ € 60K
    - Beheer en Onderhoud DAMO Keringen en Transport € 53K
- Projecten Diensten, onder andere: (€ 118K minder)
    - Beheer en Onderhoud Geovoorziening € 36K
    - eHRM ((Human Resource Management) € 21K
    - DROP (Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties) € 42K
    - Beheer en Onderhoud WILMA (architectuur) € 150K
    - Niet opgenomen: product Omgevingswet € 467K minder
    - Programma Informatieveiligheid € 115K
- Projecten Informatiehuis Water (IHW), onder andere:(€ 933K minder)
    - Doorontwikkelen Aquo standaard € 96K minder
    - Beheer en Onderhoud Aquo standaard € 46K
    - Projectentools Aquo € 110K minder
    - Beheer en Onderhoud Aquo kit € 91K minder
    - Realisatie Waterveiligheidsportaal € 853 K minder

      Dit bedrag heeft geen invloed op de bijdragen van de waterschappen aan HWH.

De samenwerkingsovereenkomst tussen de Unie van Waterschappen, het IPO en RWS loopt af op 31-12-2017. De verwachting is dat de werkzaamheden van IHW ook daarna worden gecontinueerd.

Het aandeel van Brabantse Delta in de ontwerpbegroting 2017
De ontwerpbegroting 2017 laat een daling laat zien van € 1.971K en hierdoor daalt de bijdrage voor Brabantse Delta met € 44.691.
Totale bijdrage voor waterschap Brabantse Delta volgens de ontwerpbegroting 2017 is € 656.010.

Kanttekeningen en risico's
Het HWH heeft voor het eerst een Meerjarenprogramma (MJP) opgesteld. In dit MJP zijn de lopende programma´s en projecten, de verplichte opgaven en de wensen van waterschappen op het gebied van informatievoorziening en ICT samengebracht en geprioriteerd. Het MJP geeft kaders en houvast voor de waterschappen zodat duidelijk is wat er de komende jaren staat te gebeuren. Het MJP geeft inzicht in de toekomstige benodigde capaciteit voor zowel de uit te voeren business cases als de projecten en beheeractiviteiten. Op dit moment kunnen de waterschappen niet altijd de juiste medewerkers leveren en moet vaker worden ingehuurd. De uurtarieven van inhuur zijn hoger dan bij inleen en zijn stijgende (markt hersteld zich). Daarbij komt dat over inhuur per definitie BTW moet worden betaald. Het resultaat is dat de gemiddelde uurtarieven stijgen.

Door het uitblijven van een oplossing voor het BTW vraagstuk zijn alle inleen en inhuurtarieven inclusief BTW. Zodra een formeel akkoord is van de belastingdienst inzake het BTW vrij samenwerken van HWH m.b.t. de waterschappen zullen de kosten hierop worden aangepast. Waterschap Brabantse Delta is van mening dat er daadkrachtig onderhandeld moet worden met de Belastingdienst om op korte termijn duidelijkheid te krijgen over het BTW vraagstuk.

Financiële dekking
De stijging n.a.v. de 1e begrotingswijziging 2016 HWH wordt opgevangen binnen de totale begroting van het waterschap.
Het aandeel van Brabantse Delta in de ontwerpbegroting 2017 HWH, is voorzien in de Kadernota en wordt verwerkt in de begroting 2017 van het waterschap.

Communicatie
Zienswijze van Brabantse Delta aanbieden aan het DB van Het Waterschapshuis.

Relatie met beleidsvelden
- **Winnend Samenwerken in Brabant**
  Sommige projecten die in het kader van Het Waterschapshuis worden uitgevoerd dragen ook bij aan Winnend Samenwerken. Onder meer gaat het om de DAMO's, Centrale Distributielaag, het Nieuw WaterschapsNet (internet site van het waterschap), eHRM en Informatieveiligheid.

- **Bijdrage aan doelen voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen:** Niet van toepassing

De dagelijkse besturen van de waterschappen die deelnemen aan de Gr HWH

Behandeld door
M.H. van der Veen-Brouwer

Aantal pagina's
2

Datum
11 april 2016

Uw kenmerk

Onderwerp
Zienswijzeprocedure begrotingswijziging 2016 en begroting 2017 Het Waterschapshuis

Ons kenmerk
Z1119/H004921

Geachte heer/mevrouw ,

Hierbij bieden wij de begrotingswijziging 2016 en de ontwerp-begroting 2017 van Het Waterschapshuis aan ten behoeve van de wettelijke zienswijzeprocedure.

Met deze twee documenten wordt inzichtelijk gemaakt op welke wijze Het Waterschapshuis de voor 2016 en 2017 gestelde doelen wil realiseren en welke financiële middelen hiermee gemoeid zijn.

Begrotingswijziging 2016
De oorspronkelijke begroting 2016 is vorig jaar op 2 juli 2015 door het Algemeen bestuur Gr HWH vastgesteld. Omdat begin 2015 nog niet te overzien was hoe alle veranderingen van HWH naar de gewenste vorm van HWH 2.0 zouden uitpakken, was de begroting van 2016 een kopie van die van 2015. Er is toen aangekondigd om begin 2016 met een gewijzigde begroting te komen aangepast aan de actualiteit.

De begroting 2016 stijgt met € 4 mln wat veroorzaakt wordt door een stijging met nieuwe producten en tarieven (€ 4,4 mln) en een daling met bestaande producten en beschikbare capaciteit (€ 0,4 mln).

Ontwerp begroting 2017
De ontwerp begroting 2017 is gebaseerd op:

- Een organisatie waarbij de waterschappen minimaal 50% van de benodigde menskracht leveren en de andere 50% ingehuurd wordt vanuit de markt;
- Een organisatie waar de vaste kern en instandhouding synoniem zijn. Maar waar ook binnen de vaste kern zoveel als mogelijk met meerjarige contracten wordt gewerkt, in zoverre dit binnen de wetgeving mogelijk is;
- Een organisatie die in haar programma's werkt volgens Integraal Project Management (IPM);

Het Waterschapshuis Stationsplein 89 3818 LE Amersfoort • Postbus 2180 3800 CD Amersfoort • T 033 460 31 00 • F 033 460 31 01
info@hetwaterschapshuis.nl • www.hetwaterschapshuis.nl • IBAN NL25NWAB0636756262 BIC NWABNL2G • KvK-nummer 56683464

- Kennis en Verbinden dat onderdeel is geworden van Programma's (uit instandhouding) en waarvan de kosten als een opslag op de uren verdeeld worden over de programma's en projecten.

Verder zal in 2017 op dezelfde manier als in de gewijzigde begroting 2016 worden omgegaan met het Meerjarenprogramma (MJP) en business cases.

De begroting 2017 daalt met € 1.9 mln wat veroorzaakt wordt door vooral een daling van producten.

Procedure zienswijze
Hiermee nodig ik de ambtelijk contactpersonen/controllers uit voor een informatiebijeenkomst over de begrotingen. Doel van deze bijeenkomst is het geven van een toelichting en beantwoorden van (technische) vragen over de systematiek van begroting in relatie tot de ontwikkelingen HWH 2.0. De bijeenkomst is gepland op maandag 9 mei om 13.30 uur bij Het Waterschapshuis te Amersfoort. Ik verzoek u uiterlijk 2 mei aan Henriette Jager (h.jager@hetwaterschapshuis.nl) door te geven of u al dan niet aanwezig zult zijn bij deze bijeenkomst en zo ja, met hoeveel personen.

Conform de wettelijke zienswijzeprocedure en de planning van het Algemeen bestuur vragen wij u om uiterlijk 6 juni 2016 uw zienswijze in te dienen. Dat kan via mail aan m.vanderveen@hetwaterschapshuis.nl of via het postadres van Het Waterschapshuis. Op basis van de ingebrachte zienswijzen zal een reactienota worden geschreven die medio juni 2016 zal worden aangeboden aan het Algemeen bestuur Gr HWH ten behoeve van de vergadering van het Algemeen bestuur op 8 juli 2016.

Op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen moet de vastgestelde begroting 2017 van de Gemeenschappelijke regeling voor 1 augustus 2016 worden aangeboden aan Gedeputeerde Staten.

Ik vertrouw erop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
namens het Dagelijks bestuur van Het Waterschapshuis,

drs. G.J.A. Smits,
secretaris-directeur

Bijlagen:
- Concept voorstel Algemeen bestuur Actualisatie begroting 2016
- Actualisatie begroting 2016
- Concept voorstel Algemeen bestuur ontwerp begroting 2017
- Ontwerp begroting 2017

Vergaderstuk Algemeen bestuur

HetWaterschapshuis

Opsteller André van Vugt	Aantal pagina's 11
Behandelend gremium Algemeen Bestuur	Datum voorgelegd 8 juli 2016
Agendapunt, Onderwerp …, Actualisatie begroting 2016	Agendering Ter besluitvorming
Kopie aan	Kenmerk V0321/CONCEPT

1 Samenvatting voorstel

Omdat begin 2015 nog niet te overzien was hoe alle veranderingen van HWH naar de gewenste vorm van HWH 2.0 zouden uitpakken, is er voor gekozen om de op 2 juli 2015 vastgestelde begroting van 2016 een kopie te laten zijn van die van 2015. Er is toen aangekondigd om begin 2016 met een gewijzigde begroting te komen aangepast aan de actualiteit.

De structuur van de begroting blijft in 2016 onveranderd. Wel zijn de eerste stappen ten aanzien van de inrichting van de organisatie en de afbouw van de flexibele schil op basis van vrijwillige flexibilisering verwerkt.

De begroting 2016 stijgt met € 4,0 mln wat veroorzaakt wordt door een toename met nieuwe producten, een herberekening van de tarieven (€ 4,4 mln) en een daling met bestaande producten en beschikbare capaciteit (€ 0,4 mln). In bijlage 3 is te zien wat het effect hiervan op de bijdrage per waterschap is.

De begroting 2016 is gebaseerd op recente inzichten en veranderingen.

1. Door het succes van het programma Vrijwillige Flexibilisering neemt het aantal flexibele uren (uren waarvoor nog geen project is) snel af. Consequentie hiervan is:
    a. Wanneer er een nieuw project start, is er geen "potje flexibele uren" meer van waaruit dit project kan worden betaald. Ieder nieuw project leidt tot een begrotingswijziging;
    b. Wanneer de juiste mens op de juiste rol wordt geplaatst, zal de kwaliteit van het resultaat van de projecten moeten stijgen;
    c. Op dit moment kunnen de waterschappen niet altijd de juiste mens leveren en moet vaker worden ingehuurd. De uurtarieven van inhuur zijn hoger dan bij inleen en zijn stijgende (markt hersteld zich). Daarbij komt dat over inhuur per definitie BTW moet worden betaald. Het resultaat is dat de gemiddelde uurtarieven stijgen (zie paragraaf 11.4 kostentoerekening);
2. De Opdrachtgeverstafel HWH heeft, ondersteund door het I-platform en HWH, voor het eerst een Meerjarenprogramma (MJP) opgesteld. In dit MJP zijn de lopende programma´s en projecten, de verplichte opgaven en de wensen van waterschappen op het gebied van informatievoorziening en ICT samengebracht en geprioriteerd. Het MJP is inmiddels onder alle waterschappen verspreid. Het MJP geeft kaders en houvast voor de waterschappen zodat duidelijk is wat er de komende jaren staat te gebeuren. Maar ook voor HWH is het een belangrijk document:

   a. Het verschaft inzicht op welke onderwerpen de omgevingsmanagers zich moeten richten;
   b. Het geeft inzicht in de toekomstige benodigde capaciteit voor zowel de uit te voeren business cases als de projecten en beheeractiviteiten;
3. De systematiek van begroten en rapporteren is echter niet op het MJP aangepast. Alleen die projecten waarvan duidelijk is wie aan die projecten deelnemen en wat er moet worden opgeleverd (DVO en Uitvoeringstoets beschikbaar) zijn in de begroting verwerkt;
4. De business case vormt de aanloop voor een project. Binnen HWH wordt onderscheid gemaakt door business cases voor de waterschappen en business cases voor derden.
   a. Voor het maken van business cases voor de waterschappen is een apart budget beschikbaar. De business cases voor de waterschappen staan hierdoor niet afzonderlijk vermeld in deze begroting.
   Wanneer zo een business case wordt uitgevoerd, die door de Opdrachtgeverstafel als collectief is geoormerkt, dan wordt deze bekostigd uit dit budget. De facultatieve business cases worden door de deelnemende waterschappen betaald.
   b. De business cases voor derden staan onder toezicht van derden en hiervoor zijn ook derden geldstromen beschikbaar. Deze business cases staan wel in deze begroting vermeld. Zodat helder is dat het percentage werken voor derden (20%) niet wordt overschreden.

2 Inleiding

In de gewijzigde begroting 2016 zijn de volgende aanpassingen verwerkt, te weten:

- Aanpassing formatie indeling als gevolg van vrijwillige flexibilisering;
- Herberekening uurtarieven n.a.v. een gewijzigde verdeling eigen personeel, inleen en inhuur;
- Invoering Integraal projectmanagement (IPM);
- Verschuiving binnen beschikbare capaciteit van flexibele uren naar mobiliteit;
- Beschikbaar stellen van hulpmiddelen om mobiliteit te bevorderen;
- Getekende dienstverleningsovereenkomsten;
- Actuele capaciteitsplanning per project.

Door het uitblijven van een oplossing voor het BTW vraagstuk zijn voor 2016 alle inleen- en inhuurtarieven inclusief BTW. Zodra er een formeel akkoord is van de Belastingdienst inzake het BTW vrij samenwerken van HWH met de waterschappen zullen de kosten hierop worden aangepast.

Met de actualisatie van de begroting 2016 wordt de volgende stap gezet naar de gewenste organisatie, waarbij, binnen de kaders van de te nemen besluiten, meer accent komt te liggen op het zijn van een expertorganisatie waar kennis van ICT, Waterschappen en Projectleiding geborgd moet zijn.

In 2016 zal het programma vrijwillige flexibilisering worden voortgezet en zoveel mogelijk worden afgerond. De praktijk leert dat mobiliteit ondersteunende maatregelen nodig zijn om van dit programma een succes te maken.

3 Structuur en de systematiek van de begroting

Er is in deze begrotingswijziging geen wijziging aangebracht in de structuur en systematiek. De werkwijze met kostenplaatsen, uren*tarief en verdeelsleutels is niet gewijzigd. De samenstelling en verhouding van vast personeel en ingeleend of ingehuurd personeel is wel gewijzigd.
De effecten van de besluitvorming met betrekking tot HWH 2.0 worden verder inzichtelijk en leidt tot aanpassingen in de begroting.

In deze paragraaf wordt daar op hoofdlijnen inzicht in gegeven. Aan de orde komen:

1. Herberekening tarieven;
2. Capaciteitsraming;
3. Herverdeeleffecten.

3.1. Herberekening tarieven

Met de systematiek van uren*tarief wordt gestreefd naar een bedrijfsmatige sturing van activiteiten, zodat hierover actief verantwoording wordt afgelegd. Daarnaast draagt het bij aan een transparante wijze van kostenverdeling.

De begrotingssystematiek is zodanig opgebouwd dat indirecte kosten op de kostenplaatsen worden geboekt en worden doorbelast aan de projecten en producten. Directe kosten worden direct ten laste van projecten en producten geboekt.

In de eerder vastgestelde begroting 2016 (vastgesteld 2 juli 2015) zijn de kosten inhuur van personele capaciteit tegen een te laag tarief geraamd. De werkelijkheid 2015 leert dat:

- Voor inhuur van personeel geen rekening is gehouden met kostprijs verhogende BTW;
- Het gemiddelde inhuur tarief € 90 was.

Voor 2016 is voor de inleen van medewerkers van de waterschappen gerekend met een gemiddeld tarief van max. schaal 12 (€67 ex. BTW) en max. schaal 13 (€75 ex. BTW).

De tarieven zijn opgebouwd uit verschillende componenten. Hieronder worden de onderdelen en de nieuwe tarieven voor 2016 weergegeven.

Tarief 2016	€	productieve uren	Tarief	Nieuw tarief 2016	€	productieve uren	Tarief	Tarief per productief uur
Vaste Kern				**Vaste Kern**				
Loonsom	1.071.668			Loonsom	643.056	11.063	58,13	
Inhuur en inleen (incl BTW)	-			Inhuur en inleen (incl BTW)	666.988	6.670	100,00	
	1.071.668	**18.200**	**58,88**		**1.310.044**	**17.733**		**73,88**
Opslag indirecte kosten	328.233	18.200	**18,03**	Opslag indirecte kosten	331.207	17.733		**18,68**
			76,92					**92,55**
Flex HWH				**Flex HWH**				
Loonsom	1.617.797	-		Loonsom	943.167	16.027	58,85	
Inhuur en inleen (incl BTW)	170.000	-		Inhuur en inleen (incl BTW)	2.175.960	21.759	100,00	
	1.787.797	**28.674**	**62,35**		**3.119.127**	**37.786**		**82,55**
Opslag indirecte kosten	482.635	28.674	**16,83**	Opslag indirecte kosten	482.176	37.786		**12,76**
			79,18					**95,31**
Flex IHW				**Flex IHW**				
Loonsom	652.779	-		Loonsom	367.569	5.600	65,64	
Inhuur en inleen (incl BTW)	388.721	-		Inhuur en inleen (incl BTW)	1.114.000	11.140	100,00	
	1.041.500	**15.192**	**68,56**		**1.481.569**	**16.740**		**88,50**
Opslag indirecte kosten	284.317	15.192	**18,71**	Opslag indirecte kosten	281.801	16.740		**16,83**
			87,27					**105,34**

- Door de invoering van de werkelijke inhuurtarieven en de hogere inleen tarieven nemen de gemiddelde loonkosten toe. In 2016 is de toegepaste verdeling eigen personeel t.o.v. inhuur/inleen ongeveer 45:55 en de verdeling inleen en inhuur 50:50. Voor 2016 is, met het uitblijven van een besluit omtrent BTW, ook voor inleen BTW toegerekend;
- De facilitaire kosten blijven ongeveer gelijk;
- De effecten van de gewijzigde tarieven zijn niet doorgevoerd bij SAW@, IHW, AHN en Beeldmateriaal vanwege lopende contracten.

3.2. Capaciteitsraming

Een belangrijke basis voor de HWH begroting zijn de personeelslasten. In 2016 neemt het aantal HWH uren dat nodig is om alle projecten uit te voeren toe van 62.000 uur naar 72.250 uur. De benodigde formatie neemt toe van 44,3 fte naar 51,6 fte. De samenstelling van de formatie is gewijzigd doordat er minder personeel in vaste dienst is en meer inhuur/inleen personeel.
De toename van personeel komt volledig voort uit de groei binnen projecten en programma's. Het risicoprofiel van HWH personeel neemt steeds meer af.

Omschrijving	Reorg.plan	Vaste bezetting	Inhuur en inleen	Totaal
Vaste kern	12,50	7,91	4,76	12,67
Flexibele schil HWH/IHW	23,90	10,02	23,49	33,51
Mobiliteit	1,00	4,27		4,27
Flexibele uren		1,15		1,15
Totaal	37,40	23,35	28,25	51,60

3.3 Herverdeeleffecten

In bijlage 1 worden de effecten voor de waterschappen weergegeven.

4 Financiële analyse wijziging 2016

In deze paragraaf worden de belangrijkste wijzigingen aangegeven ten opzichte van de begroting 2016 zoals deze is vastgesteld op 2 juli 2015. In bijlage 2 is e.e.a. gespecificeerd per product.

Programma	Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
1. Instandhouding	1.952.079	1.736.179	215.901
2. Nog beschikbare capaciteit	723.281	600.000	123.281
3. Projecten Bedrijfsfuncties	3.100.995	2.493.834	607.161
4. Projecten Diensten	4.847.487	3.913.296	934.190
5. Projecten Data	3.890.198	3.809.951	80.247
6. Projecten Informatiehuis Water	3.359.921	1.262.766	2.097.154
	17.873.962	**13.816.027**	**4.057.935**

De toename valt uiteen in 2 delen:

Toename door nieuwe producten en tariefwijziging € 4.400.000
(o.a. Realisatie Waterveiligheid, Programma Informatie Veiligheid, Omgevinsgwet, Gartner, SAW@)

Daling bestaande producten -/- € 400.000
(o.a. Realisatie Waterkwaliteit)

Het beeld per waterschap kan afhankelijk van de deelname verschillend zijn. In de bijlage wordt dit verder gespecificeerd.

De belangrijkste zaken worden hieronder toegelicht:

Programma	Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
1. Instandhouding	1.952.079	1.736.179	215.901

Een aantal vacatures op de vaste kern en instandhouding worden door externe inhuur ingevuld wat de toename van de kosten veroorzaakt.

Programma	Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
2. Nog beschikbare capaciteit	723.281	600.000	123.281

Programma	Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
3. Projecten Bedrijfsfuncties	3.100.995	2.493.834	607.161
4. Projecten Diensten	4.847.487	3.913.296	934.190
5. Projecten Data	3.890.198	3.809.951	80.247
6. Projecten Informatiehuis Water	3.359.921	1.262.766	2.097.154
	15.198.601	**11.479.848**	**3.718.753**

Door een aantal nieuwe projecten is de begroting met € 4.057.935 gestegen. Het programma IHW is gestegen met € 1.800.000 door het project realisatie Waterveiligheidsportaal.

Onder de projecten Diensten zijn een aantal nieuwe projecten opgenomen zoals de Omgevingswet (€ 480.000) en het programma Informatieveiligheid (€ 449.000). Bij het programma Bedrijfsfuncties zijn de projecten van SAW@ geactualiseerd.

- nieuwe deelnemer aan het project (€ 156.000);
- stijging van het B&O (€ 124.000);
- de personele inzet is opnieuw geraamd (€ 235.200).

5 Vervolg planning

De planning voor de begroting is als volgt:

Programmabegroting 2017 en wijziging 2016	Deadline	Team/Gremium
DB vaststellen concept ontwerp begroting	31 maart	DB
Aanpassingen verwerken	1 april	Financiën
Start zienswijzeprocedure, begroting naar ws'en 8 weken	11 april	Waterschappen
Einde zienswijzeperiode	6 juni	Waterschappen
DB: vaststellen nota van toelichting begrotingswijziging 2016, definitieve ontwerp begroting 2017 en eventuele concept wijzigingsvoorstellen 2017	8 juni	Dagelijks Bestuur
AB vaststellen wijziging begroting 2016 en begroting 2017	8 juli	Alg. Bestuur
Aanleveren vastgestelde wijz. Begroting 2016 en ontwerp begroting 2017 bij provincie	Uiterlijk 1 augustus	Provincie

5 Gevraagd besluit

1. De 1e begrotingswijziging 2016 van de Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis vast te stellen.

2. Kennis te nemen van de reactienota op de ingediende zienswijzen.

6 Besluit

☐ Positief, conform voorstel
☐ Overwegend positief, onder voorbehoud van de volgende aanpassingen
☐ Negatief, niet conform voorstel

Bijlagen

1) Gewijzigde begroting 2016 en totaal bijdrage per waterschap
2) Specificatie per product
3) Gewijzigde begroting 2016 en effecten daarvan per waterschap

Bijlage 1 : Totaal bijdragen 2016 nieuw t.o.v. 2016 vastgesteld

Totale bijdrage per waterschap begroting 2016	Instand-houding	Nog beschikbare capaciteit	Bedrijfs-functies	Diensten	Data	IHW	Totaal
Aa en Maas	78.189	27.021	111.869	220.965	77.387	47.077	**562.508**
AGV/Waternet	104.230	36.020	126.079	76.165	33.843	47.077	**423.414**
Brabantse Delta	79.263	27.392	196.218	213.330	82.067	47.077	**645.346**
De Dommel	71.287	24.636	93.218	179.138	72.691	47.077	**488.047**
De Stichtse Rijnlanden	76.837	26.554	92.372	166.161	39.903	47.077	**448.904**
Delfland	120.578	41.670	126.553	261.670	19.489	47.077	**617.036**
Fryslân	83.773	28.951	53.523	159.298	166.302	47.077	**538.924**
Groot Salland + Reest en Wieden	113.614	39.263	141.833	277.188	122.804	94.154	**788.856**
Hollands Noorderkwartier	117.755	40.694	134.279	230.850	94.398	47.077	**665.053**
Hollandse Delta	92.518	31.973	236.967	233.510	48.934	47.077	**690.977**
Noorderzijlvest	57.737	19.953	75.998	132.093	69.212	47.077	**402.070**
Peel en Maasvallei	56.154	19.406	105.494	145.984	61.854	47.077	**435.969**
Reest en Wieden							**0**
Rijn en IJssel	65.401	22.602	98.944	142.561	93.725	47.077	**470.310**
Rijnland	100.784	34.829	141.841	240.687	51.883	47.077	**617.101**
Rivierenland	94.850	32.779	122.829	255.004	96.609	47.077	**649.148**
Roer en Overmaas	65.450	22.619	48.530	142.643	44.344	47.077	**370.663**
Scheldestromen	66.382	22.941	50.274	125.515	91.453	47.077	**403.642**
Schieland en de Krimpenerwaard	68.686	23.737	79.707	119.785	16.877	47.077	**355.868**
Vallei en Veluwe	83.162	28.740	244.129	221.781	117.677	47.077	**742.565**
Vechtstromen	77.242	26.694	121.367	191.444	109.127	47.077	**572.951**
Zuiderzeeland	62.288	21.526	76.531	141.553	72.096	47.077	**421.070**
							0
Subtotaal waterschappen	***1.736.179***	***600.000***	***2.478.555***	***3.877.326***	***1.582.673***	***1.035.690***	***11.310.422***
RWS CIV	0	0	0	0	-282.333	0	**-282.333**
Hunze en Aa's	0	0	15.279	18.384	19.246	47.077	**99.986**
Het Waterschapshuis	0	0	0	17.586	0	0	**17.586**
Derden inzake Beeldmateriaal	0	0	0	0	2.208.032	0	**2.208.032**
Derden inzake IHW						0	**0**
IPO IHW & AHN3	0	0	0	0	282.333	180.000	**462.333**
Subtotaal derden	***0***	***0***	***15.279***	***35.970***	***2.227.278***	***227.077***	***2.505.604***
Totaal	**1.736.179**	**600.000**	**2.493.834**	**3.913.296**	**3.809.951**	**1.262.766**	**13.816.026**

Totale bijdrage per waterschap herziene begroting 2016	Instand-houding	Nog beschikbare capaciteit	Bedrijfs-functies	Diensten	Data	IHW	Totaal
Aa en Maas	89.814	33.278	119.070	277.516	77.387	49.087	**646.151**
AGV/Waternet	119.092	44.126	256.624	114.999	33.843	49.087	**617.771**
Brabantse Delta	91.021	33.725	189.758	255.043	82.067	49.087	**700.701**
De Dommel	82.053	30.402	98.888	211.547	72.691	49.087	**544.667**
De Stichtse Rijnlanden	88.294	32.714	98.472	195.063	39.903	49.087	**503.533**
Delfland	137.474	50.936	133.801	307.708	19.489	49.087	**698.495**
Fryslân	96.092	35.604	57.122	185.889	166.302	49.087	**590.096**
Drents Overijsselse Delta	89.714	33.241	105.519	254.878	122.804	49.087	**655.242**
Hollands Noorderkwartier	134.299	49.760	281.219	275.783	94.398	49.087	**884.547**
Hollandse Delta	105.924	39.247	229.786	278.962	48.934	49.087	**751.940**
Noorderzijlvest	66.818	24.757	150.431	154.337	69.212	49.087	**514.643**
Peel en Maasvallei	65.039	24.098	100.144	175.801	61.854	49.087	**476.022**
Reest en Wieden	0	0	0	0	0	0	**0**
Rijn en IJssel	75.435	27.950	105.451	167.810	93.725	49.087	**519.460**
Rijnland	115.218	42.690	150.739	292.320	51.883	49.087	**701.937**
Rivierenland	108.546	40.218	130.543	315.561	96.609	49.087	**740.564**
Roer en Overmaas	75.490	27.970	207.934	167.912	44.344	49.087	**572.738**
Scheldestromen	76.539	28.359	53.985	153.357	91.453	49.087	**452.780**
Schieland en de Krimpenerwaard	79.129	29.319	84.897	145.493	16.877	49.087	**404.802**
Vallei en Veluwe	95.405	35.349	240.057	266.502	117.677	49.087	**804.078**
Vechtstromen	88.749	32.883	129.209	215.372	109.127	49.087	**624.427**
Zuiderzeeland	71.935	26.653	156.205	159.616	72.096	49.087	**535.593**
Subtotaal waterschappen	***1.952.079***	***723.281***	***3.079.853***	***4.571.469***	***1.582.673***	***1.030.833***	***12.940.189***
RWS CIV	0	0	0	250.000	0	300.000	**550.000**
Hunze en Aa's	0	0	21.143	26.017	99.493	49.087	**195.740**
Het Waterschapshuis	0	0	0	0	0	0	**0**
Derden inzake Beeldmateriaal	0	0	0	0	2.208.032	0	**2.208.032**
Derden inzake IHW						1.800.000	**1.800.000**
IPO IHW & AHN3	0	0	0	0	0	180.000	**180.000**
Subtotaal derden	***0***	***0***	***21.143***	***276.017***	***2.307.525***	***2.329.087***	***4.933.772***
Totaal	**1.952.079**	**723.281**	**3.100.995**	**4.847.486**	**3.890.198**	**3.359.921**	**17.873.961**

De afspraken met Hunze en Aa's m.b.t. hun mogelijke terugkeer per uiterlijk 1-1-2018 zijn nog niet in deze begroting meegenomen.

Mutatie geactualiseerd t.o.v. eerder vastgesteld 2016	Instand-houding	Nog beschikbare capaciteit	Bedrijfs-functies	Diensten	Data	IHW	Totaal
Aa en Maas	11.625	6.257	7.200	56.551	0	2.011	83.643
AGV/Waternet	14.863	8.106	130.545	38.834	0	2.011	194.358
Brabantse Delta	11.758	6.333	-6.460	41.713	0	2.011	55.355
De Dommel	10.766	5.766	5.669	32.408	0	2.011	56.621
De Stichtse Rijnlanden	11.456	6.160	6.100	28.902	0	2.011	54.630
Delfland	16.896	9.266	7.248	46.039	0	2.011	81.459
Fryslân	12.319	6.653	3.599	26.591	0	2.011	51.172
Drents Overijsselse Delta	-23.899	-6.023	-36.315	-22.311	0	-45.066	-133.614
Hollands Noorderkwartier	16.545	9.066	146.941	44.932	0	2.011	219.494
Hollandse Delta	13.406	7.274	-7.180	45.452	0	2.011	60.963
NoorderzijlvesT	9.081	4.804	74.434	22.244	0	2.011	112.573
Peel en Maasvallei	8.884	4.692	-5.350	29.817	0	2.011	40.053
Reest en Wieden	-	-	-	-	-	-	-
Rijn en IJssel	10.034	5.348	6.507	25.250	0	2.011	49.150
Rijnland	14.434	7.861	8.898	51.633	0	2.011	84.836
Rivierenland	13.696	7.440	7.714	60.556	0	2.011	91.416
Roer en Overmaas	10.040	5.352	159.403	25.269	0	2.011	202.075
Scheldestromen	10.156	5.418	3.711	27.842	0	2.011	49.137
Schieland en de Krimpenerwaard	10.443	5.582	5.190	25.709	0	2.011	48.934
Vallei en Veluwe	12.243	6.610	-4.072	44.722	0	2.011	61.512
Vechtstromen	11.507	6.189	7.842	23.928	0	2.011	51.477
Zuiderzeeland	9.647	5.127	79.674	18.063	0	2.011	114.523
	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal waterschappen	215.901	123.281	601.298	694.143	0	-4.856	1.629.767
	-	-	-	-	-	-	-
RWS CIV	-	-	-	250.000	282.333	300.000	832.333
Hunze en Aa's	-	-	5.864	7.634	80.247	2.011	95.755
Het Waterschapshuis	-	-	-	-17.586	-	-	-17.586
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	1.800.000	1.800.000
IPO IHW & AHN3	-	-	-	-	-282.333	-	-282.333
Subtotaal derden	-	-	5.864	240.047	80.247	2.102.011	2.428.168
	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	215.901	123.281	607.161	934.190	80.247	2.097.154	4.057.935

Bijlage 2 : Specificatie per product

Instandhouding

		Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
1.1	Bestuur en Bedrijfs voering	1.427.766	1.299.994	127.771
1.2	Kennis en Verbinden	291.822	204.293	87.528
1.3	Business case	213.981	216.508	-2.526
1.4	Opdracht geverstafel	18.511	15.384	3.127
		1.952.079	**1.736.179**	**215.901**

Nog beschikbare capaciteit

		Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
2.1	Flexibele uren	154.302	500.000	-345.697
2.2	Mobiliteit	568.979	100.000	468.978
		723.281	**600.000**	**123.281**

Bedrijfsfuncties

		Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
3.1	De Digitale Watertoets	266.799	259.744	7.055
3.2	NDFF	307.196	306.543	653
3.3	B en O DAMO Water systeem	107.342	109.087	-1.745
3.4	Vangst registratie	72.298	68.131	4.167
3.5	Z-info	1.020.043	956.648	63.395
3.6	BVZ	80.973	82.754	-1.781
3.7	Digitaal Aangifte bedrijven	43.912	43.026	885
3.8	Project SAW@	156.001	-	156.001
3.9	SAWA B en O personele inzet HWH	235.200	0	235.200
3.10	B&O SAW@ bijdrage WS aan RWS	540.734	416.211	124.523
3.11	Aanvullend project SAW@	-	-	-
3.12	Project DAMO Keringen	-	-	-
3.13	B&O DAMO Keringen	159.984	159.650	335
3.14	Project DAMO Transport	-	-0	0
3.15	B&O DAMO Tranport	89.934	92.038	-2.104
3.16	DAMO metingen K	20.579	-	20.579
		3.100.995	**2.493.834**	**607.161**

Diensten

		Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
4.1	B&O WION portaal	23.576	21.949	1.627
4.2	B&O Geo voorziening	240.410	219.361	21.048
4.3	Project fase 1 Centrale Distributielaag	-	-	-
4.4	Project fase 2 Centrale Distributielaag	-	-	-
4.5	B&O Centrale Datalaag	-	-	-
4.6	B&O INSPIRE	-	49.546	-49.546
4.7	eHRM	374.188	373.750	438
4.8	Gegevens huishouding	-	63.740	-63.740
4.9	E-formulieren	55.414	53.686	1.728
4.10	Nieuw WaterschapsNet	286.776	240.527	46.249
4.11	CVDR & GVOP	-	300.607	-300.607
4.12	DROP	280.874	-	280.874
4.13	Vergader centrum	421.706	424.389	-2.684
4.14	B&O WILMA	236.475	226.918	9.558
4.15	Oracle TECH	1.888.823	1.888.823	-
4.16	Oracle Contract mgnt	59.567	50.000	9.567
4.17	Omgevingswet	467.005	-	467.005
4.18	Programma Informatieveiligheid	438.056	-	438.056
4.19	Gartner Contractmanagement	74.618	-	74.618
		4.847.487	**3.913.296**	**934.190**

Data

		Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
5.1	SAT-Data	-	-	-
5.2	Actueel Hoogte bestand Nederland	1.356.766	1.276.519	80.247
5.3	Beeld Materiaal	2.533.432	2.533.432	0
		3.890.198	**3.809.951**	**80.247**

IHW

		Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
6.1	Doorontwikkeling Aquo-standaard	162.741	13.091	149.651
6.2	Beheer en Onderhoud Aquo-standaard	173.907	135.793	38.114
6.3	Projecten tools Aquo/standaard	124.593	6.047	118.546
6.4	Beheer en Onderhoud tools Aquo-standaard	14.214	21.345	-7.132
6.5	Kaderstellende dienst	94.805	13.963	80.842
6.6	Beheer en onderhoud Aquo-kit	193.008	83.635	109.373
6.7	Regie op informatiestromen	41.602	134.659	-93.057
6.8	Project realisatie Waterkwaliteitsportaal	-	374.920	-374.920
6.9	Beheer en onderhoud Waterkwaliteitsportaal	311.745	128.205	183.540
6.10	Verkenner / vraagarticulatie	135.339	26.181	109.157
6.11	Programmabureau / Servicedesk	221.716	193.837	27.879
6.12	Analysefase Waterveiligheid	-	-	-
6.13	Kaderrichtlijn Marien in WKP	29.495	14.836	14.659
6.14	Digigids	25.421	26.745	-1.324
6.15	Biologie	27.121	49.200	-22.078
6.16	IHW vanaf 2016	-	28.963	-28.963
6.17	PvA Richtlijn Overstromingsrisico's	4.214	11.345	-7.132
6.18	Realisatie Waterveiligheid	1.800.000	-	1.800.000
		3.359.921	**1.262.766**	**2.097.154**

Vergaderstuk Algemeen bestuur

Opsteller André van Vugt	Aantal pagina's 9
Behandelend gremium Algemeen bestuur	Datum voorgelegd 8 juli 2016
Agendapunt, Onderwerp .., Begroting 2017	Agendering Ter besluitvorming
Kopie aan	Kenmerk V0321/CONCEPT

1 Samenvatting voorstel

In een afzonderlijke kaderbrief over de begroting 2017 (behandeld in de vergadering van het Algemeen bestuur Gr HWH d.d. 22 april 2016) zijn de belangrijkste uitgangspunten reeds opgenomen.

Zoals in deze kaderbrief besproken is de begroting 2017 gebaseerd op:

- Een organisatie waarbij de waterschappen minimaal 50% van de benodigde menskracht leveren en de andere 50% ingehuurd wordt vanuit de markt;
- Een organisatie waar de vaste kern en instandhouding synoniem zijn. Maar waar ook binnen de vaste kern zoveel als mogelijk met meerjarige contracten wordt gewerkt, in zoverre dit binnen de wetgeving mogelijk is;
- Een organisatie die in haar programma's werkt volgens Integraal Project Management (IPM);
- Kennis en Verbinden dat onderdeel is geworden van Programma's (uit instandhouding) en waarvan de kosten als een opslag op de uren verdeeld worden over de programma's en projecten.

Verder zal in 2017 op dezelfde manier als in de gewijzigde begroting 2016 worden omgegaan met het Meerjarenprogramma (MJP) en business cases.

De begroting 2017 daalt met € 1.9 mln, wat vooral wordt veroorzaakt door een daling van producten. Er wordt vanuit gegaan dat het Waterveiligheidsportaal voor een groot deel is afgerond. De ontwikkeling van de Omgevingswet en de bijdrage van Het Waterschapshuis in deze is zo onduidelijk dat die niet is meegenomen in de begroting.

Voor die projecten of beheer en onderhoud diensten waar de Dienstverleningsovereenkomst in 2016, dan wel in 2017 aflopen, maar waar het in de lijn der verwachting is dat deze worden gecontinueerd zijn de ramingen daarvan voor het gehele jaar opgenomen.

De huidige werkwijze (in de begrotingssystematiek) laat nog andere neveneffecten zien, die mogelijk aanpassingen vragen in de toekomst:

- De totale facilitaire kosten zijn opgedeeld in een HWH-, een IHW-deel en het vergadercentrum;
- Door het minimaliseren van de eigen medewerkers in de programma's nemen de basis "loonkosten" per uur verder toe. Als er geen oplossing met de Belastingdienst komt, blijft de BTW. De afname van de risico's van het hebben van eigen personeel wordt dan duur betaald;

2 Inleiding

In de begroting 2017 zijn de volgende zaken verwerkt:

- Voor een correcte verdeling van de kosten over de projecten en toepassing van het loden deuren principe worden de kosten, zoveel als mogelijk, via de urenverdeling aan de projecten toegerekend. De uurtarieven zijn in 2017 opgebouwd uit:
  - Basistarief bestaande uit de kosten van inleen of inhuur bij flexibel personeel en bij de medewerkers in vaste/tijdelijke dienst uit de loonsom;
  - BTW toeslag;
  - Een toeslag voor de verdeling van de facilitaire kosten;
  - Een toeslag voor de "overhead" kosten binnen programma's. Een deel van Kennis en Verbinden is direct aan de programma's toe te schrijven, maar vaak niet specifiek naar een project. Er is voor gekozen om deze kosten ook middels de urenverdeelsleutel te verdelen. In 2016 wordt gekeken hoe specifiek er geschreven kan worden. Wanneer dit voor alle partijen voldoende duidelijkheid verschaft zullen deze kosten alsnog in de gewijzigde begroting specifiek i.p.v. als overhead worden geraamd;
- Er zijn geen kosten meer opgenomen voor Mobiliteit. Indien nodig zullen in 2017 de kosten van uitplaatsingen van de mobiliteitsuren gedekt worden uit de HWH 2.0-reserves;
- Een realistische capaciteitstoedeling van beschikbare capaciteit naar projecten op basis van een actuele capaciteitsraming;
- De ontwikkelingen en actualisaties in dienstverleningsovereenkomsten zijn verwerkt.

3 Wijzigingen in de structuur en de systematiek

In de begroting 2017 is slechts een beperkt aantal wijzigingen aangebracht in de structuur en de systematiek. De werkwijze met kostenplaatsen, uren*tarief en verdeelsleutels is niet gewijzigd. In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen inzicht in de wijzigingen gegeven. Achtereenvolgens komt aan de orde:

1. Aanpassing van de programmastructuur;
2. De personeelsbegroting en capaciteitsraming van vast en flexibel personeel;
3. Herberekening van de tarieven.

3.1 Aanpassing van de programmastructuur

Vanuit de doelstelling en aanname dat in 2017 de projectmedewerkers of afkomstig zijn van de waterschappen of vanuit de markt is er geen programma meer nodig voor "Nog beschikbare capaciteit". De intentie is om de programma's langzaam op te schuiven naar de bij de waterschappen gehanteerde indeling (waterveiligheid, watersysteem, waterketen, bedrijfsvoering). In 2017 wordt hierin weer een kleine stap gemaakt door het invoeren van een nieuw programma Projecten Waterketen. De verandering betreft de overheveling van 2 projecten (Z-info en BVZ) van het programma "Projecten Bedrijfsfuncties" naar het programma "Projecten Waterketen".

Programma's 2015/2016	Programma's 2017
1. Instandhouding	1. Instandhouding
2. Nog beschikbare capaciteit	2. Projecten Waterketen
3. Projecten Bedrijfsfuncties	3. Projecten Bedrijfsfuncties
4. Projecten Diensten	4. Projecten Diensten
5. Projecten Data	5. Projecten Data
6. Projecten IHW	6. Projecten IHW

3.2 De personeelsbegroting en capaciteitsraming van vast en flexibel personeel

Een belangrijke basis voor de HWH begroting zijn de personeelslasten. In 2017 neemt het aantal uur wat nodig is om alle projecten uit te voeren af van 72.250 uur naar 60.514 uur. Van de totale formatie uren van 60.514 zijn 6.488 uur als stafoverhead geraamd. De benodigde totale formatie neemt af van 51,6 fte naar 43,2 fte. De samenstelling van de formatie is gewijzigd doordat er in 2017 minder vast en meer flexibel personeel is. Het risicoprofiel van HWH neemt daardoor steeds verder af.

Omschrijving	Reorg.plan	Vaste bezetting	Inhuur en inleen	Totaal
Vaste kern	12,50	6,00	0,50	6,50
Flexibele schil HWH/IHW	23,90	7,63	28,25	35,88
Mobiliteit	1,00	0,00		0,00
Flexibele uren		0,84		0,84
Totaal	37,40	14,47	28,75	43,22

3.3 Herberekening van de tarieven

Met de systematiek van uren*tarief wordt gestreefd naar een bedrijfsmatige sturing van activiteiten, zodat hierover actief verantwoording wordt afgelegd. Daarnaast draagt het bij aan een transparante wijze van kostenverdeling.

De begrotingssystematiek is zodanig opgebouwd dat indirecte kosten op de kostenplaatsen worden geboekt en worden doorbelast aan de projecten en producten. Directe kosten worden direct ten laste van projecten en producten geboekt.

Voor 2017 is voor de inleen van medewerkers van de waterschappen gerekend met een gemiddeld tarief van max. schaal 12 (€67 ex. BTW) en max. schaal 13 (€75 ex. BTW).

De tarieven zijn opgebouwd uit verschillende componenten. Hieronder worden de onderdelen en de nieuwe tarieven voor 2017 weergegeven.

Tarief 2016	€	productieve uren	Tarief	Tarief per productief uur	Tarief 2017	€	productieve uren	Tarief	Tarief per productief uur
Vaste Kern					**Vaste Kern**				
Loonsom	643.056	11.063	58,13		Loonsom	577.918	9.100	63,51	
Inhuur en inleen (incl BTW)	666.988	6.670	100,00		Inhuur en inleen (incl BTW)	-	-		
	1.310.044	**17.733**		**73,88**		**577.918**	**9.100**		**63,51**
Opslag indirecte kosten	331.207	17.733		**18,68**	Opslag indirecte kosten	151.512	9.100		**16,65**
				92,55					**80,16**
Flex HWH					**Flex HWH**				
Loonsom	943.167	16.027	58,85		Loonsom	546.268	9.760	55,97	
Inhuur en inleen (incl BTW)	2.175.960	21.759	100,00		Inhuur en inleen (incl BTW)	1.981.400	19.814	100,00	
	3.119.127	**37.786**		**82,55**		**2.527.668**	**29.574**		**85,47**
					Opslag staf overhead	487.014	29.574		**16,47**
Opslag indirecte kosten	482.176	37.786		**12,76**	Opslag indirecte kosten	604.490	29.574		**20,44**
				95,31					**122,38**
Flex IHW					**Flex IHW**				
Loonsom	367.569	5600	65,64		Loonsom	179.221	2.800	64,01	
Inhuur en inleen (incl BTW)	1.114.000	11.140	100,00		Inhuur en inleen (incl BTW)	1.255.200	12.552	100,00	
	1.481.569	**16.740**		**88,50**		**1.434.421**	**15.352**		**93,44**
Opslag indirecte kosten	281.801	16.740		**16,83**	Opslag indirecte kosten	302.218	15.352		**19,69**
				105,34					**113,12**

- In 2017 is de toegepaste verdeling eigen personeel t.o.v. inhuur/inleen ongeveer 45:55 en de verdeling inleen en inhuur 50:50. Voor 2017 is, met het uitblijven van een besluit omtrent BTW, ook voor inleen BTW toegerekend.
- De effecten van de gewijzigde tarieven zijn niet doorgevoerd bij SAW@, IHW, AHN en Beeldmateriaal vanwege lopende contracten.
- Een toeslag voor de "overhead" kosten binnen programma's. Kennis en verbinden is niet direct aan een project of programma toe te schrijven. Er is voor gekozen om deze kosten ook middels de uren verdeelsleutel te verdelen. De waterschappen betalen hierdoor meer aan projecten waar ze deel aan nemen en alle waterschappen betalen een mindere vaste bijdrage.

4 Financiële begroting 2017

In deze paragraaf worden de belangrijkste wijzigingen aangegeven ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2016 die gelijktijdig met de begroting 2017 ter besluitvorming is voorgelegd. Aangezien de programma- en productenstructuur is gewijzigd, worden mutaties in de nieuwe structuur gepresenteerd waarbij de vergelijkende cijfers eveneens zijn aangepast. In bijlage 1 is e.e.a. gespecificeerd per product.

Programma	Lasten raming 2017	Lasten raming 2016	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
1. Instandhouding (incl. capaciteit)	1.629.094	2.675.360	-1.046.266
2. Waterketen	1.240.648	1.101.016	139.632
3. Projecten Bedrijfsfuncties (excl. Z-info en BVZ)	1.987.416	1.999.979	-12.563
4. Projecten Diensten	4.729.115	4.847.487	-118.371
5. Projecten Data	3.890.199	3.890.198	0
6. Projecten Informatiehuis Water	2.426.478	3.359.921	-933.443
	15.902.950	**17.873.962**	**-1.971.011**

De daling van de begroting 2017 valt uiteen in 2 delen:

Daling door Instandhouding	€ 1.046.000
Daling bestaande producten	€ 1.375.000
Toename bij bestaande producten	€ 450.000

Het beeld per waterschap kan afhankelijk van de deelname verschillend zijn.

De belangrijkste zaken worden hieronder toegelicht:

Programma	Lasten raming 2017	Lasten raming 2016	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
1. Instandhouding (incl. capaciteit)	1.629.094	2.675.360	-1.046.266

Door de verschuiving van Kennis en Verbinden naar de programma's nemen de kosten voor instandhouding af.

Programma	Lasten raming 2017	Lasten raming 2016	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
2. Waterketen	1.240.648	1.101.016	139.632
3. Projecten Bedrijfsfuncties (excl. Z-info en BVZ)	1.987.416	1.999.979	-12.563
4. Projecten Diensten	4.729.115	4.847.487	-118.371
5. Projecten Data	3.890.199	3.890.198	0
6. Projecten Informatiehuis Water	2.426.478	3.359.921	-933.443
	14.273.856	**15.198.601**	**-924.745**

Het programma 2 Waterketen is een nieuw programma in 2017 waar de projecten Z-info en BVZ zijn ondergebracht welke voorheen onder het programma Bedrijfsfuncties werden verantwoord.

Het programma Diensten laat een daling zien door de afname van het product Omgevingswet (€ 480.000) en een toename van een aantal verschillende producten door een herberekening van de tarieven, zoals hiervoor is uitgelegd. De ontwikkeling van de Omgevingswet en de bijdrage van Het Waterschapshuis in deze is zo onduidelijk dat die niet is meegenomen in de begroting.

5 Vervolg/planning

De planning voor de begroting is als volgt:

Programmabegroting 2017 en wijziging 2016	Deadline	Team/Gremium
DB vaststellen concept ontwerp begroting	31 maart	DB
Aanpassingen verwerken	1 april	Financiën
Start zienswijzeprocedure, begroting naar ws'en 8 weken	11 april	Waterschappen
Einde zienswijzeperiode	6 juni	Waterschappen
DB: vaststellen nota van toelichting begrotingswijziging 2016 definitieve ontwerp begroting 2017 en eventuele concept wijzigingsvoorstellen 2017	8 juni	Dagelijks Bestuur
AB vaststellen gewijzigde begroting 2016 en begroting 2017	8 juli	Alg. Bestuur
Aanleveren vastgestelde gewijzigd Begroting 2016 en ontwerp begroting 2017 bij provincie	Uiterlijk 1 augustus	Provincie

6 Gevraagd besluit aan het Dagelijks Bestuur

1. De 1e begrotingswijziging 2016 van de Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis vast te stellen.

2. Kennis te nemen van de reactienota op de ingediende zienswijzen.

7 Besluit

☐ Positief, conform voorstel
☐ Overwegend positief, onder voorbehoud van de volgende aanpassingen
☐ Negatief, niet conform voorstel

Bijlagen:

1) Totale bijdrage per waterschap in 2017 en verschillen 2016 met 2017

2) Wijzigingen per product

Bijlage 1 : Totale bijdrage per waterschap

Totale bijdrage per waterschap begroting 2017	Instand-houding	Waterketen	Bedrijfs-functies	Diensten	Data	IHW	Totaal
Aa en Maas	74.954	69.961	61.164	276.779	77.387	45.415	**605.660**
AGV/Waternet	99.388	96.164	173.502	107.782	33.843	45.415	**556.094**
Brabantse Delta	75.961	62.023	136.246	254.299	82.067	45.415	**656.010**
De Dommel	68.477	68.251	41.392	210.859	72.691	45.415	**507.085**
De Stichtse Rijnlanden	73.685	65.492	44.469	190.637	39.903	45.415	**459.600**
Delfland	114.728	91.365	58.190	300.830	19.489	45.415	**630.016**
Fryslân	80.193	5.601	55.811	181.074	166.302	45.415	**534.396**
Drents Overijsselse Delta	74.871	55.019	61.134	251.934	122.804	45.415	**611.176**
Hollands Noorderkwartier	112.078	83.393	211.105	269.063	94.398	45.415	**815.452**
Hollandse Delta	88.398	84.591	157.211	278.122	48.934	45.415	**702.672**
Noorderzijlvest	55.763	34.409	121.544	152.116	69.212	45.415	**478.459**
Peel en Maasvallei	54.278	3.791	96.785	175.222	61.854	45.415	**437.344**
Reest en Wieden	0	0	0	0	0	0	**0**
Rijn en IJssel	62.954	58.926	56.806	165.318	93.725	45.415	**483.145**
Rijnland	96.154	97.862	68.864	270.100	51.883	45.415	**630.278**
Rivierenland	90.587	77.411	66.842	296.233	96.609	45.415	**673.097**
Roer en Overmaas	63.000	4.400	127.309	165.417	44.344	45.415	**449.886**
Scheldestromen	63.875	38.830	20.250	149.517	91.453	45.415	**409.340**
Schieland en de Krimpenerwaard	66.036	35.190	57.926	141.524	16.877	45.415	**362.968**
Vallei en Veluwe	79.620	92.963	159.485	244.908	117.677	45.415	**740.067**
Vechtstromen	74.064	81.460	60.842	212.459	109.127	45.415	**583.367**
Zuiderzeeland	60.033	33.546	128.336	157.234	72.096	45.415	**496.659**
Subtotaal waterschappen	***1.629.094***	***1.240.648***	***1.965.214***	***4.451.426***	***1.582.673***	***953.717***	***11.822.772***
RWS CIV	0	0	0	250.000	0	300.000	**550.000**
Hunze en Aa's	0	0	22.202	27.690	99.493	45.415	**194.799**
Het Waterschapshuis	0	0	0	0	0	0	**0**
Derden inzake Beeldmateriaal	0	0	0	0	2.208.032	0	**2.208.032**
Derden inzake IHW	0	0	0	0	0	947.346	**947.346**
IPO IHW & AHN3	0	0	0	0	0	180.000	**180.000**
Subtotaal derden	***0***	***0***	***22.202***	***277.690***	***2.307.525***	***1.472.761***	***4.080.177***
Totaal	**1.629.094**	**1.240.648**	**1.987.416**	**4.729.115**	**3.890.198**	**2.426.478**	**15.902.950**

Mutatie 2017 tov 2016	Instand-houding (incl. capaciteit)	Waterketen	Bedrijfs-functies (excl. Waterketen)	Diensten	Data	IHW	Totaal
Aa en Maas	-48.138	69.961	-57.905	-737	-	-3.672	**-40.491**
AGV/Waternet	-63.831	96.164	-83.122	-7.217	-	-3.672	**-61.678**
Brabantse Delta	-48.785	62.023	-53.513	-745	-	-3.672	**-44.691**
De Dommel	-43.978	68.251	-57.496	-687	-	-3.672	**-37.582**
De Stichtse Rijnlanden	-47.323	65.492	-54.003	-4.426	-	-3.672	**-43.933**
Delfland	-73.682	91.365	-75.611	-6.878	-	-3.672	**-68.479**
Fryslân	-51.503	5.601	-1.311	-4.815	-	-3.672	**-55.700**
Drents Overijsselse Delta	-48.085	55.019	-44.384	-2.944	-	-3.672	**-44.066**
Hollands Noorderkwartier	-71.981	83.393	-70.115	-6.720	-	-3.672	**-69.095**
Hollandse Delta	-56.773	84.591	-72.575	-840	-	-3.672	**-49.268**
Noorderzijlvest	-35.813	34.409	-28.887	-2.221	-	-3.672	**-36.184**
Peel en Maasvallei	-34.859	3.791	-3.359	-578	-	-3.672	**-38.678**
Reest en Wieden	-	-	-	-	-	-	**-**
Rijn en IJssel	-40.432	58.926	-48.645	-2.493	-	-3.672	**-36.315**
Rijnland	-61.754	97.862	-81.874	-22.220	-	-3.672	**-71.659**
Rivierenland	-58.178	77.411	-63.700	-19.328	-	-3.672	**-67.467**
Roer en Overmaas	-40.461	4.400	-80.625	-2.494	-	-3.672	**-122.852**
Scheldestromen	-41.023	38.830	-33.734	-3.840	-	-3.672	**-43.439**
Schieland en de Krimpenerwaard	-42.411	35.190	-26.971	-3.970	-	-3.672	**-41.834**
Vallei en Veluwe	-51.135	92.963	-80.572	-21.595	-	-3.672	**-64.010**
Vechtstromen	-47.567	81.460	-68.368	-2.913	-	-3.672	**-41.060**
Zuiderzeeland	-38.555	33.546	-27.870	-2.382	-	-3.672	**-38.934**
	-	-	-	-	-	-	
Subtotaal waterschappen	-1.046.266	1.240.648	-1.114.639	-120.043	-	-77.117	-1.117.417
RWS CIV	-	-	-	-	-	-	**-**
Hunze en Aa's	-	-	1.059	1.672	-	-3.672	**-941**
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	**-**
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	**-**
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-852.654	**-852.654**
IPO IHW & AHN3	-	-	-	-	-	-	**-**
Subtotaal derden	**-**	**-**	**1.059**	**1.672**	**-**	**-856.326**	**-853.595**
Totaal	**-1.046.266**	**1.240.648**	**-1.113.580**	**-118.371**	**-**	**-933.443**	**-1.971.011**

Bijlage 2: Wijzigingen per product

Instandhouding (incl. capaciteit)

		Lasten raming 2017	Lasten raming 2016	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
1.1	Bestuur en Bedrijfs voering	1.029.430	1.427.766	-398.336
1.2	Kennis en Verbinden	188.093	291.822	-103.728
1.3	Business case	243.181	213.981	29.199
1.4	Opdracht geverstafel	24.475	18.511	5.965
1.5	Flexibele uren	143.915	154.302	-10.387
1.6	Mobiliteit	-	568.979	-568.979
		1.629.094	**2.675.360**	**-1.046.266**

Waterketen

		Lasten raming 2017	Lasten raming 2016	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
3.5	Z-info	1.126.863	1.020.043	106.820
3.6	BVZ	113.785	80.973	32.812
		1.240.648	**1.101.016**	**139.632**

Bedrijfsfuncties

		Lasten raming 2017	Lasten raming 2016	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
3.1	De Digitale Watertoets	278.723	266.799	11.925
3.2	NDFF	308.461	307.196	1.265
3.3	B en O DAMO Water systeem	111.336	107.342	3.994
3.4	Vangst registratie	79.206	72.298	6.908
3.7	Digitaal Aangifte bedrijven	45.241	43.912	1.330
3.8	Project SAW@	-	156.001	-156.001
3.9	SAWA B en O personele inzet HWH	235.200	235.200	-0
3.10	B&O SAW@ bijdrage WS aan RWS	600.000	540.734	59.266
3.11	Aanvullend project SAW@	-	-	-
3.12	Project DAMO Keringen	-	-	-
3.13	B&O DAMO Keringen	179.189	159.984	19.205
3.14	Project DAMO Transport	-	-	-
3.15	B&O DAMO Tranport	123.749	89.934	33.814
3.16	DAMO metingen K	26.311	20.579	5.732
		1.987.416	**1.999.979**	**-12.563**

Diensten

		Lasten raming 2017	Lasten raming 2016	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
4.1	B&O WION portaal	26.014	23.576	2.438
4.2	B&O Geo voorziening	276.660	240.410	36.250
4.3	Project fase 1 Centrale Distributielaag	-	-	-
4.4	Project fase 2 Centrale Distributielaag	-	-	-
4.5	B&O Centrale Datalaag	-	-	-
4.6	B&O INSPIRE	-	-	-
4.7	eHRM	395.302	374.188	21.114
4.8	Gegevens huishouding	-	-	-
4.9	E-formulieren	-	55.414	-55.414
4.10	Nieuw WaterschapsNet	300.125	286.776	13.349
4.11	CVDR & GVOP	-	-	-
4.12	DROP	322.779	280.874	41.906
4.13	Vergader centrum	427.029	421.706	5.323
4.14	B&O WILMA	386.554	236.475	150.079
4.15	Oracle TECH	1.888.823	1.888.823	-
4.16	Oracle Contract mgnt	76.486	59.567	16.919
4.17	Omgevingswet	-	467.005	-467.005
4.18	Programma Informatieveiligheid	553.102	438.056	115.046
4.19	Gartner Contractmanagement	76.243	74.618	1.624
		4.729.115	**4.847.487**	**-118.371**

Data

		Lasten raming 2017	Lasten raming 2016	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
5.1	SAT-Data	-	-	-
5.2	Actueel Hoogte bestand Nederland	1.356.767	1.356.766	0
5.3	Beeld Materiaal	2.533.432	2.533.432	-0
		3.890.199	**3.890.198**	**0**

IHW

		Lasten raming 2017	Lasten raming 2016	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
6.1	Doorontwikkeling Aquo-standaard	66.561	162.741	-96.180
6.2	Beheer en Onderhoud Aquo-standaard	219.682	173.907	45.775
6.3	Projecten tools Aquo/standaard	14.525	124.593	-110.068
6.4	Beheer en Onderhoud tools Aquo-standaard	14.525	14.214	311
6.5	Kaderstellende dienst	33.936	94.805	-60.868
6.6	Beheer en onderhoud Aquo-kit	283.867	193.008	90.859
6.7	Regie op informatiestromen	21.312	41.602	-20.289
6.8	Project realisatie Waterkwaliteitsportaal	-	-	-
6.9	Beheer en onderhoud Waterkwaliteitsportaal	362.577	311.745	50.832
6.10	Verkenner / vraagarticulatie	165.746	135.339	30.407
6.11	Programmabureau / Servicedesk	250.587	221.716	28.870
6.12	Analysefase Waterveiligheid	-	-	-
6.13	Kaderrichtlijn Marien in WKP	4.525	29.495	-24.970
6.14	Digigids	25.452	25.421	31
6.15	Biologie	11.312	27.121	-15.809
6.16	IHW vanaf 2016	-	-	-
6.17	PvA Richtlijn Overstromingsrisico's	4.525	4.214	311
6.18	Realisatie Waterveiligheid	947.346	1.800.000	-852.654
		2.426.478	**3.359.921**	**-933.443**

Gemeenschappelijke regeling
Het Waterschapshuis
Postbus 2180
3800 CD AMERSFOORT

Uw schrijven van	:	11 april 2016
Uw kenmerk	:	Z1119/H004921
Zaaknummer	:	16.ZK07905
Ons kenmerk	:	16UT004194
Barcode	:	
Behandeld door	:	de heer P. van der Star
Doorkiesnummer	:	076 564 15 73
Datum	:	15 april 2016
Verzenddatum	:	

Onderwerp: Zienswijze op 1e begrotingswijziging 2016 en ontwerpbegroting 2017 van Het Waterschapshuis

Geacht bestuur,

In de vergadering van 18 mei 2016 heeft het algemeen bestuur van waterschap Brabantse Delta de 1e begrotingswijziging 2016 en de ontwerpbegroting 2017 van Het Waterschapshuis besproken. Het algemeen bestuur kan instemmen met de voorgestelde 1e begrotingswijziging 2016 en de ontwerpbegroting 2017.
De herziene begroting van 2016 laat een aanzienlijke stijging zien welke u uitgebreid verklaart. De stijging is grotendeels ontstaan door nieuw initiatieven die de waterschappen samen oppakken. Dit betekent dat de waterschappen nog meer gaan samenwerken en dat is een ontwikkeling die wij zeer ondersteunen. In 2017 geeft u aan te werken volgens een meerjarenprogramma. Ook hier zijn wij als waterschap een groot voorstander van. Hierna treft u onze zienswijze op beide stukken aan met het verzoek de gemaakte opmerkingen mee te nemen in de door u aangekondigde reactienota.

1. Het Waterschapshuis werkt met een vaste kern en een flexibele schil. In de vaste kern zitten medewerkers die bij HWH in vaste dienst zijn. Afgesproken is dat de waterschappen medewerkers via detachering leveren voor de flexibele schil. U geeft aan dat op dit moment de waterschappen niet altijd de juiste medewerkers kunnen leveren en er vaker moet worden ingehuurd. Hierdoor stijgen de kosten. Waterschap Brabantse Delta roept Het Waterschapshuis op om dit "leveringsprobleem" in gezamenlijkheid op te pakken.
2. Op dit moment wordt BTW betaald op de inzet van waterschappers op projecten. Gelet op de toenemende flexibilisering is dit een kostenverhogende factor. Waterschap Brabantse Delta is van mening dat er daadkrachtig onderhandeld moet worden met de Belastingdienst om op korte termijn duidelijkheid te krijgen over het BTW vraagstuk.

Deze brief is gelijktijdig per post en per mail verstuurd aan m.vanderveen@hetwaterschapshuis.nl

Hoogachtend,
Het algemeen bestuur,
De dijkgraaf — De secretaris-directeur

Mw ir. ing. C.P.M. Moonen — ir. H.T.C. van Stokkom

.

HetWaterschapshuis

Actualisatie Begroting 2016

Het Waterschapshuis

Versie 11-04-2016 t.b.v. AB van <DATUM>

Kenmerk: <VOLGT>

Inhoudsopgave

1	**Voorwoord**	**4**
2	**Leeswijzer**	**6**
3	**Begroting in één oogopslag**	**7**
4	**Financiële analyse**	**8**
5	**Programma 1 Instandhouding**	**9**
5.1	Wat willen we bereiken?	9
5.2	Relevante beleidskaders	9
5.3	Ontwikkelingen 2016	10
5.4	Wat gaan we daarvoor doen?	11
5.5	Wat mag het kosten?	11
6	**Programma 2 Nog beschikbare capaciteit**	**13**
6.1	Wat willen we bereiken?	13
6.2	Relevante beleidskaders	13
6.3	Wat gaan we daarvoor doen?	13
6.4	Ontwikkelingen 2016	13
6.5	Wat mag het kosten?	14
7	**Programma 3 Bedrijfsfuncties**	**15**
7.1	Wat willen we bereiken?	15
7.2	Relevante beleidskaders	15
7.3	Verwachte business cases bij dit programma	16
7.4	Wat gaan we daarvoor doen?	16
7.5	Wat mag het kosten?	18
8	**Programma 4 Uitvoering: Diensten**	**19**
8.1	Wat willen we bereiken?	19
8.2	Relevante beleidskaders	20
8.3	Verwachte business cases bij dit programma	20
8.4	Wat gaan we daarvoor doen?	20
8.5	Wat mag het kosten?	23
9	**Programma 5 Diensten Data**	**24**
9.1	Wat willen we bereiken?	24

Versie: 11-04-2016

9.2 Relevante beleidskaders 24
9.3 Business cases bij dit programma 24
9.4 Wat gaan we daarvoor doen? 25
9.5 Wat mag het kosten? 25

10 Programma 6 Informatiehuis Water 27
10.1 Wat willen we bereiken? 27
10.2 Relevante beleidskaders 27
10.3 Business cases bij dit programma 28
10.4 Wat gaan we daarvoor doen? 28
10.5 Wat mag het kosten? 30

11 Paragrafen 31
11.1 Paragraaf: Ontwikkelingen sinds het vorige begrotingsjaar 31
11.2 Paragraaf: Uitgangspunten en normen 32
11.3 Paragraaf: Incidentele baten en lasten 32
11.4 Paragraaf Kostentoerekening 32
11.5 Paragraaf: Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen 34
11.6 Paragraaf: Weerstandsvermogen 34
11.7 Financiering 36
11.8 Verbonden partijen 37
11.9 Bedrijfsvoering 37

12 Begroting naar programma's 39

13 Begroting naar kosten – en opbrengstensoorten 40

14 Bijlagen 41
14.1 Bijlage 1 Overzicht formatie en capaciteit 41
14.2 Bijlage 2 Begroting hulp en hoofdkostenplaatsen 42
14.3 Bijlage 3 Verdeelsleutels 44
14.4 Bijlage 4 Bijdragen per waterschap 45
14.5 Bijlage 5 Totaal bijdragen 2016 nieuw t.o.v. 2016 vastgesteld 54
14.6 Bijlage 6 Berekening merendeelcriterium (werk voor derden) 57
14.7 Bijlage 7 Mutatie per programma 2016 nieuw t.o.v. 2016 vastgesteld 58

1 Voorwoord

Voor u ligt de geactualiseerde programmabegroting 2016 van Het Waterschapshuis. Deze begroting maakt inzichtelijk op welke wijze het Waterschapshuis de in 2016 gestelde doelen wil realiseren en welke financiële middelen hiermee gemoeid zijn.

Omdat begin 2015 nog niet te overzien was hoe alle veranderingen van HWH naar de gewenste vorm van HWH 2.0 zouden uitpakken, is er voor gekozen om de op 2 juli 2015 vastgestelde begroting van 2016 een kopie te laten zijn van die van 2015. Er is toen aangekondigd om begin 2016 met een gewijzigde begroting te komen aangepast aan de actualiteit.

De structuur van de begroting blijft in 2016 onveranderd. Wel zijn de eerste stappen ten aanzien van de inrichting van de organisatie en de afbouw van de flexibele schil op basis van vrijwillige flexibilisering verwerkt.

De begroting 2016 stijgt met € 4,0 mln wat veroorzaakt wordt door een toename met nieuwe producten, een herberekening van de tarieven (€ 4,4 mln) en een daling met bestaande producten en beschikbare capaciteit (€ 0,4 mln). In bijlage 3 is te zien wat het effect hiervan op de bijdrage per waterschap is.

De begroting 2016 is gebaseerd op recente inzichten en veranderingen.

1. Door het succes van het programma Vrijwillige Flexibilisering neemt het aantal flexibele uren (uren waarvoor nog geen project is) snel af. Consequentie hiervan is:
    a. Wanneer er een nieuw project start, is er geen "potje flexibele uren" meer van waaruit dit project kan worden betaald. Ieder nieuw project leidt tot een begrotingswijziging;
    b. Wanneer de juiste mens op de juiste rol wordt geplaatst, zal de kwaliteit van het resultaat van de projecten moeten stijgen;
    c. Op dit moment kunnen de waterschappen niet altijd de juiste mens leveren en moet vaker worden ingehuurd. De uurtarieven van inhuur zijn hoger dan bij inleen en zijn stijgende (markt hersteld zich). Daarbij komt dat over inhuur per definitie BTW moet worden betaald. Het resultaat is dat de gemiddelde uurtarieven stijgen (zie paragraaf 11.4 kostentoerekening);
2. De Opdrachtgeverstafel HWH heeft, ondersteund door het I-platform en HWH, voor het eerst een Meerjarenprogramma (MJP) opgesteld. In dit MJP zijn de lopende programma´s en projecten, de verplichte opgaven en de wensen van waterschappen op het gebied van informatievoorziening en ICT samengebracht en geprioriteerd. Het MJP is inmiddels onder alle waterschappen verspreid. Het MJP geeft kaders en houvast voor de waterschappen zodat duidelijk is wat er de komende jaren staat te gebeuren. Maar ook voor HWH is het een belangrijk document:
    a. Het verschaft inzicht op welke onderwerpen de omgevingsmanagers zich moeten richten;
    b. Het geeft inzicht in de toekomstige benodigde capaciteit voor zowel de uit te voeren business cases als de projecten en beheeractiviteiten;
3. De systematiek van begroten en rapporteren is echter niet op het MJP aangepast. Alleen die projecten waarvan duidelijk is wie aan die projecten deelnemen en wat er moet worden opgeleverd (DVO en Uitvoeringstoets beschikbaar) zijn in de begroting verwerkt;
4. De business case vormt de aanloop voor een project. Binnen HWH wordt onderscheid gemaakt door business cases voor de waterschappen en business cases voor derden.

a. Voor het maken van business cases voor de waterschappen is een apart budget beschikbaar. De business cases voor de waterschappen staan hierdoor niet afzonderlijk vermeld in deze begroting.
   Wanneer zo een business case wordt uitgevoerd, die door de Opdrachtgeverstafel als collectief is geoormerkt, dan wordt deze bekostigd uit dit budget. De facultatieve business cases worden door de deelnemende waterschappen betaald.
b. De business cases voor derden staan onder toezicht van derden en hiervoor zijn ook derden geldstromen beschikbaar. Deze business cases staan wel in deze begroting vermeld. Zodat helder is dat het percentage werken voor derden (20%) niet wordt overschreden.

In de gewijzigde begroting 2016 zijn de volgende aanpassingen verwerkt, te weten:

- Aanpassing formatie indeling als gevolg van vrijwillige flexibilisering;
- Herberekening uurtarieven n.a.v. een gewijzigde verdeling eigen personeel, inleen en inhuur;
- Invoering Integraal projectmanagement (IPM);
- Verschuiving binnen beschikbare capaciteit van flexibele uren naar mobiliteit;
- Beschikbaar stellen van hulpmiddelen om mobiliteit te bevorderen;
- Getekende dienstverleningsovereenkomsten;
- Actuele capaciteitsplanning per project.

Door het uitblijven van een oplossing voor het BTW vraagstuk zijn voor 2016 alle inleen- en inhuurtarieven inclusief BTW. Zodra er een formeel akkoord is van de Belastingdienst inzake het BTW vrij samenwerken van HWH met de waterschappen zullen de kosten hierop worden aangepast.

Met de actualisatie van de begroting 2016 wordt de volgende stap gezet naar de gewenste organisatie, waarbij, binnen de kaders van de te nemen besluiten, meer accent komt te liggen op het zijn van een expertorganisatie waar kennis van ICT, Waterschappen en Projectleiding geborgd moet zijn.

In 2016 zal het programma vrijwillige flexibilisering worden voortgezet en zoveel mogelijk worden afgerond. De praktijk leert dat mobiliteit ondersteunende maatregelen nodig zijn om van dit programma een succes te maken.

In de begroting is helder onderscheid gemaakt tussen de instandhouding en overige programma's. Instandhouding betreft programma 1 en 2. Programma 3 t/m 6 geven inzicht in de producten en projecten op basis van de afgesloten dienstverleningsovereenkomsten.

Een meer gedetailleerde analyse is opgenomen in hoofdstuk 4

2 Leeswijzer

De opbouw van de begroting 2016 is als volgt.

In hoofdstuk 3 en 4 wordt een algemeen beeld geschetst van de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen. Deze hoofdstukken vormen een bestuurlijke samenvatting van de begroting.

In hoofdstuk 5 tot en met 10 worden de begrotingsprogramma's uitgewerkt. Dit betreft het programma Instandhouding, Nog beschikbare capaciteit, Bedrijfsfuncties, Diensten, Data, IHW.

Per Programma wordt een vaste opzet gehanteerd volgens de bekende 3 W vragen:
- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag het kosten?

Per programma wordt een meerjarenraming weergegeven van de te verwachten begrote bedragen over meerdere jaren.

In hoofdstuk 11 zijn de wettelijk verplichte paragrafen opgenomen. Deze paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting. Hierin zijn onder andere de begrotingsuitgangspunten opgenomen, de risico-inventarisatie en de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering.

In de verdere hoofdstukken en bijlagen treft u diverse overzichten aan, waaronder de begroting per kostenplaats en de overzichten met bijdragen per product/per waterschap.

3 Begroting in één oogopslag

De opbouw van de gewijzigde begroting 2016 wordt in onderstaande cirkeldiagram in hoofdlijn weergegeven. De analyse ten opzichte van de eerder vastgestelde begroting 2016 wordt in hoofdstuk 4 weergegeven.

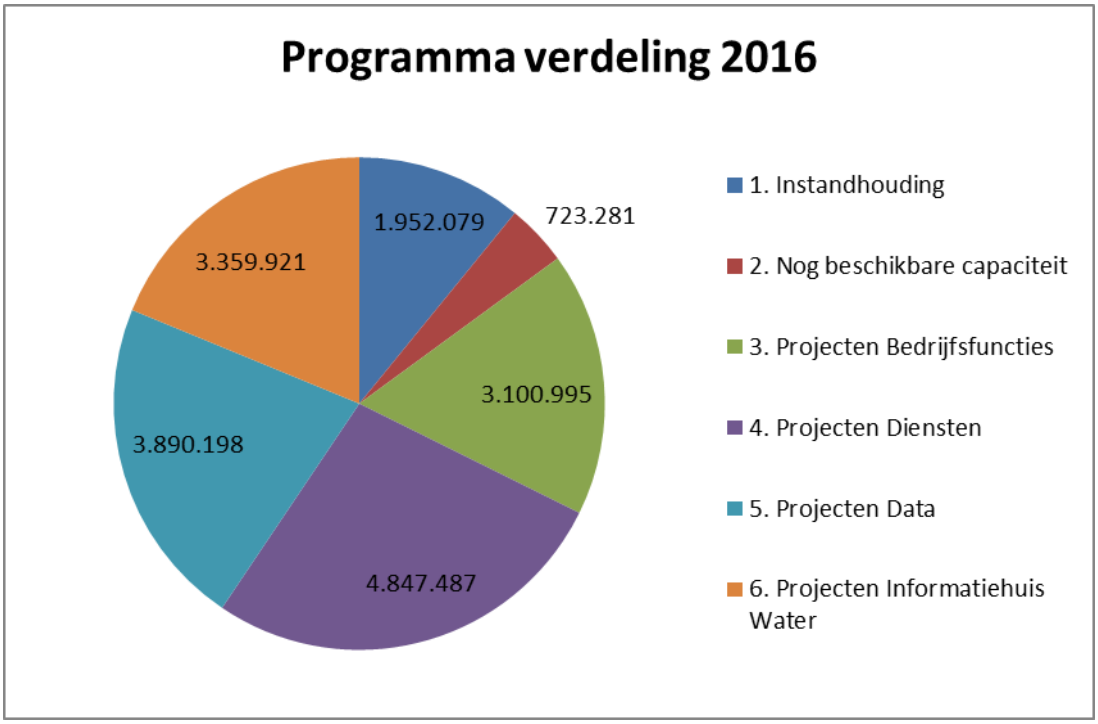

4 Financiële analyse

In deze paragraaf worden de mutaties tussen de vastgestelde begroting 2016 en de geactualiseerde begroting 2016 toegelicht. De begroting stijgt met €4.057.935.

Programma	Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
1. Instandhouding	1.952.079	1.736.179	215.901

Een aantal vacatures op de vaste kern en instandhouding worden door externe inhuur ingevuld wat de stijging van de kosten, stijging van het tarief van de vaste kern, veroorzaakt.

Programma	Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
2. Nog beschikbare capaciteit	723.281	600.000	123.281

Het aantal mobiliteit uren zijn toegenomen en het tarief is gestegen.

Programma	Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
3. Projecten Bedrijfsfuncties	3.100.995	2.493.834	607.161
4. Projecten Diensten	4.847.487	3.913.296	934.190
5. Projecten Data	3.890.198	3.809.951	80.247
6. Projecten Informatiehuis Water	3.359.921	1.262.766	2.097.154
	15.198.601	**11.479.848**	**3.718.753**

In bijlage 7 is de mutatie per product weergegeven en in de programma's wordt een verdere toelichting gegeven.

Programma	Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
1. Instandhouding	1.952.079	1.736.179	215.901
2. Nog beschikbare capaciteit	723.281	600.000	123.281
Projecten	15.198.601	11.479.848	3.718.753
	17.873.962	**13.816.027**	**4.057.935**

5 Programma 1 Instandhouding

5.1 Wat willen we bereiken?

Het programma instandhouding betreft de basisinfrastructuur van Het Waterschapshuis, waarvan de kosten niet worden toegerekend aan taken en waarvan de kosten worden gedragen door alle deelnemers.

- Bestuur en Bedrijfsvoering
  Het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur in staat te stellen om op een goede wijze sturing te geven aan organisatie Het Waterschapshuis zodat de doelstellingen worden gerealiseerd binnen de daarvoor gestelde beleidsmatige en financiële kaders.
- Kennis en Verbinden
  HWH is verkenner en verbinder bij veranderingen en articuleert vragen vanuit de business. Het brengt kennis samen, om kansen te benutten en veranderingen te bewerkstelligen. Daarnaast vervult HWH in de uitvoering van gezamenlijke projecten de rol van deskundig begeleider.
- Business Cases
  In opdracht van de opdrachtgeverstafel uitwerken van nieuwe ontwikkelingen en onderzoeken van kansen om te komen tot samenwerking in nieuwe ICT projecten.
- Ondersteuning opdrachtgeverstafel
  Het zodanig faciliteren van de opdrachtgeverstafel dat er sprake is van heldere opdrachtverstrekking aan Het Waterschapshuis.

5.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving	*Jaar*
Wet Gemeenschappelijke Regelingen	2015
Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis	2015
Verordening Beleids- en verantwoordingsfunctie	2015
Controleverordening	2012
Treasurystatuut	2012
Dienstverleningshandvest	2015
Verfijning Flexibilisering	2015

Omschrijving	*Jaar*
Reorganisatieplan, sociaal plan	2014

5.3 Ontwikkelingen 2016

Na de besluitvorming over de gewijzigde Gemeenschappelijke regeling, het vaststellen van het dienstverleningshandvest en de model dienstverleningsovereenkomst (DVO), zijn in 2015 de werkprocessen en de besluitvormingsprocedures conform deze regels ingericht. In 2015 is een deel van de deelname overeenkomsten omgezet in dienstverleningsovereenkomsten en zijn de bijbehorende uitvoerend overleggen benoemd en in werking getreden. Een restgroep wordt in 2016 afgewerkt.

Met ingang van maart 2015 zijn de plaatsingen definitief geworden. Daarbij zijn medewerkers geplaatst in de vaste kern of flexibele schil. Eén persoon is niet geplaatst en één persoon is boventallig gesteld. Vervolgens is samen met de waterschappen in mei 2015 een flexibiliseringsprogramma opgesteld en uitgevoerd. Dit is in december 2015 aangescherpt met het programma Verfijning Flexibilisering. Zo wordt er, in samenwerking met de waterschappen en derden, sterk op gestuurd om de flexibele schil in 2016 echt flexibel te maken.

In 2015 is besloten om de programma en projecten organisatie, net zoals bij veel waterschappen en Rijkswaterstaat op te zetten volgens de principes van Integraal Projectmanagement (IPM). Met als doel:

- Mens- resultaatgericht werken (Kwaliteitsverbetering)
    - Juiste teamsamenstelling, juiste mens in de juiste rol (Kwaliteit)
    - Mens als bepalende factor
    - Duidelijke resultaat afspraken
    - Ook oog voor teamontwikkeling en persoonlijke ontwikkeling
- Besluitvorming altijd gezamenlijk op basis van vakkennis en informatie uit de omgeving
- Besluitvorming kan niet bij één persoon liggen (besluitvorming vanuit "verschillende rollen"
- Teamsamenstelling gebaseerd op acceptatie, open communicatie, gelijke verwachtingen en voldoende outillering

5.4 Wat gaan we daarvoor doen?

Naam	Omschrijving
Bestuur en Bedrijfsvoering	Het voorbereiden en faciliteren van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur Laten opstellen van uitvoeringstoetsen en opstellen DVO's Via de bedrijfsvoering (Financiën, HRM, Juridisch, P&O, Facilitair) ondersteunen van de primaire processen.
Kennis en Verbinden	HWH is verkenner en verbinder bij veranderingen en articuleert vragen vanuit de business. Het brengt kennis samen, om kansen te benutten en veranderingen te bewerkstelligen. Daarnaast vervult HWH in de uitvoering van gezamenlijke projecten de rol van deskundig begeleider. Het i-platform wordt ondersteund o.a. in het opstellen van een meerjarenprogramma en algemene zaken als referentiearchitectuur van de waterschappen, WILMA, etc.
Business Cases	Activiteiten die, in opdracht van de opdrachtgeverstafel, uitgevoerd worden tot en met de definitieve besluitvorming over de business cases.
Ondersteuning opdrachtgevers-tafel	Voorbereiden en faciliteren van vergaderingen van de opdrachtgeverstafel.

5.5 Wat mag het kosten?

1. Programma Instandhouding	2016 (Juli)	2016	2017	2018	2019	2020
Bestuur en Bedrijfs voering	1.299.994	1.427.766	1.029.430	1.029.430	1.029.430	1.029.430
Kennis en Verbinden	204.293	291.822	188.093	188.093	188.093	188.093
Business case	216.508	213.981	243.181	243.181	243.181	243.181
Opdracht geverstafel	15.384	18.511	24.475	24.475	24.475	24.475
	1.736.179	**1.952.079**	**1.485.179**	**1.485.179**	**1.485.179**	**1.485.179**

Het budget Business Cases is bestemd voor de, door de opdrachtgeverstafel, als collectief geoormerkte business cases. Business cases die facultatief zijn worden conform loden deuren principe door de deelnemende waterschappen betaald.

De stijging in de begrote kosten wordt veroorzaakt door de stijging van de gemiddelde uurtarieven door meer inhuur (en minder vaste medewerkers) en BTW op inleen en inhuur die in 2016 en later wordt doorberekend (zie paragraaf 11.4).

Nieuw voor 2016 is dat onder de noemer Kennis en Verbinden naast de omgevingsmanagement activiteiten ook kennis en verbindingssessie zullen worden georganiseerd.
De daling van Kennis en Verbinden in 2017 en later wordt veroorzaakt door, die uren die ten gunste komen van de programma's of projecten daar ook door te belasten (loden deuren principe).

Vooralsnog wordt ervoor gekozen om dit middels een opslag per uur te doen. Maar in 2016 zullen de omgevingsmanagers en andere medewerkers die aan kennis en verbinding werken hun uren zo gedetailleerd als mogelijk registreren. Mocht blijken dat hun uren reëel aan projecten en programma's kunnen worden toegekend dan zal in de toekomst voor directe toewijzing worden gekozen i.p.v. een opslag per uur.

6 Programma 2 Nog beschikbare capaciteit

6.1 Wat willen we bereiken?

Op het programma beschikbare capaciteit worden begrotingstechnisch de uren van personele capaciteit geraamd die binnen de formatie van Het Waterschapshuis aanwezig zijn maar nog niet toegerekend is aan projecten.

Flexibele uren
Het begroten van uren van formatie die nog niet aan projecten zijn toegerekend. De doelstelling is om uren zo laag mogelijk te houden

Mobiliteit
De definitie van programma Mobiliteit is aangepast. Naast het ramen van de kosten van personeel dat niet geplaatst is, is ook het personeel dat op basis van vrijwilligheid meewerkt aan flexibilisering in deze post opgenomen. Om hiermee voor iedereen duidelijk te hebben wat de echte beschikbare capaciteit voor projecten is.

6.2 Relevante beleidskaders

Niet van toepassing.

6.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Naam	Omschrijving
Flexibele uren	Het begroten van uren van formatie die nog niet aan projecten zijn toegerekend.
Mobiliteit	De definitie van Mobiliteit is aangepast en uitgebreid. Naast het ramen van de kosten van personeel dat niet geplaatst is, is ook het personeel dat op basis van vrijwilligheid meewerkt aan flexibilisering in deze post opgenomen. Om hiermee voor iedereen duidelijk te hebben wat de echte beschikbare capaciteit voor projecten is.

6.4 Ontwikkelingen 2016

De intentie van HWH 2.0 volgend is in de loop van 2015 invulling gegeven aan de stelling:

Juiste teamsamenstelling, juiste mens in de juiste rol
(Het gaat om Kwaliteit)

Hierdoor is aan een aantal mensen die wel waren geplaatst maar niet volledig konden voldoen aan de in de projecten gevraagde competenties, dan wel aangaven aan een nieuwe uitdaging toe te zijn, op basis van vrijwilligheid in een pool geplaatst om begeleid te worden naar een opdracht

buiten Het Waterschapshuis. Voor de begroting 2016 zijn deze uren, die dus in principe niet beschikbaar zijn voor programma's, duidelijker zichtbaar verplaatst van Flexibele uren naar Mobiliteit. Er is een team samengesteld om deze mensen gericht te ondersteunen in de volgende stap in hun carrière. In het plan Verfijning flexibilisering is voorgesteld om hiervoor extra middelen vrij te maken. Aanvullend is in het jaarverslag 2015 aan het Algemeen Bestuur voorgesteld om de reservering HWH 2.0 te verhogen ter dekking van deze te verwachten extra kosten.

6.5 Wat mag het kosten?

2. Programma Nog beschikbare capaciteit	2016 (Juli)	2016	2017	2018	2019	2020
Flexibele uren	500.000	154.302	143.915	143.915	143.915	143.915
Mobiliteit	100.000	568.979	-	-	-	-
	600.000	**723.281**	**143.915**	**143.915**	**143.915**	**143.915**

Doordat bij het samenstellen van de begroting wordt gewerkt met een gemiddelde prijs per uur (zie paragraaf 11.4 voor de uitwerking), stijgen hier de kosten van het programma Nog beschikbare capaciteit.

Er is voor gekozen om de uren van medewerkers die wel waren geplaatst maar niet volledig konden voldoen aan de in de projecten gevraagde competenties, dan wel aangaven aan een nieuwe uitdaging toe te zijn, over te hevelen van Flexibele uren naar Mobiliteit. Hierdoor is duidelijk hoeveel uren er echt nog beschikbaar is voor nieuwe projecten. Het aantal uur mobiliteit stijgt hierdoor van 1400 uur naar 5975 uur (4,3 FTE). Daarnaast is het tarief waarmee wordt gerekend, aangepast (zie paragraaf 11.4).

7 Programma 3 Bedrijfsfuncties

7.1 Wat willen we bereiken?

Onderstaand worden de visie en doelstellingen van het programmaplan Bedrijfsfuncties weergegeven.

Het Waterschapshuis draagt bij aan efficiënte ICT ondersteuning op de bedrijfsfuncties watersysteembeheer, waterveiligheid, afvalwaterketen en vergunning en handhaving.

- De producten gerelateerd aan Watersysteembeheer dragen bij aan een efficiënte ICT ondersteuning van het watersysteembeheer van de waterschappen met een bij voorkeur uniforme datalaag en functionaliteit en flexibiliteit in de mogelijkheid van maatwerk voor de waterschappen.
- De producten gerelateerd aan Waterveiligheid dragen bij aan een efficiënte ICT ondersteuning voor het beheren van de kerngegevens, die nodig zijn voor het primaire proces Waterveiligheid, die zo dicht mogelijk aansluit op de eisen en wensen die daar wettelijk en organisatorisch aan worden gesteld.
- De producten gerelateerd aan Afvalwaterketen dragen, vanuit verbondenheid met de waterpartners, bij aan de gemeenschappelijke informatievoorziening ter ondersteuning van een doelmatige en duurzame (afval)waterketen.
- De producten gerelateerd aan Vergunningverlening en Handhaving dragen bij aan een efficiënte ICT ondersteuning van de primaire processen Vergunningverlening en Handhaving.

7.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving	Jaar
Waterwet	2009
Kader richtlijn water (KRW)	2013
Bestuursakkoord Water	2011
Waterschaps Informatie- en Logisch model Architectuur (WILMA)	2012
Waterschaps Beveiligingsbeleid	2013
Omgevingswet	2018

7.3 Verwachte business cases bij dit programma

De business case vormt de aanloop voor een project. Binnen HWH wordt onderscheid gemaakt door business cases voor de waterschappen en business cases voor derden.

- Voor het maken van business cases voor de waterschappen is een apart budget beschikbaar. De business cases voor de waterschappen staan hierdoor niet afzonderlijk vermeld in deze begroting.
  Wanneer zo een business case wordt uitgevoerd die door de opdrachtgeverstafel als collectief is geoormerkt dan wordt deze bekostigd uit dit budget. De facultatieve businesscases worden door de deelnemende waterschappen betaald.
- De business cases voor derden staan onder toezicht van derden en hiervoor zijn ook derden geldstromen beschikbaar. Deze business cases staan wel in deze begroting vermeld. Zodat helder is dat het percentage werken voor derden (20%) niet wordt overschreden.

7.4 Wat gaan we daarvoor doen?

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
B&O DAMO Keringen	Loopt vanaf oktober 2015 Voor de voorziening wordt het beheer , onderhoud, contractmanagement en het functioneel beheer voor de doorontwikkeling gecoördineerd richting leverancier en waterschappen. Deze set maakt het onder andere mogelijk de gegevens die nodig zijn voor het Wettelijk Beoordelings Instrumentarium 2017 (WTI), het nHWBP, de Dijk analyse module (DAM) en de Zorgplicht vast te leggen en te ontsluiten.
Project DAMO-Transport	Het vastleggen van informatie betreffende de ligging van de vrijverval- en persleidingen van de waterschappen wordt vastgelegd in waterschapsdatabases en gekoppeld aan GIS systemen alsmede externe partijen ten behoeve van de Inspire/WION verplichtingen. Hiermee wordt een moderne opvolger van IRIS-LIS gerealiseerd. De realisatie van DAMO Transport is op verzoek van het Uitvoerend Overleg in 2015 gepauzeerd in afwachting van de resultaten van de BC Rioleringsinformatie. Hierin wordt de samenwerking met Rioned gezocht. Streven is om het project in 2016 op te leveren.
B & O DAMO transport	Het beheer en onderhoud start na het opleveren van het project in 2016.

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
B & O DAMO Watersysteem	Voor de voorziening wordt het beheer , onderhoud, contractmanagement en het functioneel beheer voor de doorontwikkeling gecoördineerd richting leverancier en waterschappen. DAMO Watersysteem maakt het de deelnemende waterschappen mogelijk om hun gegevens uniform op te slaan. Daarmee is de verzamelde informatie gebruiksvriendelijk en efficiënt beschikbaar voor de eigen primaire bedrijfsprocessen. Daarnaast zijn de gegevens beter en eenvoudiger uit te wisselen met andere waterschappen en met derden. Met de database DAMO Watersysteem zijn de waterschappen volledig voorbereid op de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT).
B & O Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)	Kassiersfunctie en gebruikersoverleg faciliteren (geen functioneel beheer).
BVZ	Bedrijfsvergelijking Zuiverings Beheer. In 2015 is de uitvraag geactualiseerd en, voor het onderwerp "Functioneren Installaties", gekoppeld aan Z-info. Zodoende kan in 2016 de BVZ over 2015 uitgevoerd worden. Verder wordt beheer en contractmanagement uitgevoerd.
B & O De Digitale Watertoets	Verwezenlijken visie op De Digitale watertoets met betrekking tot moderniseren en zorgen voor goede Beheer en onderhoud ondersteuning richting de afnemers. Het centrale beheer en de doorontwikkeling van de voorziening De Digitale Watertoets bespaart kosten en levert een bundeling van de kennis t.o.v. meerdere individuele/regionale implementaties/contracten.
Z-info	De deelnemende waterschappen zijn aangesloten en goed op weg met configuratie en rapportage. HWH zorgt voor stabiliteit en continuïteit door: Centraal Functioneel Beheer ten behoeve van gebruikersondersteuning, Contract Management, doorontwikkelen functionaliteit (van requirement management tot testen en releases), verder ontsluiten van informatie ook van en naar externe partijen (BVZ, slibregistratie- en transport systemen). In 2016 wordt een nieuwe hostingpartij gecontracteerd.
Project SAW@	In 2015 is het project afgerond en zal de applicatie in beheer worden genomen. In 2016 gaat een volgwaterschap ook deelnemen in het project.
SAW@ personele inzet	De personele inzet vanuit HWH die niet via het project van RWS maar rechtstreeks aan de waterschappen wordt doorbelast.
B&O SAW@	De beheersfase van Saw@
Aanvullend project SAW@	Eventuele aanvullende projecten gerelateerd aan Saw@ (nog niet begroot)
B & O Vangst-registratie	Landelijk systeem voor de registratie, planning en beheer muskusratten bestrijding. HWH verzorgt beheer , onderhoud, contractmanagement en het functioneel beheer voor de doorontwikkeling gecoördineerd richting leverancier en bestrijdingsorganisaties.
B & O Digitale Aangifte Bedrijven	Aangifte voor zuiveringsheffing en/of verontreinigingsheffing. Verlenging beheer en onderhoud van dit systeem. Er worden geen grote wijzingen voorzien voor 2016.

7.5 Wat mag het kosten?

3. Programma Bedrijfsfuncties	2016 (Juli)	2016	2017	2018	2019	2020
De Digitale Watertoets	259.744	266.799	278.723	278.723	278.723	278.723
NDFF	306.543	307.196	308.461	308.461	308.461	308.461
DAMO Water systeem	109.087	107.342	111.336	111.336	111.336	111.336
Vangst registratie	68.131	72.298	79.206	79.206	79.206	79.206
Z-info	956.648	1.020.043	1.126.863	1.126.863	1.126.863	1.126.863
BVZ	82.754	80.973	113.785	113.785	113.785	113.785
Digitaal Aangifte bedrijven	43.026	43.912	45.241	45.241	45.241	45.241
Project SAW@	-	156.001	-	-	-	-
SAW@ Personele inzet HWH	0	235.200	235.200	235.200	235.200	235.200
B&O SAW@	416.211	540.734	600.000	600.000	600.000	600.000
Aanvullend project SAW@	-	PM	PM	PM	PM	PM
Project DAMO Keringen	-0	0	-	-	-	-
B&O DAMO Keringen	159.650	159.984	179.189	179.189	179.189	179.189
Project DAMO Transport	-0	0	-	-	-	-
B&O DAMO Tranport	92.038	89.934	123.749	123.749	123.749	123.749
DAMO metingen Keringen		20.579	26.311	26.311	26.311	26.311
	2.493.834	**3.100.995**	**3.228.064**	**3.228.064**	**3.228.064**	**3.228.064**

De begroting stijgt door met name door project SAW@ € 156.001 (extra deelnemende waterschap in het project), een stijging van B & O SAW@ € 124.163 en met het ramen van de personele inzet van HWH op SAW@ € 235.200. In bijlage 7 worden de verschillen per product weergegeven.

8 Programma 4 Uitvoering: Diensten

8.1 Wat willen we bereiken?

Onderstaand worden de visie en doelstellingen van het programmaplan Diensten weergegeven.

Het programma draagt bij aan efficiënte ondersteuning van de waterschappen met door HWH geleverde gemeenschappelijke voorzieningen voor de ondersteunende bedrijfsprocessen. Het programma brengt kennis samen over landelijke ontwikkelingen omtrent de elektronische dienstverlening en databeheer.

- Conform wettelijke verplichtingen verbeteren van toegankelijkheid en transparantie van waterschapsinformatie. En tegelijkertijd de kosten minimaliseren door bij deze diensten optimaal op de bedrijfsprocessen aan te sluiten.
- Gegevenshuishouding:
  De waterschappen willen met hun gegevenshuishouding op tijd klaar zijn voor nieuwe wettelijke datastromen en andere externe dataverplichtingen. HWH draagt bij aan kennis om deze ambitie waar te maken.
- Licentiemanagement:
  Faciliteren en managen van gezamenlijke inkoop van ICT licenties ten behoeve van de ondersteuning van meerdere primaire processen van de waterschappen; rendement door gezamenlijke inkoop en licentiemanagement.
- Vergadercentrum:
  Onderlinge samenwerking tussen waterschappen en aanverwante partijen uit de watersector faciliteren en bevorderen.

8.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving	Jaar
ISO/IEC 9126 kwaliteitsnorm voor onderhoudbaarheid van informatievoorzieningen	Recentste versie
HWH Waterschaps Informatie- en Logisch Model Architectuur (WILMA)	Recentste versie
Europese Kader richtlijn INSPIRE,	2009
Wet Elektronische Bekendmaking	2014
Regeling elektronische bekendmaking en beschikbaarstelling regelgeving decentrale overheden	2008
Bekendmakingswet	2015
Visie Digitale Overheid 2017	2013
Verklaring 'Betere dienstverlening, minder administratieve lasten met de elektronische overheid!'	2006
Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-overheid	2008

8.3 Verwachte business cases bij dit programma

Business Cases. De business case vormt de aanloop voor een project. Binnen HWH wordt onderscheid gemaakt door business cases voor de waterschappen en business cases voor derden.

- Voor het maken van business cases voor de waterschappen is een apart budget beschikbaar. De business cases voor de waterschappen staan hierdoor niet afzonderlijk vermeld in deze begroting.
  Wanneer zo een business case wordt uitgevoerd die door de opdrachtgeverstafel als collectief is geoormerkt dan wordt deze bekostigd uit dit budget. De facultatieve businesscases worden door de deelnemende waterschappen betaald.
- De business cases voor derden staan onder toezicht van derden en hiervoor zijn ook derden geldstromen beschikbaar. Deze business cases staan wel in deze begroting vermeld. Zodat helder is dat het percentage werken voor derden (20%) niet wordt overschreden.

8.4 Wat gaan we daarvoor doen?

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
Gegevens-huis-houding	Is een programma dat de regie krijgt op de ontwikkeling van de uniformering van de Algemene Waterschapssets en waterschappen naar behoefte ondersteunt bij het professionaliseren van de eigen gegevenshuishouding. Concreet vult HWH in 2016 twee themadagen in over dit onderwerp: Themadag 1: Kerngegevens het beheer van onze schatkist op 14 juni. Themadag 2: ervaringen delen met DAMO's (na de zomer)

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
Onderhoud en toeganke-lijk maken van WILMA	De referentiearchitectuur WILMA is een product van de waterschappen. De doorontwikkeling van de WILMA is een onderdeel van het A&S programma. Dit programma wordt bepaald in overleg met de Waterschappen. HWH vervult hierbij een faciliterende, ondersteunende, coördinerende en adviserende rol. Tot het takenpakket van de HWH-architecten behoort o.a. het: • regelen en faciliteren van vergaderingen, bijeenkomsten, workshops en opleidingen; • beheer en onderhoud WILMA-wiki; • verzorgen communicatie; • onderhouden van contacten en afstemming met landelijke architectuurgremia zoals van de NORA, Manifestgroep, Rijkswaterstaat, KING, IPO, ICTU en Logius.
B & O WION portaal	Een centrale gezamenlijke voorziening waarmee de waterschappen voldoen aan de verplichtingen die de Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten (WION) met zich mee brengt. Voor de voorziening wordt het beheer , onderhoud, contractmanagement en het functioneel beheer voor de doorontwikkeling gecoördineerd richting leverancier en waterschappen. Met het WION portaal voldoen de waterschappen aan de verplichtingen die de Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten met zich meebrengt. In 2014 is het contract met de leverancier met vier jaar verlengd. In de begroting zijn activiteiten opgenomen voor het bewaken van de SLA. In 2016 wordt onderzoek verricht m.b.t. de overgang van WION naar WIBON (inclusief Bovengrondse leidingen). De verdere consequenties hiervan voor de begroting van 2016 zijn nog niet bekend.
Geovoor-ziening	Generieke voorziening (Geoportaal) voor het ontsluiten van ruimtelijke informatie (geo-data) aan derden. In 2016 zal het project Geovoorziening opgaan in de Centrale Distributielaag (CDL). In de meerjarenraming loopt dit project door tot 2020. Op het moment dat de overgang naar CDL heeft plaatsgevonden zal de begroting worden afgeraamd en CDL worden bijgeraamd.
Project Centrale Distributie-laag fase A en B	De Centrale Distributielaag (voorheen Centrale Datalaag) is het loket voor de data van de waterschappen voor wettelijke verplichte datalevering, maar ook voor het voldoen aan de Open Data ambitie van de waterschappen (Besluit UvW). Het project is 1/4/2015 gestart en fase A duurt tot september 2016. De eerste fase is tot aan de gunning. Aan deze fase nemen alle 22 waterschappen deel.
B&O Centrale Distributie-laag	Het Waterschapshuis zorgt vanaf de oplevering voor het gebruiksbeheer, functioneel beheer, contractmanagement en doorontwikkeling van de Centrale Distributielaag. De verwachting is dat in de 2e helft van 2016 de voorbereidingen zullen starten maar dat niet eerder dan eind 2016 het B&O ingaat.
E-formulieren	Elektronische formulieren online. Waterschappen hebben een gezamenlijk contract voor het leveren van elektronische (web) formulieren waarmee ze invulling geven aan taakstellingen uit het Nationaal UitvoeringsProgramma (NUP). HWH levert contractmanagement, functioneel beheer en organiseert het verplichte DIGID assessment. In 2016 wordt E-formulieren uitgefaseerd.

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
B & O Nieuw Water-schapsNet	In 2014 is Nieuw WaterschapsNet het nieuwe gezamenlijke webcontent managementsysteem voor waterschappen in gebruik en in beheer genomen. Het Waterschapshuis zorgt voor het gebruiksbeheer, functioneel beheer en contractmanagement.
DROP: CVDR | Publicatie regelge-ving & GVOP Publicatie bekend-makingen	In het kader van landelijke ontwikkelingen worden in 2016 de beheeromgeving GVOP, Staatscourant en CVDR samengevoegd tot een beheeromgeving DROP CVDR: Online publiceren van regelgeving conform de Wet Elektronische Bekendmaking (WEB). De WEB verplicht alle decentrale overheden om hun regelgeving digitaal en geconsolideerd beschikbaar te stellen via de Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving (CVDR). Het Waterschapshuis zorgt voor het gebruiksbeheer, contractmanagement en vraagsturing vanuit de waterschappen en vertegenwoordigt de waterschappen in de licentieraad alwaar overheidsbreed de doorontwikkeling en financiering van de voorziening wordt bepaald. GVOP: Online publiceren van officiële bekendmakingen conform de Wet Elektronische Bekendmaking. Met de GVOP kunnen overheden officiële bekendmakingen op het internet publiceren volgens de eisen uit de Wet elektronische bekendmaking (WEB). Papieren bekendmakingen zijn daardoor meestal niet meer nodig. Met het gebruik van de GVOP voldoen de waterschappen aan de wettelijke verplichting per 1 januari 2014 conform de WEB. Het Waterschapshuis zorgt voor het gebruiksbeheer, contractmanagement en vraagsturing vanuit de waterschappen en vertegenwoordigt de waterschappen in de licentieraad alwaar overheidsbreed de doorontwikkeling en financiering van de voorziening wordt bepaald. Landelijke ontwikkelingen: Samenvoegen van beheeromgeving GVOP, Staatscourant en CVDR. Aansluiten Gemeenschappelijke Regelingen aan GVOP conform wijziging wet gemeenschappelijke regelgeving. Koppelen aan backoffice decentrale overheden.
e-HRM	Begin 2016 zijn 6 waterschappen met e-HRM in productie gegaan. In 2016 worden voorbereidingen getroffen voor de implementatie bij 8 waterschappen, zodat begin 2017 14 waterschappen e-HRM gebruiken.
Vergader-centrum	Het continueren van de dienstverlening ten aanzien van het vergadercentrum: • Inplannen vergaderzalen • Cateringfaciliteiten • Beheer en onderhoud vergadercentrum
Oracle TECH	Licenties Oracle TECH producten, een kassiersfunctie.
Oracle contract mgnt	Contractmanagement Oracle TECH

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
Omgevingswet	In 2015 is in samenwerking van de Unie van Waterschappen en Het Waterschapshuis middels een position paper onderzocht wat op korte termijn de benodigde capaciteit is die vanuit de waterschappen nodig is voor het programma Omgevingswet. Tevens is de mogelijke rol van HWH hierin benoemd. In de OGT van 29-1-2016 is inzet van 4900 uur goedgekeurd (deels betaald door het Rijk, deels door de waterschappen) om de Unie van Waterschappen in dit programma te ondersteunen.
Informatie veiligheid	De in 2015 geformuleerde opdracht betreft: • Het onderhouden en beschikbaar stellen van het collectief opgebouwde instrumentarium; • Het op peil houden van opgebouwde schaarse kennis en het actief onderhouden van het onderlinge netwerk; Het in samenwerking met RWS centraal onderbrengen van operationele taken, in een CERT-Water waaronder (informatie)crisis en incidentmanagement ter borging van het contractbeheer en de coördinatie in de samenwerking met RWS, sector en andere overheidslagen en leveranciers.
Gartner Contract-manage-ment	In 2015 is een raamovereenkomst met Gartner gesloten (Gartner for IT-professionals). Op grond hiervan hebben alle Waterschappen en HWH, in 2016 en 2017, toegang tot Gartner documenten en diensten. HWH voert hiervoor het contractmanagement uit.

8.5 Wat mag het kosten?

4. Programma Diensten	2016 (Juli)	2016	2017	2018	2019	2020
B&O WION portaal	21.949	23.576	26.014	26.014	26.014	26.014
B&O Geo voorziening	219.361	240.410	276.660	276.660	276.660	276.660
Project fase 1 Centrale Distributiel	0	0	-	-	-	-
Project fase 2 Centrale Distributiel	-0	0	-	-	-	-
B&O Centrale Datalaag	-			-	-	-
B&O INSPIRE	49.546	0	-	-	-	-
eHRM	373.750	374.188	395.302	395.302	395.302	395.302
Gegevens huishouding	63.740	0	-	-	-	-
E-formulieren	53.686	55.414	-	-	-	-
Nieuw WaterschapsNet	240.527	286.776	300.125	300.125	300.125	300.125
CVDR & GVOP	18.463	0	-	-	-	-
DROP	282.144	280.874	322.779	322.779	322.779	322.779
Vergader centrum	424.389	421.706	427.029	427.029	427.029	427.029
B&O WILMA	226.918	236.475	386.554	386.554	386.554	386.554
Oracle TECH	1.888.823	1.888.823	1.888.823	1.888.823	1.888.823	1.888.823
Oracle Contract mgnt	50.000	59.567	76.486	76.486	76.486	76.486
Omgevingswet		467.005	-	-	-	-
Programma Informatieveiligheid		438.056	553.102	553.102	553.102	553.102
Gartner Contractmanagement		74.618	76.243	76.243	76.243	76.243
	3.913.296	**4.847.486**	**4.729.115**	**4.729.115**	**4.729.115**	**4.729.115**

De stijging wordt vooral veroorzaakt door de nieuwe producten Omgevingswet (€ 467.005) en het programma Informatieveiligheid (€ 438.056). In bijlage 7 worden de verschillen per product weergegeven.

9 Programma 5 Diensten Data

9.1 Wat willen we bereiken?

Onderstaand worden de visie en doelstellingen van het programmaplan Diensten Data aangegeven.

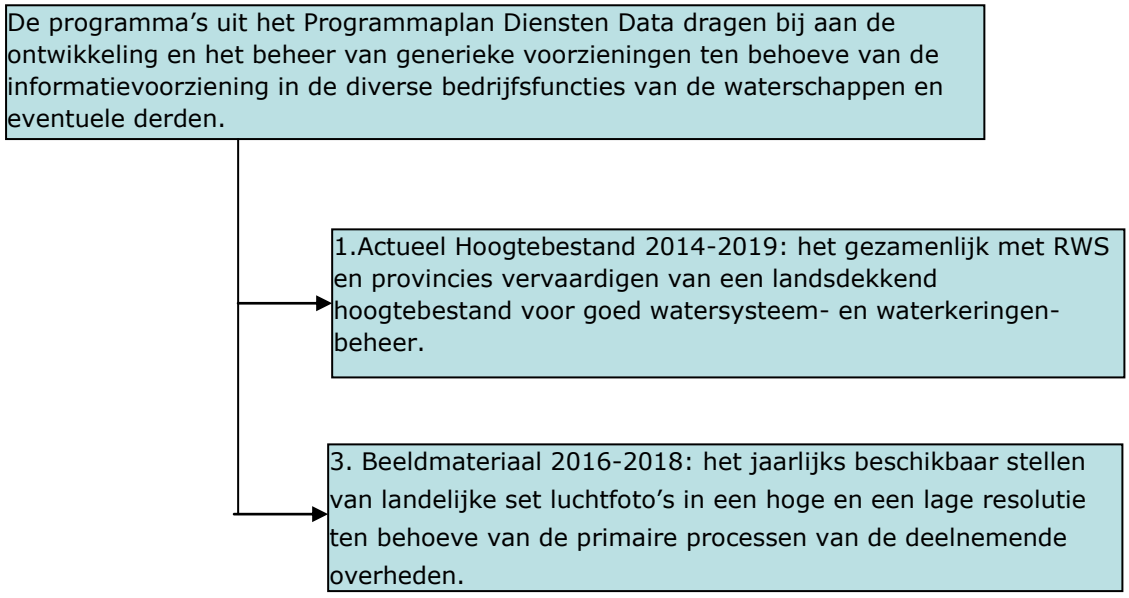

9.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving
Europese Kaderrichtlijn INSPIRE, BGT, KRW, WION, Waterwet

9.3 Business cases bij dit programma

Business cases	Omschrijving
3D data.nl	In de periode 2015-2019 worden de gelden uit kaartverkoop van AHN uit eerdere jaren ingezet voor innovatie. Dit moet lijden tot een nieuw programma: 3D data.nl. Voor dit traject is een aparte stuurgroep geformeerd uit de afzonderlijke stuurgroepen AHN en Beeldmateriaal. In een notitie aan de stuurgroep AHN en beeldmateriaal is het als volgt omschreven: *De nationale basisvoorziening '3D DATA NL' is een betrouwbare en actuele 3D basis voor een veelvoud aan toepassingen (stedelijke ontwikkeling, geluid energie, luchtkwaliteit, mobiliteit, etc.) bestaande uit landsdekkende 3D referentie data sets zoals luchtfoto's, hoogte informatie ten behoeve van de ontwikkeling en bijhouding van een 3D BGT, 3D BRT, 3D geologische ondergrond, 3D BAG etc. Belangrijke elementen in deze 3D basis laag vormen de landsdekkende data uit het AHN en Beeldmateriaal. Deze hoogte en liggingsgegevens hebben een sterke onderlinge relatie en*

Business cases	Omschrijving
	afhankelijkheid. De ontwikkeling en bijhouding van betrouwbare en actuele 3D gegevens vraagt om afstemming en samenwerking tussen AHN en Beeldmateriaal. In de jaren 2016, 2017 en 2018 zal samen met Ministerie van I&M, RWS, Het Kadaster, vertegenwoordiging van de stuurgroepen van BM en AHN, gemeenten en koepelorganisaties richting gegeven worden aan de doorontwikkeling van de diensten data.

9.4 Wat gaan we daarvoor doen?

In onderstaande tabel staan de gezamenlijke informatievoorzieningen van de bedrijfsfunctie Diensten Data die in beheer zijn bij Het Waterschapshuis.

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen.
Actueel Hoogte bestand Nederland	Het meerjarenprogramma Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN3) is het inwinprogramma waarbinnen in de periode van 2014 tot en met 2019 een landsdekkend hoogtemodel wordt ingewonnen. In 2016 worden de gebieden Noord Holland, en Drents Overijsselse Delta ingewonnen, waarmee 55% van Nederland gereed zal zijn. Vanaf 2016 zullen ook de laseraltimetrie projecten van RWS onder de AHN-organisatie worden uitgevoerd. Vanaf 2015 is het voor de deelnemers ook mogelijk gebruik te maken van de raamovereenkomst : specifieke projecten voor het inwinnen van hoogte-informatie worden onder de vlag van de AHN-organisatie uitgevoerd, waarbij per special afspraken met de vraagsteller worden gemaakt over prijs, inhoud en uitvoering van het project. Vanaf 2015 wordt de AHN3 data die gereed is, via PDOK beschikbaar gesteld als open data.
Beeldmateriaal	Dit betreft de samenwerking tot de gezamenlijke inkoop van beeldmateriaal door verschillende overheidsinstellingen. Samenwerkende partners: de Rijksoverheid (i.e.: Ministerie van Infrastructuur en Milieu (incl. Kadaster, Rijkswaterstaat en Prorail), Ministerie van Economische Zaken (incl. CBS), Ministerie van Defensie, Ministerie van Veiligheid en Justitie, de Nationale Politie, de provincies, De gasunie, Staatsbosbeheer, een aantal gemeenten en de waterschappen. HWH is verantwoordelijk voor inkoop en leveranciers-management. De contracten voor de inwinning zijn voor de jaren 2016, 2017 en 2018 getekend (BM3).

9.5 Wat mag het kosten?

5. Programma Data	2016 (Juli)	2016	2017	2018	2019	2020
SAT-Data	0	0	-	-	-	-
Actueel Hoogte bestand Nederlan	1.276.519	1.356.766	1.356.766	1.356.766	1.356.766	1.356.766
Beeld Materiaal	2.533.432	2.533.432	2.533.432	2.533.432	2.533.432	2.533.432
	3.809.951	**3.890.198**	**3.890.198**	**3.890.198**	**3.890.198**	**3.890.198**

Actueel Hoogtebestand Nederland

De bijdrage van WS aan RWS via HWH wordt waarschijnlijk nog bijgesteld (naar beneden). Dit zal in overleg met de stuurgroep van AHN besloten worden. De vertegenwoordiger van de waterschappen zal daar de belangen vertegenwoordigen van de verzamelde waterschappen.

Beeldmateriaal
In begroting 2016 is de bijdrage waterschappen vastgesteld op een jaarlijks bedrag van € 325.400 Voor de jaren, 2017 en 2018 wordt eveneens uitgegaan van een zelfde bedrag.

10 Programma 6 Informatiehuis Water

10.1 Wat willen we bereiken?

De activiteiten in het kader van het Programmaplan Informatiehuis Water dragen bij aan de volgende missie van het Informatiehuis Water:

'Het Informatiehuis Water heeft als missie waterinformatie efficiënt en effectief te laten stromen tussen waterbeheerders en deze beschikbaar te stellen aan derden. Het IHW is een samenwerkingsverband van Rijk, provincies en waterschappen. Samen met de waterbeheerders wordt gekomen tot uniforme, toegankelijke én bruikbare informatie over water. IHW vormt de digitale schakel tussen waterbeheerders, stimuleert de onderlinge samenwerking & interactie en ontlast de waterbeheerder bij de structurele informatiebehoeftes van buitenaf. In 2022 stroomt de informatie als water door de Rijn.

- 1.Doelmatig waterbeheer: besparing in tijd en geld
- 2. Bevorderen samenwerking van waterbeheerders: efficiënte & effectieve informatie-uitwisseling door gebruik Aquo-standaard
- 3. IHW verbetert zich continu in het voordeel van de waterbeheerders
- 4 Duurzame informatievoorziening middels een gezamenlijk vastgestelde doelarchitectuur
- 5. IHW vervult een makelaarsfunctie tussen vraag en aanbod van waterinformatie
- 6. Waterbeheerders worden bij hun wettelijke rapportageverplichtingen door IHW ondersteund met goed functionerende systemen en informatieprocessen

10.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving
Kaderrichtlijn Water
Richtlijn Overstromingsrisico's
Inspire

Omschrijving
Nationale en Internationale standaarden
Open standaard policy overheid
Eigen beleidskaders zoals datapolicy, doelarchitectuur en rondom ontwikkeltrajecten
Actieve zorgplicht waterveiligheid ; nieuwe normering / landelijke toetsinstrumentarium primaire waterkeringen

Als kapstok gebruikt IHW de informatieplicht die buiten de waterbeheerder (rijkswaterstaat, waterschap of provincie) zelf ligt. Belangrijk is te vermelden dat IHW gebruik maakt van centrale systemen die door alle waterbeheerders gebruikt worden. Bronhouderschap van de data ligt altijd bij de waterbeheerder en per dataset zijn afspraken gemaakt over het formaat, tijdigheid van aanlevering en verstrekking aan derden in een zogenaamd dataprotocol.

De komst van de Omgevingswet (eind 2018) gaat uit van een aantal informatiehuizen binnen het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Indien bestuurlijk wordt besloten het Informatiehuis Water op te starten voorde Omgevingswet, zal deze parallel aan het huidige Informatiehuis Water gestalte krijgen en t.z.t. wellicht weer worden samengevoegd met het huidige Informatiehuis Water.

10.3 Business cases bij dit programma

Er lopen geen business cases bij IHW, maar wel een onderzoek naar Digitale Delta.

10.4 Wat gaan we daarvoor doen?

In onderstaande tabel staan de gezamenlijke ontwikkelingen die door het Informatiehuis Water worden opgepakt voor waterbeherend Nederland.

Naam	Omschrijving
Doorontwikkeling Aquo-standaard	Op projectbasis kan uitbreiding van de Aquo-standaard plaatsvinden.
Beheer en onderhoud Aquo-standaard	Aquo-standaard is de open-standaard in Nederland om één taal te spreken; uniform met elkaar digitaal te communiceren. IHW probeert eerste helft van 2016 het predicaat te halen van "Uitstekend Beheer" bij Forum standaardisatie/Nationaal Beraad.
Tools voor ontsluiting Aquo-standaard	Het betreft de domeintabellenservice en de Aquo-Lex ObjectenCatalogus. Na jarenlang andere prioriteiten te hebben gesteld, is een samenwerking gestart Geonovum/Kadaster om deze tools te vervangen.
Kaderstellende dienst	Datapolicy, doelarchitectuur en ontwikkelkaders om succesvol ons werk te kunnen doen en heldere afspraken te maken met de waterbeheerders.
Aquo-kit	Aquo-kit is de landelijke toetsmodule voor waterkwaliteit. Biologische toetsing incorporeren (vervanging QBWat). Gebruikerswensen honoreren
Regie op informatiestromen	Procesleiding over wanneer welke informatie in welk formaat verwacht wordt vanuit de waterbeheerder, vooraf landelijk afgestemd middels een spoorboekje zodat tijdig gerapporteerd kan worden met een landelijke dekking.
Beheer&Onderhoud Waterkwaliteitsportaal	Het portaal voor waterkwaliteitsgegevens, inclusief de bronadministratie voor de Kaderrichtlijn Water.

Verkenner / Vraagarticulatie	Er wordt op IHW vaak een beroep gedaan rondom de inbedding van de Aquo-standaard of anderszins. Deze dienst is erop gericht de vraag helder te krijgen van de opdrachtgevers.
Programmabureau / Servicedesk	Het programmabureau ondersteunt alle werkzaamheden van IHW (servicedesk, communicatie, secretariaat).
Kaderrichtlijn Marien in WKP	In opdracht van RWS en op kosten van RWS wordt het waterkwaliteitsportaal uitgebreid voor de Kaderrichtlijn Marien.
Digigids	Digigids als onderdeel van de Digispectie blijft bestaan en is ondergebracht bij IHW om op termijn opgenomen te worden in de Aquo-standaard.
Biologie	Biologie is het laatste waterkwaliteitselement om het domein waterkwaliteit te completeren voor IHW. In 2016 worden de applicaties Aquo-kit en het Waterkwaliteitsportaal aangepast om de biologische informatiestroom te faciliteren. Tevens wordt onderzocht welke knelpunten waterbeheerders ervaren om de biologische informatiestroom voor Stowa, Planbureau voor de Leefomgeving en Directoraat Generaal Ruimte en Water op gang te brengen.
PvA Richtlijn Overstromings-risico's	In opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu wordt een Plan van Aanpak opgesteld om met de sector te bepalen hoe vaak en hoe Maatregelen gerapporteerd moeten worden in het kader van Europese Richtlijn Overstromingsrisico's. Deze zal eind 2016 nadat het in verschillende overleggen besproken is, worden behandeld in Stuurgroep Water onder voorzitterschap van de minister van Infrastructuur en Milieu.
Realisatie Waterveiligheid	Realisatie van het waterveiligheidsportaal in opdracht van Stuurgroep Hoogwaterbeschermingsprogramma. In eerste instantie gericht op ondersteuning van het programma HWBP, ILT, DGRW en waterbeheerders voor het aanmelden van afgekeurde dijkvakken van primaire waterkeringen.

10.5 Wat mag het kosten?

6. Programma IHW	2016 (Juli)	2016	2017	2018	2019	2020
Doorontwikkeling Aquo-standaard	13.091	162.741	66.561	66.561	66.561	66.561
Beheer en Onderhoud Aquo-standaard	135.793	173.907	219.682	219.682	219.682	219.682
Projecten tools Aquo/standaard	6.047	124.593	14.525	14.525	14.525	14.525
Beheer en Onderhoud tools Aquo-stan	21.345	14.214	14.525	14.525	14.525	14.525
Kaderstellende dienst	13.963	94.805	33.936	33.936	33.936	33.936
Beheer en onderhoud Aquo-kit	83.635	193.008	283.867	283.867	283.867	283.867
Regie op informatiestromen	134.659	41.602	21.312	21.312	21.312	21.312
Project realisatie Waterkwaliteitsporta	374.920	-	-	-	-	-
Beheer en onderhoud Waterkwaliteits	128.205	311.745	362.577	362.577	362.577	362.577
Verkenner / vraagarticulatie	26.181	135.339	165.746	165.746	165.746	165.746
Programmabureau / Servicedesk	193.837	221.716	250.587	250.587	250.587	250.587
Analysefase Waterveiligheid	-	-	-	-	-	-
Kaderrichtlijn Marien in WKP	14.836	29.495	4.525	4.525	4.525	4.525
Digigids	26.745	25.421	25.452	25.452	25.452	25.452
Biologie	49.200	27.121	11.312	11.312	11.312	11.312
IHW vanaf 2016	28.963	-	-	-	-	-
PvA Richtlijn Overstromingsrisico's	11.345	4.214	4.525	4.525	4.525	4.525
Realisatie Waterveiligheidsportaal	-	1.800.000	947.346	152.654	-	-
B & O Waterveiligsheidsportaal				PM	PM	PM
	1.262.766	**3.359.921**	**2.426.478**	**1.631.786**	**1.479.132**	**1.479.132**

Toename:

- Nieuw: Waterveiligheidsportaal, toename van de begroting van € 1.800.000. Dit heeft geen invloed op de bijdragen van de waterschappen aan HWH. De waterschappen betalen dit via het Hoogwaterbeschermingsprogramma.
- Bijdrage van RWS van € 300.000. Hiermee worden aanvullende projecten en werkzaamheden verricht. Dit heeft geen invloed op de bijdragen van de waterschappen.

De samenwerkingsovereenkomst tussen de Unie van Waterschappen, het IPO en RWS loopt af op 31-12-2017. De verwachting is echter dat de werkzaamheden van IHW ook daarna worden gecontinueerd.

11 Paragrafen

11.1 Paragraaf: Ontwikkelingen sinds het vorige begrotingsjaar

HWH 2.0

In 2014 is veel energie gestoken in het bestuurlijk besluitvormingsproces HWH 2.0. Het Waterschapshuis dient zo compact mogelijk, dienstbaar, vaardig en effectief te zijn. Daarnaast dient een kwaliteitsimpuls en cultuuromslag plaats te vinden. In aanvulling op de documenten die in 2014 zijn vastgesteld, zijn in 2015 de gewijzigde Gemeenschappelijke regeling, het Dienst-verleningshandvest, de Bijdrageverordening en de model-Dienstverleningsovereenkomst vastgesteld door het Algemeen Bestuur en ingevoerd.

Daarnaast is in 2015 is veel tijd geïnvesteerd om alle genomen besluiten ook daadwerkelijk in de praktijk vorm en inhoud te geven. Het accent lag daarbij op:

- het formuleren van een passende missie en visie van Het Waterschapshuis. Daarbij is meer accent komen te liggen op het zijn van een expert organisatie waar kennis van ICT, Waterschappen en Projectleiding geborgd is;
- het invulling geven aan de flexibele schil door daadwerkelijke uitplaatsing van vaste formatie richting waterschappen en eventueel derden;
- het inregelen van de opdrachtgever-opdrachtnemer relatie tussen Opdrachtgeverstafel, Dagelijks Bestuur, Directie van Het Waterschapshuis;
- Verbeterde samenwerking met de waterschappen, door meer afstemming met het I-platform en de Vereniging Directeuren van Waterschappen.

Sturing en verantwoording binnen HWH 2.0

De inrichting van HWH 2.0 heeft ook invloed gehad op de begrotings- en verantwoordingstructuur van Het Waterschapshuis. Dat betreft onder andere het inrichten van een programma "Instandhouding" en het creëren van loden deuren tussen de diverse programma's en producten. Het programma Instandhouding betreft de instandhouding van de basisinfrastructuur van Het Waterschapshuis. De kosten van dit programma worden niet toegerekend aan programma's en producten en verdeeld over alle deelnemende waterschappen.

Het uitgangspunt blijft dat alle geldstromen waarbij HWH (juridisch) contractpartner is, via de begroting van HWH lopen.

Ten aanzien van begrotingswijzigingen leiden alleen contractmutaties (zowel aan de inkoopkant met leveranciers als aan de verkoopkant met waterschappen of derden) tot begrotingswijzigingen. Deze worden formeel vastgesteld door het Algemeen Bestuur. De wettelijke zienswijzeprocedure geldt alleen nog voor begrotingswijzigingen die de Instandhouding betreffen.

De bestuursrapportages zijn conform de wens van het Algemeen bestuur compacter geworden en meer toegesneden worden op de Instandhouding en de capaciteit. De informatie inzake programma's en projecten wordt primair gericht aan de opdrachtgeverstafel en de stuurgroepen. Voor het Dagelijks bestuur en het Algemeen bestuur zal deze informatie in de vorm van een bijlage worden meegezonden.

11.2 Paragraaf: Uitgangspunten en normen

Voor de begroting 2016 worden de volgende financiële uitgangspunten gehanteerd:

Indexering voor materiële kosten
Voorstel is om geen generieke inflatiecorrectie door te voeren voor de materiële overheadkosten. Daar waar sprake is van meerjarige contracten met een contractuele bepaling inzake inflatiecorrectie wordt deze wel meegenomen in de meerjarenraming.

Personeelslasten
De CAO voor de waterschappen is het uitgangspunt voor de personeelslasten. De personeelsbegroting en formatie wordt aangepast op basis van de laatste besluitvorming.
De loonkosten zijn per 1 januari 2016 verhoogd met 1,5 % en dit wordt als basis genomen voor de begroting 2017. De pensioenlasten voor 2017 blijven gelijk.

Verdeelsleutels
Per 1 januari 2016 is Drents Overijsselse Delta ontstaan uit een fusie tussen waterschap Reest en Wieden en waterschap Groot Salland. Naar verwachting vindt per 1 januari 2017 de fusie van waterschap Peel en Maasvallei en waterschap Roer en Overmaas plaats.

Een fusie van waterschappen heeft invloed op de bijdrage van waterschappen aan de kosten van Het Waterschapshuis. Doordat de verdeelsleutel van de Unie mede is gebaseerd op een vaste component op basis van het aantal deelnemers zal bij een fusie het aantal deelnemers minder worden en de kosten voor de overige deelnemers gaan stijgen. Aan het Algemeen bestuur is een evaluatie van de verdeelsleutels voorgelegd in 2015 en besloten is geen aanpassingen in de verdeelsleutels toe te passen.

Systematiek en kostprijs van de uitvoeringskosten
De norm voor de productiviteitsuren blijft 1400 uur. De systematiek met het gebruik van kostenplaatsen en kostendragers blijft in stand. Uitgangspunt is het hanteren van kostprijs dekkende tarieven.

11.3 Paragraaf: Incidentele baten en lasten

De incidentele baten en lasten zijn "nihil". De begroting van Het Waterschapshuis kenmerkt zich doordat opdrachten vanuit de waterschappen via getekende dienstverleningsovereenkomsten financieel worden vertaald.

11.4 Paragraaf Kostentoerekening

In de paragraaf betreffende de kostentoerekening wordt ingegaan op de principes die zijn gehanteerd bij de toerekening van kosten aan de kostendragers. Daarbij wordt inzicht gegeven in:

- de wijze waarop uitvoering is gegeven aan de eis van objectieve en bedrijfseconomische criteria
- de kwantitatieve grondslagen die als onderdeel van de kostentoerekening zijn gehanteerd.

De kostenplaatsen zijn niet gewijzigd in de begroting 2016. De begrotingssystematiek is zodanig opgebouwd dat indirecte kosten op de kostenplaatsen worden geboekt en worden doorbelast aan programma's en producten. Directe kosten worden direct ten laste van programma's en producten geboekt.

In de omgebouwde begroting 2015 en begroting 2016 (vastgesteld 2 juli 2015) zijn de kosten van inleen van medewerkers van waterschappen en de kosten van inhuur vanuit de markt te laag geraamd. De werkelijkheid 2015 leert dat:

- Voor inhuur van personeel geen rekening is gehouden met kostprijs verhogende BTW.
- Het gemiddelde inhuur tarief € 90 was.

Voor 2016 is voor de inleen van medewerkers van de waterschappen gerekend met een gemiddeld tarief van max. schaal 12 (€67 ex. BTW) en max. schaal 13 (€75 ex. BTW).

De tarieven zijn opgebouwd uit verschillende componenten. Hieronder worden de onderdelen en de nieuwe tarieven voor 2016 weergegeven.

Tarief 2016	€	productieve uren	Tarief	Nieuw tarief 2016	€	productieve uren	Tarief	Tarief per productief uur
Vaste Kern				**Vaste Kern**				
Loonsom	1.071.668			Loonsom	643.056	11.063	58,13	
Inhuur en inleen (incl BTW)	-			Inhuur en inleen (incl BTW)	666.988	6.670	100,00	
	1.071.668	**18.200**	**58,88**		**1.310.044**	**17.733**		**73,88**
Opslag indirecte kosten	328.233	18.200	**18,03**	Opslag indirecte kosten	331.207	17.733		**18,68**
			76,92					**92,55**
Flex HWH				**Flex HWH**				
Loonsom	1.617.797	-		Loonsom	943.167	16.027	58,85	
Inhuur en inleen (incl BTW)	170.000	-		Inhuur en inleen (incl BTW)	2.175.960	21.759	100,00	
	1.787.797	**28.674**	**62,35**		**3.119.127**	**37.786**		**82,55**
Opslag indirecte kosten	482.635	28.674	**16,83**	Opslag indirecte kosten	482.176	37.786		**12,76**
			79,18					**95,31**
Flex IHW				**Flex IHW**				
Loonsom	652.779	-		Loonsom	367.569	5.600	65,64	
Inhuur en inleen (incl BTW)	388.721	-		Inhuur en inleen (incl BTW)	1.114.000	11.140	100,00	
	1.041.500	**15.192**	**68,56**		**1.481.569**	**16.740**		**88,50**
Opslag indirecte kosten	284.317	15.192	**18,71**	Opslag indirecte kosten	281.801	16.740		**16,83**
			87,27					**105,34**

- Door de invoering van de werkelijke inhuurtarieven en de hogere inleen tarieven nemen de gemiddelde loonkosten toe.
  In 2016 is de toegepaste verdeling eigen personeel t.o.v. inhuur/inleen ongeveer 45:55 en de verdeling inleen en inhuur 50:50.
  Voor 2016 is, met het uitblijven van een besluit omtrent BTW, ook voor inleen BTW toegerekend.
- De facilitaire kosten blijven ongeveer gelijk.
- De effecten van de gewijzigde tarieven zijn niet doorgevoerd bij SAW@, IHW, AHN en Beeldmateriaal vanwege lopende contracten.

Bij de doorbelasting aan de deelnemende waterschappen worden soorten verdeelsleutels gebruikt:

a. *Gelijke delen* - Totale kosten gedeeld door het aantal opdrachtgevers.
b. *Verdeelmodel van de Unie van Waterschappen* - Totale kosten deels verdeeld in gelijke delen, deels naar rato van de belastingopbrengst, een en ander gelijk de Unie van Waterschappen dit verdeelmodel toepast.
c. *Naar rato van het aantal inwoners* – Percentage gelijk aan het percentage dat het aantal inwoners binnen het eigen zorggebied uitmaakt van het totaal aantal inwoners binnen de zorggebieden van alle opdrachtgevers tezamen.
d. *Naar rato van het aantal vervuilingseenheden* - Percentage gelijk aan het percentage dat het aantal vervuilingseenheden binnen het eigen zorggebied uitmaakt van het totaal aantal vervuilingseenheden binnen de zorggebieden van alle opdrachtgevers tezamen.
e. *Naar rato van het aantal hectare gebied* - Percentage gelijk aan het percentage dat het aantal hectare van het eigen zorggebied uitmaakt van het totaal aantal hectare van de zorggebieden van alle opdrachtgevers tezamen.

f. *Vast procentueel per opdrachtgever bepaald gedeelte* – Procentueel deel van de totale kosten zoals dit als genoemd percentage is bepaald, niet afhankelijk gesteld van berekening of berekeningswijze.

11.5 Paragraaf: Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen

HWH kent geen voorzieningen. In de begroting zijn dan ook geen dotaties of onttrekkingen aan voorzieningen opgenomen.
In 2016 zijn in de begroting geen mutaties in bestemmingsreserves opgenomen met uitzondering van een onttrekking aan de bestemmingsreserve dekking kapitaallasten t.a.v. het kantoormeubilair en het vergadercentrum.

11.6 Paragraaf: Weerstandsvermogen

Algemeen

Het Waterschapshuis wil op gestructureerde wijze risico's beheersen. Om die reden is het van belang om inzicht te hebben in de risico's zodat passende beheersmaatregelen getroffen kunnen worden. Conform artikel 4.19 van Het Waterschapsbesluit bevat de paragraaf betreffende het weerstandsvermogen ten minste:

a) een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, met daarbij een beschouwing over de stand aan het begin, de mutaties en de stand aan het eind van het begrotingsjaar van de algemene reserves en de voorzieningen;
b) een inventarisatie van de risico's;
c) het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.

Inventarisatie van de risico's

Met de inwerkingtreding van de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling per 1-3-2015 worden programma/project-specifieke risico's door de deelnemers aan het betreffende programma/project gedragen. Dit betreft de zogenaamde "loden deur". Dit belangrijke principe is verankerd in de Gemeenschappelijke regeling (artikel 4, 5, 36) en verder uitgewerkt in het dienstverlenings-handvest (vrijwaringsbepaling) en model dienstverleningsovereenkomst. Aangezien de programma/projectrisico's bij de deelnemers liggen, worden de risico's niet meer opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Wel wordt in de bestuursrapportage (per 1 mei, 1 september en 31 december) inzicht gegeven in de risico's per project.

Naast project specifieke risico's zijn er ook programma overstijgende risico's die het geheel van Het Waterschapshuis betreffen. In onderstaande tabel zijn deze risico's opgenomen. Gelet op het algemene karakter van deze risico's is een financiële vertaling niet mogelijk.

Nr		Risico	Beheersmaatregel
1	Risico uittreding	Het risico dat waterschappen uittreden uit (onderdelen van) programma's. Uittreding van waterschappen kan lopende activiteiten in gevaar brengen en kan tot kostenstijging voor andere waterschappen leiden.	Procedure uittreding opgenomen in Gemeenschappelijke Regeling en Dienstverleningshandvest
2	Financiële positie Waterschappen	Bezuinigingen en financiële positie bij waterschappen. Het Waterschapshuis wordt gefinancierd door de deelnemende waterschappen. Bij verdergaande noodzaak tot bezuinigingen en bij een verslechterende financiële positie van waterschappen zal dat invloed kunnen hebben op de financiële huishouding van Het Waterschapshuis.	Geen

Nr		Risico	Beheersmaatregel
3	Projectcapaciteit	De invulling van projectcapaciteit met deskundige en professionele medewerkers. Het niet kunnen aantrekken dan wel inhuren van deskundig personeel leidt tot kwaliteitsverlies bij de uitvoering van projecten.	Binnen HWH 2.0 veel aandacht voor competenties en in beeld brengen van beschikbare capaciteit binnen waterschappen. In dienstverleningshandvest en model dienstverleningsovereenkomst verplichting vanuit Waterschap opgenomen om projectcapaciteit beschikbaar te hebben.
4	Uren verantwoording	Medewerkers vanuit de vaste kern en de flexibele schil schrijven uren op producten/projecten. Als urenrealisatie beneden de norm is of uren blijken niet declarabel te zijn betekent dit een financieel risico voor Het Waterschapshuis	Bewaking via maandrapportage en bestuursrapportage. Veel aandacht voor wekelijkse indiening en autorisatie van urenstaten.
5.	BTW risico op inzet personeel vanuit waterschappen	Op dit moment wordt BTW betaald op de inzet van waterschappers op projecten. Gelet op de toenemende flexibilisering is dit een kostenverhogende factor.	Met Belastingdienst en Ministerie van Financien in overleg om met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2015 tot afspraken te komen over BTW vrije inzet van waterschappers bij HWH

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit structurele weerstandscapaciteit en incidentele weerstandscapaciteit.

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit bestaat in de begroting van Het Waterschapshuis uitsluitend uit de post onvoorzien. In de Gemeenschappelijke regeling (artikel 37 lid 2) is opgenomen dat de begroting een bedrag voor onvoorziene uitgaven bevat. In de begroting 2016 is een bedrag van € 25.000 opgenomen voor onvoorzien op het product Bestuur en Bedrijfsvoering (programma Instandhouding).

Incidentele weerstandscapaciteit
De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende onderdelen:

Incidentele weerstandscapaciteit	Bedrag
Algemene Reserve	€ 0,00
Vrij besteedbaar deel Bestemmingsreserves	€ 0,00
Stille Reserves	€ 0,00

Uiteindelijk zullen de waterschappen op grond van artikel 41 van de Gemeenschappelijke regeling er steeds voor zorg dragen dat Het Waterschapshuis te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

11.7 Financiering

Deze paragraaf geeft inzicht in de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Treasury statuut

Op 17 december 2012 heeft het Algemeen bestuur van de Gr HWH het treasurystatuut vastgesteld. Hierin is het beleid rondom treasury opgenomen. Met de introductie van schatkistbankieren zijn andere uitzettingen niet meer van toepassing. In 2015 heeft HWH voldaan aan de formaliteiten inzake schatkistbankieren.

Algemene ontwikkelingen inzake de treasury functie en vermogensbehoefte

Het Waterschapshuis wordt gefinancierd door de waterschappen. In het eerste kwartaal van het betreffende jaar worden voorschotten op basis van de begroting in rekening gebracht.

De borgstelling van de NWB is medio 2012 vervallen. Op dit moment is er geen kredietfaciliteit bij de NWB. De geldstromen die HWH aan leveranciers betaald, worden zo goed mogelijk afgestemd op de geldstromen die HWH van waterschappen ontvangt. In de achterliggende jaren is het beeld dat op basis van deze uitgangspunten HWH voldoende liquiditeiten heeft om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Renterisiconorm en kasgeldlimiet

Renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal van het openbare lichaam bij aanvang van het jaar. In de uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden is dit percentage voor gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal van circa € 17,9 mln is € 3,58 mln.

Kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal van het openbare lichaam bij aanvang van het jaar. In de uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden is dit percentage voor gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 8,2% van het begrotingstotaal van circa € 17,9 mln. is € 1,46 mln.

In het achterliggende jaar 2015 is het banksaldo het gehele jaar positief geweest en er is geen sprake van kasgeldleningen etc. Derhalve geen overschrijdingen van de renterisiconorm en kasgeldlimiet. Het positieve saldo is ondergebracht bij de schatkist.

Risicobeleid
Het risicobeleid is in het treasurystatuut vastgelegd: risicomijdend.

Op dit moment heeft HWH geen derivaten of andere complexe financiële producten en is er uitsluitend een bankrekening bij de NWB en de Rabobank. Sinds 2014 wordt voldaan aan de regels rondom schatkistbankieren.

Treasury organisatie
De treasuryorganisatie is opgezet worden conform de uitgangspunten die in het treasurystatuut zijn vastgelegd.

11.8 Verbonden partijen
Deze paragraaf geeft inzicht in:

- De visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting.
- De Beleidsvoornemens omtrent Verbonden Partijen.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee Het Waterschapshuis een bestuurlijke en financiële band heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van het stemrecht. Er is sprake van een financieel belang wanneer Het Waterschapshuis middelen ter beschikking heeft gesteld en het risico die kwijt te raken bij faillissement. Hiervan is ook sprake als financiële problemen bij verbonden partijen verhaald kunnen worden op Het Waterschapshuis.

In 2016 is er geen sprake van verbonden partijen.

11.9 Bedrijfsvoering
De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de richting van waarde creatie in de processen voor komend jaar.

Organisatie
Na de voorbereiding in 2015 zal in 2016 binnen Programma's de aansturing volgens IPM worden geïmplementeerd. Daarnaast zal de flexibilisering van het personeel binnen Programma's in 2016 worden afgerond.
Samen met OGT en i-platform zal gewerkt gaan worden aan een verfijning van het meerjarenprogramma. Hierdoor wordt het programma voor Het Waterschapshuis voorspelbaarder en kan de gewenste, vanuit de waterschappen in te lenen, capaciteit beter met de waterschappen worden afgestemd.
In 2015 heeft een onderzoek plaatsgevonden hoe tot een vloeiend proces voor de invulling van capaciteit te komen. Belangrijk hierin is dat voor medewerkers vanuit de waterschappen het werken voor de gezamenlijke programma's binnen Het Waterschapshuis wordt gezien als een duidelijke meerwaarde voor hun ontwikkeling. Maar ook voor de capaciteit leverende waterschappen moet de samenwerking met Het Waterschapshuis een verrijking zijn. Het Waterschapshuis moet de "Place to be" worden voor alle partijen die binnen de watersector willen samenwerken. In 2016 wordt gestart met de eerste stappen hierin.
Het komende jaar zal naast de bovengenoemde intensievere samenwerking met de waterschappen, nog meer geïnvesteerd worden in een goede samenwerking met zusterorganisaties STOWA of de Unie, andere Gemeenschappelijke regelingen en andere partijen in de watersector zoals RWS (CIV), IPO en VNG/King.

Werkomgeving
Het tijd en plaats onafhankelijk werken blijft een belangrijk onderwerp vanuit de kantoorautomatisering. Een van de doelen is om medewerkers van HWH meer op locatie vanuit

waterschappen of derde partijen te laten werken. Het faciliteren van de diverse groepen medewerkers (medewerkers HWH, gedetacheerden, inhuur) evenals het tijd- en plaats onafhankelijk werken is een centraal thema binnen de kantoorautomatisering van HWH. In 2016 wordt de visie kantoorautomatisering vernieuwd en geïmplementeerd.

O.a. vanuit gewijzigde wetgeving maar vooral ook vanuit efficiency en kwaliteit zal in 2016 de samenwerking worden gezocht met waterschap Vallei en Veluwe, waterschap Stichtse Rijnlanden, de Unie van Waterschappen en STOWA op gebied van informatie veiligheid, privacy en kantoorautomatisering.

Op gebied van documentaire informatievoorziening wordt nauw samengewerkt met het archief Eemland. In 2015 is met de archivaris afgesproken om versneld over te gaan naar een digitaal archief om zo vanuit HWH 2.0 te kunnen blijven voldoen aan de geldende wet- en regelgeving.

De in 2015 door het Algemeen bestuur vastgestelde documenten behorende bij het dienstverleningsconstruct HWH 2.0 zijn inmiddels geïmplementeerd. De Opdrachtgeverstafel functioneert en middels een evaluatie medio 2016 zal een doorontwikkeling van de rollen en taken plaats te vinden.

Financiën
Ten aanzien van de financiën is de financiële systematiek in lijn gebracht met opzet van HWH 2.0. De voorbereiding voor de invoering van Vennootschapsbelasting (VPB) is ter hand genomen. Op verzoek van het bestuur is een nieuw format voor de bestuursrapportages (compacter) ontwikkeld en geïmplementeerd. Risicomanagement is steeds meer een integraal onderdeel geworden van (bestaande) werkprocessen.

FTE en Ziekteverzuim
Ultimo 2015 was het aantal FTE reeds tot 24,38 FTE gedaald.
Door een aantal langdurig zieken was het ziekteverzuim in 2015 met 5,67% ruim boven de norm. (HWH hanteert een norm ziekteverzuim van 4%.) In 2016 zal het aantal FTE verder dalen tot naar verwachting onder de 12 FTE ultimo 2016.

Opleiding
Jaarlijks wordt conform SAW een bedrag beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van medewerkers. Gebaseerd op de pijlers van de professionele medewerker worden ontwikkelmogelijkheden voor de medewerkers geboden. Het algemene opleidingsbudget in de begroting 2016 is € 75.000.

Integriteit
In 2014 is de toolkit integriteit van het A&O fonds beschikbaar gekomen, deze is bij HWH geïmplementeerd. In 2016 zal verdere uitvoering worden gegeven aan de overeenkomsten met de vertrouwenspersoon ARBO, de onderzoeksraad integriteit overheid en de landelijke klachtencommissie ongewenst gedrag voor de decentrale overheid.

Cultuur
Cultuur is geen doel op zich maar draagt bij aan het bereiken van de gewenste resultaten. In 2014 is een profiel schets van de organisatiecultuur gemaakt. De gewenste cultuurverandering is een geleidelijk en continu proces en dient door medewerkers gedragen en uitgedragen te worden. Hiertoe zal het onderwerp met regelmaat terugkeren op de gesprekstafel.

12 Begroting naar programma's

Programma	Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
1. Instandhouding	1.952.079	1.736.179	215.901
2. Nog beschikbare capaciteit	723.281	600.000	123.281
3. Projecten Bedrijfsfuncties	3.100.995	2.493.834	607.161
4. Projecten Diensten	4.847.487	3.913.296	934.190
5. Projecten Data	3.890.198	3.809.951	80.247
6. Projecten Informatiehuis Water	3.359.921	1.262.766	2.097.154
	17.873.962	**13.816.027**	**4.057.935**

13 Begroting naar kosten – en opbrengstensoorten

Opbrengsten & kosten categorieën	Projecten & producten	Kosten plaatsen	Totaal
1. Kapitaallasten	26.750	131.645	158.395
1. Onttrekking reserve dekking kap.lasten		-10.800	-10.800
2. Salariskosten		1.953.792	1.953.792
2. Externe inhuur (geen formatie)	215.500	4.090.848	4.306.348
3. Overige diensten / adviezen door derden	10.625.787	884.800	11.510.587
Subtotaal directe kosten	**10.868.037**	**7.050.284**	**17.918.322**
6. Doorbelasting vanuit HKP naar KP		1.095.185	1.095.185
6. Doorbelasting vanuit HKP naar KP		-1.095.185	-1.095.185
6. Doorbelasting vanuit KP naar producten/projecten	7.005.924	-7.005.924	-
Subtotaal indirecte kosten	**7.005.924**	**-7.005.924**	**-**
Totaal kosten	**17.873.962**	**44.360**	**17.918.322**
	-		
4.1 Bijdragen van waterschappen	13.135.929		13.135.929
4.2 Bijdragen van overigen	4.738.032	44.360	4.782.392
Totaal opbrengsten	**17.873.961**	**44.360**	**17.918.321**

14 Bijlagen

14.1 Bijlage 1 Overzicht formatie en capaciteit

Een belangrijke basis voor de HWH begroting zijn de personeelslasten. In 2016 neemt het aantal uur wat nodig is om alle projecten uit te voeren toe van 62.000 uur naar 72.250 uur. De benodigde formatie neemt toe van 44,3 fte naar 51,6 fte. De samenstelling van de formatie is gewijzigd doordat er minder vast personeel is en meer inhuur/inleen personeel. De toename van personeel komt volledig voort uit de groei binnen projecten en programma's. Het risico profiel van HWH personeel neemt steeds meer af.

Omschrijving	Reorg.plan	Vaste bezetting	Inhuur en inleen	Totaal
Vaste kern	12,50	7,91	4,76	12,67
Flexibele schil HWH/IHW	23,90	10,02	23,49	33,51
Mobiliteit	1,00	4,27		4,27
Flexibele uren		1,15		1,15
Totaal	37,40	23,35	28,25	51,60

14.2 Bijlage 2 Begroting hulp en hoofdkostenplaatsen

Hulpkostenplaats Werkplek (K015)

Lasten											Baten
Cat.	Omschrijving	Begroting 2016 wijziging	Begroting 2016		Cat.	Omschrijving			Begroting 2016 wijzi	Begroting 2016	
42010	Kantoorbenodigdheden	€ 25.000	€ 25.000		6.1	Vrijval bestemmingsreserve dekking kapitaalla			€ 10.800	€ 10.800	#
42015	Aanschaf klein inventaris	€ 5.000	€ 5.000								
42110	Pantrykosten	€ 7.500	€ 7.500								
42200	Servicekosten	€ 33.000	€ 33.000		8xx	Opbrengst diestverl. HWBP	8		€ 44.360	€ 44.360	
42200	Servicekosten (IHW)	€ 14.000	€ 14.000		63xxx	Db. aan kp Vaste Kern	20	WP	€ 112.716	€ 112.716	
42300	Huur gebouwen	€ 140.000	€ 140.000		63xxx	Db. aan kp Flexschil HWH	29	WP	€ 163.438	€ 163.438	
42300	Huur gebouwen (IHW)	€ 75.000	€ 75.000		63xxx	Db. aan kp Flexschil IHW	20	WP	€ 112.716	€ 112.716	
42310	Onderhoud gebouwen	€ 7.000	€ 7.000				77	WP			
42400	Verzekeringen	€ 1.500	€ 1.500								
42520	Gemeentelijke belastingen	€ 3.300	€ 3.300		Tarief	5.766,62					
42610	Schoonmaak	€ 15.000	€ 15.000								
42610	Schoonmaak (IHW)	€ 10.000	€ 10.000								
42620	Onderhoud machines	€ -	€ -								
42734	Internet/e-mail	€ 20.000	€ 20.000								
48020	Afschrijvingskosten gebouwen	€ 33.966	€ 33.966								
48020	Afschrijvingskosten gebouwen (IHW)	€ 36.964	€ 36.964								
48030	Afschrijvingskosten kantoorinventaris	€ 16.800	€ 16.800								
Totaal		€ 444.030	€ 444.030		Totaal				€ 444.030	€ 444.030	

Hulpkostenplaats Kantoorautomatisering (K020)

Lasten										Baten
Cat.	Omschrijving	Begroting 2016 wijziging	Begroting 2016	ECI	Cat.	Omschrijving			Begroting 2016 wijzi	Begroting 2016	
42734	Internet/e-mail		€ -		63xxx	Db. aan kp Vaste Kern	20	WP	€ 70.033	€ 70.033	
42040	Licentiekosten Software HWH	€ 16.000	€ 16.000		63xxx	Db. aan kp Flexschil HWH	29	WP	€ 101.548	€ 101.548	
42050	Onderhoud en support software	€ 112.000	€ 112.000		63xxx	Db. aan kp Flexschil IHW	20	WP	€ 70.033	€ 70.033	
42017	Kleine aanschaf hardware	€ 10.000	€ 10.000				69,00	WP			
41480	Personeel van Derden ICT	€ 60.000	€ 60.000								
48040	Afschrijvingskosten hardware	€ 30.000	€ 30.000		Tarief	3.501,66					
48040	Afschrijvingskosten hardware (IHW)	€ 6.950	€ 6.950								
48050	Afschrijvingskosten software	€ 6.665	€ 6.665								
Totaal		€ 241.615	€ 241.615		Totaal				€ 241.615	€ 241.615	

Hulpkostenplaats Facilitair (K030)

Lasten									Baten
Cat.	Omschrijving	Begroting 2016 wijziging	Begroting 2016	Cat.	Omschrijving			Begroting 2016 wijzi	Begroting 2016	
42020	Boeken/tijdschriften	€ 1.000	€ 1.000	63xxx	Db. aan kp Vaste Kern	20	WP	€ 33.130	€ 33.130	
42070	Frankeer	€ 10.000	€ 10.000	63xxx	Db. aan kp Flexschil HWH	29	WP	€ 48.039	€ 48.039	
42120	Representatiekosten organisatie	€ 2.000	€ 2.000	63xxx	Db. aan kp Flexschil IHW	20	WP	€ 33.130	€ 33.130	
42180	Vergaderingen	€ 5.000	€ 5.000			69,00	WP			
42430	Abonnementen	€ 1.500	€ 1.500							
42440	Contributies	€ 1.500	€ 1.500							
42721	Bankkosten	€ 500	€ 500							
42723	Telefoon- en telefaxkosten	€ 50.000	€ 50.000							
41400	Extern budget inkoop	€ 7.500	€ 7.500							
41410	Documentaire informatievoorziening	€ 35.000	€ 35.000							
48030	Afschrijvingskosten kantoor inventaris (IHW	€ 300	€ 300							
Totaal		€ 114.300	€ 114.300	Totaal				€ 114.300	€ 114.300	

Hulpkostenplaats P&O (K040)

Lasten									Baten
Cat.	Omschrijving	Begroting 2016 wijziging	Begroting 2016	Cat.	Omschrijving			Begroting 2016 wijzi	Begroting 2016	
41314	Opleidingen en cursussen	€ 75.000	€ 75.000	63xxx	Db. aan kp Vaste Kern	643	BLS	€ 115.328	€ 112.353	
42760	Congressen en seminars	€ 7.500	€ 7.500	63xxx	Db. aan kp Flexschil HWH	943	BLS	€ 169.151	€ 169.609	
41700	Inhuur t.b.v. vervanging eigen personeel	€ 40.000	€ 40.000	63xxx	Db. aan kp Flexschil IHW	368	BLS	€ 65.921	€ 68.437	
42717	Vervoerskosten dienstreis	€ 65.000	€ 65.000			1.954				
41420	P&O beleid	€ 20.000	€ 20.000							
41430	DVO Personeels en Salarisadministratie	€ 25.000	€ 25.000							
41440	Bezwarencommissie	€ 6.400	€ 6.400							
42770	Personeeluitje, kerstpakket, diversen	€ 27.500	€ 27.500							
42722	Advertentie- en Reclamekosten	€ 5.000	€ 5.000							
41014	Woon/werk verkeer	€ 25.000	€ 25.000							
42330	Leasekosten Auto	€ 54.000	€ 54.000							
Totaal		€ 350.400	€ 350.400	Totaal				€ 350.400	€ 350.400	

Verdeelsleutel op basis van Bruto Loon Som (BLS)

Lasten											Baten
	Cat.	Omschrijving	Begroting 2016 wijziging	Begroting 2016		Kostenplaats Vaste Kern (K090)	Cat.	Omschrijving	Begroting 2016 wijzi	Begroting 2016	
	41011	Salarissen huidig pers/bestuur	€ 643.056	€ 1.071.668			63xxx	Db. aan product Instandhouding	€ 1.641.251	€ 1.399.901,20	
	41013	recht IKB					63xxx	Db. aan producten			
	41212	Soc premies inst O&O fonds									
	41213	Sociale premies inst pensioenen									
	41215	Sociale premies inst werkn verzekering									
	41216	Sociale lasten spaarloon zvw									
		Externe Inhuurlasten flex.schil	€ 666.988								
	63110	Db. van hkp werkplek	€ 112.716	€ 112.716							
	63140	Db. van hpk Automatisering	€ 70.033	€ 70.033							
	63120	Db. van hpk facilitair	€ 33.130	€ 33.130							
	63130	Db. van hpk P&O	€ 115.328	€ 112.353							
	Totaal		€ 1.641.251	€ 1.399.901				Totaal	€ 1.641.251	€ 1.399.901,20	
Bepaling uurtarief											
Totale kosten			€ 1.641.251	€ 1.399.901,20							
Aantal productieve uren toe te bedelen aan producten			17733	18200							
Uurtarief			**€ 92,55**	**€ 76,92**							

Lasten											Baten
	Cat.	Omschrijving	Begroting 2016 wijziging	Begroting 2016		Kostenplaats Flexibele schil HWH (K092)	Cat.	Omschrijving	Begroting 2016 wijzi	Begroting 2016	
	41011	Salarissen huidig pers/bestuur direct	€ 943.167	€ 1.617.797			63xxx	Db. aan producten	€ 3.601.303	€ 2.270.431,96	
	41011	Salarissen huidig pers/bestuur indirect									
	41013	recht IKB		€ -							
	41212	Soc premies inst O&O fonds		€ -							
	41213	Sociale premies inst pensioenen		€ -							
	41215	Sociale premies inst werkn verzekering		€ -							
	41216	Sociale lasten spaarloon zvw		€ -							
		Externe Inhuurlasten flex.schil	€ 2.175.960	€ 170.000							
	63110	Db. van hkp werkplek	€ 163.438	€ 163.438							
	63140	Db. van hpk Automatisering	€ 101.548	€ 101.548							
	63120	Db. van hpk facilitair	€ 48.039	€ 48.039							
	63130	Db. van hpk P&O	€ 169.151	€ 169.609							
	Totaal		€ 3.601.303	€ 2.270.432				Totaal	€ 3.601.303	€ 2.270.431,96	
Bepaling uurtarief											
Totale kosten			€ 3.601.303	€ 2.270.431,96							
Aantal productieve uren toe te bedelen aan producten			37786	28674,22							
Uurtarief algemeen			**€ 95,31**	**€ 79,18**							

Lasten											Baten
	Cat.	Omschrijving	Begroting 2016 wijziging	Begroting 2016		Kostenplaats Flexibele schil IHW (K094)	Cat.	Omschrijving	Begroting 2016 wijzi	Begroting 2016	
	41011	Salarissen huidig pers/bestuur	€ 367.569	€ 652.779			63xxx	Db. aan producten IHW	€ 1.763.370	€ 1.325.816,57	
	41011	Salarissen huidig pers/bestuur indirect									
	41013	recht IKB		€ -							
	41212	Soc premies inst O&O fonds		€ -							
	41213	Sociale premies inst pensioenen		€ -							
	41215	Sociale premies inst werkn verzekering		€ -							
	41216	Sociale lasten spaarloon zvw		€ -							
		Inhuurlasten flex. Schil	€ 1.114.000	€ 388.721							
	63110	Db. van hkp werkplek	€ 112.716	€ 112.716							
	63140	Db. van hpk Automatisering	€ 70.033	€ 70.033							
	63120	Db. van hpk facilitair	€ 33.130	€ 33.130							
	63130	Db. van hpk P&O	€ 65.921	€ 68.437							
	Totaal		€ 1.763.370	€ 1.325.817				Totaal	€ 1.763.370	€ 1.325.816,57	
Bepaling uurtarief											
Totale kosten			€ 1.763.370	€ 1.325.816,57							
Aantal productieve uren toe te bedelen aan producten			16740	15192							
Uurtarief			**€ 105,34**	**€ 87,27**							

14.3 Bijlage 3 Verdeelsleutels

Kostenverdeelsleutel	45/55	M2	ONTWERP	LICENTIE
	Belastingopbrengst 2014 in procenten t.b.v. de UVW 45/55 verdeelsleutel	Oppervlakte	Vervuilings eenheden - Ontwerp capaciteit	Aantal licenties deelnemers obv database EE incl HVL / IBM / Nieuwland
Aa en Maas	4,32776%	161.007	1.500.586	77
AGV/Waternet	6,96846%	70.412	2.068.500	-
Brabantse Delta	4,43659%	170.744	1.314.930	71
De Dommel	3,62778%	151.237	1.471.430	21
De Stichtse Rijnlanden	4,19063%	83.021	1.399.022	71
Delfland	8,62629%	40.547	1.932.408	115
Fryslân	4,89400%	346.000		62
Drents Overijsselse Delta	4,31878%	255.500	1.154.300	82
Hollands Noorderkwartier	8,33998%	196.400	1.751.873	83
Hollandse Delta	5,78079%	101.809	1.817.998	33
Hunze en Aa's	3,16556%	207.000		-
Noorderzijlvest	2,25371%	144.000	707.423	38
Peel en Maasvallei	2,09323%	128.690		27
Rijn en IJssel	3,03093%	195.000	1.264.193	35
Rijnland	6,61899%	107.946	2.113.100	73
Rivierenland	6,01728%	201.000	1.648.000	47
Roer en Overmaas	3,03585%	92.261		35
Scheldestromen	3,13043%	190.273	796.800	43
Schieland en de Krimpenerwaard	3,36404%	35.113	708.900	29
Vallei en Veluwe	4,83204%	244.833	2.026.300	86
Vechtstromen	4,23167%	227.045	1.768.603	65
Zuiderzeeland	2,71521%	150.000	680.500	33
Totaal	**100,00%**	**3.499.838**	**26.124.866**	**1.133**

Fusie Groot Salland en Reest en Wieden tot Drents Overijsselse Delta. Het vaste gedeelte uit de Unie sleutel is als 1 opgenomen na de fusie. Het variabele gedeelte van de sleutel, zijnde de belastingopbrengst (55%), is bij elkaar opgeteld

Noot: Bij Oracle licentie sleutel is het totaal aantal geïnventariseerde licenties afwijkend van de som van de sleutel door gewijzigde deelname.

Naast bovenstaande kostenverdeelsleutels wordt er ook gebruik gemaakt van:

- VAST, waarbij de bijdrage evenredig wordt verdeeld over het aantal deelnemers
- DVO, waarbij de bijdrage wordt verdeeld over het aantal deelnemers dat een dienstverleningsovereenkomst (DVO) heeft getekend.
- ITV, waarbij de bijdrage wordt verdeeld over het aantal deelnemers dat een intentie verklaring (ITV) heeft getekend

14.4 Bijlage 4 Bijdragen per waterschap

1. Programma Instandhouding	Bestuur en Bedrijfs voering	Kennis en Verbinden	Business case	Opdracht geverstafel	Totaal
Kostenverdeelsleutel	45/55	45/55	45/55	45/55	
	1	1	1	1	
Aa en Maas	65.691	13.427	9.845	852	**89.814**
AGV/Waternet	87.105	17.803	13.055	1.129	**119.092**
Brabantse Delta	66.573	13.607	9.977	863	**91.021**
De Dommel	60.014	12.266	8.994	778	**82.053**
De Stichtse Rijnlanden	64.579	13.199	9.678	837	**88.294**
Delfland	100.549	20.551	15.069	1.304	**137.474**
Fryslân	70.282	14.365	10.533	911	**96.092**
Drents Overijsselse Delta	65.618	13.412	9.834	851	**89.714**
Hollands Noorderkwartier	98.227	20.077	14.721	1.274	**134.299**
Hollandse Delta	77.474	15.835	11.611	1.004	**105.924**
Noorderzijlvest	48.871	9.989	7.324	634	**66.818**
Peel en Maasvallei	47.570	9.723	7.129	617	**65.039**
Reest en Wieden	-	-	-	-	**-**
Rijn en IJssel	55.174	11.277	8.269	715	**75.435**
Rijnland	84.271	17.224	12.630	1.093	**115.218**
Rivierenland	79.392	16.227	11.899	1.029	**108.546**
Roer en Overmaas	55.214	11.285	8.275	716	**75.490**
Scheldestromen	55.981	11.442	8.390	726	**76.539**
Schieland en de Krimpenerwaard	57.875	11.829	8.674	750	**79.129**
Vallei en Veluwe	69.780	14.262	10.458	905	**95.405**
Vechtstromen	64.911	13.267	9.728	842	**88.749**
Zuiderzeeland	52.614	10.754	7.885	682	**71.935**
RWS CIV	-	-	-	-	**-**
Hunze en Aa's	-	-	-	-	**-**
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	**-**
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	**-**
IPO	-	-	-	-	**-**
Totaal	**1.427.766**	**291.822**	**213.981**	**18.511**	**1.952.079**

2. Programma Nog beschikbare capaciteit	Flexibele uren	Mobiliteit	Totaal
Kostenverdeelsleutel	45/55	45/55	
	1	1	
Aa en Maas	7.099	26.178	**33.278**
AGV/Waternet	9.414	34.712	**44.126**
Brabantse Delta	7.195	26.530	**33.725**
De Dommel	6.486	23.916	**30.402**
De Stichtse Rijnlanden	6.979	25.735	**32.714**
Delfland	10.867	40.070	**50.936**
Fryslân	7.596	28.008	**35.604**
Drents Overijsselse Delta	7.091	26.149	**33.241**
Hollands Noorderkwartier	10.616	39.145	**49.760**
Hollandse Delta	8.373	30.874	**39.247**
Noorderzijlvest	5.282	19.476	**24.757**
Peel en Maasvallei	5.141	18.957	**24.098**
Reest en Wieden	-	-	**-**
Rijn en IJssel	5.963	21.987	**27.950**
Rijnland	9.107	33.583	**42.690**
Rivierenland	8.580	31.638	**40.218**
Roer en Overmaas	5.967	22.003	**27.970**
Scheldestromen	6.050	22.309	**28.359**
Schieland en de Krimpenerwaard	6.255	23.064	**29.319**
Vallei en Veluwe	7.541	27.808	**35.349**
Vechtstromen	7.015	25.868	**32.883**
Zuiderzeeland	5.686	20.967	**26.653**
RWS CIV	-	-	**-**
Hunze en Aa's	-	-	**-**
Unie van Waterschappen	-	-	**-**
Het Waterschapshuis	-	-	**-**
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	**-**
IPO	-	-	**-**
Totaal	**154.302**	**568.979**	**723.281**

3. Programma Bedrijfsfuncties	De Digitale Watertoets	NDFF	B&O DAMO Water systeem	Vangst registratie	Z-info	BVZ	Digitaal Aangifte bedrijven	Project SAW@
Kostenverdeelsleutel	VAST	VAST	45/55	45/55	ONTWERP	45/55	45/55	DNO
	1	1	1	1	1	1	1	1
Aa en Maas	16.675	16.168	5.142	3.200	58.590	3.726	2.020	-
AGV/Waternet	-	16.168	6.806	4.250	80.764	4.940	2.678	-
Brabantse Delta	-	16.168	5.210	3.243	51.341	3.776	2.047	-
De Dommel	-	16.168	4.701	2.921	57.452	3.404	1.845	-
De Stichtse Rijnlanden	16.675	-	5.055	3.145	54.625	3.662	1.986	-
Delfland	-	16.168	7.850	4.909	75.451	5.702	3.092	-
Fryslân	16.675	16.168	5.499	3.425	-	3.986	2.161	-
Drents Overijsselse Delta	16.675	16.168	5.136	3.196	45.070	3.721	2.018	-
Hollands Noorderkwartier	16.675	16.168	7.670	4.795	68.402	5.571	3.020	-
Hollandse Delta	16.675	-	6.057	3.778	70.984	4.394	2.382	-
Noorderzijlvest	16.675	16.168	3.835	2.375	27.621	2.772	1.503	-
Peel en Maasvallei	-	16.168	3.734	2.311	-	2.698	1.463	-
Reest en Wieden	-	-	-	-	-	-	-	-
Rijn en IJssel	16.675	16.168	4.325	2.684	49.360	3.129	1.697	-
Rijnland	16.675	16.168	6.585	4.111	82.506	4.779	2.591	-
Rivierenland	16.675	16.168	6.206	3.872	64.346	4.503	2.441	-
Roer en Overmaas	16.675	16.168	4.328	2.686	-	3.131	1.698	156.001
Scheldestromen	-	16.168	-	2.724	31.111	3.175	-	-
Schieland en de Krimpenerwaard	16.675	16.168	4.535	2.817	27.679	3.282	1.780	-
Vallei en Veluwe	16.675	16.168	5.460	3.400	79.117	3.957	2.146	-
Vechtstromen	16.675	16.168	5.081	3.162	69.055	3.681	1.996	-
Zuiderzeeland	16.675	16.168	4.126	2.559	26.570	2.984	1.618	-
RWS CIV	-	-	-	-	-	-	-	-
Hunze en Aa's	16.675	-	-	2.738	-	-	1.730	-
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	**266.799**	**307.196**	**107.342**	**72.298**	**1.020.043**	**80.973**	**43.912**	**156.001**

3. Programma Bedrijfsfuncties	SAWA B en O Personele inzet HWH	B&O SAW@ bijdrage WS aan RWS	Aanvullend project SAW@	Project DAMO Keringen	B&O DAMO Keringen	Project DAMO Transport	B&O DAMO Tranport	DAMO metingen Keringen	Totaal
Kostenverdeelsleutel	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	
	1			1	1	1	1	1	
Aa en Maas	-	-	-	-	7.664	-	4.939	947	**119.070**
AGV/Waternet	37.320	85.800	-	-	10.143	-	6.500	1.255	**256.624**
Brabantse Delta	28.567	65.677	-	-	7.766	-	5.003	960	**189.758**
De Dommel	-	-	-	-	7.006	-	4.525	865	**98.888**
De Stichtse Rijnlanden	-	-	-	-	7.535	-	4.858	931	**98.472**
Delfland	-	-	-	-	11.700	-	7.480	1.449	**133.801**
Fryslân	-	-	-	-	8.195	-	-	1.013	**57.122**
Drents Overijsselse Delta	-	-	-	-	7.655	-	4.933	946	**105.519**
Hollands Noorderkwartier	42.061	96.700	-	-	11.431	-	7.310	1.416	**281.219**
Hollandse Delta	33.214	76.360	-	-	9.028	-	5.798	1.117	**229.786**
Noorderzijlvest	21.021	48.328	-	-	5.716	-	3.713	704	**150.431**
Peel en Maasvallei	20.466	47.053	-	-	5.565	-	-	686	**100.144**
Reest en Wieden	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
Rijn en IJssel	-	-	-	-	6.446	-	4.172	795	**105.451**
Rijnland	-	-	-	-	9.815	-	6.293	1.215	**150.739**
Rivierenland	-	-	-	-	9.250	-	5.937	1.144	**130.543**
Roer en Overmaas	-	-	-	-	6.450	-	-	796	**207.934**
Scheldestromen	-	-	-	-	-	-	-	807	**53.985**
Schieland en de Krimpenerwaard	-	-	-	-	6.759	-	4.369	834	**84.897**
Vallei en Veluwe	29.934	68.820	-	-	8.137	-	5.237	1.006	**240.057**
Vechtstromen	-	-	-	-	7.573	-	4.882	936	**129.209**
Zuiderzeeland	22.616	51.996	-	-	6.149	-	3.986	758	**156.205**
RWS CIV	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
Hunze en Aa's	-	-	-	-	-	-	-	-	**21.143**
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
Totaal	**235.200**	**540.734**	**PM**	**-**	**159.984**	**-**	**89.934**	**20.579**	**3.100.995**

4. Programma Diensten	B&O WION portaal	B&O Geo voorziening	Project fase A Centrale Datalaag	Project fase B Centrale Datalaag	B&O INSPIRE	eHRM	Gegevens huishouding	E-formulieren	Nieuw WaterschapsNet
Kostenverdeelsleutel	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	VAST	VAST	45/55
	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Aa en Maas	1.108	10.640	-	-	-	27.566	-	-	47.479
AGV/Waternet	-	14.132	-	-	-	-	-	-	-
Brabantse Delta	1.124	10.784	-	-	-	27.957	-	-	48.132
De Dommel	1.011	9.714	-	-	-	25.053	-	-	43.278
De Stichtse Rijnlanden	1.089	10.459	-	-	-	-	-	-	-
Delfland	1.708	16.324	-	-	-	-	-	-	-
Fryslân	1.187	11.389	-	-	-	-	-	-	-
Drents Overijsselse Delta	1.107	10.628	-	-	-	27.534	-	-	-
Hollands Noorderkwartier	1.668	15.945	-	-	-	-	-	-	-
Hollandse Delta	1.311	12.561	-	-	-	32.783	-	-	56.199
Noorderzijlvest	819	7.897	-	-	-	20.119	-	-	-
Peel en Maasvallei	797	7.685	-	-	-	19.543	-	-	34.070
Reest en Wieden	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rijn en IJssel	928	8.925	-	-	-	22.910	-	-	-
Rijnland	1.428	13.669	-	-	-	35.792	-	18.471	-
Rivierenland	1.344	12.874	-	-	-	33.632	-	18.471	57.618
Roer en Overmaas	928	8.932	-	-	-	22.927	-	-	-
Scheldestromen	942	9.057	-	-	-	-	-	-	-
Schieland en de Krimpenerwaard	974	9.366	-	-	-	-	-	-	-
Vallei en Veluwe	1.179	11.307	-	-	-	29.376	-	18.471	-
Vechtstromen	1.095	10.513	-	-	-	27.221	-	-	-
Zuiderzeeland	884	8.508	-	-	-	21.776	-	-	-
RWS CIV	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hunze en Aa's	946	9.103	-	-	-	-	-	-	-
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	**23.576**	**240.410**	**-**	**-**	**-**	**374.188**	**-**	**55.414**	**286.776**

4. Programma Diensten	CVDR & GVOP	DROP	Vergader centrum	B&O WILMA	Oracle TECH	Oracle Contract mgnt	Omgevingswet	Programma Informatie veiligheid	Gartner contractmanagement	Totaal
Kostenverdeelsleutel	45/55	45/55	45/55	45/55	LICENTIE	45/55	45/55	45/55	45/55	
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Aa en Maas	-	12.923	18.664	10.880	111.766	2.918	9.984	20.155	3.433	**277.516**
AGV/Waternet	-	17.136	24.788	14.427	-	-	13.239	26.725	4.552	**114.999**
Brabantse Delta	-	13.096	18.916	11.026	87.028	2.958	10.118	20.425	3.479	**255.043**
De Dommel	-	11.806	17.040	9.940	60.370	2.663	9.122	18.413	3.136	**211.547**
De Stichtse Rijnlanden	-	12.704	18.345	10.696	105.898	2.868	9.815	19.813	3.375	**195.063**
Delfland	-	19.780	28.633	16.654	168.738	4.485	15.282	30.850	5.255	**307.708**
Fryslân	-	13.826	19.977	11.641	88.826	3.124	10.682	21.564	3.673	**185.889**
Drents Overijsselse Delta	-	12.908	18.643	10.868	136.740	2.915	9.973	20.132	3.429	**254.878**
Hollands Noorderkwartier	-	19.324	27.969	16.269	140.027	4.381	14.930	30.137	5.134	**275.783**
Hollandse Delta	-	15.241	22.034	12.832	82.961	3.448	11.775	23.770	4.049	**278.962**
Noorderzijlvest	-	9.614	13.853	8.094	66.801	2.162	7.428	14.994	2.554	**154.337**
Peel en Maasvallei	-	9.358	13.481	7.879	56.574	2.103	7.230	14.595	2.486	**175.801**
Reest en Wieden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
Rijn en IJssel	-	10.854	15.656	9.138	68.757	2.445	8.386	16.928	2.884	**167.810**
Rijnland	-	16.578	23.978	13.957	121.625	3.753	12.808	25.855	4.404	**292.320**
Rivierenland	-	15.618	22.582	13.149	96.164	3.534	12.067	24.358	4.149	**315.561**
Roer en Overmaas	-	10.862	15.667	9.145	68.786	2.447	8.392	16.940	2.886	**167.912**
Scheldestromen	-	11.013	15.886	9.272	76.096	2.481	8.509	17.176	2.926	**153.357**
Schieland en de Krimpenerwaard	-	11.385	16.428	9.586	65.610	2.567	8.796	17.757	3.025	**145.493**
Vallei en Veluwe	-	13.727	19.833	11.557	122.288	3.102	10.606	21.409	3.647	**266.502**
Vechtstromen	-	12.770	18.441	10.751	98.526	2.883	9.866	19.916	3.392	**215.372**
Zuiderzeeland	-	10.350	14.923	8.714	65.242	2.330	7.997	16.143	2.750	**159.616**
RWS CIV	-	-	-	-	-	-	250.000	-	-	**250.000**
Hunze en Aa's	-	-	15.968	-	-	-	-	-	-	**26.017**
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
Totaal	**-**	**280.874**	**421.706**	**236.475**	**1.888.823**	**59.567**	**467.005**	**438.056**	**74.618**	**4.847.486**

5. Programma Data	SAT-Data	Actueel Hoogte bestand Nederland	Beeld Materiaal	Totaal
Kostenverdeelsleutel	VAST	M2	M2	
	1	1	1	
Aa en Maas	-	62.417	14.970	77.387
AGV/Waternet	-	27.296	6.547	33.843
Brabantse Delta	-	66.192	15.875	82.067
De Dommel	-	58.629	14.061	72.691
De Stichtse Rijnlanden	-	32.184	7.719	39.903
Delfland	-	15.719	3.770	19.489
Fryslân	-	134.132	32.170	166.302
Drents Overijsselse Delta	-	99.049	23.755	122.804
Hollands Noorderkwartier	-	76.137	18.260	94.398
Hollandse Delta	-	39.468	9.466	48.934
Noorderzijlvest	-	55.824	13.389	69.212
Peel en Maasvallei	-	49.889	11.965	61.854
Reest en Wieden	-	-	-	-
Rijn en IJssel	-	75.595	18.130	93.725
Rijnland	-	41.847	10.036	51.883
Rivierenland	-	77.921	18.688	96.609
Roer en Overmaas	-	35.766	8.578	44.344
Scheldestromen	-	73.762	17.691	91.453
Schieland en de Krimpenerwaard	-	13.612	3.265	16.877
Vallei en Veluwe	-	94.913	22.764	117.677
Vechtstromen	-	88.017	21.110	109.127
Zuiderzeeland	-	58.150	13.946	72.096
RWS CIV	-	-	-	-
Hunze en Aa's	-	80.247	19.246	99.493
Het Waterschapshuis	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	2.208.032	2.208.032
IPO	-	-	-	-
Totaal	**-**	**1.356.766**	**2.533.432**	**3.890.198**

6. Programma IHW	Doorontwikkeling Aquo-standaard (oa Pre Aquo IM Metingen)	Beheer en Onderhoud Aquo-standaard	Projecten tools Aquo/standaard	Beheer en Onderhoud tools Aquo-standaard	Kaderstellende dienst	Beheer en onderhoud Aquo-kit	Regie op informatie stromen	Project realisatie Waterkwaliteitsportaal	Beheer en onderhoud Waterkwaliteitsportaal
Kostenverdeelsleutel	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST
	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Aa en Maas	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
AGV/Waternet	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
Brabantse Delta	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
De Dommel	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
De Stichtse Rijnlanden	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
Delfland	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
Fryslân	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
Drents Overijsselse Delta	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
Hollands Noorderkwartier	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
Hollandse Delta	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
Noorderzijlvest	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
Peel en Maasvallei	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
Reest en Wieden	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rijn en IJssel	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
Rijnland	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
Rivierenland	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
Roer en Overmaas	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
Scheldestromen	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
Schieland en de Krimpenerwaard	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
Vallei en Veluwe	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
Vechtstromen	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
Zuiderzeeland	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
Data ICT Dienst	-	-	-	-	-	-	-	-	300.000
Hunze en Aa's	7.397	4.496	5.209	646	4.309	4.455	1.891	-	534
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IPO	-	75.000	10.000	-	-	95.000	-	-	-
Totaal	**162.741**	**173.907**	**124.593**	**14.214**	**94.805**	**193.008**	**41.602**	**-**	**311.745**

6. Programma IHW	Verkenner / vraagarticulatie	Programmabureau / Servicedesk	Analysefase Waterveiligheid	Kaderrichtlijn Marien in WKP	Digigids	Biologie	IHW vanaf 2016	PvA Richtlijn Overstromingsrisico's	Realisatie Waterveiligheid	Totaal
Kostenverdeelsleutel	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Aa en Maas	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
AGV/Waternet	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
Brabantse Delta	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
De Dommel	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
De Stichtse Rijnlanden	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
Delfland	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
Fryslân	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
Drents Overijsselse Delta	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
Hollands Noorderkwartier	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
Hollandse Delta	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
Noorderzijlvest	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
Peel en Maasvallei	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
Reest en Wieden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
Rijn en IJssel	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
Rijnland	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
Rivierenland	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
Roer en Overmaas	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
Scheldestromen	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
Schieland en de Krimpenerwaard	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
Vallei en Veluwe	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
Vechtstromen	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
Zuiderzeeland	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
Data ICT Dienst	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**300.000**
Hunze en Aa's	6.152	10.078	-	1.341	1.156	1.233	-	192	0	**49.087**
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-	-	1.800.000	**1.800.000**
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**180.000**
Totaal	**135.339**	**221.716**	**-**	**29.495**	**25.421**	**27.121**	**-**	**4.214**	**1.800.000**	**3.359.921**

14.5 Bijlage 5 Totaal bijdragen 2016 nieuw t.o.v. 2016 vastgesteld

Totale bijdrage per waterschap begroting 2016	Instand-houding	Nog beschikbare capaciteit	Bedrijfs-functies	Diensten	Data	IHW	Totaal
Aa en Maas	78.189	27.021	111.869	220.965	77.387	47.077	**562.508**
AGV/Waternet	104.230	36.020	126.079	76.165	33.843	47.077	**423.414**
Brabantse Delta	79.263	27.392	196.218	213.330	82.067	47.077	**645.346**
De Dommel	71.287	24.636	93.218	179.138	72.691	47.077	**488.047**
De Stichtse Rijnlanden	76.837	26.554	92.372	166.161	39.903	47.077	**448.904**
Delfland	120.578	41.670	126.553	261.670	19.489	47.077	**617.036**
Fryslân	83.773	28.951	53.523	159.298	166.302	47.077	**538.924**
Groot Salland + Reest en Wieden	113.614	39.263	141.833	277.188	122.804	94.154	**788.856**
Hollands Noorderkwartier	117.755	40.694	134.279	230.850	94.398	47.077	**665.053**
Hollandse Delta	92.518	31.973	236.967	233.510	48.934	47.077	**690.977**
Noorderzijlvest	57.737	19.953	75.998	132.093	69.212	47.077	**402.070**
Peel en Maasvallei	56.154	19.406	105.494	145.984	61.854	47.077	**435.969**
Reest en Wieden							**0**
Rijn en IJssel	65.401	22.602	98.944	142.561	93.725	47.077	**470.310**
Rijnland	100.784	34.829	141.841	240.687	51.883	47.077	**617.101**
Rivierenland	94.850	32.779	122.829	255.004	96.609	47.077	**649.148**
Roer en Overmaas	65.450	22.619	48.530	142.643	44.344	47.077	**370.663**
Scheldestromen	66.382	22.941	50.274	125.515	91.453	47.077	**403.642**
Schieland en de Krimpenerwaard	68.686	23.737	79.707	119.785	16.877	47.077	**355.868**
Vallei en Veluwe	83.162	28.740	244.129	221.781	117.677	47.077	**742.565**
Vechtstromen	77.242	26.694	121.367	191.444	109.127	47.077	**572.951**
Zuiderzeeland	62.288	21.526	76.531	141.553	72.096	47.077	**421.070**
							0
Subtotaal waterschappen	***1.736.179***	***600.000***	***2.478.555***	***3.877.326***	***1.582.673***	***1.035.690***	***11.310.422***
RWS CIV	0	0	0	0	-282.333	0	**-282.333**
Hunze en Aa's	0	0	15.279	18.384	19.246	47.077	**99.986**
Het Waterschapshuis	0	0	0	17.586	0	0	**17.586**
Derden inzake Beeldmateriaal	0	0	0	0	2.208.032	0	**2.208.032**
Derden inzake IHW						0	**0**
IPO IHW & AHN3	0	0	0	0	282.333	180.000	**462.333**
Subtotaal derden	***0***	***0***	***15.279***	***35.970***	***2.227.278***	***227.077***	***2.505.604***
Totaal	**1.736.179**	**600.000**	**2.493.834**	**3.913.296**	**3.809.951**	**1.262.766**	**13.816.026**

Totale bijdrage per waterschap herziene begroting 2016	Instand-houding	Nog beschikbare capaciteit	Bedrijfs-functies	Diensten	Data	IHW	Totaal
Aa en Maas	89.814	33.278	119.070	277.516	77.387	49.087	**646.151**
AGV/Waternet	119.092	44.126	256.624	114.999	33.843	49.087	**617.771**
Brabantse Delta	91.021	33.725	189.758	255.043	82.067	49.087	**700.701**
De Dommel	82.053	30.402	98.888	211.547	72.691	49.087	**544.667**
De Stichtse Rijnlanden	88.294	32.714	98.472	195.063	39.903	49.087	**503.533**
Delfland	137.474	50.936	133.801	307.708	19.489	49.087	**698.495**
Fryslân	96.092	35.604	57.122	185.889	166.302	49.087	**590.096**
Drents Overijsselse Delta	89.714	33.241	105.519	254.878	122.804	49.087	**655.242**
Hollands Noorderkwartier	134.299	49.760	281.219	275.783	94.398	49.087	**884.547**
Hollandse Delta	105.924	39.247	229.786	278.962	48.934	49.087	**751.940**
Noorderzijlvest	66.818	24.757	150.431	154.337	69.212	49.087	**514.643**
Peel en Maasvallei	65.039	24.098	100.144	175.801	61.854	49.087	**476.022**
Reest en Wieden	0	0	0	0	0	0	**0**
Rijn en IJssel	75.435	27.950	105.451	167.810	93.725	49.087	**519.460**
Rijnland	115.218	42.690	150.739	292.320	51.883	49.087	**701.937**
Rivierenland	108.546	40.218	130.543	315.561	96.609	49.087	**740.564**
Roer en Overmaas	75.490	27.970	207.934	167.912	44.344	49.087	**572.738**
Scheldestromen	76.539	28.359	53.985	153.357	91.453	49.087	**452.780**
Schieland en de Krimpenerwaard	79.129	29.319	84.897	145.493	16.877	49.087	**404.802**
Vallei en Veluwe	95.405	35.349	240.057	266.502	117.677	49.087	**804.078**
Vechtstromen	88.749	32.883	129.209	215.372	109.127	49.087	**624.427**
Zuiderzeeland	71.935	26.653	156.205	159.616	72.096	49.087	**535.593**
Subtotaal waterschappen	***1.952.079***	***723.281***	***3.079.853***	***4.571.469***	***1.582.673***	***1.030.833***	***12.940.189***
RWS CIV	0	0	0	250.000	0	300.000	**550.000**
Hunze en Aa's	0	0	21.143	26.017	99.493	49.087	**195.740**
Het Waterschapshuis	0	0	0	0	0	0	**0**
Derden inzake Beeldmateriaal	0	0	0	0	2.208.032	0	**2.208.032**
Derden inzake IHW						1.800.000	**1.800.000**
IPO IHW & AHN3	0	0	0	0	0	180.000	**180.000**
Subtotaal derden	***0***	***0***	***21.143***	***276.017***	***2.307.525***	***2.329.087***	***4.933.772***
Totaal	**1.952.079**	**723.281**	**3.100.995**	**4.847.486**	**3.890.198**	**3.359.921**	**17.873.961**

Mutatie geactualiseerd t.o.v. eerder vastgesteld 2016	Instand-houding	Nog beschikbare capaciteit	Bedrijfs-functies	Diensten	Data	IHW	Totaal
Aa en Maas	11.625	6.257	7.200	56.551	0	2.011	83.643
AGV/Waternet	14.863	8.106	130.545	38.834	0	2.011	194.358
Brabantse Delta	11.758	6.333	-6.460	41.713	0	2.011	55.355
De Dommel	10.766	5.766	5.669	32.408	0	2.011	56.621
De Stichtse Rijnlanden	11.456	6.160	6.100	28.902	0	2.011	54.630
Delfland	16.896	9.266	7.248	46.039	0	2.011	81.459
Fryslân	12.319	6.653	3.599	26.591	0	2.011	51.172
Drents Overijsselse Delta	-23.899	-6.023	-36.315	-22.311	0	-45.066	-133.614
Hollands Noorderkwartier	16.545	9.066	146.941	44.932	0	2.011	219.494
Hollandse Delta	13.406	7.274	-7.180	45.452	0	2.011	60.963
Noorderzijlvest	9.081	4.804	74.434	22.244	0	2.011	112.573
Peel en Maasvallei	8.884	4.692	-5.350	29.817	0	2.011	40.053
Reest en Wieden	-	-	-	-	-	-	-
Rijn en IJssel	10.034	5.348	6.507	25.250	0	2.011	49.150
Rijnland	14.434	7.861	8.898	51.633	0	2.011	84.836
Rivierenland	13.696	7.440	7.714	60.556	0	2.011	91.416
Roer en Overmaas	10.040	5.352	159.403	25.269	0	2.011	202.075
Scheldestromen	10.156	5.418	3.711	27.842	0	2.011	49.137
Schieland en de Krimpenerwaard	10.443	5.582	5.190	25.709	0	2.011	48.934
Vallei en Veluwe	12.243	6.610	-4.072	44.722	0	2.011	61.512
Vechtstromen	11.507	6.189	7.842	23.928	0	2.011	51.477
Zuiderzeeland	9.647	5.127	79.674	18.063	0	2.011	114.523
	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal waterschappen	215.901	123.281	601.298	694.143	0	-4.856	1.629.767
	-	-	-	-	-	-	-
RWS CIV	-	-	-	250.000	282.333	300.000	832.333
Hunze en Aa's	-	-	5.864	7.634	80.247	2.011	95.755
Het Waterschapshuis	-	-	-	-17.586	-	-	-17.586
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	1.800.000	1.800.000
IPO IHW & AHN3	-	-	-	-	-282.333	-	-282.333
Subtotaal derden	-	-	5.864	240.047	80.247	2.102.011	2.428.168
	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	215.901	123.281	607.161	934.190	80.247	2.097.154	4.057.935

14.6 Bijlage 6 Berekening merendeelcriterium (werk voor derden)

	Totaal begroot	Waterschappen	Derden	Buiten berekening
Instandhouding / bestuur en organisatie	€ 2.675.360	€ 2.675.360	€ 0	
Kosten van activiteiten	€ 4.330.564	€ 3.140.320	€ 1.190.244	
Subtotaal van kosten en activiteiten	€ 7.005.924	€ 5.815.681	€ 1.190.244	
Totaal in %		83,01%	16,99%	
Out op pocket kosten	€ 10.868.037			€ 10.868.037
Totaal in €	€ 17.873.962	€ 5.815.681	€ 1.190.244	€ 10.868.037

Conform de door KokxDeVoogd voorgestelde systematiek is hierboven het merendeelcriterium (werk voor derden) weergegeven zoals deze verwacht wordt voor 2016. De norm voor het merendeelcriterium bedraagt maximaal 20% werk voor derden. In 2016 verwacht HWH 16,9% werk voor derden te verrichten.

14.7 Bijlage 7 Mutatie per programma 2016 nieuw t.o.v. 2016 vastgesteld

Instandhouding

		Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
1.1	Bestuur en Bedrijfs voering	1.427.766	1.299.994	127.771
1.2	Kennis en Verbinden	291.822	204.293	87.528
1.3	Business case	213.981	216.508	-2.526
1.4	Opdracht geverstafel	18.511	15.384	3.127
		1.952.079	**1.736.179**	**215.901**

Nog beschikbare capaciteit

		Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
2.1	Flexibele uren	154.302	500.000	-345.697
2.2	Mobiliteit	568.979	100.000	468.978
		723.281	**600.000**	**123.281**

Bedrijfsfuncties

		Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
3.1	De Digitale Watertoets	266.799	259.744	7.055
3.2	NDFF	307.196	306.543	653
3.3	B en O DAMO Water systeem	107.342	109.087	-1.745
3.4	Vangst registratie	72.298	68.131	4.167
3.5	Z-info	1.020.043	956.648	63.395
3.6	BVZ	80.973	82.754	-1.781
3.7	Digitaal Aangifte bedrijven	43.912	43.026	885
3.8	Project SAW@	156.001	-	156.001
3.9	SAWA B en O personele inzet HWH	235.200	0	235.200
3.10	B&O SAW@ bijdrage WS aan RWS	540.734	416.211	124.523
3.11	Aanvullend project SAW@	-	-	-
3.12	Project DAMO Keringen	-	-	-
3.13	B&O DAMO Keringen	159.984	159.650	335
3.14	Project DAMO Transport	-	-0	0
3.15	B&O DAMO Tranport	89.934	92.038	-2.104
3.16	DAMO metingen K	20.579	-	20.579
		3.100.995	**2.493.834**	**607.161**

Diensten

		Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
4.1	B&O WION portaal	23.576	21.949	1.627
4.2	B&O Geo voorziening	240.410	219.361	21.048
4.3	Project fase 1 Centrale Distributielaag	-	-	-
4.4	Project fase 2 Centrale Distributielaag	-	-	-
4.5	B&O Centrale Datalaag	-	-	-
4.6	B&O INSPIRE	-	49.546	-49.546
4.7	eHRM	374.188	373.750	438
4.8	Gegevens huishouding	-	63.740	-63.740
4.9	E-formulieren	55.414	53.686	1.728
4.10	Nieuw WaterschapsNet	286.776	240.527	46.249
4.11	CVDR & GVOP	-	300.607	-300.607
4.12	DROP	280.874	-	280.874
4.13	Vergader centrum	421.706	424.389	-2.684
4.14	B&O WILMA	236.475	226.918	9.558
4.15	Oracle TECH	1.888.823	1.888.823	-
4.16	Oracle Contract mgnt	59.567	50.000	9.567
4.17	Omgevingswet	467.005	-	467.005
4.18	Programma Informatieveiligheid	438.056	-	438.056
4.19	Gartner Contractmanagement	74.618	-	74.618
		4.847.487	**3.913.296**	**934.190**

Data

		Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
5.1	SAT-Data	-	-	-
5.2	Actueel Hoogte bestand Nederland	1.356.766	1.276.519	80.247
5.3	Beeld Materiaal	2.533.432	2.533.432	0
		3.890.198	**3.809.951**	**80.247**

IHW

		Lasten raming 2016 Nieuw	Lasten raming 2016	Mutatie wijziging 2016
6.1	Doorontwikkeling Aquo-standaard	162.741	13.091	149.651
6.2	Beheer en Onderhoud Aquo-standaard	173.907	135.793	38.114
6.3	Projecten tools Aquo/standaard	124.593	6.047	118.546
6.4	Beheer en Onderhoud tools Aquo-standaard	14.214	21.345	-7.132
6.5	Kaderstellende dienst	94.805	13.963	80.842
6.6	Beheer en onderhoud Aquo-kit	193.008	83.635	109.373
6.7	Regie op informatiestromen	41.602	134.659	-93.057
6.8	Project realisatie Waterkwaliteitsportaal	-	374.920	-374.920
6.9	Beheer en onderhoud Waterkwaliteitsportaal	311.745	128.205	183.540
6.10	Verkenner / vraagarticulatie	135.339	26.181	109.157
6.11	Programmabureau / Servicedesk	221.716	193.837	27.879
6.12	Analysefase Waterveiligheid	-	-	-
6.13	Kaderrichtlijn Marien in WKP	29.495	14.836	14.659
6.14	Digigids	25.421	26.745	-1.324
6.15	Biologie	27.121	49.200	-22.078
6.16	IHW vanaf 2016	-	28.963	-28.963
6.17	PvA Richtlijn Overstromingsrisico's	4.214	11.345	-7.132
6.18	Realisatie Waterveiligheid	1.800.000	-	1.800.000
		3.359.921	**1.262.766**	**2.097.154**

HetWaterschapshuis

Begroting 2017

Het Waterschapshuis

Versie 11-04-2016 t.b.v. AB van <DATUM>

Kenmerk: <VOLGT>

Inhoudsopgave

1	**Voorwoord**	**4**
2	**Leeswijzer**	**6**
3	**Begroting in één oogopslag**	**7**
4	**Financiële analyse**	**8**
5	**Programma 1 Instandhouding**	**9**
5.1	Wat willen we bereiken?	9
5.2	Relevante beleidskaders	9
5.3	Ontwikkelingen 2016 / 2017	10
5.4	Wat gaan we daarvoor doen?	10
5.5	Wat mag het kosten?	11
6	**Programma 2 Waterketen**	**12**
6.1	Wat willen we bereiken?	12
6.2	Relevante beleidskaders	12
6.3	Verwachte business cases bij dit programma	12
6.4	Wat gaan we daarvoor doen?	13
6.5	Wat mag het kosten?	13
7	**Programma 3 Bedrijfsfuncties**	**14**
7.1	Wat willen we bereiken?	14
7.2	Relevante beleidskaders	14
7.3	Verwachte business cases bij dit programma	14
7.4	Wat gaan we daarvoor doen?	15
7.5	Wat mag het kosten?	16
8	**Programma 4 Uitvoering: Diensten**	**17**
8.1	Wat willen we bereiken?	17
8.2	Relevante beleidskaders	18
8.3	Verwachte business cases bij dit programma	18
8.4	Wat gaan we daarvoor doen?	18
8.5	Wat mag het kosten?	21
9	**Programma 5 Diensten Data**	**22**
9.1	Wat willen we bereiken?	22

9.2 Relevante beleidskaders 22
9.3 Business cases bij dit programma 23
9.4 Wat gaan we daarvoor doen? 23
9.5 Wat mag het kosten? 24

10 Programma 6 Informatiehuis Water 25

10.1 Wat willen we bereiken? 25
10.2 Relevante beleidskaders 25
10.3 Business cases bij dit programma 26
10.4 Wat gaan we daarvoor doen? 26
10.5 Wat mag het kosten? 28

11 Paragrafen 29

11.1 Paragraaf: Ontwikkelingen sinds het vorige begrotingsjaar 29
11.2 Paragraaf: Uitgangspunten en normen 29
11.3 Paragraaf: Incidentele baten en lasten 30
11.4 Paragraaf Kostentoerekening 30
11.5 Paragraaf: Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen 32
11.6 Paragraaf: Weerstandsvermogen 32
11.7 Financiering 34
11.8 Verbonden partijen 35
11.9 Bedrijfsvoering 35

12 Begroting naar programma's 37

13 Begroting naar kosten – en opbrengstensoorten 38

14 Bijlagen 39

14.1 Bijlage 1 Overzicht formatie en capaciteit 39
14.2 Bijlage 2 Begroting hulp en hoofdkostenplaatsen 39
14.3 Bijlage 3 Verdeelsleutels 42
14.4 Bijlage 4 Bijdragen per waterschap 43
14.5 Bijlage 5 Totaal bijdragen 2017 t.o.v. 2016 52
14.6 Bijlage 6 Berekening merendeelcriterium (werk voor derden) 55
14.7 Bijlage 7 Mutatie per programma 2017 t.o.v. 2016 56

1 Voorwoord

Voor u ligt de programmabegroting 2017 van Het Waterschapshuis. Deze begroting maakt inzichtelijk op welke wijze het Waterschapshuis de in 2017 gestelde doelen wil realiseren en welke financiële middelen hiermee gemoeid zijn.

De begroting 2017 is gebaseerd op:

- Een organisatie waarbij de waterschappen minimaal 50% van de benodigde menskracht leveren en de andere 50% ingehuurd wordt vanuit de markt;
- Een organisatie waar de vaste kern en instandhouding synoniem zijn. Maar waar ook binnen de vaste kern zoveel als mogelijk met meerjarige contracten wordt gewerkt, in zoverre dit binnen de wetgeving mogelijk is;
- Een organisatie die in haar programma's werkt volgens Integraal Project Management (IPM);
- Kennis en Verbinden dat onderdeel is geworden van Programma's (uit instandhouding) en waarvan de kosten als een opslag op de uren verdeeld worden over de programma's en projecten.

Verder zal in 2017 op dezelfde manier als in de gewijzigde begroting 2016 worden omgegaan met het Meerjarenprogramma (MJP) en business cases.

De begroting 2017 daalt met € 1.9 mln, wat vooral wordt veroorzaakt door een daling van producten. Er wordt vanuit gegaan dat het Waterveiligheidsportaal voor een groot deel is afgerond. De ontwikkeling van de Omgevingswet en de bijdrage van Het Waterschapshuis in deze is zo onduidelijk dat die niet is meegenomen in de begroting.

Voor die projecten of beheer en onderhoud diensten waar de Dienstverleningsovereenkomst in 2016, dan wel in 2017 aflopen, maar waar het in de lijn der verwachting is dat deze worden gecontinueerd zijn de ramingen daarvan voor het gehele jaar opgenomen.

De huidige werkwijze (in de begrotingssystematiek) laat nog andere neveneffecten zien, die mogelijk aanpassingen vragen in de toekomst:

- De totale facilitaire kosten zijn opgedeeld in een HWH-, een IHW-deel en het vergadercentrum;
- Door het minimaliseren van de eigen medewerkers in de programma's nemen de basis "loonkosten" per uur verder toe. Als er geen oplossing met de Belastingdienst komt, blijft de BTW. De afname van de risico's van het hebben van eigen personeel wordt dan duur betaald;

In de begroting 2017 zijn de volgende zaken verwerkt:

- Voor een correcte verdeling van de kosten over de projecten en toepassing van het loden deuren principe worden de kosten, zoveel als mogelijk, via de urenverdeling aan de projecten toegerekend. De uurtarieven zijn in 2017 opgebouwd uit:
    - Basistarief bestaande uit de kosten van inleen of inhuur bij flexibel personeel en bij de medewerkers in vaste/tijdelijke dienst uit de loonsom;
    - BTW toeslag;
    - Een toeslag voor de verdeling van de facilitaire kosten;
    - Een toeslag voor de "overhead" kosten binnen programma's. Een deel van Kennis en Verbinden is direct aan de programma's toe te schrijven, maar vaak niet

specifiek naar een project. Er is voor gekozen om deze kosten ook middels de urenverdeelsleutel te verdelen. In 2016 wordt gekeken hoe specifiek er geschreven kan worden. Wanneer dit voor alle partijen voldoende duidelijkheid verschaft zullen deze kosten alsnog in de gewijzigde begroting specifiek i.p.v. als overhead worden geraamd;

- Er zijn geen kosten meer opgenomen voor Mobiliteit. Indien nodig zullen in 2017 de kosten van uitplaatsingen van de mobiliteitsuren gedekt worden uit de HWH 2.0-reserves;
- Een realistische capaciteitstoedeling van beschikbare capaciteit naar projecten op basis van een actuele capaciteitsraming;
- De ontwikkelingen en actualisaties in dienstverleningsovereenkomsten zijn verwerkt.

In de begroting is helder onderscheid gemaakt tussen de instandhouding en overige programma's. Instandhouding betreft programma 1. Programma 2 t/m 6 geven inzicht in de producten en projecten op basis van de afgesloten deelname overeenkomsten.
Een meer gedetailleerde analyse is opgenomen in hoofdstuk 4

2 Leeswijzer

De opbouw van de begroting 2017 is als volgt.

In hoofdstuk 3 en 4 wordt een algemeen beeld geschetst van de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen. Deze hoofdstukken vormen een bestuurlijke samenvatting van de begroting.

In hoofdstuk 5 tot en met 10 worden de begrotingsprogramma's uitgewerkt. Dit betreft het programma Instandhouding, Waterketen, Bedrijfsfuncties, Diensten, Data, IHW.

In 2017 is er een nieuw programma Projecten Waterketen. De verandering betreft de overheveling van 2 projecten (Z-info en BVZ) van het programma Bedrijfsfuncties naar Waterketen.

Programma's 2015/2016	Programma's 2017
1. Instandhouding 2. Nog beschikbare capaciteit 3. Projecten Bedrijfsfuncties 4. Projecten Diensten 5. Projecten Data 6. Projecten IHW	1. Instandhouding 2. Projecten Waterketen 3. Projecten Bedrijfsfuncties 4. Projecten Diensten 5. Projecten Data 6. Projecten IHW

Per Programma wordt een vaste opzet gehanteerd volgens de bekende 3 W vragen:
- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag het kosten?

De indeling van producten naar begrotingsprogramma's is licht gewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar door het nieuwe programma (2) Waterketen. De producten werden voorheen opgenomen onder het programma (3) Bedrijfsfuncties.

In hoofdstuk 11 zijn de wettelijk verplichte paragrafen opgenomen. Deze paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting. Hierin zijn onder andere de begrotingsuitgangspunten opgenomen, de risico-inventarisatie en de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering.

In de verdere hoofdstukken en bijlagen treft u diverse overzichten aan, waaronder de begroting per kostenplaats en de overzichten met bijdragen per product/per waterschap.

3 Begroting in één oogopslag

De opbouw van de begroting 2016 wordt in onderstaande cirkeldiagram in hoofdlijn weergegeven. De analyse ten opzichte van het vorige begrotingsjaar wordt in hoofdstuk 4 weergegeven.

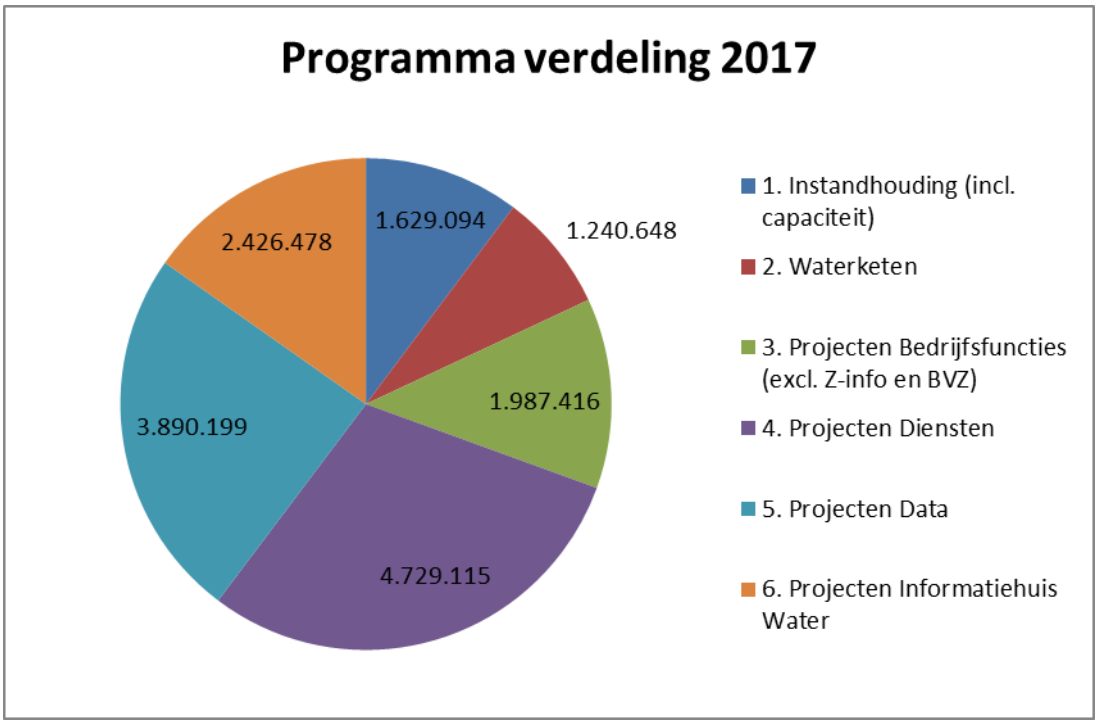

4 Financiële analyse

In deze paragraaf worden de mutaties tussen de vastgestelde begroting 2016 en de geactualiseerde begroting 2016 toegelicht. De begroting daalt met € 1.971.011.

Programma	Lasten raming 2017	Lasten raming 2016	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
1. Instandhouding (incl. capaciteit)	1.629.094	2.675.360	-1.046.266

Door de verschuiving van Kennis en Verbinden naar de programma's nemen de kosten voor instandhouding af. Het aantal mobiliteitsuren is afgenomen wat tevens een daling van de vaste kosten van Instandhouding veroorzaakt.

Programma	Lasten raming 2017	Lasten raming 2016	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
2. Waterketen	1.240.648	1.101.016	139.632
3. Projecten Bedrijfsfuncties (excl. Z-info en BVZ)	1.987.416	1.999.979	-12.563
4. Projecten Diensten	4.729.115	4.847.487	-118.371
5. Projecten Data	3.890.199	3.890.198	0
6. Projecten Informatiehuis Water	2.426.478	3.359.921	-933.443
	14.273.856	**15.198.601**	**-924.745**

Het programma 2 Waterketen is een nieuw programma in 2017 waar de projecten Z-info en BVZ zijn ondergebracht welke voorheen onder het programma Bedrijfsfuncties werden verantwoord.

Het programma Diensten laat een daling zien door de afname van het product Omgevingswet (€ 480.000) en een toename van een aantal verschillende producten door een aanpassing van de tarieven. De aanpassing van de tarieven wordt in paragraaf 11.4 uitgelegd. De ontwikkeling van de omgevingswet en de bijdrage van Het Waterschapshuis in deze is zo onduidelijk dat die niet is meegenomen in de begroting.

In bijlage 7 is de mutatie per product weergegeven en in de programma's wordt een verdere toelichting gegeven.

Programma	Lasten raming 2017	Lasten raming 2016	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
1. Instandhouding (incl. capaciteit)	1.629.094	2.675.360	-1.046.266
Projecten	14.273.856	15.198.601	-924.745
	15.902.950	**17.873.962**	**-1.971.011**

5 Programma 1 Instandhouding

5.1 Wat willen we bereiken?

Het programma instandhouding betreft de basisinfrastructuur van Het Waterschapshuis, waarvan de kosten niet worden toegerekend aan taken en waarvan de kosten worden gedragen door alle deelnemers.

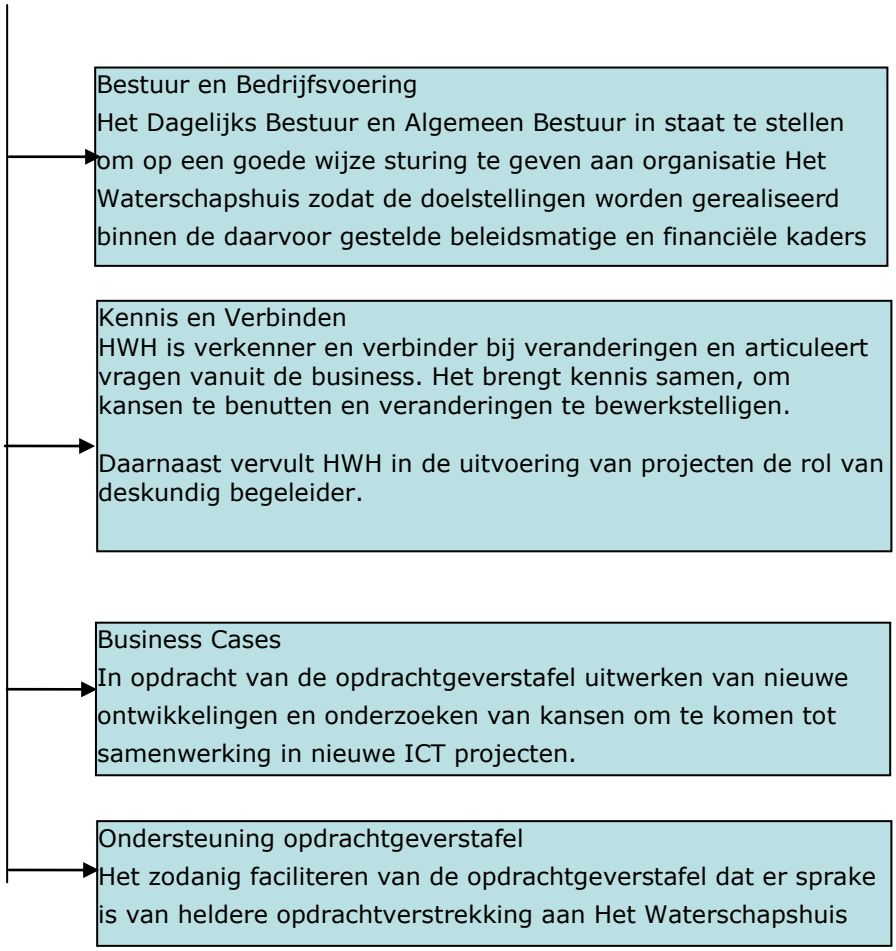

5.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving	Jaar
Wet Gemeenschappelijke Regelingen	2015
Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis	2015
Verordening Beleids- en verantwoordingsfunctie	2015
Controleverordening	2012

Omschrijving	Jaar
Treasurystatuut	2012
Dienstverleningshandvest	2015
Verfijning Flexibilisering	2015
Reorganisatieplan, sociaal plan	2014

5.3 Ontwikkelingen 2016 / 2017

Van alle opdrachten bestaan dienstverleningsovereenkomsten en zijn de bijbehorende uitvoerend overleggen benoemd en in werking getreden.

In 2016 wordt het flexibiliseringsprogramma voor 95% afgerond. Het restant vindt in 2017 plaats.

In 2016 is Integraal Projectmanagement (IPM) geïmplementeerd. Op cruciale rollen is gebruikt gemaakt van ervaren managers uit de markt als kwartiermaker. In 2017 zullen deze rollen worden ingevuld met mensen vanuit de waterschappen.

Begin 2017 zal een gewijzigde begroting worden opgesteld op basis van de budgetwijzigingen die in 2016 hebben plaatsgevonden op basis van nieuw gestarte of te starten projecten n.a.v. succesvolle business cases. Daarnaast zal eind 2016 duidelijk zijn wat de bijdrage van Het Waterschapshuis is bij het opzetten en implementeren van de omgevingswet.

5.4 Wat gaan we daarvoor doen?

Naam	Omschrijving
Bestuur en Bedrijfsvoering	Het voorbereiden en faciliteren van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur Laten opstellen van uitvoeringstoetsen en opstellen DVO's Via de bedrijfsvoering (Financiën, HRM, Juridisch, P&O, Facilitair) ondersteunen van de primaire processen. Het restant van het programma flexibilisering
Kennis en Verbinden	Kennis en Verbinden HWH is verkenner en verbinder bij veranderingen en articuleert vragen vanuit de business. Het brengt kennis samen, om kansen te benutten en veranderingen te bewerkstelligen. Daarnaast vervult HWH in de uitvoering van projecten de rol van deskundig begeleider. Vanuit het principe van loden deuren worden deze uren en kosten niet langer opgenomen bij instandhouding maar op uur basis toegerekend aan de projecten.
Business Cases	Activiteiten die, in opdracht van de opdrachtgeverstafel, uitgevoerd worden tot en met de definitieve besluitvorming over de business cases.
Ondersteuning opdrachtgevers-tafel	Voorbereiden en faciliteren van vergaderingen van de opdrachtgeverstafel.

5.5 Wat mag het kosten?

1. Programma Instandhouding	2016	2017	2018	2019	2020
Bestuur en Bedrijfs voering	1.427.766	1.029.430	1.029.430	1.029.430	1.029.430
Kennis en Verbinden	291.822	188.093	188.093	188.093	188.093
Business case	213.981	243.181	243.181	243.181	243.181
Opdracht geverstafel	18.511	24.475	24.475	24.475	24.475
Flexibele uren	154.302	143.915	143.915	143.915	143.915
Mobiliteit	568.979	-	-	-	-
	2.675.360	**1.629.094**	**1.629.094**	**1.629.094**	**1.629.094**

Door de verschuiving van een deel van de kosten van Kennis en Verbinden naar de overige programma's nemen de kosten voor instandhouding af. De betekenis van deze verschuiving voor de uurtarieven is verwoord in paragraaf 11.4.

6 Programma 2 Waterketen

6.1 Wat willen we bereiken?

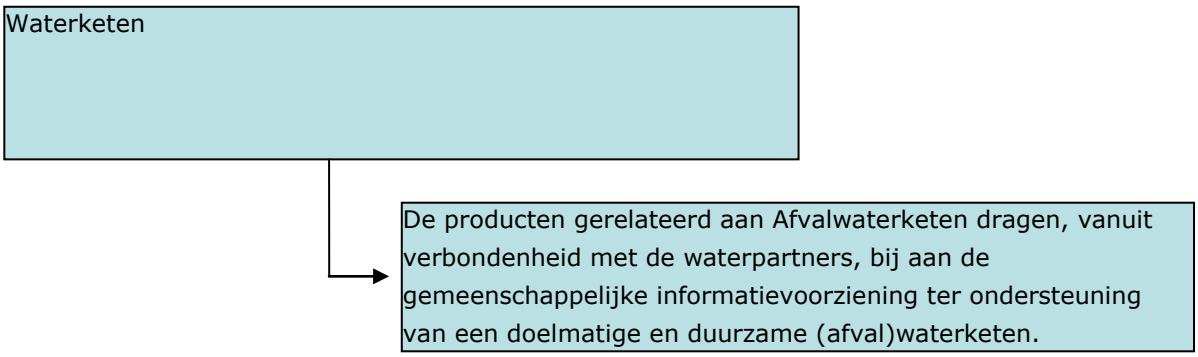

6.2 Relevante beleidskaders

Omschrijving	Jaar
Wet Gemeenschappelijke Regelingen	
Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis	2014
Verordening Beleids- en verantwoordingsfunctie	2012
Controleverordening	2012
Treasurystatuut	2012
Dienstverleningshandvest	2015

6.3 Verwachte business cases bij dit programma

De business case vormt de aanloop voor een project. Binnen HWH wordt onderscheid gemaakt door business cases voor de waterschappen en business cases voor derden.

- Voor het maken van business cases voor de waterschappen is een apart budget beschikbaar. De business cases voor de waterschappen staan hierdoor niet afzonderlijk vermeld in deze begroting.
  Wanneer zo een business case wordt uitgevoerd die door de opdrachtgeverstafel als collectief is geoormerkt dan wordt deze bekostigd uit dit budget. De facultatieve businesscases worden door de deelnemende waterschappen betaald.
- De business cases voor derden staan onder toezicht van derden en hiervoor zijn ook derden geldstromen beschikbaar. Deze business cases staan wel in deze begroting vermeld. Zodat helder is dat het percentage werken voor derden (20%) niet wordt overschreden.

6.4 Wat gaan we daarvoor doen?

Naam	Omschrijving
Z-info	Alle 20 Z-info deelnemers zijn aangesloten en goed op weg met configuratie en rapportage. HWH zorgt voor stabiliteit en continuïteit door: Centraal Functioneel Beheer ten behoeve van gebruikersondersteuning, Contract Management, doorontwikkelen functionaliteit (van requirement management tot tests en releases), verder ontsluiten van informatie ook van en naar externe partijen (BVZ, slibregistratie- en transport systemen).
BVZ	In 2016 is de BVZ over 2015 uitgevoerd. In 2017 vindt beheer en contract management plaats

6.5 Wat mag het kosten?

2. Programma Waterketen	2016	2017	2018	2019	2020
Z-info	1.020.043	1.126.863	1.126.863	1.126.863	1.126.863
BVZ	80.973	113.785	113.785	113.785	113.785
	1.101.016	1.240.648	1.240.648	1.240.648	1.240.648

De kosten van Z-info en BVZ stijgen door herberekening van tarieven bij gelijkblijvende benodigde uren inzet.

7 Programma 3 Bedrijfsfuncties

7.1 Wat willen we bereiken?

Onderstaand worden de visie en doelstellingen van het programmaplan Bedrijfsfuncties weergegeven.

Het Waterschapshuis draagt bij aan efficiënte ICT ondersteuning op de bedrijfsfuncties watersysteembeheer, waterveiligheid, afvalwaterketen en vergunning en handhaving.

- De producten gerelateerd aan Watersysteembeheer dragen bij aan een efficiënte ICT ondersteuning van het watersysteembeheer van de waterschappen met een bij voorkeur uniforme datalaag en functionaliteit en flexibiliteit in de mogelijkheid van maatwerk voor de waterschappen
- De producten gerelateerd aan Waterveiligheid dragen bij aan een efficiënte ICT ondersteuning voor het beheren van de kerngegevens, die nodig zijn voor het primaire proces Waterveiligheid, die zo dicht mogelijk aansluit op de eisen en wensen die daar wettelijk en organisatorisch aan worden gesteld
- De producten gerelateerd aan Vergunningverlening en Handhaving dragen bij aan een efficiënte ICT ondersteuning van de primaire processen Vergunningverlening en Handhaving

7.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving	Jaar
Waterwet	2009
Kader richtlijn water (KRW)	2013
Bestuursakkoord Water	2011
Waterschaps Informatie- en Logisch model Architectuur (WILMA)	2012
Waterschaps Beveiligingsbeleid	2013
Omgevingswet	2018

7.3 Verwachte business cases bij dit programma

De business case vormt de aanloop voor een project. Binnen HWH wordt onderscheid gemaakt door business cases voor de waterschappen en business cases voor derden.

- Voor het maken van business cases voor de waterschappen is een apart budget beschikbaar. De business cases voor de waterschappen staan hierdoor niet afzonderlijk vermeld in deze begroting.

Wanneer zo een business case wordt uitgevoerd die door de opdrachtgeverstafel als collectief is geoormerkt dan wordt deze bekostigd uit dit budget. De facultatieve businesscases worden door de deelnemende waterschappen betaald.

- De business cases voor derden staan onder toezicht van derden en hiervoor zijn ook derden geldstromen beschikbaar. Deze business cases staan wel in deze begroting vermeld. Zodat helder is dat het percentage werken voor derden (20%) niet wordt overschreden.

7.4 Wat gaan we daarvoor doen?

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
B&O DAMO Keringen	Loopt vanaf december 2015 Voor de voorziening wordt het beheer , onderhoud, contractmanagement en het functioneel beheer voor de doorontwikkeling gecoördineerd richting leverancier en waterschappen. Deze set maakt het onder andere mogelijk de gegevens die nodig zijn voor het Wettelijk Beoordelingsinstrumenarium Instrumentarium 2017 (WTI), het nHWBP, de Dijk analyse module (DAM) en de Zorgplicht vast te leggen en te ontsluiten.
Project DAMO-Transport	Het vastleggen van informatie betreffende de ligging van de vrijverval- en persleidingen van de waterschappen wordt vastgelegd in waterschapsdatabases en gekoppeld aan GIS systemen alsmede externe partijen ten behoeve van de Insipre/WION verplichtingen. Hiermee wordt een moderne opvolger van IRIS-LIS gerealiseerd. De realisatie van DAMO Transport is op verzoek van het Uitvoerend Overleg in 2015 gepauzeerd in afwachting van de resultaten van de BC Rioleringsinformatie. Project zal dus of in 2016 gestart worden met een mogelijke uitloop naar 2017 of van de begroting gehaald worden.
B & O DAMO Watersysteem	Voor de voorziening wordt het beheer , onderhoud, contractmanagement en het functioneel beheer voor de doorontwikkeling gecoördineerd richting leverancier en waterschappen. DAMO Watersysteem maakt het de deelnemende waterschappen mogelijk om hun gegevens uniform op te slaan. Daarmee is de verzamelde informatie gebruiksvriendelijk en efficiënt beschikbaar voor de eigen primaire bedrijfsprocessen. Daarnaast zijn de gegevens beter en eenvoudiger uit te wisselen met andere waterschappen en met derden. Met de database DAMO Watersysteem zijn de waterschappen volledig voorbereid op de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT).
B & O Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)	Kassiersfunctie en gebruikersoverleg faciliteren (geen functioneel beheer).
B & O De Digitale Watertoets	Verwezenlijken visie op De Digitale watertoets met betrekking tot moderniseren en zorgen voor goede Beheer en onderhoud ondersteuning richting de afnemers. Het centrale beheer en de doorontwikkeling van de voorziening De Digitale Watertoets bespaart kosten en levert een bundeling van de kennis t.o.v. meerdere individuele/regionale implementaties/contracten.

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
Project SAW@	In 2015 is het project afgerond en is de applicatie in beheer genomen. Er zijn in 2017 geen extra waterschappen voorzien die alsnog gaan deelnemen.
SAW@ personele inzet	De personele inzet vanuit HWH die niet via het project van RWS maar rechtstreeks aan de waterschappen wordt doorbelast.
B&O SAW@	De beheersfase van Saw@
Aanvullend project SAW@	Eventuele aanvullende projecten gerelateerd aan Saw@ (nog niet begroot)
B & O Vangst-registratie	Landelijk systeem voor de registratie, planning en beheer muskusratten bestrijding. HWH verzorgt beheer , onderhoud, contractmanagement en het functioneel beheer voor de doorontwikkeling gecoördineerd richting leverancier en bestrijdingsorganisaties.
B & O Digitaal Aangifte Bedrijven	Aangifte voor zuiveringsheffing en/of verontreinigingsheffing. Verlenging beheer en onderhoud van dit systeem. Er worden geen grote wijzingen voorzien voor 2015.

7.5 Wat mag het kosten?

3. Programma Bedrijfsfuncties	2016	2017	2018	2019	2020
De Digitale Watertoets	266.799	278.723	278.723	278.723	278.723
NDFF	307.196	308.461	308.461	308.461	308.461
DAMO Water systeem	107.342	111.336	111.336	111.336	111.336
Vangst registratie	72.298	79.206	79.206	79.206	79.206
Digitaal Aangifte bedrijven	43.912	45.241	45.241	45.241	45.241
Project SAW@	156.001	0	-	-	-
SAW@ Personele inzet HWH	235.200	235.200	235.200	235.200	235.200
B&O SAW@	540.734	600.000	600.000	600.000	600.000
Aanvullend project SAW@	PM	PM	PM	PM	PM
Project DAMO Keringen	-	0	-	-	-
B&O DAMO Keringen	159.984	179.189	179.189	179.189	179.189
Project DAMO Transport	-	0	-	-	-
B&O DAMO Tranport	89.934	123.749	123.749	123.749	123.749
DAMO metingen Keringen	20.579	26.311	-	-	-
	1.999.979	**1.987.416**	**1.961.105**	**1.961.105**	**1.961.105**

B&O SAW@ neemt toe met € 60.000. Voor het project SAW@ worden geen bijdragen van eventuele nieuwe deelnemende waterschappen verwacht en geramd. Hierdoor is er een afname van € 156.000.

Door de herberekening van tarieven zijn er verschillen per product.

8 Programma 4 Uitvoering: Diensten

8.1 Wat willen we bereiken?

Onderstaand worden de visie en doelstellingen van het programmaplan Diensten weergegeven.

Het programma draagt bij aan efficiënte ondersteuning van de waterschappen met door HWH geleverde gemeenschappelijke voorzieningen voor de ondersteunende bedrijfsprocessen. Het programma brengt kennis samen over landelijke ontwikkelingen omtrent de elektronische dienstverlening en databeheer.

- Conform wettelijke verplichtingen verbeteren van toegankelijkheid en transparantie van waterschapsinformatie. En tegelijkertijd de kosten minimaliseren door bij deze diensten optimaal op de bedrijfsprocessen aan te sluiten. WION, CVDR, GVOP, WaterschapsNet, Centrale Datalaag (Geovoorziening):
- Gegevenshuishouding:
  De waterschappen willen met hun gegevenshuishouding op tijd klaar zijn voor nieuwe wettelijke datastromen en andere externe dataverplichtingen. HWH draagt bij aan kennis om deze ambitie waar te maken.
- Licentiemanagement:
  Faciliteren en managen van gezamenlijke inkoop van ICT licenties ten behoeve van de ondersteuning van meerdere primaire processen van de waterschappen; rendement door gezamenlijke inkoop en licentiemanagement.
- Vergadercentrum:
  Onderlinge samenwerking tussen waterschappen en aanverwante partijen uit de watersector faciliteren en bevorderen.

8.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving	Jaar
ISO/IEC 9126 kwaliteitsnorm voor onderhoudbaarheid van informatievoorzieningen	Recentste versie
HWH Waterschaps Informatie- en Logisch Model Architectuur (WILMA)	Recentste versie
Europese Kader richtlijn INSPIRE,	2009
Wet Elektronische Bekendmaking	2014
Regeling elektronische bekendmaking en beschikbaarstelling regelgeving decentrale overheden	2008
Bekendmakingswet	2015
Visie Digitale Overheid 2017	2013
Verklaring 'Betere dienstverlening, minder administratieve lasten met de elektronische overheid!'	2006
Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-overheid	2008

8.3 Verwachte business cases bij dit programma

De business case vormt de aanloop voor een project. Binnen HWH wordt onderscheid gemaakt door business cases voor de waterschappen en business cases voor derden.

- Voor het maken van business cases voor de waterschappen is een apart budget beschikbaar. De business cases voor de waterschappen staan hierdoor niet afzonderlijk vermeld in deze begroting.
  Wanneer zo een business case wordt uitgevoerd die door de opdrachtgeverstafel als collectief is geoormerkt dan wordt deze bekostigd uit dit budget. De facultatieve businesscases worden door de deelnemende waterschappen betaald.
- De business cases voor derden staan onder toezicht van derden en hiervoor zijn ook derden geldstromen beschikbaar. Deze business cases staan wel in deze begroting vermeld. Zodat helder is dat het percentage werken voor derden (20%) niet wordt overschreden.

8.4 Wat gaan we daarvoor doen?

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
Gegevens-huis-houding	Is een programma dat de regie krijgt op de ontwikkeling van de uniformering van de Algemene Waterschapssets en waterschappen naar behoefte ondersteunt bij het professionaliseren van de eigen gegevenshuishouding.

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
Onderhoud en toeganke-lijk maken van WILMA	De referentiearchitectuur WILMA is een product van de waterschappen. De doorontwikkeling van de WILMA is een onderdeel van het A&S programma. Dit programma wordt bepaald in overleg met de Waterschappen. HWH vervult hierbij een faciliterende, ondersteunende, coördinerende en adviserende rol. Tot het takenpakket van de HWH-architecten behoort o.a. het: • regelen en faciliteren van vergaderingen, bijeenkomsten, workshops en opleidingen; • beheer en onderhoud WILMA-wiki; • verzorgen communicatie; • onderhouden van contacten en afstemming met landelijke architectuurgremia zoals van de NORA, Manifestgroep, Rijkswaterstaat, KING, IPO, ICTU en Logius.
WION portaal	Een centrale gezamenlijke voorziening waarmee de waterschappen voldoen aan de verplichtingen die de Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten (WION) met zich mee brengt. Voor de voorziening wordt het beheer , onderhoud, contractmanagement en het functioneel beheer voor de doorontwikkeling gecoördineerd richting leverancier en waterschappen Met het WION portaal voldoen de waterschappen aan de verplichtingen die de Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten met zich meebrengt. In 2014 is het contract met de leverancier met vier jaar verlengd. In de begroting zijn activiteiten opgenomen voor het bewaken van de SLA. In 2016 wordt onderzoek verricht m.b.t. de overgang van WION naar KLIC-WIN en WIBON (inclusief bovengrondse leidingen). De consequenties hiervan voor de begroting 2017 zijn nog niet bekend.
B & O Geovoorzie ning	Generieke voorziening (Geoportaal) voor het ontsluiten van ruimtelijke informatie (geo-data) aan derden. In 2016 zal het project Geovoorziening opgaan in CDL. In de meerjarenraming loopt dit project door tot 2020. Op het moment dat de overgang naar CDL heeft plaatsgevonden zal de begroting worden afgeraamd en CL worden bijgeraamd.
Project Centrale Distributie-laag(voor-heen Datalaag) fase A en B	De Centrale Distributielaag(voorheen Datalaag) is het loket voor de data van de waterschappen voor wettelijke verplichte datalevering, maar ook voor het voldoen aan de Open Data ambitie van de waterschappen (Besluit UvW). Aan de realisatie van de CDL nemen 22 waterschappen deel en de verwachting is dat de waterschappen in 2017 deze volop kunnen gaan inzetten.
B&O Centrale Distributie-laag	De opgeleverde Centrale Distributielaag met INSPIRE data in de DAMO's voldoet aan de aanvullende INSPIRE verplichtingen van geharmoniseerde datasets. Het Waterschapshuis zorgt vanaf de oplevering voor het gebruiksbeheer, functioneel beheer, contractmanagement en doorontwikkeling van de Centrale Datalaag.

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
B & O Nieuw Water-schapsNet	In 2014 is Nieuw WaterschapsNet het nieuwe gezamenlijke webcontent managementsysteem voor waterschappen in gebruik en in beheer genomen. Het Waterschapshuis zorgt voor het gebruiksbeheer, functioneel beheer en contractmanagement.
DROP: CVDR | Publicatie regelgevin g & GVOP Publicatie bekendma kingen	In het kader van landelijke ontwikkelingen worden in 2016 de beheeromgeving GVOP, Staatscourant en CVDR samengevoegd tot een beheeromgeving: DROP. CVDR: Online publiceren van regelgeving conform de Wet Elektronische Bekendmaking (WEB). De WEB verplicht alle decentrale overheden om hun regelgeving digitaal en geconsolideerd beschikbaar te stellen via de Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving (CVDR). Het Waterschapshuis zorgt voor het gebruiksbeheer, contractmanagement en vraagsturing vanuit de waterschappen en vertegenwoordigt de waterschappen in de licentieraad alwaar overheidsbreed de doorontwikkeling en financiering van de voorziening wordt bepaald. GVOP: Online publiceren van officiële bekendmakingen conform de Wet Elektronische Bekendmaking. Met de GVOP kunnen overheden officiële bekendmakingen op het internet publiceren volgens de eisen uit de Wet elektronische bekendmaking (WEB). Papieren bekendmakingen zijn daardoor meestal niet meer nodig. Met het gebruik van de GVOP voldoen de waterschappen aan de wettelijke verplichting per 1 januari 2014 conform de WEB. Het Waterschapshuis zorgt voor het gebruiksbeheer, contractmanagement en vraagsturing vanuit de waterschappen en vertegenwoordigt de waterschappen in de licentieraad alwaar overheidsbreed de doorontwikkeling en financiering van de voorziening wordt bepaald.
E-HRM	Begin 2017 wordt eHRM bij 8 waterschappen geimplementeerd, waardoor in totaal 14 waterschappen gebruik maken van deze applicatie.
Vergader-centrum	Het continueren van de dienstverlening ten aanzien van het vergadercentrum: • Inplannen vergaderzalen • Cateringfaciliteiten • Beheer en onderhoud vergadercentrum Het huurcontract voor het vergadercentrum loopt tot en met 2019, minimaal één jaar voor einde huurcontract zal het vergadercentrum, net als in 2011, worden geëvalueerd.
Oracle TECH	Licenties Oracle TECH producten, een kassiersfunctie.
Oracle contract mgnt	Contractmanagement Oracle TECH.
Omgevings wet	Onduidelijk is op dit moment de precieze rol van HWH voor de Omgevingswet in 2017.

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
B & O Informatie veiligheid	De in 2015 geformuleerde opdracht betreft: • Het onderhouden en beschikbaar stellen van het collectief opgebouwde instrumentarium; • Het op peil houden van opgebouwde schaarse kennis en het actief onderhouden van het onderlinge netwerk; Het in samenwerking met RWS centraal onderbrengen van operationele taken waaronder (informatie)crisis en incidentmanagement ter borging van het contractbeheer en de coördinatie in de samenwerking met RWS, sector en andere overheidslagen en leveranciers.
B & O Gartner Contract-manage-ment	In 2015 is een raamovereenkomst met Gartner gesloten (Gartner for IT-professionals). Op grond hiervan hebben alle Waterschappen en HWH, ook in 2017, toegang tot Gartner documenten en diensten. HWH voert hiervoor het contractmanagement uit.

8.5 Wat mag het kosten?

4. Programma Diensten	2016	2017	2018	2019	2020
B&O WION portaal	23.576	26.014	26.014	26.014	26.014
B&O Geo voorziening	240.410	276.660	276.660	276.660	276.660
Project fase 1 Centrale Distributiel	-	0	-	-	-
Project fase 2 Centrale Distributiel	-	0	-	-	-
B&O Centrale Datalaag			-	-	-
B&O INSPIRE	-	0	-	-	-
eHRM	374.188	395.302	395.302	395.302	395.302
Gegevens huishouding	-	0	-	-	-
E-formulieren	55.414	0	-	-	-
Nieuw WaterschapsNet	286.776	300.125	300.125	300.125	300.125
CVDR & GVOP	-	0	-	-	-
DROP	280.874	322.779	322.779	322.779	322.779
Vergader centrum	421.706	427.029	427.029	427.029	427.029
B&O WILMA	236.475	386.554	386.554	386.554	386.554
Oracle TECH	1.888.823	1.888.823	1.888.823	1.888.823	1.888.823
Oracle Contract mgnt	59.567	76.486	76.486	76.486	76.486
Omgevingswet	467.005	0	-	-	-
Programma Informatieveiligheid	438.056	553.102	553.102	553.102	553.102
Gartner Contractmanagement	74.618	76.243	76.243	76.243	76.243
	4.847.486	**4.729.115**	**4.729.115**	**4.729.115**	**4.729.115**

De begroting daalt door de afname van de kosten van Omgevingswet en E formulieren. De tarieven stijgen waardoor de kosten van alle overige projecten stijgen.

9 Programma 5 Diensten Data

9.1 Wat willen we bereiken?

Onderstaand worden de visie en doelstellingen van het programmaplan Diensten Data aangegeven.

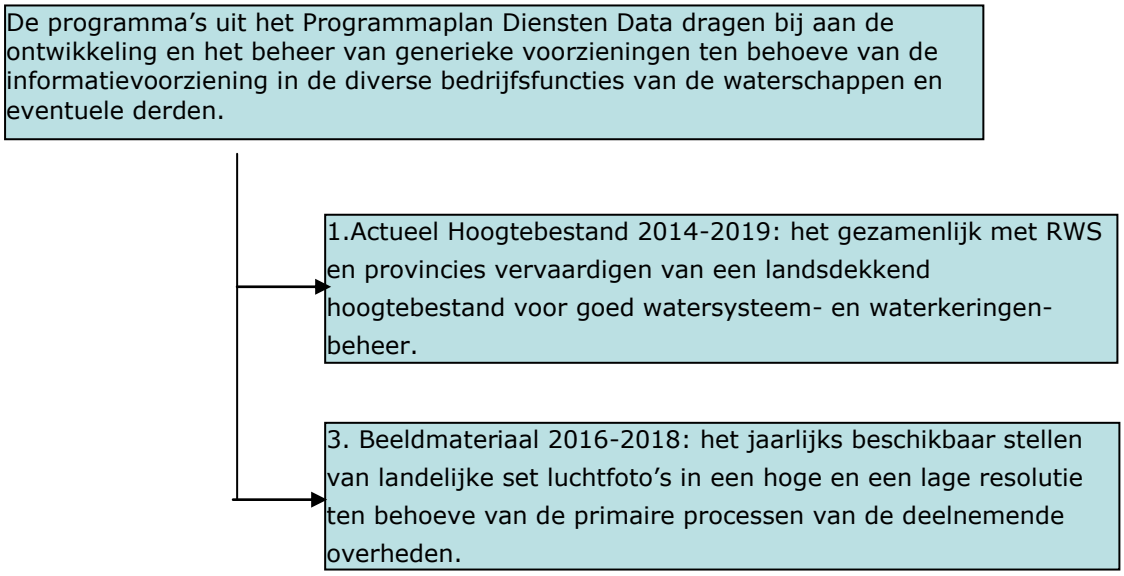

9.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving
Voldoen aan wet en regelgeving: Europese Kader richtlijn INSPIRE, BGT, KRW, WION, Waterwet

9.3 Business cases bij dit programma

Business cases	Omschrijving
3D data.nl	In de periode 2015-2019 worden de gelden uit kaartverkoop van AHN uit eerdere jaren ingezet voor innovatie. Dit moet lijden tot een nieuw programma: 3D data.nl. Voor it traject is een aparte stuurgroep geformeerd uit de afzonderlijke stuurgroepen AHN en Beeldmateriaal. In een notitie aan de stuurgroep AHN en beeldmateriaal is het als volgt omschreven: *De nationale basisvoorziening '3D DATA NL' is een betrouwbare en actuele 3D basis voor een veelvoud aan toepassingen (stedelijke ontwikkeling, geluid energie, luchtkwaliteit, mobiliteit, etc) bestaande uit landsdekkende 3D referentie data sets zoals luchtfoto's, hoogte informatie ten behoeve van de ontwikkeling en bijhouding van een 3D BGT, 3D BRT, 3D geologische ondergrond, 3D BAG etc. Belangrijke elementen in deze 3D basis laag vormen de landsdekkende data uit het AHN en Beeldmateriaal. Deze hoogte en liggingsgegevens hebben een sterke onderlinge relatie en afhankelijkheid. De ontwikkeling en bijhouding van betrouwbare en actuele 3D gegevens vraagt om afstemming en samenwerking tussen AHN en Beeldmateriaal.* In de jaren 2016, 2017 en 2018 zal samen met Ministerie van I&M, RWS, Het Kadaster, vertegenwoordiging van de stuurgroepen van BM en AHN, gemeenten en koepelorganisaties richting gegeven worden aan de doorontwikkeling van de diensten data.

9.4 Wat gaan we daarvoor doen?

In onderstaande tabel staan de gezamenlijke informatievoorzieningen van de bedrijfsfunctie Diensten Data die in beheer zijn bij Het Waterschapshuis.

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen.
Actueel Hoogte bestand Nederland	Het meerjarenprogramma Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN3) is het inwinprogramma waarbinnen in de periode van 2014 tot en met 2019 een landsdekkend hoogtemodel wordt ingewonnen. In 2017 wordt de Brabanste Delta ingewonnen, waarmee 70% van Nederland gereed zal zijn. Vanaf 2016 zullen ook de laseraltimetrie projecten van RWS onder de AHN-organisatie worden uitgevoerd. Vanaf 2015 is het voor de deelnemers ook mogelijk gebruik te maken van de raamovereenkomst : specifieke projecten voor het inwinnen van hoogte-informatie worden onder de vlag van de AHN-organisatie uitgevoerd, waarbij per special afspraken met de vraagsteller worden gemaakt over prijs, inhoud en uitvoering van het project. Vanaf 2015 wordt de AHN3 data die gereed is, via PDOK beschikbaar gesteld als open data.

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen.
Beeldmateriaal	Dit betreft de samenwerking tot de gezamenlijke inkoop van beeldmateriaal door verschillende overheidsinstellingen. Samenwerkende partners: de Rijksoverheid (i.e.: Ministerie van Infrastructuur en Milieu (incl. Kadaster, Rijkswaterstaat en Prorail), Ministerie van Economische Zaken (incl. CBS), Ministerie van Defensie, Ministerie van Veiligheid en Justitie, de Nationale Politie, de provincies, De gasunie, Staatsbosbeheer, een aantal gemeenten en de waterschappen. HWH is verantwoordelijk voor inkoop en leveranciers-management. De contracten voor de inwinning zijn voor de jaren 2016, 2017 en 2018 getekend (BM3).

9.5 Wat mag het kosten?

5. Programma Data	2016	2017	2018	2019	2020
SAT-Data	-	0	-	-	0
Actueel Hoogte bestand Nederlan	1.356.766	1.356.766	1.356.766	1.356.766	1.356.766
Beeld Materiaal	2.533.432	2.533.432	2.533.432	2.533.432	2.533.432
	3.890.198	**3.890.198**	**3.890.198**	**3.890.198**	**3.890.198**

Actueel Hoogtebestand Nederland
De bijdrage van WS aan RWS via HWH wordt waarschijnlijk nog bijgesteld (naar beneden). Dit zal overleg met de stuurgroep van AHN besloten worden. De vertegenwoordiger van de waterschappen zal daar de belangen vertegenwoordigen van de verzamelde waterschappen.

Beeldmateriaal
In begroting 2016 is de bijdrage waterschappen vastgesteld op een jaarlijks bedrag van € 339.400 Voor de jaren, 2017 en 2018 wordt eveneens uitgegaan van een zelfde bedrag.

10 Programma 6 Informatiehuis Water

10.1 Wat willen we bereiken?

De activiteiten in het kader van het Programmaplan Informatiehuis Water dragen bij aan de volgende missie van het Informatiehuis Water:

'Het Informatiehuis Water heeft als missie waterinformatie efficiënt en effectief te laten stromen tussen waterbeheerders en deze beschikbaar te stellen aan derden. Het IHW is een samenwerkingsverband van Rijk, provincies en waterschappen. Samen met de waterbeheerders wordt gekomen tot uniforme, toegankelijke én bruikbare informatie over water. IHW vormt de digitale schakel tussen waterbeheerders, stimuleert de onderlinge samenwerking & interactie en ontlast de waterbeheerder bij de structurele informatiebehoeftes van buitenaf. In 2022 stroomt de informatie als water door de Rijn.

10.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving
Kaderrichtlijn Water
Richtlijn Overstromingsrisico's

Versie: 11-04-2016

Omschrijving
Inspire
Nationale en Internationale standaarden
Open standaard policy overheid
Eigen beleidskaders zoals datapolicy, doelarchitectuur en rondom ontwikkeltrajecten
Actieve zorgplicht waterveiligheid ; nieuwe normering / landelijke toetsinstrumentarium primaire waterkeringen

Als kapstok gebruikt IHW de informatieplicht die buiten de waterbeheerder (Rijkswaterstaat, waterschap of provincie) zelf ligt. Belangrijk is te vermelden dat IHW gebruik maakt van centrale systemen die door alle waterbeheerders gebruikt worden. Bronhouderschap van de data ligt altijd bij de waterbeheerder en per dataset zijn afspraken gemaakt over het formaat, tijdigheid van aanlevering en verstrekking aan derden in een zogenaamd dataprotocol.

De komst van de Omgevingswet (eind 2018) gaat uit van een aantal informatiehuizen binnen het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Indien bestuurlijk wordt besloten het Informatiehuis Water op te starten voorde Omgevingswet, zal deze parallel aan het huidige Informatiehuis Water gestalte krijgen en t.z.t. wellicht weer worden samengevoegd met het huidige Informatiehuis Water.

10.3 Business cases bij dit programma

Er zijn geen business cases bij IHW voorzien in 2017.

10.4 Wat gaan we daarvoor doen?

In onderstaande tabel staan de gezamenlijke ontwikkelingen die door het Informatiehuis Water worden opgepakt voor waterbeherend Nederland.

Naam	Omschrijving
Doorontwikkeling Aquo-standaard	Op projectbasis kan uitbreiding van de Aquo-standaard plaatsvinden.
Beheer en onderhoud Aquo-standaard	Aquo-standaard is de open-standaard in Nederland om één taal te spreken; uniform met elkaar digitaal te communiceren. IHW probeert het predicaat te halen van "Uitstekend Beheer" bij Forum standaardisatie. Inrichting van expertgroepen met vakinhoudelijke specialisten is hierbij een must.
Tools voor ontsluiting Aquo-standaard	De huidige tools zijn naar verwachting in 2017 vervangen en zullen nog op een paar punten worden aangevuld/aangepast.
Kaderstellende dienst	Datapolicy, doelarchitectuur en ontwikkelkaders om succesvol ons werk te kunnen doen en heldere afspraken te maken met de waterbeheerders.
Aquo-kit	Aquo-kit is de landelijke toetsmodule voor waterkwaliteit. Gebruikerswensen honoreren
Regie op informatiestromen	Procesleiding over wanneer welke informatie in welk formaat verwacht wordt vanuit de waterbeheerder, vooraf landelijk afgestemd middels een spoorboekje, zodat tijdig gerapporteerd kan worden met een landelijke dekking.

B&O Waterkwaliteits-portaal	Het portaal voor waterkwaliteitsgegevens, inclusief de bronadministratie voor de Kaderrichtlijn Water.
Verkenner / Vraagarticulatie	Er wordt op IHW vaak een beroep gedaan rondom de inbedding van de Aquo-standaard of anderszins. Deze dienst is erop gericht de vraag helder te krijgen van de opdrachtgevers.
Programmabureau / Servicedesk	Het programmabureau ondersteunt alle werkzaamheden van IHW (servicedesk, communicatie, secretariaat).
Kaderrichtlijn Marien in WKP	In opdracht van RWS en op kosten van RWS wordt het waterkwaliteitsportaal uitgebreid voor de Kaderrichtlijn Marien.
Digigids	Digigids als onderdeel van de Digispectie blijft bestaan en is ondergebracht bij IHW om op termijn opgenomen te worden in de Aquo-standaard.
Biologie	Uiterlijk in 2017 zal de biologische informatiestroom eenduidig voor de Nederlandse oppervlaktewateren zijn vormgegeven en worden uitgevoerd.
PvA Richtlijn Overstromings-risico's	In opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu wordt een maatregelenportaal voor de Europese Richtlijn Overstromingsrisico's gerealiseerd. In 2018 wordt een eerste landelijke uitvraag hiervoor gedaan.
Realisatie Waterveiligheid	In 2017 worden zowel de eerste als de tweede fase van het waterveiligheidsportaal opgeleverd in opdracht van de stuurgroep Hoogwaterbeschermingsprogramma waarna het in beheer genomen kan worden.

10.5 Wat mag het kosten?

6. Programma IHW	2016	2017	2018	2019	2020
Doorontwikkeling Aquo-standaard	162.741	66.561	66.561	66.561	66.561
Beheer en Onderhoud Aquo-standaard	173.907	219.682	219.682	219.682	219.682
Projecten tools Aquo/standaard	124.593	14.525	14.525	14.525	14.525
Beheer en Onderhoud tools Aquo-stan	14.214	14.525	14.525	14.525	14.525
Kaderstellende dienst	94.805	33.936	33.936	33.936	33.936
Beheer en onderhoud Aquo-kit	193.008	283.867	283.867	283.867	283.867
Regie op informatiestromen	41.602	21.312	21.312	21.312	21.312
Project realisatie Waterkwaliteitsporta	-	-	-	-	-
Beheer en onderhoud Waterkwaliteits	311.745	362.577	362.577	362.577	362.577
Verkenner / vraagarticulatie	135.339	165.746	165.746	165.746	165.746
Programmabureau / Servicedesk	221.716	250.587	250.587	250.587	250.587
Analysefase Waterveiligheid	-	-	-	-	-
Kaderrichtlijn Marien in WKP	29.495	4.525	4.525	4.525	4.525
Digigids	25.421	25.452	25.452	25.452	25.452
Biologie	27.121	11.312	11.312	11.312	11.312
IHW vanaf 2016	-	-	-	-	-
PvA Richtlijn Overstromingsrisico's	4.214	4.525	4.525	4.525	4.525
Realisatie Waterveiligheidsportaal	1.800.000	947.346	152.654	-	-
B & O Waterveiligsheidsportaal			PM	PM	PM
	3.359.921	**2.426.478**	**1.631.786**	**1.479.132**	**1.479.132**

Afname:

- Waterveiligheid neemt af met € 852.654. Dit heeft geen invloed op de bijdragen van de waterschappen.
- Bijdrage van RWS van € 300.000. Hiermee worden aanvullende projecten en werkzaamheden verricht. Dit heeft geen invloed op de bijdragen van de waterschappen.

De samenwerkingsovereenkomst tussen de Unie van Waterschappen, het IPO en RWS loopt af 31-12-2017. De verwachting is echter dat de werkzaamheden van IHW ook daarna worden gecontinueerd.

In 2017 gaan wij ervan uit dat er van RWS nog € 160.000 wordt ontvangen.

11 Paragrafen

11.1 Ontwikkelingen sinds het vorige begrotingsjaar

HWH 2.0

In 2016 is geïnvesteerd in:

1. Afronding van het programma vrijwillige flexibilisering
2. Implementatie van IPM als organisatiesturing voor programma en projecten
3. Inhoud geven aan de uitvoering van het Meerjarenprogramma

Daarnaast heeft een evaluatie plaatsgevonden van het functioneren van de ingezette lijnen rondom HWH 2.0. o.a. het functioneren van de opdrachtgeverstafel en dienstverleningsovereenkomst,

Sturing en verantwoording binnen HWH 2.0

De inrichting van HWH 2.0 heeft invloed gehad op de begrotings- en verantwoordingstructuur van Het Waterschapshuis. Dat betreft onder andere het inrichten van een programma “Instandhouding” en het creëren van loden deuren tussen de diverse producten en programma’s. Het programma instandhouding betreft de instandhouding van de basisinfrastructuur van Het Waterschapshuis, waarvan de kosten niet toegerekend worden aan taken en waarvan de kosten worden gedragen door alle deelnemers. Het uitgangspunt blijft dat alle geldstromen waarbij HWH (juridisch) contractpartner is, via de begroting van HWH blijven lopen.

Ten aanzien van begrotingswijzigingen wordt voorgesteld dat alleen contractmutaties (zowel aan de inkoopkant met leveranciers als aan de verkoopkant met waterschappen of derden) leiden tot begrotingswijzigingen. Deze worden formeel vastgesteld door het Algemeen Bestuur. De wettelijke zienswijzeprocedure geldt alleen nog voor begrotingswijzigingen die de “instandhouding” betreffen.

De bestuursrapportages zijn conform de wens van het Algemeen bestuur compacter geworden en meer toegesneden worden op de instandhouding en de capaciteit. De informatie inzake programma’s en projecten wordt primair gericht aan de opdrachtgeverstafel en de stuurgroepen. Voor het Dagelijks bestuur en het Algemeen bestuur zal deze informatie in de vorm van een bijlage worden meegezonden.

11.2 Paragraaf: Uitgangspunten en normen

Voor de begroting 2017 hanteren we de volgende financiële uitgangspunten:

Indexering voor materiële kosten

Wij stellen voor dat er geen generieke inflatiecorrectie wordt doorgevoerd voor de materiële overheadkosten. Daar waar sprake is van meerjarige contracten met een contractuele bepaling inzake inflatiecorrectie wordt deze wel meegenomen in de meerjarenraming.

Personeelslasten

De CAO voor de waterschappen is het uitgangspunt voor de personeelslasten. De personeelsbegroting en formatie wordt aangepast op basis van de laatste besluitvorming.

De loonkosten zijn per 1 januari 2016 verhoogd met 1,5 % en dit wordt als basis genomen voor de begroting 2017. De pensioenlasten voor 2017 blijven gelijk.

Verdeelsleutels

Naar verwachting vindt er de komende periode de volgende fusie van waterschappen plaats:

- Peel en Maas en Roer en Overmaas (per 1 januari 2017)

Deze fusie heeft invloed op de vaste componenten in de verdeelsleutels. Doordat de verdeelsleutel van de Unie mede is gebaseerd op een vaste component op basis van het aantal deelnemers zal bij een fusie het aantal deelnemers minder worden en de kosten voor de overige deelnemers gaan stijgen. Aan het Algemeen bestuur is een evaluatie van de verdeelsleutels voorgelegd in 2015 en besloten is geen aanpassingen in de verdeelsleutels toe te passen.

Systematiek en kostprijs van de uitvoeringskosten

De norm voor de productiviteitsuren blijft 1400 uur. De systematiek met het gebruik van kostenplaatsen en kostendragers blijft in stand. Uitgangspunt is het hanteren van kostprijs dekkende tarieven.

11.3 Paragraaf: Incidentele baten en lasten

Deze paragraaf bevat een overzicht van de baten en lasten die als eenmalig ten opzichte van voorgaande en komende begrotingsjaren moeten worden beschouwd.

De incidentele baten en lasten zijn als "nihil" gepresenteerd. De begroting van Het Waterschapshuis kenmerkt zich doordat opdrachten vanuit de waterschappen via getekende dienstverleningsovereenkomsten financieel worden vertaald.

11.4 Paragraaf Kostentoerekening

In de paragraaf betreffende de kostentoerekening wordt ingegaan op de principes die zijn gehanteerd bij de toerekening van kosten aan de kostendragers. Daarbij wordt inzicht gegeven in:

- de wijze waarop uitvoering is gegeven aan de eis van objectieve en bedrijfseconomische criteria;
- de kwantitatieve grondslagen die als onderdeel van de kostentoerekening zijn gehanteerd.

Conform de kaderbrief wordt in deze begroting een verdeling tussen inleen en inhuur van personeel in een samenstelling van 50% inleen en 50% inhuur gehanteerd.

In de huidige begroting 2017 wordt uitgegaan van een benodigd aantal uren aan capaciteit voor inleen en inhuur van 39.569 aan uren. Indien de verhouding van inleen en inhuur anders wordt, zal de kostprijs gaan veranderen. Meer inleen van de waterschappen is financieel gunstig.

De tarieven in de begroting zijn als volgt opgebouwd.

Tarief 2016	€	productieve uren	Tarief	Tarief per productief uur	Tarief 2017	€	productieve uren	Tarief	Tarief per productief uur
Vaste Kern					**Vaste Kern**				
Loonsom	643.056	11.063	58,13		Loonsom	577.918	9.100	63,51	
Inhuur en inleen (incl BTW)	666.988	6.670	100,00		Inhuur en inleen (incl BTW)	-	-		
	1.310.044	**17.733**		**73,88**		**577.918**	**9.100**		**63,51**
Opslag indirecte kosten	331.207	17.733		**18,68**	Opslag indirecte kosten	151.512	9.100		**16,65**
				92,55					**80,16**
Flex HWH					**Flex HWH**				
Loonsom	943.167	16.027	58,85		Loonsom	546.268	9.760	55,97	
Inhuur en inleen (incl BTW)	2.175.960	21.759	100,00		Inhuur en inleen (incl BTW)	1.981.400	19.814	100,00	
	3.119.127	**37.786**		**82,55**		**2.527.668**	**29.574**		**85,47**
					Opslag staf overhead	487.014	29.574		**16,47**
Opslag indirecte kosten	482.176	37.786		**12,76**	Opslag indirecte kosten	604.490	29.574		**20,44**
				95,31					**122,38**
Flex IHW					**Flex IHW**				
Loonsom	367.569	5600	65,64		Loonsom	179.221	2.800	64,01	
Inhuur en inleen (incl BTW)	1.114.000	11.140	100,00		Inhuur en inleen (incl BTW)	1.255.200	12.552	100,00	
	1.481.569	**16.740**		**88,50**		**1.434.421**	**15.352**		**93,44**
Opslag indirecte kosten	281.801	16.740		**16,83**	Opslag indirecte kosten	302.218	15.352		**19,69**
				105,34					**113,12**

- De uurtarieven zijn in 2017 opgebouwd uit:
  - Basis tarief bestaande uit de kosten van inleen of inhuur bij flexibel personeel en bij de medewerkers in dienst uit de loonsom.
    Verdeling inleen en inhuur 50:50
  - Voor 2017 is, met het uitblijven van een besluit omtrent BTW, ook voor inleen BTW toegerekend.
  - De facilitaire kosten blijven ongeveer gelijk. Door de afname van het geschatte aantal productieve uren neemt de toeslag per uur aan facilitaire kosten toe.
  - Een toeslag voor de "overhead" kosten binnen programma's. Kennis en verbinden is niet direct aan een project of programma toe te schrijven. We hebben er voor gekozen om een deel van deze kosten ook middels de uren verdeel sleutel te verdelen. De waterschappen betalen hierdoor meer aan projecten waar ze deel aan nemen en alle waterschappen betalen een mindere vaste bijdrage.

Bij de doorbelasting aan de deelnemende waterschappen worden soorten verdeelsleutels gebruikt:

a. *Gelijke delen* - Totale kosten gedeeld door het aantal opdrachtgevers.
b. *Verdeelmodel van de Unie van Waterschappen* - Totale kosten deels verdeeld in gelijke delen, deels naar rato van de belastingopbrengst, een en ander gelijk de Unie van Waterschappen dit verdeelmodel toepast.
c. *Naar rato van het aantal inwoners* – Percentage gelijk aan het percentage dat het aantal inwoners binnen het eigen zorggebied uitmaakt van het totaal aantal inwoners binnen de zorggebieden van alle opdrachtgevers tezamen.
d. *Naar rato van het aantal vervuilingseenheden* - Percentage gelijk aan het percentage dat het aantal vervuilingseenheden binnen het eigen zorggebied uitmaakt van het totaal aantal vervuilingseenheden binnen de zorggebieden van alle opdrachtgevers tezamen.
e. *Naar rato van het aantal hectare gebied* - Percentage gelijk aan het percentage dat het aantal hectare van het eigen zorggebied uitmaakt van het totaal aantal hectare van de zorggebieden van alle opdrachtgevers tezamen.
f. *Vast procentueel per opdrachtgever bepaald gedeelte* – Procentueel deel van de totale kosten zoals dit als genoemd percentage is bepaald, niet afhankelijk gesteld van berekening of berekeningswijze.

11.5 Paragraaf: Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen

HWH kent geen voorzieningen. In de begroting zijn dan ook geen dotaties of onttrekkingen aan voorzieningen opgenomen.

In 2017 zijn in de begroting geen mutaties in bestemmingsreserves opgenomen met uitzondering van een onttrekking aan de bestemmingsreserve dekking kapitaallasten t.a.v. het kantoormeubilair en het vergadercentrum.

11.6 Paragraaf: Weerstandsvermogen

Algemeen

Het Waterschapshuis wil op gestructureerde wijze risico's beheersen. Om die reden is het van belang om inzicht te hebben in de risico's zodat passende beheersmaatregelen getroffen kunnen worden. Conform artikel 4.19 van Het Waterschapsbesluit bevat de paragraaf betreffende het weerstandsvermogen ten minste:

a. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, met daarbij een beschouwing over de stand aan het begin, de mutaties en de stand aan het eind van het begrotingsjaar van de algemene reserves en de voorzieningen;
b. een inventarisatie van de risico's;
c. het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.

Inventarisatie van de risico's

Met de inwerkingtreding van de nieuwe Gemeenschappelijke regeling per 1-3-2015 worden programma/project-specifieke risico's door de deelnemers aan het betreffende programma/project gedragen. Dit betreft de zogenaamde "loden deur". Dit belangrijke principe is verankerd in de Gemeenschappelijke regeling (artikel 4, 5, 36) en verder uitgewerkt in het dienstverleningshandvest (vrijwaringsbepaling) en model dienstverleningsovereenkomst. Aangezien de programma/projectrisico's bij de deelnemers liggen, worden de risico's niet meer opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Wel wordt in de bestuursrapportage (per 1 mei, 1 september en 31 december) inzicht gegeven in de risico's per project.

Naast projectspecifieke risico's zijn er ook programma overstijgende risico's die het geheel van Het Waterschapshuis betreffen. In onderstaande tabel zijn deze risico's opgenomen. Gelet op het algemene karakter van deze risico's is een financiële vertaling niet mogelijk.

Nr		Risico	Beheersmaatregel
1	Risico uittreding	Het risico dat waterschappen uittreden uit (onderdelen van) programma's. Uittreding van waterschappen kan lopende activiteiten in gevaar brengen en kan tot kostenstijging voor andere waterschappen leiden.	Procedure uittreding opgenomen in Gemeenschappelijke Regeling en Dienstverleningshandvest

Nr		Risico	Beheersmaatregel
2	Financiële positie Waterschappen	Bezuinigingen en financiële positie bij waterschappen. Het Waterschapshuis wordt gefinancierd door de deelnemende waterschappen. Bij verdergaande noodzaak tot bezuinigingen en bij een verslechterende financiële positie van waterschappen zal dat invloed kunnen hebben op de financiële huishouding van Het Waterschapshuis.	Geen
3	Projectcapaci-teit	De invulling van projectcapaciteit met deskundige en professionele medewerkers. Het niet kunnen aantrekken dan wel inhuren van deskundig personeel leidt tot kwaliteitsverlies bij de uitvoering van projecten.	Binnen HWH 2.0 veel aandacht voor competenties en in beeld brengen van beschikbare capaciteit binnen waterschappen. In dienstverleningshandvest en model dienstverleningsovereenkomst verplichting vanuit Waterschap opgenomen om projectcapaciteit beschikbaar te hebben.
4	Uren verantwoording	Medewerkers vanuit de vaste kern en de flexibele schil schrijven uren op producten/projecten. Als urenrealisatie beneden de norm is of uren blijken niet declarabel te zijn betekent dit een financieel risico voor Het Waterschapshuis	Bewaking via maandrapportage en bestuursrapportage. Veel aandacht voor wekelijkse indiening en autorisatie van urenstaten.
5.	BTW risico op inzet personeel vanuit waterschappen	Op dit moment wordt BTW betaald op de inzet van waterschappers op projecten. Gelet op de toenemende flexibilisering is dit een kostenverhogende factor.	Met Belastingdienst en Ministerie van Financien in overleg om met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2015 tot afspraken te komen over BTW vrije inzet van waterschappers bij HWH

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit structurele weerstandscapaciteit en incidentele weerstandscapaciteit.

Structurele weerstandscapaciteit
De structurele weerstandscapaciteit bestaat in de begroting van Het Waterschapshuis uitsluitend uit de post onvoorzien. In de Gemeenschappelijke regeling (artikel 37 lid 2) is opgenomen dat de begroting een bedrag voor onvoorziene uitgaven bevat. In de begroting 2017 is een bedrag van € 25.000 opgenomen voor onvoorzien op het product Bestuur en Bedrijfsvoering (programma Instandhouding).

Incidentele weerstandscapaciteit
De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende onderdelen:

Incidentele weerstandscapaciteit	Bedrag
Algemene Reserve	€ 0,00
Vrij besteedbaar deel Bestemmingsreserves	€ 0,00
Stille Reserves	€ 0,00

Uiteindelijk zullen de waterschappen op grond van artikel 41 van de Gemeenschappelijke regeling er steeds voor zorg dragen dat Het Waterschapshuis te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

11.7 Financiering

Deze paragraaf geeft inzicht in de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Treasury statuut

Op 17 december 2012 heeft het Algemeen bestuur van de Gr HWH het treasurystatuut vastgesteld. Hierin is het beleid rondom treasury opgenomen. Met de

introductie van schatkistbankieren zijn andere uitzettingen niet meer van toepassing. In 2015 heeft HWH voldaan aan de formaliteiten inzake schatkistbankieren.

Algemene ontwikkelingen inzake de treasury functie en vermogensbehoefte

Het Waterschapshuis wordt gefinancierd door de waterschappen. In het eerste kwartaal van het betreffende jaar worden voorschotten op basis van de begroting in rekening gebracht.

De borgstelling van de NWB is medio 2012 vervallen. Op dit moment is er geen kredietfaciliteit bij de NWB. De geldstromen die HWH aan leveranciers betaald worden zo goed mogelijk afgestemd op de geldstromen die HWH van waterschappen ontvangt. In de achterliggende jaren is het beeld dat op basis van deze uitgangspunten HWH voldoende liquiditeiten heeft om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Renterisiconorm en kasgeldlimiet

Renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal van het openbare lichaam bij aanvang van het jaar. In de uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden is dit percentage voor gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal van circa € 15,9 mln is € 3,18 mln.

Kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal van het openbare lichaam bij aanvang van het jaar. In de uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden is dit percentage voor gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 8,2% van het begrotingstotaal van circa € 15,9 mln. is € 1,30 mln.

In het achterliggende jaar 2015 is het banksaldo het gehele jaar positief geweest en er is geen sprake van kasgeldleningen etc. Derhalve geen overschrijdingen van de renterisiconorm en kasgeldlimiet. Het positieve saldo is ondergebracht bij de schatkist.

Risicobeleid

Het risicobeleid is in het treasurystatuut vastgelegd: risicomijdend.

Op dit moment heeft HWH geen derivaten of andere complexe financiële producten en is er uitsluitend een bankrekening bij de NWB en de Rabobank. Sinds 2014 wordt voldaan aan de regels rondom schatkistbankieren.

Treasury organisatie
De treasuryorganisatie is opgezet worden conform de uitgangspunten die in het treasurystatuut zijn vastgelegd.

11.8 Verbonden partijen
Deze paragraaf geeft inzicht in:

- De visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting.
- De Beleidsvoornemens omtrent Verbonden Partijen.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee Het Waterschapshuis een bestuurlijke en financiële band heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van het stemrecht. Er is sprake van een financieel belang wanneer Het Waterschapshuis middelen ter beschikking heeft gesteld en het risico die kwijt te raken bij faillissement. Hiervan is ook sprake als financiële problemen bij verbonden partijen verhaald kunnen worden op Het Waterschapshuis.

In 2017 is er geen sprake van verbonden partijen.

11.9 Bedrijfsvoering
De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de richting van waarde creatie in de processen voor komend jaar.

Organisatie
Wanneer in 2016 de organisatie volgens plan is ingericht kan in 2017 begonnen worden met het finetunen hiervan.

- Verfijnen van het Meerjarenprogramma (MJP). En afstemming MJP met zusterprogramma's en andere partijen in de watersector.
- Finetunen van Capaciteitsmanagement mogelijk door het opbouwen van een "trainee-pool", etc.
- Creatie van de "Place to be" .
    - Ontwikkelmogelijkheden voor medewerker Waterschappen
    - Tijd en plaats onafhankelijk kunnen werken met de juiste technieken en hulpmiddelen
- Digitaal archief

Financiën
Doorontwikkeling van de financiële systematiek in lijn met de opzet van HWH 2.0. VPB ingevoerd en de BTW afspraak afgerond en geïmplementeerd.

Opleiding
Jaarlijks wordt conform SAW een bedrag beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van medewerkers. Gebaseerd op de pijlers van de professionele medewerker worden ontwikkelmogelijkheden voor de medewerkers geboden. Het algemene opleidingsbudget in de begroting 2017 is € 75.000.

Integriteit
In het kader van integriteit zal in 2017 verdere uitvoering worden gegeven aan de overeenkomsten met de vertrouwenspersoon ARBO, de onderzoeksraad integriteit overheid en de landelijke klachtencommissie ongewenst gedrag voor de decentrale overheid.

Cultuur
Cultuur is geen doel op zich maar draagt bij aan het bereiken van de gewenste resultaten. In 2014 is een profiel schets van de organisatiecultuur gemaakt. De gewenste cultuurverandering is een geleidelijk en continu proces en dient door medewerkers gedragen en uitgedragen te worden. Hiertoe zal het onderwerp met regelmaat terugkeren op de gesprekstafel.

12 Begroting naar programma's

Programma	Lasten raming 2017	Lasten raming 2016	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
1. Instandhouding (incl. capaciteit)	1.629.094	2.675.360	-1.046.266
2. Waterketen	1.240.648	1.101.016	139.632
3. Projecten Bedrijfsfuncties (excl. Z-info en BVZ)	1.987.416	1.999.979	-12.563
4. Projecten Diensten	4.729.115	4.847.487	-118.371
5. Projecten Data	3.890.199	3.890.198	0
6. Projecten Informatiehuis Water	2.426.478	3.359.921	-933.443
	15.902.950	**17.873.962**	**-1.971.011**

13 Begroting naar kosten – en opbrengstensoorten

Opbrengsten & kosten categorieën	Projecten & producten	Kosten plaatsen	Totaal
1. Kapitaallasten	26.750	64.681	91.431
1. Onttrekking reserve dekking kap.lasten		-10.800	-10.800
2. Salariskosten		1.790.421	1.790.421
2. Externe inhuur (geen formatie)	192.400	3.340.500	3.532.900
3. Overige diensten / adviezen door derden	9.598.559	944.800	10.543.359
Subtotaal directe kosten	**9.817.709**	**6.129.602**	**15.947.310**
6. Doorbelasting vanuit HKP naar KP		1.058.221	1.058.221
6. Doorbelasting vanuit HKP naar KP		-1.058.221	-1.058.221
6. Doorbelasting vanuit KP naar producten/projecten	6.085.242	-6.085.242	-
Subtotaal indirecte kosten	**6.085.242**	**-6.085.242**	**-**
Totaal kosten	**15.902.950**	**44.360**	**15.947.310**
	-		
4.1 Bijdragen van waterschappen	12.017.572		12.017.572
4.2 Bijdragen van overigen	3.885.378	44.360	3.929.738
Totaal opbrengsten	**15.902.950**	**44.360**	**15.947.310**

14 Bijlagen

14.1 Bijlage 1 Overzicht formatie en capaciteit

Een belangrijke basis voor de HWH begroting zijn de personeelslasten. In 2017 neemt het aantal uur wat nodig is om alle projecten uit te voeren af van 72.250 uur naar 60.514 uur. Van de totale formatie uren van 60.514 zijn 6.488 uur als stafoverhead geraamd. De benodigde totale formatie neemt af van 51,6 fte naar 43,2 fte. De samenstelling van de formatie is gewijzigd doordat er weer minder vast personeel is en meer flexibel personeel. De formatie van HWH wordt steeds meer flexibel. Het risico profiel van HWH neemt daardoor steeds meer af.

Omschrijving	Reorg.plan	Vaste bezetting	Inhuur en inleen	Totaal
Vaste kern	12,50	6,00	0,50	6,50
Flexibele schil HWH/IHW	23,90	7,63	28,25	35,88
Mobiliteit	1,00	0,00		0,00
Flexibele uren		0,84		0,84
Totaal	37,40	14,47	28,75	43,22

14.2 Bijlage 2 Begroting hulp en hoofdkostenplaatsen

Lasten					Hulpkostenplaats Werkplek (K015)					Baten
Cat.	Omschrijving	Begroting 2017	Begroting 2016		Cat.	Omschrijving		Begroting 2017	Begroting 2016	
42010	Kantoorbenodigdheden	€ 25.000	€ 25.000		6.1	Vrijval bestemmingsreserve dekking kapitaalla		€ 10.800	€ 10.800	#
42015	Aanschaf klein inventaris	€ 5.000	€ 5.000							
42110	Pantrykosten	€ 7.500	€ 7.500							
42200	Servicekosten	€ 33.000	€ 33.000		8xx	Opbrengst diestverl. HWBP		€ 44.360	€ 44.360	
42200	Servicekosten (IHW)	€ 14.000	€ 14.000		63xxx	Db. aan kp Vaste Kern	11 WP	€ 55.300	€ 112.716	
42300	Huur gebouwen	€ 140.000	€ 140.000		63xxx	Db. aan kp Flexschil HWH	39 WP	€ 196.062	€ 163.438	
42300	Huur gebouwen (IHW)	€ 75.000	€ 75.000		63xxx	Db. aan kp Flexschil IHW	20 WP	€ 100.545	€ 112.716	
42310	Onderhoud gebouwen	€ 7.000	€ 7.000				70 WP			
42400	Verzekeringen	€ 1.500	€ 1.500							
42520	Gemeentelijke belastingen	€ 3.300	€ 3.300							
42610	Schoonmaak	€ 15.000	€ 15.000							
42610	Schoonmaak (IHW)	€ 10.000	€ 10.000							
42620	Onderhoud machines	€ -	€ -							
42734	Internet/e-mail	€ 20.000	€ 20.000							
48020	Afschrijvingskosten gebouwen	€ 33.966	€ 33.966							
48020	Afschrijvingskosten gebouwen (IHW)	€ -	€ 36.964							
48030	Afschrijvingskosten kantoorinventaris	€ 16.800	€ 16.800							
Totaal		€ 407.066	€ 444.030			Totaal		€ 407.066	€ 444.030	

Lasten					Hulpkostenplaats Kantoorautomatisering (K020)					Baten
Cat.	Omschrijving	Begroting 2017	Begroting 2016	ECI	Cat.	Omschrijving		Begroting 2017	Begroting 2016	
42040	Licentiekosten Software HWH	€ 16.000	€ 16.000		63xxx	Db. aan kp Vaste Kern	11 WP	€ 37.968	€ 70.033	
42050	Onderhoud en support software	€ 112.000	€ 112.000		63xxx	Db. aan kp Flexschil HWH	39 WP	€ 134.614	€ 101.548	
42017	Kleine aanschaf hardware	€ 10.000	€ 10.000		63xxx	Db. aan kp Flexschil IHW	20 WP	€ 69.033	€ 70.033	
41480	Personeel van Derden ICT	€ 60.000	€ 60.000				70 WP			
48040	Afschrijvingskosten hardware	€ 30.000	€ 30.000							
48040	Afschrijvingskosten hardware (IHW)	€ 6.950	€ 6.950							
48050	Afschrijvingskosten software	€ 6.665	€ 6.665							
Totaal		€ 241.615	€ 241.615			Totaal		€ 241.615	€ 241.615	

Lasten												Baten	
			Hulpkostenplaats Facilitair (K030)										
	Cat.	Omschrijving	Begroting 2017	Begroting 2016		Cat.	Omschrijving				Begroting 2017	Begroting 2016
	42020	Boeken/tijdschriften	€ 1.000	€ 1.000		63xxx	Db. aan kp Vaste Kern	11	WP		€ 17.961	€ 33.130
	42070	Frankeer	€ 10.000	€ 10.000		63xxx	Db. aan kp Flexschil HWH	39	WP		€ 63.681	€ 48.039
	42120	Representatiekosten organisatie	€ 2.000	€ 2.000		63xxx	Db. aan kp Flexschil IHW	20	WP		€ 32.657	€ 33.130
	42180	Vergaderingen	€ 5.000	€ 5.000				70	WP			
	42430	Abonnementen	€ 1.500	€ 1.500								
	42440	Contributies	€ 1.500	€ 1.500								
	42721	Bankkosten	€ 500	€ 500								
	42723	Telefoon- en telefaxkosten	€ 50.000	€ 50.000								
	41400	Extern budget inkoop	€ 7.500	€ 7.500								
	41410	Documentaire informatievoorziening	€ 35.000	€ 35.000								
	48030	Afschrijvingskosten kantoor inventaris (IHW	€ 300	€ 300								
	Totaal		€ 114.300	€ 114.300		Totaal					€ 114.300	€ 114.300

Lasten												Baten	
			Hulpkostenplaats P&O (K040)										
	Cat.	Omschrijving	Begroting 2017	Begroting 2016		Cat.	Omschrijving				Begroting 2017	Begroting 2016
	41314	Opleidingen en cursussen	€ 75.000	€ 75.000		63xxx	Db. aan kp Vaste Kern	578	BLS		€ 40.283	€ 122.333
	42760	Congressen en seminars	€ 7.500	€ 7.500		63xxx	Db. aan kp Flexschil HWH	3.015	BLS		€ 210.133	€ 158.142
	41700	Inhuur t.b.v. vervanging eigen personeel	€ 40.000	€ 40.000		63xxx	Db. aan kp Flexschil IHW	1.434	BLS		€ 99.984	€ 69.925
	42717	Vervoerskosten dienstreis	€ 65.000	€ 65.000				5.027	BLS			
	41420	P&O beleid	€ 20.000	€ 20.000								
	41430	DVO Personeels en Salarisadministratie	€ 25.000	€ 25.000								
	41440	Bezwarencommissie	€ 6.400	€ 6.400								
	42770	Personeeluitje, kerstpakket, diversen	€ 27.500	€ 27.500								
	42722	Advertentie- en Reclamekosten	€ 5.000	€ 5.000								
	41014	Woon/werk verkeer	€ 25.000	€ 25.000								
	42330	Leasekosten Auto	€ 54.000	€ 54.000								
	Totaal		€ 350.400	€ 350.400		Totaal					€ 350.400	€ 350.400

Verdeelsleutel op basis van Bruto Loon Som (BLS)

Lasten												Baten	
			Kostenplaats Vaste Kern (K090)										
	Cat.	Omschrijving	Begroting 2017	Begroting 2016		Cat.	Omschrijving				Begroting 2017	Begroting 2016
	41011	Salarissen huidig pers/bestuur	€ 577.918	€ 643.056		63xxx	Db. aan product Instandhouding				€ 729.430	€ 1.648.255,95
	41013	recht IKB				63xxx	Db. aan producten					
	41212	Soc premies inst O&O fonds										
	41213	Sociale premies inst pensioenen										
	41215	Sociale premies inst werkn verzekering										
	41216	Sociale lasten spaarloon zvw										
		Externe Inhuurlasten flex.schil	€ -	€ 666.988								
	63110	Db. van hkp werkplek	€ 55.300	€ 112.716								
	63140	Db. van hpk Automatisering	€ 37.968	€ 70.033								
	63120	Db. van hpk facilitair	€ 17.961	€ 33.130								
	63130	Db. van hpk P&O	€ 40.283	€ 122.333								
	Totaal		€ 729.430	€ 1.648.256			Totaal				€ 729.430	€ 1.648.255,95
Bepaling uurtarief													
Totale kosten			€ 729.430	€ 1.648.255,95									
Aantal productieve uren toe te bedelen aan producten			9100	17.733									
Uurtarief			**€ 80,16**	**€ 92,95**									

Lasten												Baten	
			Kostenplaats Flexibele schil HWH (K092)										
	Cat.	Omschrijving	Begroting 2017	Begroting 2016		Cat.	Omschrijving				Begroting 2017	Begroting 2016
	41011	Salarissen huidig pers/bestuur direct	€ 546.268	€ 831.295		63xxx	Db. aan producten				€ 3.619.172	€ 3.488.422,32
	41011	Salarissen huidig pers/bestuur indirect	€ 487.014									
	41013	recht IKB										
	41212	Soc premies inst O&O fonds										
	41213	Sociale premies inst pensioenen										
	41215	Sociale premies inst werkn verzekering										
	41216	Sociale lasten spaarloon zvw										
		Externe Inhuurlasten flex.schil	€ 1.981.400	€ 2.175.960								
	63110	Db. van hkp werkplek	€ 196.062	€ 163.438								
	63140	Db. van hpk Automatisering	€ 134.614	€ 101.548								
	63120	Db. van hpk facilitair	€ 63.681	€ 48.039								
	63130	Db. van hpk P&O	€ 210.133	€ 158.142								
	Totaal		€ 3.619.172	€ 3.478.422			Totaal				€ 3.619.172	€ 3.488.422,32
Bepaling uurtarief													
Totale kosten			€ 3.619.172	€ 3.478.422,32									
Aantal productieve uren toe te bedelen aan producten			29.574	37.786									
Uurtarief algemeen			**€ 122,38**	**€ 92,06**									

Versie: 11-04-2016

Lasten						Kostenplaats Flexibele schil IHW (K094)				Baten
	Cat.	Omschrijving	Begroting 2017	Begroting 2016		Cat.	Omschrijving	Begroting 2017	Begroting 2016	
	41011	Salarissen huidig pers/bestuur	€ 179.221	€ 367.569		63xxx	Db. aan producten IHW	€ 1.736.639	€ 1.767.373,63	
	41011	Salarissen huidig pers/bestuur indirect	€ -							
	41013	recht IKB								
	41212	Soc premies inst O&O fonds								
	41213	Sociale premies inst pensioenen								
	41215	Sociale premies inst werkn verzekering								
	41216	Sociale lasten spaarloon zvw								
		Inhuurlasten flex. Schil	€ 1.255.200	€ 1.114.000						
	63110	Db. van hkp werkplek	€ 100.545	€ 112.716						
	63140	Db. van hpk Automatisering	€ 69.033	€ 70.033						
	63120	Db. van hpk facilitair	€ 32.657	€ 33.130						
	63130	Db. van hpk P&O	€ 99.984	€ 69.925						
	Totaal		€ 1.736.639	€ 1.767.374			Totaal	€ 1.736.639	€ 1.767.373,63	
Bepaling uurtarief										
Totale kosten			€ 1.736.639	€ 1.767.373,63						
Aantal productieve uren toe te bedelen aan producten			15352	16740						
Uurtarief			**€ 113,12**	**€ 105,58**						

14.3 Bijlage 3 Verdeelsleutels

Kostenverdeelsleutel	45/55	M2	ONTWERP	LICENTIE
	Belastingopbrengst 2014 in procenten t.b.v. de UVW 45/55 verdeelsleutel	Oppervlakte	Vervuilings eenheden - Ontwerp capaciteit	Aantal licenties deelnemers obv database EE incl HVL / IBM / Nieuwland
Aa en Maas	4,32776%	161.007	1.500.586	77
AGV/Waternet	6,96846%	70.412	2.068.500	-
Brabantse Delta	4,43659%	170.744	1.314.930	71
De Dommel	3,62778%	151.237	1.471.430	21
De Stichtse Rijnlanden	4,19063%	83.021	1.399.022	71
Delfland	8,62629%	40.547	1.932.408	115
Fryslân	4,89400%	346.000		62
Drents Overijsselse Delta	4,31878%	255.500	1.154.300	82
Hollands Noorderkwartier	8,33998%	196.400	1.751.873	83
Hollandse Delta	5,78079%	101.809	1.817.998	33
Hunze en Aa's	3,16556%	207.000		-
Noorderzijlvest	2,25371%	144.000	707.423	38
Peel en Maasvallei	2,09323%	128.690		27
Rijn en IJssel	3,03093%	195.000	1.264.193	35
Rijnland	6,61899%	107.946	2.113.100	73
Rivierenland	6,01728%	201.000	1.648.000	47
Roer en Overmaas	3,03585%	92.261		35
Scheldestromen	3,13043%	190.273	796.800	43
Schieland en de Krimpenerwaard	3,36404%	35.113	708.900	29
Vallei en Veluwe	4,83204%	244.833	2.026.300	86
Vechtstromen	4,23167%	227.045	1.768.603	65
Zuiderzeeland	2,71521%	150.000	680.500	33
Totaal	**100,00%**	**3.499.838**	**26.124.866**	**1.133**

Fusie Groot Salland en Reest en Wieden tot Drents Overijsselse Delta. Het vaste gedeelte uit de Unie sleutel is als 1 opgenomen na de fusie. Het variabele gedeelte van de sleutel, zijnde de belastingopbrengst (55%), is bij elkaar opgeteld

Noot: Bij Oracle licentie sleutel is het totaal aantal geïnventariseerde licenties afwijkend van de som van de sleutel door gewijzigde deelname.

Naast bovenstaande kostenverdeelsleutels wordt er ook gebruik gemaakt van:

- VAST, waarbij de bijdrage evenredig wordt verdeeld over het aantal deelnemers
- DVO, waarbij de bijdrage wordt verdeeld over het aantal deelnemers dat een dienstverleningsovereenkomst (DVO) heeft getekend.
- ITV, waarbij de bijdrage wordt verdeeld over het aantal deelnemers dat een intentie verklaring (ITV) heeft getekend

14.4 Bijlage 4 Bijdragen per waterschap

1. Programma Instandhouding	Bestuur en Bedrijfs voering	Kennis en Verbinden	Business case	Opdracht geverstafel	Flexibele uren	Mobiliteit	Totaal
Kostenverdeelsleutel	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	
	1	1	1	1	1	1	
Aa en Maas	47.363	8.654	11.189	1.126	6.621	-	**74.954**
AGV/Waternet	62.803	11.475	14.836	1.493	8.780	-	**99.388**
Brabantse Delta	48.000	8.770	11.339	1.141	6.710	-	**75.961**
De Dommel	43.271	7.906	10.222	1.029	6.049	-	**68.477**
De Stichtse Rijnlanden	46.562	8.508	10.999	1.107	6.509	-	**73.685**
Delfland	72.497	13.246	17.126	1.724	10.135	-	**114.728**
Fryslân	50.674	9.259	11.971	1.205	7.084	-	**80.193**
Drents Overijsselse Delta	47.311	8.644	11.176	1.125	6.614	-	**74.871**
Hollands Noorderkwartier	70.823	12.940	16.730	1.684	9.901	-	**112.078**
Hollandse Delta	55.859	10.206	13.196	1.328	7.809	-	**88.398**
Noorderzijlvest	35.237	6.438	8.324	838	4.926	-	**55.763**
Peel en Maasvallei	34.298	6.267	8.102	815	4.795	-	**54.278**
Reest en Wieden	-	-	-	-	-	-	**-**
Rijn en IJssel	39.781	7.269	9.397	946	5.561	-	**62.954**
Rijnland	60.760	11.102	14.353	1.445	8.494	-	**96.154**
Rivierenland	57.242	10.459	13.522	1.361	8.002	-	**90.587**
Roer en Overmaas	39.810	7.274	9.404	947	5.565	-	**63.000**
Scheldestromen	40.363	7.375	9.535	960	5.643	-	**63.875**
Schieland en de Krimpenerwaard	41.729	7.624	9.857	992	5.834	-	**66.036**
Vallei en Veluwe	50.312	9.193	11.885	1.196	7.034	-	**79.620**
Vechtstromen	46.802	8.551	11.056	1.113	6.543	-	**74.064**
Zuiderzeeland	37.935	6.931	8.961	902	5.303	-	**60.033**
RWS CIV	-	-	-	-	-	-	**-**
Hunze en Aa's	-	-	-	-	-	-	**-**
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	**-**
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	**-**
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	**-**
IPO	-	-	-	-	-	-	**-**
Totaal	**1.029.430**	**188.093**	**243.181**	**24.475**	**143.915**	**-**	**1.629.094**

2. Programma Waterketen	Z-info	BVZ	Totaal
Kostenverdeelsleutel	ONTWERP	45/55	
	1	1	
Aa en Maas	64.726	5.235	**69.961**
AGV/Waternet	89.222	6.942	**96.164**
Brabantse Delta	56.718	5.306	**62.023**
De Dommel	63.468	4.783	**68.251**
De Stichtse Rijnlanden	60.345	5.147	**65.492**
Delfland	83.352	8.013	**91.365**
Fryslân	-	5.601	**5.601**
Drents Overijsselse Delta	49.789	5.229	**55.019**
Hollands Noorderkwartier	75.565	7.828	**83.393**
Hollandse Delta	78.417	6.174	**84.591**
Noorderzijlvest	30.514	3.895	**34.409**
Peel en Maasvallei	-	3.791	**3.791**
Reest en Wieden	-	-	**-**
Rijn en IJssel	54.529	4.397	**58.926**
Rijnland	91.146	6.716	**97.862**
Rivierenland	71.084	6.327	**77.411**
Roer en Overmaas	-	4.400	**4.400**
Scheldestromen	34.369	4.461	**38.830**
Schieland en de Krimpenerwaard	30.578	4.612	**35.190**
Vallei en Veluwe	87.402	5.561	**92.963**
Vechtstromen	76.286	5.173	**81.460**
Zuiderzeeland	29.353	4.193	**33.546**
RWS CIV	-	-	**-**
Hunze en Aa's	-	-	**-**
Het Waterschapshuis	-	-	**-**
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	**-**
Derden inzake IHW	-	-	**-**
IPO	-	-	**-**
Totaal	**1.126.863**	**113.785**	**1.240.648**

3. Programma Bedrijfsfuncties	De Digitale Watertoets	NDFF	B&O DAMO Water systeem	Vangst registratie	Digitaal Aangifte bedrijven	Project SAW@	SAWA B en O Personele inzet HWH	B&O SAW@ bijdrage WS aan RWS
Kostenverdeelsleutel	VAST	VAST	45/55	45/55	45/55	DNO	45/55	45/55
	1	1	1	1	1	1	1	
Aa en Maas	17.420	16.235	5.333	3.505	2.081	-	-	-
AGV/Waternet	-	16.235	7.059	4.656	2.759	-	34.042	86.842
Brabantse Delta	-	16.235	5.404	3.553	2.109	-	25.946	66.189
De Dommel	-	16.235	4.876	3.201	1.901	-	-	-
De Stichtse Rijnlanden	17.420	-	5.244	3.446	2.046	-	-	-
Delfland	-	16.235	8.142	5.378	3.185	-	-	-
Fryslân	17.420	16.235	5.703	3.752	2.227	-	-	-
Drents Overijsselse Delta	17.420	16.235	5.327	3.502	2.079	-	-	-
Hollands Noorderkwartier	17.420	16.235	7.955	5.253	3.112	-	38.428	98.030
Hollandse Delta	17.420	-	6.283	4.138	2.454	-	30.244	77.154
Noorderzijlvest	17.420	16.235	3.978	2.602	1.548	-	18.966	48.384
Peel en Maasvallei	-	16.235	3.873	2.532	1.507	-	18.453	47.075
Reest en Wieden	-	-	-	-	-	-	-	-
Rijn en IJssel	17.420	16.235	4.486	2.940	1.748	-	-	-
Rijnland	17.420	16.235	6.830	4.504	2.670	-	-	-
Rivierenland	17.420	16.235	6.437	4.241	2.515	-	-	-
Roer en Overmaas	17.420	16.235	4.489	2.943	1.749	-	21.467	54.764
Scheldestromen	-	16.235	-	2.984	-	-	-	-
Schieland en de Krimpenerwaard	17.420	16.235	4.703	3.086	1.834	-	-	-
Vallei en Veluwe	17.420	16.235	5.663	3.725	2.211	-	27.211	69.415
Vechtstromen	17.420	16.235	5.270	3.464	2.056	-	-	-
Zuiderzeeland	17.420	16.235	4.279	2.803	1.667	-	20.442	52.148
RWS CIV	-	-	-	-	-	-	-	-
Hunze en Aa's	17.420	-	-	2.999	1.783	-	-	-
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-	-
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	**278.723**	**308.461**	**111.336**	**79.206**	**45.241**	**-**	**235.200**	**600.000**

3. Programma Bedrijfsfuncties	Aanvullend project SAW@	Project DAMO Keringen	B&O DAMO Keringen	Project DAMO Transport	B&O DAMO Tranport	DAMO metingen Keringen	Totaal
Kostenverdeelsleutel	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	
		1	1	1	1	1	
Aa en Maas	-	-	8.584	-	6.796	1.211	**61.164**
AGV/Waternet	-	-	11.361	-	8.943	1.605	**173.502**
Brabantse Delta	-	-	8.698	-	6.884	1.227	**136.246**
De Dommel	-	-	7.847	-	6.226	1.106	**41.392**
De Stichtse Rijnlanden	-	-	8.439	-	6.684	1.190	**44.469**
Delfland	-	-	13.105	-	10.292	1.853	**58.190**
Fryslân	-	-	9.179	-	-	1.295	**55.811**
Drents Overijsselse Delta	-	-	8.574	-	6.788	1.209	**61.134**
Hollands Noorderkwartier	-	-	12.803	-	10.059	1.810	**211.105**
Hollandse Delta	-	-	10.112	-	7.977	1.428	**157.211**
Noorderzijlvest	-	-	6.402	-	5.109	901	**121.544**
Peel en Maasvallei	-	-	6.233	-	-	877	**96.785**
Reest en Wieden	-	-	-	-	-	-	**-**
Rijn en IJssel	-	-	7.220	-	5.741	1.017	**56.806**
Rijnland	-	-	10.993	-	8.659	1.553	**68.864**
Rivierenland	-	-	10.360	-	8.170	1.463	**66.842**
Roer en Overmaas	-	-	7.225	-	-	1.017	**127.309**
Scheldestromen	-	-	-	-	-	1.032	**20.250**
Schieland en de Krimpenerwaard	-	-	7.570	-	6.012	1.067	**57.926**
Vallei en Veluwe	-	-	9.114	-	7.206	1.286	**159.485**
Vechtstromen	-	-	8.482	-	6.718	1.196	**60.842**
Zuiderzeeland	-	-	6.888	-	5.484	970	**128.336**
RWS CIV	-	-	-	-	-	-	**-**
Hunze en Aa's	-	-	-	-	-	-	**22.202**
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	**-**
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	**-**
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	**-**
IPO	-	-	-	-	-	-	**-**
Totaal	**PM**	**-**	**179.189**	**-**	**123.749**	**26.311**	**1.987.416**

4. Programma Diensten	B&O WION portaal	B&O Geo voorziening	Project fase A Centrale Datalaag	Project fase B Centrale Datalaag	B&O INSPIRE	eHRM	Gegevens huishouding	E-formulieren	Nieuw WaterschapsNet
Kostenverdeelsleutel	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	VAST	VAST	45/55
	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Aa en Maas	1.223	12.244	-	-	-	29.121	-	-	49.689
AGV/Waternet	-	16.262	-	-	-	-	-	-	-
Brabantse Delta	1.240	12.410	-	-	-	29.534	-	-	50.373
De Dommel	1.115	11.179	-	-	-	26.466	-	-	45.293
De Stichtse Rijnlanden	1.202	12.036	-	-	-	-	-	-	-
Delfland	1.884	18.785	-	-	-	-	-	-	-
Fryslân	1.310	13.106	-	-	-	-	-	-	-
Drents Overijsselse Delta	1.222	12.231	-	-	-	29.087	-	-	-
Hollands Noorderkwartier	1.840	18.349	-	-	-	-	-	-	-
Hollandse Delta	1.446	14.455	-	-	-	34.633	-	-	58.815
Noorderzijlvest	904	9.088	-	-	-	21.254	-	-	-
Peel en Maasvallei	879	8.844	-	-	-	20.646	-	-	35.656
Reest en Wieden	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rijn en IJssel	1.024	10.271	-	-	-	24.202	-	-	-
Rijnland	1.575	15.731	-	-	-	37.812	-	-	-
Rivierenland	1.483	14.815	-	-	-	35.530	-	-	60.300
Roer en Overmaas	1.024	10.278	-	-	-	24.221	-	-	-
Scheldestromen	1.039	10.422	-	-	-	-	-	-	-
Schieland en de Krimpenerwaard	1.075	10.778	-	-	-	-	-	-	-
Vallei en Veluwe	1.301	13.012	-	-	-	31.034	-	-	-
Vechtstromen	1.208	12.098	-	-	-	28.757	-	-	-
Zuiderzeeland	975	9.790	-	-	-	23.005	-	-	-
RWS CIV	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hunze en Aa's	1.044	10.476	-	-	-	-	-	-	-
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	**26.014**	**276.660**	**-**	**-**	**-**	**395.302**	**-**	**-**	**300.125**

4. Programma Diensten	CVDR & GVOP	DROP	Vergader centrum	B&O WILMA	Oracle TECH	Oracle Contract mgnt	Omgevingswet	Programma Informatie veiligheid	Gartner contractmanagement	Totaal
Kostenverdeelsleutel	45/55	45/55	45/55	45/55	LICENTIE	45/55	45/55	45/55	45/55	
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Aa en Maas	-	14.851	18.899	17.785	111.766	3.747	-11.502	25.448	3.508	**276.779**
AGV/Waternet	-	19.692	25.101	23.583	-	-	-15.252	33.744	4.651	**107.782**
Brabantse Delta	-	15.050	19.155	18.024	87.028	3.798	-11.657	25.790	3.555	**254.299**
De Dommel	-	13.568	17.255	16.248	60.370	3.419	-10.508	23.249	3.205	**210.859**
De Stichtse Rijnlanden	-	14.599	18.577	17.484	105.898	3.683	-11.308	25.017	3.448	**190.637**
Delfland	-	22.731	28.995	27.223	168.738	5.759	-17.606	38.952	5.369	**300.830**
Fryslân	-	15.889	20.229	19.028	88.826	4.012	-12.306	27.227	3.753	**181.074**
Drents Overijsselse Delta	-	14.834	18.878	17.765	136.740	3.743	-11.490	25.420	3.504	**251.934**
Hollands Noorderkwartier	-	22.207	28.322	26.594	140.027	5.625	-17.199	38.052	5.245	**269.063**
Hollandse Delta	-	17.515	22.312	20.975	82.961	4.427	-13.566	30.013	4.137	**278.122**
Noorderzijlvest	-	11.048	14.028	13.231	66.801	2.776	-8.557	18.932	2.610	**152.116**
Peel en Maasvallei	-	10.754	13.651	12.879	56.574	2.701	-8.329	18.428	2.540	**175.222**
Reest en Wieden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
Rijn en IJssel	-	12.473	15.853	14.938	68.757	3.140	-9.661	21.374	2.946	**165.318**
Rijnland	-	19.051	24.280	22.816	121.625	4.819	-14.756	32.646	4.500	**270.100**
Rivierenland	-	17.948	22.867	21.495	96.164	4.538	-13.901	30.755	4.240	**296.233**
Roer en Overmaas	-	12.482	15.865	14.949	68.786	3.142	-9.668	21.389	2.948	**165.417**
Scheldestromen	-	12.656	16.087	15.156	76.096	3.186	-9.802	21.686	2.989	**149.517**
Schieland en de Krimpenerwaard	-	13.084	16.636	15.669	65.610	3.296	-10.134	22.420	3.091	**141.524**
Vallei en Veluwe	-	15.775	20.083	18.892	122.288	3.983	-12.218	27.032	3.726	**244.908**
Vechtstromen	-	14.675	18.673	17.574	98.526	3.702	-11.366	25.146	3.466	**212.459**
Zuiderzeeland	-	11.895	15.112	14.245	65.242	2.992	-9.213	20.382	2.810	**157.234**
RWS CIV	-	-	-	-	-	-	250.000	-	-	**250.000**
Hunze en Aa's	-	-	16.169	-	-	-	-	-	-	**27.690**
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
Totaal	**-**	**322.779**	**427.029**	**386.554**	**1.888.823**	**76.486**	**-**	**553.102**	**76.243**	**4.729.115**

5. Programma Data	SAT-Data	Actueel Hoogte bestand Nederland	Beeld Materiaal	Totaal
Kostenverdeelsleutel	VAST	M2	M2	
	1	1	1	
Aa en Maas	-	62.417	14.970	77.387
AGV/Waternet	-	27.296	6.547	33.843
Brabantse Delta	-	66.192	15.875	82.067
De Dommel	-	58.629	14.061	72.691
De Stichtse Rijnlanden	-	32.184	7.719	39.903
Delfland	-	15.719	3.770	19.489
Fryslân	-	134.132	32.170	166.302
Drents Overijsselse Delta	-	99.049	23.755	122.804
Hollands Noorderkwartier	-	76.137	18.260	94.398
Hollandse Delta	-	39.468	9.466	48.934
Noorderzijlvest	-	55.824	13.389	69.212
Peel en Maasvallei	-	49.889	11.965	61.854
Reest en Wieden	-	-	-	-
Rijn en IJssel	-	75.595	18.130	93.725
Rijnland	-	41.847	10.036	51.883
Rivierenland	-	77.921	18.688	96.609
Roer en Overmaas	-	35.766	8.578	44.344
Scheldestromen	-	73.762	17.691	91.453
Schieland en de Krimpenerwaard	-	13.612	3.265	16.877
Vallei en Veluwe	-	94.913	22.764	117.677
Vechtstromen	-	88.017	21.110	109.127
Zuiderzeeland	-	58.150	13.946	72.096
RWS CIV	-	-	-	-
Hunze en Aa's	-	80.247	19.246	99.493
Het Waterschapshuis	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	2.208.032	2.208.032
Derden inzake IHW	-	-	-	-
IPO	-	-	-	-
Totaal	**-**	**1.356.766**	**2.533.432**	**3.890.198**

6. Programma IHW	Doorontwikkeling Aquo-standaard (oa Pre Aquo IM Metingen)	Beheer en Onderhoud Aquo-standaard	Projecten tools Aquo/standaard	Beheer en Onderhoud tools Aquo-standaard	Kaderstellende dienst	Beheer en onderhoud Aquo-kit	Regie op informatie stromen	Project realisatie Waterkwaliteitsportaal	Beheer en onderhoud Waterkwaliteitsportaal
Kostenverdeelsleutel	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST
	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Aa en Maas	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
AGV/Waternet	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
Brabantse Delta	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
De Dommel	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
De Stichtse Rijnlanden	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
Delfland	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
Fryslân	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
Drents Overijsselse Delta	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
Hollands Noorderkwartier	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
Hollandse Delta	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
Noorderzijlvest	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
Peel en Maasvallei	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
Reest en Wieden	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rijn en IJssel	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
Rijnland	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
Rivierenland	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
Roer en Overmaas	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
Scheldestromen	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
Schieland en de Krimpenerwaard	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
Vallei en Veluwe	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
Vechtstromen	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
Zuiderzeeland	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
Data ICT Dienst	-	-	-	-	-	-	-	-	300.000
Hunze en Aa's	3.025	6.576	206	660	1.543	8.585	969	-	2.844
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IPO	-	75.000	10.000	-	-	95.000	-	-	-
Totaal	**66.561**	**219.682**	**14.525**	**14.525**	**33.936**	**283.867**	**21.312**	**-**	**362.577**

6. Programma IHW	Verkenner / vraagarticulatie	Programmabureau / Servicedesk	Analysefase Waterveiligheid	Kaderrichtlijn Marien in WKP	Digigids	Biologie	IHW vanaf 2016	PvA Richtlijn Overstromingsrisico's	Realisatie Waterveiligheid	Totaal
Kostenverdeelsleutel	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Aa en Maas	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
AGV/Waternet	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
Brabantse Delta	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
De Dommel	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
De Stichtse Rijnlanden	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
Delfland	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
Fryslân	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
Drents Overijsselse Delta	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
Hollands Noorderkwartier	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
Hollandse Delta	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
Noorderzijlvest	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
Peel en Maasvallei	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
Reest en Wieden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rijn en IJssel	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
Rijnland	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
Rivierenland	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
Roer en Overmaas	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
Scheldestromen	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
Schieland en de Krimpenerwaard	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
Vallei en Veluwe	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
Vechtstromen	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
Zuiderzeeland	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
Data ICT Dienst	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**300.000**
Hunze en Aa's	7.534	11.390	-	206	1.157	514	-	206	-	**45.415**
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-	-	947.346	**947.346**
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**180.000**
Totaal	**165.746**	**250.587**	**-**	**4.525**	**25.452**	**11.312**	**-**	**4.525**	**947.346**	**2.426.478**

14.5 Bijlage 5 Totaal bijdragen 2017 t.o.v. 2016

Totale bijdrage per waterschap begroting 2016	Instand-houding	Nog beschikbare capaciteit	Bedrijfs-functies	Diensten	Data	IHW	Totaal
Aa en Maas	89.814	33.278	119.070	277.516	77.387	49.087	**646.151**
AGV/Waternet	119.092	44.126	256.624	114.999	33.843	49.087	**617.771**
Brabantse Delta	91.021	33.725	189.758	255.043	82.067	49.087	**700.701**
De Dommel	82.053	30.402	98.888	211.547	72.691	49.087	**544.667**
De Stichtse Rijnlanden	88.294	32.714	98.472	195.063	39.903	49.087	**503.533**
Delfland	137.474	50.936	133.801	307.708	19.489	49.087	**698.495**
Fryslân	96.092	35.604	57.122	185.889	166.302	49.087	**590.096**
Drents Overijsselse Delta	89.714	33.241	105.519	254.878	122.804	49.087	**655.242**
Hollands Noorderkwartier	134.299	49.760	281.219	275.783	94.398	49.087	**884.547**
Hollandse Delta	105.924	39.247	229.786	278.962	48.934	49.087	**751.940**
Noorderzijlvest	66.818	24.757	150.431	154.337	69.212	49.087	**514.643**
Peel en Maasvallei	65.039	24.098	100.144	175.801	61.854	49.087	**476.022**
Reest en Wieden	0	0	0	0	0	0	**0**
Rijn en IJssel	75.435	27.950	105.451	167.810	93.725	49.087	**519.460**
Rijnland	115.218	42.690	150.739	292.320	51.883	49.087	**701.937**
Rivierenland	108.546	40.218	130.543	315.561	96.609	49.087	**740.564**
Roer en Overmaas	75.490	27.970	207.934	167.912	44.344	49.087	**572.738**
Scheldestromen	76.539	28.359	53.985	153.357	91.453	49.087	**452.780**
Schieland en de Krimpenerwaard	79.129	29.319	84.897	145.493	16.877	49.087	**404.802**
Vallei en Veluwe	95.405	35.349	240.057	266.502	117.677	49.087	**804.078**
Vechtstromen	88.749	32.883	129.209	215.372	109.127	49.087	**624.427**
Zuiderzeeland	71.935	26.653	156.205	159.616	72.096	49.087	**535.593**
Subtotaal waterschappen	***1.952.079***	***723.281***	***3.079.853***	***4.571.469***	***1.582.673***	***1.030.833***	***12.940.189***
RWS CIV	0	0	0	250.000	0	300.000	**550.000**
Hunze en Aa's	0	0	21.143	26.017	99.493	49.087	**195.740**
Het Waterschapshuis	0	0	0	0	0	0	**0**
Derden inzake Beeldmateriaal	0	0	0	0	2.208.032	0	**2.208.032**
Derden inzake IHW						1.800.000	**1.800.000**
IPO IHW & AHN3	0	0	0	0	0	180.000	**180.000**
Subtotaal derden	***0***	***0***	***21.143***	***276.017***	***2.307.525***	***2.329.087***	***4.933.772***
Totaal	**1.952.079**	**723.281**	**3.100.995**	**4.847.486**	**3.890.198**	**3.359.921**	**17.873.961**

Totale bijdrage per waterschap begroting 2017	Instand-houding	Waterketen	Bedrijfs-functies	Diensten	Data	IHW	Totaal
Aa en Maas	74.954	69.961	61.164	276.779	77.387	45.415	**605.660**
AGV/Waternet	99.388	96.164	173.502	107.782	33.843	45.415	**556.094**
Brabantse Delta	75.961	62.023	136.246	254.299	82.067	45.415	**656.010**
De Dommel	68.477	68.251	41.392	210.859	72.691	45.415	**507.085**
De Stichtse Rijnlanden	73.685	65.492	44.469	190.637	39.903	45.415	**459.600**
Delfland	114.728	91.365	58.190	300.830	19.489	45.415	**630.016**
Fryslân	80.193	5.601	55.811	181.074	166.302	45.415	**534.396**
Drents Overijsselse Delta	74.871	55.019	61.134	251.934	122.804	45.415	**611.176**
Hollands Noorderkwartier	112.078	83.393	211.105	269.063	94.398	45.415	**815.452**
Hollandse Delta	88.398	84.591	157.211	278.122	48.934	45.415	**702.672**
Noorderzijlvest	55.763	34.409	121.544	152.116	69.212	45.415	**478.459**
Peel en Maasvallei	54.278	3.791	96.785	175.222	61.854	45.415	**437.344**
Reest en Wieden	0	0	0	0	0	0	**0**
Rijn en IJssel	62.954	58.926	56.806	165.318	93.725	45.415	**483.145**
Rijnland	96.154	97.862	68.864	270.100	51.883	45.415	**630.278**
Rivierenland	90.587	77.411	66.842	296.233	96.609	45.415	**673.097**
Roer en Overmaas	63.000	4.400	127.309	165.417	44.344	45.415	**449.886**
Scheldestromen	63.875	38.830	20.250	149.517	91.453	45.415	**409.340**
Schieland en de Krimpenerwaard	66.036	35.190	57.926	141.524	16.877	45.415	**362.968**
Vallei en Veluwe	79.620	92.963	159.485	244.908	117.677	45.415	**740.067**
Vechtstromen	74.064	81.460	60.842	212.459	109.127	45.415	**583.367**
Zuiderzeeland	60.033	33.546	128.336	157.234	72.096	45.415	**496.659**
Subtotaal waterschappen	***1.629.094***	***1.240.648***	***1.965.214***	***4.451.426***	***1.582.673***	***953.717***	***11.822.772***
RWS CIV	0	0	0	250.000	0	300.000	**550.000**
Hunze en Aa's	0	0	22.202	27.690	99.493	45.415	**194.799**
Het Waterschapshuis	0	0	0	0	0	0	**0**
Derden inzake Beeldmateriaal	0	0	0	0	2.208.032	0	**2.208.032**
Derden inzake IHW	0	0	0	0	0	947.346	**947.346**
IPO IHW & AHN3	0	0	0	0	0	180.000	**180.000**
Subtotaal derden	***0***	***0***	***22.202***	***277.690***	***2.307.525***	***1.472.761***	***4.080.177***
Totaal	**1.629.094**	**1.240.648**	**1.987.416**	**4.729.115**	**3.890.198**	**2.426.478**	**15.902.950**

Mutatie 2017 tov 2016	Instand-houding (incl. capaciteit)	Waterketen	Bedrijfs-functies (excl. Waterketen)	Diensten	Data	IHW	Totaal
Aa en Maas	-48.138	69.961	-57.905	-737	-	-3.672	**-40.491**
AGV/Waternet	-63.831	96.164	-83.122	-7.217	-	-3.672	**-61.678**
Brabantse Delta	-48.785	62.023	-53.513	-745	-	-3.672	**-44.691**
De Dommel	-43.978	68.251	-57.496	-687	-	-3.672	**-37.582**
De Stichtse Rijnlanden	-47.323	65.492	-54.003	-4.426	-	-3.672	**-43.933**
Delfland	-73.682	91.365	-75.611	-6.878	-	-3.672	**-68.479**
Fryslân	-51.503	5.601	-1.311	-4.815	-	-3.672	**-55.700**
Drents Overijsselse Delta	-48.085	55.019	-44.384	-2.944	-	-3.672	**-44.066**
Hollands Noorderkwartier	-71.981	83.393	-70.115	-6.720	-	-3.672	**-69.095**
Hollandse Delta	-56.773	84.591	-72.575	-840	-	-3.672	**-49.268**
Noorderzijlvest	-35.813	34.409	-28.887	-2.221	-	-3.672	**-36.184**
Peel en Maasvallei	-34.859	3.791	-3.359	-578	-	-3.672	**-38.678**
Reest en Wieden	-	-	-	-	-	-	**-**
Rijn en IJssel	-40.432	58.926	-48.645	-2.493	-	-3.672	**-36.315**
Rijnland	-61.754	97.862	-81.874	-22.220	-	-3.672	**-71.659**
Rivierenland	-58.178	77.411	-63.700	-19.328	-	-3.672	**-67.467**
Roer en Overmaas	-40.461	4.400	-80.625	-2.494	-	-3.672	**-122.852**
Scheldestromen	-41.023	38.830	-33.734	-3.840	-	-3.672	**-43.439**
Schieland en de Krimpenerwaard	-42.411	35.190	-26.971	-3.970	-	-3.672	**-41.834**
Vallei en Veluwe	-51.135	92.963	-80.572	-21.595	-	-3.672	**-64.010**
Vechtstromen	-47.567	81.460	-68.368	-2.913	-	-3.672	**-41.060**
Zuiderzeeland	-38.555	33.546	-27.870	-2.382	-	-3.672	**-38.934**
	-	-	-	-	-	-	
Subtotaal waterschappen	-1.046.266	1.240.648	-1.114.639	-120.043	-	-77.117	-1.117.417
RWS CIV	-	-	-	-	-	-	**-**
Hunze en Aa's	-	-	1.059	1.672	-	-3.672	**-941**
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	**-**
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	**-**
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-852.654	**-852.654**
IPO IHW & AHN3	-	-	-	-	-	-	**-**
Subtotaal derden	**-**	**-**	**1.059**	**1.672**	**-**	**-856.326**	**-853.595**
Totaal	**-1.046.266**	**1.240.648**	**-1.113.580**	**-118.371**	**-**	**-933.443**	**-1.971.011**

14.6 Bijlage 6 Berekening merendeelcriterium (werk voor derden)

	Totaal begroot	Waterschappen	Derden	Buiten berekening
Instandhouding / bestuur en organisatie	€ 1.629.094	€ 1.629.094	€ 0	
Kosten van activiteiten	€ 4.456.147	€ 3.532.544	€ 923.603	
Subtotaal van kosten en activiteiten	€ 6.085.242	€ 5.161.639	€ 923.603	
Totaal in %		84,82%	15,18%	
Out op pocket kosten	€ 9.817.709			€ 9.817.709
Totaal in €	€ 15.902.950	€ 5.161.639	€ 923.603	€ 9.817.709

Conform de door KokxDeVoogd voorgestelde systematiek is hierboven het merendeelcriterium (werk voor derden) weergegeven. De norm voor het merendeelcriterium bedraagt maximaal 20% werk voor derden. Wij verwachten in 2017 15,18% werk voor derden te verrichten.

14.7 Bijlage 7 Mutatie per programma 2017 t.o.v. 2016

Instandhouding (incl. capaciteit)

		Lasten raming 2017	Lasten raming 2016	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
1.1	Bestuur en Bedrijfs voering	1.029.430	1.427.766	-398.336
1.2	Kennis en Verbinden	188.093	291.822	-103.728
1.3	Business case	243.181	213.981	29.199
1.4	Opdracht geverstafel	24.475	18.511	5.965
1.5	Flexibele uren	143.915	154.302	-10.387
1.6	Mobiliteit	-	568.979	-568.979
		1.629.094	**2.675.360**	**-1.046.266**

Waterketen

		Lasten raming 2017	Lasten raming 2016	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
3.5	Z-info	1.126.863	1.020.043	106.820
3.6	BVZ	113.785	80.973	32.812
		1.240.648	**1.101.016**	**139.632**

Bedrijfsfuncties

		Lasten raming 2017	Lasten raming 2016	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
3.1	De Digitale Watertoets	278.723	266.799	11.925
3.2	NDFF	308.461	307.196	1.265
3.3	B en O DAMO Water systeem	111.336	107.342	3.994
3.4	Vangst registratie	79.206	72.298	6.908
3.7	Digitaal Aangifte bedrijven	45.241	43.912	1.330
3.8	Project SAW@	-	156.001	-156.001
3.9	SAWA B en O personele inzet HWH	235.200	235.200	-0
3.10	B&O SAW@ bijdrage WS aan RWS	600.000	540.734	59.266
3.11	Aanvullend project SAW@	-	-	-
3.12	Project DAMO Keringen	-	-	-
3.13	B&O DAMO Keringen	179.189	159.984	19.205
3.14	Project DAMO Transport	-	-	-
3.15	B&O DAMO Tranport	123.749	89.934	33.814
3.16	DAMO metingen K	26.311	20.579	5.732
		1.987.416	**1.999.979**	**-12.563**

Diensten

		Lasten raming 2017	Lasten raming 2016	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
4.1	B&O WION portaal	26.014	23.576	2.438
4.2	B&O Geo voorziening	276.660	240.410	36.250
4.3	Project fase 1 Centrale Distributielaag	-	-	-
4.4	Project fase 2 Centrale Distributielaag	-	-	-
4.5	B&O Centrale Datalaag	-	-	-
4.6	B&O INSPIRE	-	-	-
4.7	eHRM	395.302	374.188	21.114
4.8	Gegevens huishouding	-	-	-
4.9	E-formulieren	-	55.414	-55.414
4.10	Nieuw WaterschapsNet	300.125	286.776	13.349
4.11	CVDR & GVOP	-	-	-
4.12	DROP	322.779	280.874	41.906
4.13	Vergader centrum	427.029	421.706	5.323
4.14	B&O WILMA	386.554	236.475	150.079
4.15	Oracle TECH	1.888.823	1.888.823	-
4.16	Oracle Contract mgnt	76.486	59.567	16.919
4.17	Omgevingswet	-	467.005	-467.005
4.18	Programma Informatieveiligheid	553.102	438.056	115.046
4.19	Gartner Contractmanagement	76.243	74.618	1.624
		4.729.115	**4.847.487**	**-118.371**

Data

		Lasten raming 2017	Lasten raming 2016	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
5.1	SAT-Data	-	-	-
5.2	Actueel Hoogte bestand Nederland	1.356.767	1.356.766	0
5.3	Beeld Materiaal	2.533.432	2.533.432	-0
		3.890.199	**3.890.198**	**0**

IHW

		Lasten raming 2017	Lasten raming 2016	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
6.1	Doorontwikkeling Aquo-standaard	66.561	162.741	-96.180
6.2	Beheer en Onderhoud Aquo-standaard	219.682	173.907	45.775
6.3	Projecten tools Aquo/standaard	14.525	124.593	-110.068
6.4	Beheer en Onderhoud tools Aquo-standaard	14.525	14.214	311
6.5	Kaderstellende dienst	33.936	94.805	-60.868
6.6	Beheer en onderhoud Aquo-kit	283.867	193.008	90.859
6.7	Regie op informatiestromen	21.312	41.602	-20.289
6.8	Project realisatie Waterkwaliteitsportaal	-	-	-
6.9	Beheer en onderhoud Waterkwaliteitsportaal	362.577	311.745	50.832
6.10	Verkenner / vraagarticulatie	165.746	135.339	30.407
6.11	Programmabureau / Servicedesk	250.587	221.716	28.870
6.12	Analysefase Waterveiligheid	-	-	-
6.13	Kaderrichtlijn Marien in WKP	4.525	29.495	-24.970
6.14	Digigids	25.452	25.421	31
6.15	Biologie	11.312	27.121	-15.809
6.16	IHW vanaf 2016	-	-	-
6.17	PvA Richtlijn Overstromingsrisico's	4.525	4.214	311
6.18	Realisatie Waterveiligheid	947.346	1.800.000	-852.654
		2.426.478	**3.359.921**	**-933.443**

Behandelend ambtenaar: P.A.E. de Rooij Beleidsveldbeheerder: A. Meuleman Portefeuillehouder: C. Moonen Ambtenaar aanwezig bij het DT: Nee

Zaaknr. : 16.ZK05404/16.B0082
Kenmerk : 16IT013629
Barcode :

Financiële jaarstukken 2015 en begroting 2017 van de Noord-Brabantse Waterschapsbond

Doel van de notitie: Besluitvorming door het algemeen bestuur over de begroting 2017 van de Noord Brabantse Waterschapsbond (NBWB) en kennis te nemen van de overige financiële jaarstukken.
Samenvatting: De NBWB heeft zoals gebruikelijk, de financiële jaarstukken aan Waterschap Brabantse Delta aangeboden. Dit betreft de jaarrekening 2015, het verslag van de Kascommissie en de concept-begroting voor 2017. Het AB heeft daarbij de mogelijkheid een zienswijze op de concept-begroting 2017 in te dienen. De jaarrekening wordt ter kennisgeving aangeboden.
Advies: Het algemeen bestuur: 1. neemt kennis van de financiële jaarstukken van de NBWB; 2. besluit tot het indienen van een zienswijze de concept-begroting 2017 waarin: - met de begroting wordt ingestemd; - wordt aangegeven dat kennis is genomen van de overige financiële jaarstukken.

	Bespreking in:	**Vergaderdatum:**
☒	**Directieteam**	29 maart 2016
☐	**Overlegvergadering**	
☒	**Dagelijks Bestuur**	12 april 2016
☐	**Georganiseerd Overleg**	
☒	**Besluitvormend AB**	18 mei 2016

☒	**Bijlage(n) bij het besluit** Concept brief zienswijze financiële jaarstukken 2015 en begroting 2017	 16UT003202
☒	**Achtergronddocument(en)** Aanbiedingsbrief financiële stukken van de Noord-Brabantse Waterschapsbond Jaarrekening over 2015 van de Noord-Brabantse Waterschapsbond Verslag van de Kascommissie van de Noord-Brabantse Waterschapsbond Begroting voor 2017 van de Noord-Brabantse Waterschapsbond Notitie communicatieprojecten NBWB in 2017	 16IN008384 16IN008385 16IN008386 16IN008387 16IN011221

Aanleiding/context
Op 17 maart 2016 heeft de Noord Brabantse Waterschapsbond (NBWB) zijn financiële jaarstukken aan Waterschap Brabantse Delta aangeboden. Het algemeen bestuur heeft de mogelijkheid een zienswijze in te dienen op de voorgestelde concept-begroting voor 2017.

Beoogd effect
Het algemeen bestuur:
A. besluit tot het indienen van een zienswijze op de concept-begroting 2017;
B. neemt kennis van de overige financiële jaarstukken.

A. In de zienswijze wordt ingestemd met de concept-begroting 2017 zodat de Noord-Brabantse Waterschapsbond zorg kan dragen voor de regionale behartiging van het waterschapsbelang door:
   1. sterke en efficiënte (bestuurlijke) afstemming met partners;
   2. werk met werk maken: organisatie van cofinanciering op regionaal en landelijk niveau;
   3. beleidsmatige afstemming en gezamenlijke aanpak, zoals bijvoorbeeld het grondwaterbeleid;
   4. bij te dragen aan kennisontwikkeling ten behoeve van de realisatie van waterdoelen, door bijvoorbeeld de leerstoel Natuurbeschermingswetgeving;
   5. participatie in de werkeenheid Groenontwikkelfonds;

B. Het algemeen bestuur neemt kennis van de overige jaarstukken.

Argumenten
A. Zorg dragen voor regionale behartiging van het waterschapsbelang door instemming met de concept-begroting 2017 zodat:

   1. De NBWB voert overleggen met de verschillende Brabantse Partners (Gedeputeerde van de Provincie, ZLTO, Brabant Water, Brabantse Milieufederatie en de terreinbeherende organisaties) om zodoende afstemming en synergie te bewerkstelligen. Hier ligt onder meer de basis voor ook thematische overleggen als de ontwikkeling van het Brabantse Grondwater- en beregeningsbeleid. Die overleggen worden vanuit de NBWB georganiseerd en ondersteund.

      Per 3 maart 2016 is het voorzitterschap van de NBWB overgedragen aan mevrouw Moonen. Tijdens haar afwezigheid neemt de heer Glas (Watergraaf van Waterschap de Dommel) voor haar waar.

   2. Vanuit de NBWB vindt onder meer de voorbereiding van een derde bestuursovereenkomst met de Provincie plaats. De eerste en tweede bestuursovereenkomsten (BO1 En BO2) zijn buitengewoon effectief gebleken voor de aanpak van beek- en kreekherstel, vispassages, waterberging etc. Omdat de provincie de afstemming met het uitvoeringsprogramma van het Provinciaal Milieu- en Waterplan zoekt, de ondertekening van deze overeenkomst (STUW, Stimuleringskader Uitvoering Waterdoelen) is de ondertekening voorzien in mei 2016.

   3. De NBWB ondersteunt de beleidsmatige afstemming voor bijvoorbeeld het beregeningsbeleid, zwemwater etc.

   4. Vanuit de leerstoel vindt met de NBWB de dialoog plaats over de mogelijke lange termijn consequenties van de Omgevingswet.

   5. Vanuit de NBWB wordt participatie in de werkeenheid Groenontwikkelfonds gecontinueerd.

B. Kennis nemen van de overige financiële jaarstukken waaruit onder meer een positief resultaat blijkt dat wordt uitgekeerd aan de deelnemende waterschappen, uiteraard conform de verdeelsleutel van de inleg van de afzonderlijke waterschappen.

Kanttekeningen en risico's
De NBWB is een verbonden partij. Als vereniging heeft zij de ruimte om binnen haar begroting middelen op verschillende onderdelen in te kunnen zetten. Controle is geborgd in de ledenvergadering en de kascommissie.

Ter verduidelijking zijn er nog twee toevoegingen op de begroting voor 2017:
1. Een specificatie van de begrote kosten voor communicatie is te vinden in het bijgevoegde 'Notitie communicatieprojecten NBWB in 2017' van de Noord-Brabantse Waterschapsbond.
2. Voor de post 'schadecommissie' is een bedrag van €1.500 opgenomen. Dit zijn niet de kosten voor de algemene schadecommissie van de NBWB, want die is per 31 december 2015 opgeheven. Deze kosten betreffen het jaarlijks actualiseren van de vergoedingsnormen die door de Brabantse waterschappen

gezamenlijk worden gehanteerd voor het vergoeden van schade, bijvoorbeeld bij waterberging. Deze actualisatie wordt via de NBWB voor de Brabantse waterschappen gezamenlijk uitgevoerd.

Financiële dekking
De contributie voor Brabantse Delta (4/13 van het totaal) bedraagt voor het jaar 2017 €35.692,31. Daarnaast wordt het bedrag voor de personele ondersteuning en inzet werkeenheid Groenontwikkelfonds (4/13 van € 200.000 ofwel € 61.538) rechtstreeks in rekening gebracht. Indien de begroting van de NBWB gewijzigd dient te worden, wordt dit aan het algemeen bestuur voorgelegd. Dit product drukt op beleidsveld 8000.

Uitvoering
Na het besluit van het algemeen bestuur zal middels de bijgevoegde brief zienswijze aan de NBWB worden verstuurd, waarin wordt ingestemd met de voorgelegde begroting.

Communicatie
Verdere communicatie is niet nodig.

Relatie met beleidsvelden
- **Winnend Samenwerken in Brabant**
  De NBWB is een belangrijk gremium voor de beleidsmatige en bestuurlijke afstemming en het ambtelijk én bestuurlijk samen optrekken binnen Brabant. Winnend samenwerken richt zich op de samenwerking van bedrijfsmatige en operationele processen.
- **Bijdrage aan doelen voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen**
  Juist vanwege de samenwerking en afstemming vanuit de NBWB met partners als de Brabantse Milieufederatie en de terrein beherende organisaties is een betere inkadering in de people, planet en profit gedachte mogelijk.

Noord-Brabantse Waterschapsbond
p/a Waterschap Brabantse Delta
Postbus 5520
4801 DZ BREDA

Uw schrijven van	:	n.v.t.
Uw kenmerk	:	n.v.t.
Zaaknummer	:	16.ZK05404
Ons kenmerk	:	16UT003202
Barcode	:	
Behandeld door	:	de heer P. de Rooij
Doorkiesnummer	:	076 564 13 84
Datum	:	21 maart 2016
Verzenddatum	:	

Onderwerp: Zienswijze financiële jaarstukken 2015 en begroting 2017 van de Noord-Brabantse Waterschapsbond

Geachte heer, mevrouw,

In antwoord op uw aanbieding de financiële jaarstukken over 2015 en de concept-begroting 2017 op 16 maart 2016 berichten wij u dat deze is behandeld in de vergadering van het algemeen bestuur van Waterschap Brabantse Delta op 18 mei 2016.

Hierbij ontvangt u onze zienswijze.

Het algemeen bestuur spreekt zijn waardering uit over de inzet van de Noord Brabantse Waterschapsbond en de behaalde resultaten. Het algemeen bestuur geeft dan ook aan kennis genomen te hebben van de financiële jaarstukken over 2015 en in te kunnen stemmen met de concept-begroting 2017.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Het dagelijks bestuur,

De dijkgraaf — De secretaris-directeur

Mw ir. ing. C.P.M. Moonen — ir. H.T.C. van Stokkom

Noord-Brabantse Waterschapsbond

Aan het bestuur van
Waterschap Brabantse Delta
Waterschap Aa en Maas
Waterschap De Dommel
Waterschap Rivierenland

Uw brief van	:	
Uw kenmerk	:	
Ons kenmerk	:	
Behandeld door	:	T. Boer/J. van Dommelen
Doorkiesnummer	:	06-51199402
E-mail	:	tboer@aaenmaas.nl
Datum	:	14 maart 2016
Verzenddatum	:	16maart 2016

Onderwerp: Behandeling financiële jaarstukken 2015 en de conceptbegroting 2017 van de Noord-Brabantse Waterschapsbond

Geacht Bestuur,

Hierbij bied ik u namens het bestuur van de Noord Brabantse Waterschaps Bond de volgende financiële jaarstukken aan:

- **de Jaarrekening** over het dienstjaar 2015 incl. toelichting op de staat van baten en lasten boekjaar 2015, de balans ultimo 2015 en de toelichting op de balans per 31 december 2015
- **Verslag Kascommissie** over de rekening 2015
- **Begroting** voor het dienstjaar **2017**, de toelichting op de begroting 2017 incl de toelichting op de communicatie projecten 2017.

Ik verzoek u vriendelijk de financiële stukken over het jaar 2015 en de begroting 2017 in de vergaderingen van de DB's/AB's van uw waterschap te behandelen en uiterlijk maandag 6 juni 2016, 12.00 uur uw schriftelijke reactie kenbaar te maken aan het secretariaat van de NBWB (**gewijzigd adres per 4 maart 2016:** p/a Waterschap Brabantse Delta, Postbus 5520, 4801 DZ Breda).
De financiële stukken voor de ledenvergadering van 9 juni 2016 worden u op 30 mei 2016 toegezonden. In verband met de planning van de DB en AB vergaderingen zullen dan nog niet alle waterschapsreacties zijn ontvangen. Deze worden op 6 juni 2016 aan u nagezonden. Ten behoeve van de verzending verzoek ik u vriendelijk om eveneens een kopie van uw schriftelijke reactie per e-mail te verzenden aan jose.van.dommelen@planet.nl.

Zoals gebruikelijk worden de waterschappen verzocht één DB-lid per waterschap – niet zijnde een bestuurslid van de NBWB - te mandateren om de financiële stukken namens het waterschap in de ledenvergadering van de NBWB vast te stellen.

Indien u vragen heeft of nadere informatie wenst kunt u contact opnemen met de heer T. Boer, t.boer@brabantsedelta.nl of telefoonnummer 06-51199402.

Met vriendelijke groet,

Ir. H.T.C. van Stokkom
secretaris-penningmeester

***GEWIJZIGD ADRES PER 4 MAART 2016**:*
Secretariaat NBWB: via waterschap Brabantse Delta, Postbus 5520, 4801 DZ Breda
Bezoekadres: Bouvignelaan 5, 4836 AA Breda. Telefoon: 076-5641064 Fax: 076-5641016

Noord-Brabantse Waterschapsbond

REKENING DIENSTJAAR 2015

	2014	2015	
	REKENING	BEGROTING	REKENING
BATEN			
Contributie*	€ 120.100,00	€ 121.100,00	€ 121.100,00
Rente bank	€ -	€ -	€ -
Verrekening ondersteuning Beregening Brabant	€ 1.843,15		
Verrekening communicatie 'Een dijk van een samenwerking'			€ 16.373,66
Totaal BATEN	**€ 121.943,15**	**€ 121.100,00**	**€ 137.473,66**

* Begrotingswijziging 2015, deze is doorgevoerd in verband met gewijzigde verrekening van de personele lasten

LASTEN			
Bijdrage Leerstoel Universiteit van Tilburg	€ 20.000,00	€ 20.000,00	€ 20.000,00
Secretariële ondersteuning	€ 28.979,53	€ 50.000,00	€ 30.869,52
Drukwerk, papier en porto	€ 349,40	€ 100,00	€ 189,66
Onvoorzien		€ 10.000,00	
Representatie-,vergaderkosten	€ -	€ 1.000,00	€ 50,00
Voorlichting en communicatie	€ 26.468,75	€ 40.000,00	€ 51.220,73
Abonnementen, lidmaatschappen	€ -	€ -	€ 845,00
Deelname WE/GOB	€ -	€ -	€ -
Schadecommissie algemeen deel	€ 2.843,28	€ -	€ -
Exploitatieresultaat	€ 43.302,19	€ -	€ 34.298,75
Totaal LASTEN	**€ 121.943,15**	**€ 121.100,00**	**€ 137.473,66**

Toelichting op de staat van Baten & Lasten Rekening boekjaar 2015

Baten

Contributie
De contributie is conform begroting ontvangen. Zie tabel hieronder.

Leden	*Verdeling*	*Conform Begroting*
Waterschap De Dommel	4/13e deel	€ 37.261,54
Waterschap Brabantse Delta	4/13e deel	€ 37.261,54
Waterschap Aa en Maas	4/13e deel	€ 37.261,54
Waterschap Rivierenland	1/13e deel	€ 9.315,38
Totaal		**€ 121.100,00**

Rente
De rekening-courant bij de Nederlandse Waterschapsbank heeft dit boekjaar wederom geen rente opgeleverd.

Verrekening communicatiekosten 'Een dijk van een samenwerking'
Met de provincie is de afspraak gemaakt dat de NBWB als opdrachtgever voor dit project zou fungeren. De kosten zijn conform de afspraken verdeeld tussen de NBWB en de provincie. De in 2015 gemaakte kosten voor het deel van de provincie zijn conform afspraak verrekend met de provincie Noord-Brabant.

Lasten

Bijdrage Leerstoel Universiteit van Tilburg
Betreft sponsorbijdrage 2015 voor de leerstoel 'Natuurbeschermings- en waterrecht'. Op basis van de evaluatie van de leerstoel is in het bestuur van de NBWB in juni 2014 het besluit genomen deze bijdrage voor € 20.000 voort te zetten. Deze overeenkomst is getekend op 4 december 2014 voor een periode van 3 jaar en wordt in 2016 in de Maatschappelijke Adviesraad geëvalueerd.

Secretariële ondersteuning
Deze kosten betreffen de inhuur van de personele ondersteuning van het secretariaat.

Drukwerk, papier en porto
Het digitale tijdperk zorgt voor lage kosten op deze post.

Representatie-, vergaderkosten
Presentje bij een afscheid.

Voorlichting en communicatie
Kosten zijn gemaakt in het kader van:

- In samenwerking met de Manifestpartners organisatie debatavond Provinciale verkiezingen in de Wilem-II fabriek 29 jan 2015 € 3.336,-;
- Project 'Een dijk van een samenwerking' onderdeel NBWB communicatie BO2€ 21.528,57;
- Project 'Een dijk van een samenwerking' € 16.373,66 (dit betreft de kosten die zijn verrekend met de provincie Noord-Brabant; zie Baten);
- Bijdrage aan Vereniging Industrie Water in het kader van werkzaamheden voor Biomassa DHZ € 302,50;
- Jaarlijkse bijdrage ten behoeve van onderhoud en service Waterwise digitaal lespakket 2015 € 9.680.

Abonnementen, lidmaatschappen
De lidmaatschapskosten aan de Nederlandse vereniging van Rentmeesters (NVR) voor de medewerker van de WerkEenheid GOB.

Exploitatieresultaat 2015
Boekjaar 2015 genereert een positief exploitatieresultaat van € 34.298,75.
Aan het bestuur wordt voorgesteld om dit positieve resultaat niet toe te voegen aan het Eigen Vermogen van de NBWB, maar conform de vaste verdeelsleutel ten gunste van de leden te laten komen. Het maximum Eigen Vermogen van de NBWB is namelijk vastgesteld op € 75.000,-.

Noord-Brabantse Waterschapsbond

BALANS ULTIMO 2015 (voor resultaatbestemming)

	Balans per:	
	1-1-2015	31-12-2015
ACTIVA		
Rekening-courant Nederlandse Waterschapsbank	€ 102.576,40	€ 114.193,79
Totaal ACTIVA	**€ 102.576,40**	**€ 114.193,79**

PASSIVA		
Eigen vermogen	€ 75.000,00	€ 75.000,00
Crediteuren	€ 22.681,36	€ -
Bestemd exploitatieresultaat 2014		€ 4.895,04
Te bestemmen resultaat 2015		€ 34.298,75
Totaal PASSIVA	**€ 97.681,36**	**€ 114.193,79**

Toelichting op de Balans per 31 december 2015 (voor resultaatbestemming)

Activa

Rekening-courant Nederlandse Waterschapsbank
Betreft het saldo per 31 december 2015 conform brief met kenmerk 67553040 d.d. januari 2016.

Passiva

Eigen Vermogen
Het Eigen Vermogen bedraagt begin 2015 reeds € 75.000,-, het afgesproken toegestane maximum.

Te bestemmen resultaat 2015
Boekjaar 2015 genereert een positief exploitatieresultaat van € 34.298,75. Het eigen vermogen bedraagt reeds het afgesproken maximum van € 75.000,-, het voorstel is om het positieve exploitatieresultaat conform de vaste verdeelsleutel ten gunste te laten komen van de leden.

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2014 is een positief exploitatieresultaat vastgesteld van € 43.302,19 waarvan € 38.407,15 aan het Eigen Vermogen is toegevoegd, zodat het maximum van het Eigen Vermogen is bereikt. Het resterende deel van het resultaat 2014, zijnde € 4.895,04, dient eveneens nog ten gunste van de leden van de NBWB te worden gebracht conform de vastgestelde verdeelsleutel.

Noord-Brabantse Waterschapsbond

Vergadering: ALV NBWB
d.d.: 09 juni 2016
Agendapunt:

Geachte vergadering,

Op 19 Februari 2016 heeft de door uw vergadering benoemde commissie tot onderzoek van de jaarrekening van de Noord-Brabantse Waterschapsbond de jaarrekening over het jaar 2015 aan een onderzoek onderworpen.

De bescheiden, betrekking hebbende op de ontvangsten en uitgaven over 2015 zijn onderzocht, waarbij door de penningmeester waar nodig de gewenste inlichtingen zijn verstrekt.
Geconstateerd is, dat het totaal van de baten op de ontwerp-rekening ad € 137.473,66 juist is en in overeenstemming met de bescheiden. Ditzelfde geldt voor het totaal aan de uitgaven ad € 103.174,91.

Het saldo van de rekening-courant bij de Nederlandse Waterschapsbank N.V. (rekeningnr. 63.67.55.304) bedraagt € 114.193,79 conform bankafschrift met volgnummer 2015/025 en de brief van de Nederlandse Waterschapsbank met kenmerk 67553040 d.d. januari 2016.
Het eigen vermogen bedraagt per 31 december 2015 € 75.000,00

De commissie constateert dat de lasten lager uitvallen dan begroot, m.n. bij de externe secretariële ondersteuning een bedrag van circa € 19.000,00, onvoorzien € 10.000.00 en bij voorlichting en communicatie ongeveer € 5.000,00. Dit genereert een positief exploitatieresultaat van € 34.298,75.

De commissieleden stellen uw vergadering voor de rekening van de Noord-Brabantse Waterschapsbond over het jaar 2015 vast te stellen, zoals deze aan de leden is uitgereikt.

De commissie is van oordeel dat de rekening een getrouw beeld geeft van de financiële positie en stelt voor de penningmeester decharge te verlenen.

De commissie vernoemd,

Mw. R. de Graaf-Groeneveld, Lid Algemeen Bestuur Waterschap Rivierenland

.....

Dhr A. van den Hoven, lid Algemeen Bestuur waterschap Aa en Maas

.....

Secretariaat NBWB: via waterschap Aa en Maas, Postbus 5049, 5201 GA 's-Hertogenbosch
Bezoekadres: Pettelaarpark 70, 5216 PP 's-Hertogenbosch - telefoon algemeen: 073-615 6666

Noord-Brabantse Waterschapsbond

BEGROTING DIENSTJAAR 2017

	2015	2016	2017
	REKENING	BEGROTING	BEGROTING
BATEN			
Contributie	€ 121.100,00	€ 121.000,00	€ 116.000,00
Rente bank	€ -	€ -	
Verrekening communicatiekosten 'Een dijk van een samenwerking'	€ 16.373,66		
Totaal BATEN	**€ 137.473,66**	**€ 121.000,00**	**€ 116.000,00**
LASTEN			
Bijdrage Leerstoel Universiteit van Tilburg	€ 20.000,00	€ 20.000,00	€ 20.000,00
Secretariële ondersteuning	€ 30.869,52	€ 40.000,00	€ 40.000,00
Drukwerk, papier en porto	€ 189,66	€ 500,00	€ 500,00
Representatie-,vergaderkosten	€ 50,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00
Voorlichting en communicatie	€ 51.220,73	€ 50.000,00	€ 45.000,00
Abonnementen, lidmaatschappen	€ 845,00	€ -	€ -
Schadecommissie algemeen deel	€ -	€ 1.500,00	€ 1.500,00
Onvoorzien	€ -	€ 8.000,00	€ 8.000,00
Exploitatieresultaat	€ 34.298,75		
Totaal LASTEN	**€ 137.473,66**	**€ 121.000,00**	**€ 116.000,00**

Toelichting op de Begroting 2017

Baten

Contributie
De contributie betreffende Begroting 2017 wordt conform afspraken als volgt verdeeld over de leden van de NBWB:

Leden	*Verdeling*	*Conform Begroting*
Waterschap De Dommel	4/13e deel	€ 35.692,31
Waterschap Brabantse Delta	4/13e deel	€ 35.692,31
Waterschap Aa en Maas	4/13e deel	€ 35.692,31
Waterschap Rivierenland	1/13e deel	€ 8.923,07
Totaal		**€ 116.000,00**

Lasten

Bijdrage Leerstoel Universiteit van Tilburg
Betreft een overeenkomst - tussen de provincie Noord-Brabant, de NBWB, de stichting het Noord-Brabants Landschap, de vereniging Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer enerzijds en de Universiteit van Tilburg anderzijds - inzake financiering van de leerstoel 'Natuurbeschermings- en waterrecht'. Op basis van de evaluatie van de leerstoel is in het bestuur van de NBWB in juni 2014 het besluit genomen deze bijdrage voor € 20.000,- voort te zetten. Deze overeenkomst is getekend op 4 december 2014 voor een periode van 3 jaar en wordt in 2016 in de Maatschappelijke Adviesraad geëvalueerd. Vooruitlopend op de evaluatie in 2016 is hetzelfde bedrag in de Begroting 2017 gereserveerd. Ter zijner tijd wordt in het bestuur van de NBWB hierover een apart besluit genomen.

Secretariële ondersteuning
Het begrote bedrag is voor de inhuur van de personele ondersteuning van het secretariaat (o.a. planning alle vergaderingen, voorbereiding agenda's en vergaderstukken, versturen uitnodigingen, notuleren bestuursvergaderingen e.d.).
In de loop van 2014 is de verrekening van de (loon)kosten van de NBWB gewijzigd in verband met de verrekening van de BTW over die loonkosten. De loonkosten van de adjunct-secretaris en de medewerker voor de Werkeenheid bij het Groen Ontwikkelfonds Brabant (WE-GOB) worden niet meer via de rekening van de NBWB verrekend. Deze worden rechtstreeks door het waterschap dat het secretariaat van de NBWB voert [in 2017 waterschap Brabantse Delta] bij de leden waterschappen conform de standaard verdeelsleutel in rekening gebracht. Deze werkwijze is in 2014 in het reguliere overleg van de waterschappen met de Belastingdienst aan de Belastingdienst voorgelegd.

Voorlichting en communicatie
De jaarlijkse kosten voor communicatie zijn sterk projectgebonden, de werkgroep Communicatie stelt hiervoor een programma van activiteiten op, deze zal gelijktijdig met de concept-begroting 2017 worden voorgelegd aan het bestuur.

Schade commissie algemeen deel
De algemene schade commissie is met ingang van 1 januari 2016 opgeheven. Via de NBWB worden jaarlijks de tarieven voor nadeelcompensatie geactualiseerd.

Noord-Brabantse Waterschapsbond

Vergadering : Bestuur NBWB
d.d. : 3 maart 2016
Agendapunt : 2

ONDERWERP : Begroting communicatieprojecten NBWB in 2017

Ter besluitvorming

Auteur/instantie : Ineke Beemster
werkgroep Communicatie
Datum : 1 februari 2016
Telefoon : 076 -564 1034
E-mail : i.beemster@brabantsedelta.nl

Is over deze notitie overeenstemming bereikt met de andere Brabantse waterschappen? Ja
Is over deze notitie overeenstemming bereikt met externe partijen : Nvt
Reeds behandeld in: nvt

Wat kan worden besloten, van welke punten kan worden kennisgenomen of welk beeld kan worden gevormd?

- Kennis te nemen van de verwachte inzet van communicatie vanuit de gezamenlijke Brabantse waterschappen, in relatie tot de begroting 2017 van de NBWB.
- In te stemmen met het op een later moment concreet invullen van de activiteiten voor 2017 door de werkgroep communicatie van de NBWB.

De werkgroep communicatie van de NBWB werkt vanuit het kader dat gezamenlijk optreden als Brabantse waterschappen ons voordeel bij profilering oplevert. Ook een efficiëntere inzet van mensen en geld speelt een rol, bijvoorbeeld bij een vertegenwoordiging in provinciale samenwerkingen en de participatie in landelijke projecten.

In de begroting 2017 van de NBWB is € 45.000,- voor communicatiekosten opgenomen.
Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

1) Educatieproject Waterwise	€10.000
2) Natuurmuseum Tilburg	€10.000
3) Communicatieaanpak Natuur in Brabant	PM
4) Profilering in Brabantse media	€10.000
5) Doorvertaling van de landelijke watereducatievisie naar Brabants niveau	€10.000
6) Diverse communicatie	€ 5.000

Ad 1) Educatieproject Waterwise. De Brabantse waterschappen nemen vanaf 2013 deel aan het landelijke educatieproject Waterwise. In 2017 gaat het bij dit project vooral om actualisatie en onderhoud en uitbreiding van het aantal praktische opdrachten. De jaarlijkse kosten hiervoor bedragen €10.000,-.
Ad 2) Natuurmuseum Tilburg. In 2007 is vanuit de NBWB de permanente tentoonstelling 'In de ban van buiten' gerealiseerd. De afgelopen jaren is voor deze tentoonstelling beperkt onderhoud gepleegd. In 2016 wordt deze tentoonstelling geactualiseerd. De werkgroep Communicatie/Educatie is met het Natuurmuseum in gesprek over een nieuwe permanente tentoonstelling waarbij water centraal staat. Verdere invulling moet nog plaatsvinden. Hiervoor reserveren we in 2017 vooralsnog € 10.000,-.
Ad 3) Communicatieaanpak Natuur in Brabant: In 2015 heeft de provincie Noord-Brabant in het Bestuurlijk Overleg Brabants Natuurnetwerk het 'Procesvoorstel communicatieaanpak Natuur in Brabant' ingebracht. Op basis van dit voorstel is besloten dat waterschappen hier aan meewerken (net als andere manifestpartners). Verdere invulling moet nog plaatsvinden. Reservering pro memorie.
Ad 4) Profilering in Brabantse media. Het betreft de inzet van Brabant brede media voor de profilering van de waterschappen. De televisieserie Natuurrijk Brabant krijgt in 2016 een vervolg. Reservering voor een nieuw initiatief in 2017 vooralsnog €10.000
Ad 5) Doorvertaling van de landelijke educatievisie naar Brabants niveau. Landelijk wordt samengewerkt aan waterbewustzijn en watereducatie. Daar waar mogelijk trekken we in Brabant gezamenlijk op. Uitwerking wordt vervolgd in 2017. €10.000.
Ad 6) Diverse communicatie. Gezamenlijke sponsoring van activiteiten. Jaarlijks reserveren we een klein bedrag voor mogelijk interessante activiteiten. We reserveren hiervoor €5.000.

Behandelend ambtenaar: J.J. Jonk Beleidsveldbeheerder: A. Meuleman Portefeuillehouder: J. van der Aa Ambtenaar aanwezig bij het DT: Nee

Zaaknr. : 16.ZK11840/16.B0116
Kenmerk : 16IT023404
Barcode :

Zienswijze begroting 2017 Aquon

Doel van de notitie: Besluitvorming door algemeen bestuur over de begroting Aquon 2017 en meerjarenraming 2018-2021.
Samenvatting: Conform de afspraken uit de Gemeenschappelijke Regeling biedt het bestuur van Aquon de begroting 2017 aan. Het waterschap wordt gevraagd hiervan kennis te nemen en te reageren met een zienswijze. De begroting is gebaseerd op een goede analyse van de kostenstructuur als gevolg van de ombouw. Verder is het van belang dat gewerkt wordt met twee deelbegrotingen, één voor het eigenaarsdeel en één voor het laboratoriumdeel. Het bestuur van Aquon heeft eerder besloten tot het uitvoeren van een aantal 'no regret' maatregelen waaronder de sluiting van de vestiging Breda. Deze laatste zal pas worden geëffectueerd nadat de toekomstvisie van Aquon in de loop van 2016 is vastgesteld.
Advies: Het algemeen bestuur: 1. neemt kennis van de Programmabegroting 2017 van Aquon; 2. stuurt Aquon een zienswijze op de ontwerp-programmabegroting 2017.

	Bespreking in:	**Vergaderdatum:**
☒	**Directieteam**	26 april 2016
☐	**Overlegvergadering**	
☒	**Dagelijks Bestuur**	10 mei 2016
☐	**Georganiseerd Overleg**	
☒	**Besluitvormend AB**	18 mei 2016

☒	**Bijlage(n) bij het besluit** Zienswijze begroting 2017	16UT006005
--	**Achtergronddocument(en)** Programmabegroting 2017	16IN010715

Aanleiding / context
De begroting 2017 geeft de financiële uitwerking van de programma's van Aquon. Deze begroting is opgesteld in het eerste kwartaal 2016. In die fase was het onderzoek naar een nieuwe strategie en inrichting van de governance voor Aquon in volle gang. Hierbij zijn bestuursleden en beleidsmedewerkers van alle deelnemende waterschappen intensief betrokken. Het rapport van dit onderzoek zal worden besproken in het Algemeen Bestuur van het waterschap op 15 juni 2016. Besluitvorming door het Algemeen Bestuur van Aquon zal plaatsvinden op 7 juli 2016.

De Gemeenschappelijke Regeling schrijft echter voor dat het algemeen bestuur van Aquon uiterlijk 15 juli de begroting vaststelt en dat de ontwerpbegroting uiterlijk acht weken daarvoor wordt toegezonden aan de deelnemers. Aquon heeft er daarom voor gekozen de ontwerp-programmabegroting 2017 te baseren op de eerste begrotingswijziging 2016 en op de meerjarenraming 2017-2020. Deze documenten zijn opgesteld naar aanleiding van de besluiten van het Algemeen Bestuur van Aquon d.d. 9 november 2015.

De besluitvorming door het Algemeen Bestuur op 7 juli 2016 ten aanzien van de ombouw van Aquon kan leiden tot het aanbieden van een eerste begrotingswijziging 2017 aan de waterschappen in de tweede helft van 2016.

Beoogd effect
Door kennis te nemen van de ontwerpbegroting Aquon 2017 en het sturen van een zienswijze hierop oefent Brabantse Delta invloed uit op Aquon. Het waterschap kan sturen op de koers en daardoor bijdragen aan een efficiënter en sterker Aquon

Argumenten
t.a.v. advies 1. Kennis nemen is de formele rol van het AB van Brabantse Delta
Aquon is conform de Gemeenschappelijke Regeling verplicht jaarlijks een begroting vast te stellen. Deze vormt het kader waarbinnen het laboratorium de afgesproken diensten verleent aan de waterschappen. Een ontwerpbegroting dient aan de deelnemers in de GR worden voorgelegd. Daarna wordt de definitieve begrotingswijziging vastgesteld door het AB van Aquon.

t.a.v. advies 2. Met een zienswijze heeft het algemeen bestuur invloed op Aquon
Door het aangaan van een Gemeenschappelijke Regeling stuurt het algemeen bestuur meer op afstand. Het waterschap wordt door een lid van het dagelijks bestuur vertegenwoordigd in het algemeen bestuur van Aquon. In de wet op de GR'n is bepaald dat deelnemers met een zienswijze kunnen reageren op de ontwerpbegroting. Daarmee heeft het algemeen bestuur invloed op de koers van Aquon.

Kanttekeningen en risico's
t.a.v. advies 2
- *Welk risico ontstaat als één of meerdere deelnemers een negatieve zienswijze indienen op de begroting?*

De ontwerpbegroting wordt aan alle deelnemende besturen voorgelegd. Als (een of enkele van) deze besturen een negatieve zienswijze indient/indienen zal het bestuur van Aquon zich moeten beraden wat daarmee te doen. Bij vaststelling van de definitieve begroting moet Aquon duidelijk hebben gemaakt wat met de opmerkingen is gedaan.

- *Lasten boventallig personeel*

Als gevolg van de sluiting van de vestiging Breda en de reorganisatie zal personeel boventallig worden. In de programmabegroting 2017 eigenaarsdeel wordt voor een actief herplaatsingsbeleid € 100.000 per jaar uitgetrokken in de jaren 2017-2018 en € 50.000 in 2019. Dit is een relatief hoog bedrag voor een boven formatieve loonsom van meer dan € 700.000, terwijl geen positief effect van de herplaatsing wordt geraamd. Er wordt dus uitgegaan van een worst-case scenario.
Over de mogelijkheden van herplaatsing van personeel van Aquon bij de waterschappen heeft overleg plaats gevonden tussen de directies van de waterschappen en van Aquon. Dit heeft geleid tot een Doorstroomprogramma Aquon-Waterschappen dat op 14 april 2016 door het algemeen bestuur van Aquon is goedgekeurd. Het effect van doorstroming zal in een begrotingswijziging in de 2^{e} helft van het jaar worden verwerkt.

- *Risico's niet gekwantificeerd*

In de ontwerpbegroting 2017 is een risicoparagraaf opgenomen. De hierin genoemde risico's zijn niet gekwantificeerd terwijl dit wel wenselijk zou zijn, gelet op het feit dat de deelnemers naar rato aansprakelijk zijn voor de niet afgedekte risico's. Daarnaast mist het waterschap de in een eerdere zienswijze opgenomen opmerking om het risico met betrekking tot de vennootschapsbelasting op te nemen.

- *Wijze van berekening EMU-saldo*

Over de toe te passen berekeningswijze van het EMU-saldo zal ambtelijk afgestemd worden met Aquon.

Financiële dekking

Het waterschap heeft in de Kadernota 2017-2026 een bijdrage aan Aquon in 2017 opgenomen van € 2.626.000,- In de ontwerpbegroting 2017 gaat Aquon uit van een bijdrage van Brabantse Delta van € 2.612.000,- hetgeen nagenoeg overeenkomt.

Uitvoering

Niet van toepassing.

Communicatie

Niet van toepassing.

Relatie met beleidsvelden

- **Winnend Samenwerken in Brabant**
  In de coördinatoren- en klantoverleggen van de deelnemende waterschappen vindt ook overleg plaats met de waterschappen van Winnend Samenwerken.

- **Bijdrage aan doelen voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen**
  Niet van toepassing.

AQUON, Instituut voor Wateronderzoek en Advies
Postbus 328
4000 AH TIEL

Uw schrijven van	:	6 april 2016
Uw kenmerk	:	U16.229
Zaaknummer	:	16.ZK11840
Ons kenmerk	:	16UT006005
Barcode	:	
Behandeld door	:	de heer J. Jonk
Doorkiesnummer	:	076 564 15 23
Datum	:	10 mei 2016
Verzenddatum	:	

Onderwerp: Zienswijze begroting 2017

Geachte heer, mevrouw,

Op 8 april 2016 ontvingen wij de ontwerpbegroting Aquon 2017. Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen. Deze is hieronder puntsgewijs weergegeven.

Wij hebben kennis genomen van de ontwerpbegroting 2017. Wij constateren dat de ontwerpbegroting aansluit op de begrotingswijziging 2016 en de meerjarenraming 2017-2020. Op deze begrotingswijziging hebben wij op 15 december 2015 een zienswijze ingediend. Bij brief van 22 februari 2016 heeft u uw reactie op onze zienswijze gegeven en daarbij geconstateerd dat deze geen aanleiding waren de begrotingswijziging aan te passen. In onze zienswijze op de ontwerpbegroting 2017 zullen wij niettemin voor enkele aspecten opnieuw uw aandacht vragen.

In de programmabegroting 2017 eigenaarsdeel wordt voor een actief herplaatsingsbeleid € 100.000 per jaar uitgetrokken in de jaren 2017-2018 en € 50.000 in 2019. Dit is een relatief hoog bedrag voor een boven formatieve loonsom van meer dan € 700.000 per jaar, terwijl geen positief effect van de herplaatsing wordt geraamd. Wij verwachten een positief effect van het Doorstroomprogramma Aquon-Waterschappen dat op 14 april 2016 door het algemeen bestuur van Aquon is goedgekeurd. Wij gaan er van uit dat de daaruit voortvloeiende lastenverlichting in een begrotingswijziging in de tweede helft van 2016 zal worden verwerkt.

In de ontwerpbegroting 2017 is een risicoparagraaf opgenomen. De hierin genoemde risico's zijn niet gekwantificeerd terwijl dit wel wenselijk zou zijn, gelet op het feit dat de deelnemers naar rato aansprakelijk zijn voor de niet afgedekte risico's. Daarnaast mist het waterschap de in eerdere zienswijze opgenomen opmerking om het risico met betrekking tot de vennootschapsbelastingplicht op te nemen.

Tot slot willen wij u graag onze verdere medewerking toezeggen aan de strategische heroriëntatie en bij het opstellen en uitwerken van de plannen voor de toekomst van Aquon.

Hoogachtend,
Het algemeen bestuur,
De dijkgraaf — De secretaris-directeur

Mw ir. ing. C.P.M. Moonen — ir. H.T.C. van Stokkom

.

Instituut voor wateronderzoek en advies

16IN010715 - 08/04/2016

Postbus 328
4000 AH Tiel

T 06-46808625
E info@aquon.nl
I www.aquon.nl

Bank NWB 636751902
BTW NL823338848B01
KvK 52811751

Waterschap Brabantse Delta
T.a.v. Dagelijks Bestuur
Postbus 5520
4801 DZ BREDA

Datum : **6 april 2016**
Betreft : **Begroting 2017**
Behandeld door : **H. Laarman**

Het bijgaande wordt u toegezonden:

- ☐ op uw verzoek d.d.
- ☐ ter informatie
- ☐ met verzoek om terugzending
- ☐ ter ondertekening
- ☑ ter behandeling
- ☐ ten behoeve van uw archief
- ☐ ter controle
- ☐ retour, met dank voor inzage
- ☐ met verzoek contact op te nemen met
- ☐ n.a.v. het mondeling/telefonisch onderhoud d.d.
- ☐ opmerkingen

Instituut voor wateronderzoek en advies

Postbus 328
4000 AH Tiel

T 06-15054475
E klantvragen@aquon.nl
I www.aquon.nl

Bank NWB 636751902
BTW NL823338848B01
KvK 52811751

Aan de Colleges c.q. Dagelijks Besturen
van de deelnemende waterschappen van AQUON

Datum : 6 april 2016
Kenmerk : U16.229
Betreft : **Verzoek om zienswijze op begroting 2017**

Geacht College c.q. Dagelijks Bestuur,

In de brief van 22 oktober 2015 hebben wij u geïnformeerd over de ombouwplannen van AQUON in de planperiode 2016-2020. AQUON verlegt in deze planperiode haar focus naar serviceverlening tegen acceptabele kosten. Vanuit klantbeleving, omgevingsbewustzijn en het concurrentie krachtenveld worden werkprocessen verdergaand geoptimaliseerd om daarmee de service te verbeteren en een kostendaling in te zetten.

In aanvulling hierop bieden wij u nu de concept begroting 2017 en de meerjarenraming 2018-2021 aan. Deze concept begroting 2017 ligt geheel in lijn met de ombouwplannen, zoals die aan u gepresenteerd zijn aan het eind van 2016. De begroting 2017 is conservatief opgesteld en voldoet aan de regelgeving ingegeven door de Wet op de gemeenschappelijke regeling.

Strategische herijking

Zoals aangekondigd wordt door het algemeen bestuur van AQUON een strategische herijking van het samenwerkingsverband AQUON uitgevoerd. Meerdere bestuursleden en alle ambtelijke organisaties zijn hierbij intensief betrokken. Meer en meer wordt helder en realiseren betrokken partijen zich dat een toekomstbestendige en doelmatig functionerende AQUON organisatie niet alleen iets vraagt van de uitvoeringsorganisatie, maar ook van de wijze waarop wordt samengewerkt door de deelnemende waterschappen.

In het lopende onderzoek worden meerdere aspecten van de samenwerking herijkt zodat een solide basis voor de toekomst wordt gelegd. Naast bestuurlijke randvoorwaarden voor samenwerking, worden ook strategische aspecten aan de orde gesteld die, vanuit een gezamenlijke visie, de klantgerichtheid van AQUON verbeteren. Een versterkte AQUON organisatie is in staat om een nieuwe, gedeelde strategie uit te voeren. De verbeteringen worden vanuit governance, strategie en gevolgen voor de inrichting van de AQUON organisatie vertaald naar meetbare prestaties, beheersing van risico's en kosten, alsmede de gezamenlijke visie aangaande vestigingslocatie(s) en de financiële consequenties daarvan. Een consistente(re) verdeling van de lusten en lasten over de deelnemers maakt hier eveneens deel van uit. De herijking van de samenwerking dient het vertrouwen te geven in een langdurige samenwerking.

Verwacht mag worden dat de resultaten van dit onderzoek in het tweede kwartaal van 2016 zichtbaar worden. In de voorliggende concept begroting 2017 is niet geanticipeerd op mogelijke uitkomsten van deze herijking. De uitkomsten van de herijking kunnen leiden tot het aanbieden van een eerste begrotingswijziging 2017 aan de waterschappen in de tweede helft van 2016.

Verzoek om zienswijze

In artikel 30 van de GR AQUON wordt de procedure besproken bij de voorbereiding en vaststelling van de begroting. Het dagelijks bestuur van AQUON verzoekt u hiermee uw zienswijze op de concept programmabegroting 2017 en de meerjarenraming 2018-2021 uiterlijk vrijdag 3 juni 2016 aan het dagelijks bestuur van AQUON kenbaar te maken.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur AQUON d.d. 30 maart 2016,

De voorzitter,

R. W. Bleker

De secretaris,

J.K. Bouma

Bijlage: programmabegroting 2017 en meerjarenraming 2018-2021

Concept

Programmabegroting 2017

Begroting 2017 en de meerjarenraming 2018-2021

Inhoud

Inleiding 3

AQUON kent een begroting met twee programma's 5

Een samenvatting van de begroting 2017 6

Financiële beheersing 7

Productieverwachting 8

De begroting voor programma 1 laboratorium activiteiten. 9

Toelichting op de begrotingswijziging AQUON-laboratorium. 10

Begroting t.b.v. eigenaren GR AQUON 11

Toelichting op de begrotingswijziging Eigenaar GR AQUON 12

Kostentoerekening en de bijdrageregeling 13

Wettelijke paragrafen 15

Uitgangspunten en normen 15

Incidentele baten en lasten 15

Onttrekking aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen 15

Waterschapsbelasting 15

Weerstandsvermogen 16

Financiering 16

Verbonden partijen 16

Kapitaalgoederen 16

EMU – saldo 16

Topinkomens 17

Risicomanagement 18

Risico's m.b.t. bestuurlijke aspecten 18

Risico's m.b.t. organisatorische aspecten 20

Risico's m.b.t. personele aspecten 22

Risico's m.b.t. locatie aspecten 23

Bijlage 1: Bijdrageregeling en kostenverdeling 24

Toelichting op de berekening van de bijdrageregeling. 24

Inleiding

Deze programmabegroting 2017 geeft een financiële uitwerking van de programma's van AQUON.

Dit begrotingsdocument is opgesteld halverwege de maand maart in het jaar 2016. AQUON is in deze periode van het jaar actief met het uitwerken van de bestuurlijke besluiten welke eind januari 2016 zijn genomen. De basis voor de begroting 2016/2017 is daarmee gelegd: in het ombouwen van AQUON naar een meer efficiënte organisatie. Deze begroting 2017 geeft een vervolg op deze plannen.

De concrete ombouwplannen zijn opgenomen in het document "eerste begrotingswijziging 2016". Met name het klantportaal krijgt aandacht door de opstart van het bedrijfsbureau waarin de orderintake, monsterontvangst en het leveren van analyse-informatie wordt uitgevoerd. Door het bedrijf functioneel, in plaats van geografisch, in te richten krijgt het management een gewijzigde invulling. Door het primaire werkproces te wijzigen wordt het mogelijk gemaakt om de locatie Breda te sluiten en een reductie in productief personeel door te voeren. Halverwege het jaar 2016 wordt, na positieve bestuurlijke besluitvorming, een aanvang gemaakt met de nieuwe inrichting zodat de gestelde financiële doelen bereikt kunnen worden.

Gelijktijdig loopt in deze fase een discussie over een nieuwe strategie en inrichting van de governance voor AQUON. Alle bestuursleden en beleidsmedewerkers zijn vanuit eigenaarschap en/of opdrachtgeverschap intens bij dit programma betrokken. Daarnaast heeft een waterschap te kennen gegeven zich te beraden over haar deelname in de samenwerking AQUON. Het uittreden van een of meer waterschappen behoort tot de toekomstige scenario's. Het krachtenveld in de samenwerking is volop in beweging en een duidelijke richting is op het moment van schrijven van deze conceptbegroting 2017 nog niet te geven. Ten behoeve van personeelsreductie binnen AQUON is door de waterschappen een intentie uitgesproken medewerkers van AQUON te absorberen in de eigen organisaties. Hiermee wordt het wellicht mogelijk de personele kosten van AQUON versneld te laten dalen. De strategiediscussie en geschetste ontwikkelingen kunnen, als vanzelfsprekend, een majeure wending geven aan de nabije bedrijfsinrichting van AQUON. En juist in deze roerige fase wordt de concept programmabegroting 2017 opgesteld.

AQUON heeft haar programmabegroting 2017 nu volledig gebaseerd op de bestuursbesluiten genomen naar aanleiding van het ombouwprogramma 2016 (d.d. 9 november 2016). In het document "eerste begrotingswijziging 2016" was de begroting 2017 ook opgenomen en AQUON ziet vooreerst geen reden hiervan af te wijken. In deze begroting worden de uitgangspunten en financiële vertaling nogmaals over het jaar 2017 weergegeven. Normaliter geeft een kaderbrief middels een meerjarenbeleid de kaders weer waarbinnen de programmabegroting voor een jaar wordt opgesteld. AQUON integreert de kaderbrief met de gegeven omstandigheden door gelijk ook een meerjarenraming 2018-2021 op te nemen.

AQUON nodigt u van harte uit om vragen of opmerkingen naar aanleiding van deze toelichting op de plannen en de financiën voor te leggen. AQUON zal er zo goed mogelijk een antwoord op geven.

AQUON kent een begroting met twee programma's

AQUON, Instituut voor wateronderzoek en advies, levert haar diensten voornamelijk aan de negen waterschappen en hoogheemraadschappen Aa en Maas, De Dommel, Schieland en de Krimpenerwaard, Delfland, Rijnland, Hollandse Delta, Brabantse Delta, Rivierenland en De Stichtse Rijnlanden. Daarnaast behoren gemeenten, rijksoverheid en bedrijven tot de klantenkring. AQUON biedt het gehele proces van monstername tot en met onderzoek van water en advisering aan. De organisatie bestaat uit circa 175 gespecialiseerde en gemotiveerde medewerkers. AQUON streeft ernaar de ideale partner voor water gerelateerd onderzoek en advisering over het natte milieu te zijn.

Vanaf het jaar 2016 werkt AQUON met twee programmabegrotingen, te weten

Programma 1: Laboratorium AQUON en Programma 2: Eigenaar GR AQUON.

Programma 1:
Laboratorium AQUON

In dit programma zijn de reguliere laboratorium activiteiten opgenomen. Hier zijn de AQUON-hoofdprocessen conform het ombouwprogramma AQUON opgenomen. De kostenstructuur is daar een afgeleide van, de organisatie is aangepast door de vorming van een bedrijfsbureau, er is sprake van een gereduceerde personeelsformatie en van het verminderen van het aantal locaties. In het jaar 2017 wordt door de uitrol van het ombouwprogramma een kostendaling verwacht ten opzichte van de begroting 2016.

Programma 2:
Eigenaar GR AQUON

In de tweede programmabegroting "Eigenaar GR AQUON" is opgenomen op welke wijze de financiering verloopt van de ombouw van AQUON en bovendien welke lasten blijven door de uitwerking van de werkgelegenheidsvoorwaarden uit de (nieuwe) cao. Uitgangspunt is dat in het jaar 2016 AQUON omgebouwd wordt en de kosten worden genomen. In het jaar 2017 resteren mogelijke kosten van werkgelegenheid en resterende kosten van locatie aanpassingen.

Een samenvatting van de begroting 2017

Een samenvatting kan als volgt worden weergegeven. In de volgende hoofdstukken wordt de programmabegroting in detail toegelicht.

Laboratorium	meerjarenraming AQUON 2017-2021				
	2017	2018	2019	2020	2021
personeelskosten	10.874	11.146	11.425	11.710	12.005
overige bedrijfslasten	2.555	2.606	2.659	2.715	2.770
goederen en diensten	2.783	2.839	2.895	2.953	3.015
uitbestedingen	1.403	1.431	1.459	1.488	1.520
kapitaallasten	1.496	1.496	1.496	1.496	1.496
onvoorziene kosten	100	100	100	100	100
totale kosten	19.211	19.618	20.034	20.462	20.906
bijdrage derden	300	300	300	300	300
bijdrage waterschappen	18.911	19.318	19.734	20.160	20.606
totale inkomsten	19.211	19.618	20.034	20.460	20.906

Eigenaar	meerjarenraming AQUON 2017-2021				
	2017	2018	2019	2020	2021
personeelskosten	1.003	1.021	989	958	976
overige bedrijfslasten	200	0	0	0	0
goederen en diensten	0	0	0	0	0
uitbestedingen	0	0	0	0	0
kapitaallasten	625	325	325	325	0
onvoorziene kosten	100	50	0	0	0
vrijval bestemmingsreserve	-700	0	0	0	0
totale kosten	1.228	1.396	1.314	1.283	976
bijdrage derden	0	0	0	0	0
bijdrage waterschappen	1.228	1.396	1.314	1.283	976
totale inkomsten	1.228	1.396	1.314	1.283	976
personeel programma *	-400	-460	-620	-681	-791

* toelichting in begroting2017

Financiële beheersing

Conform de presentatie van de jaarcijfers 2014 en 2015 komt AQUON in een betere beheersing van de financiële administratie en geven de cijfers een getrouw beeld van de werkelijkheid.

Gelijk aan de begroting over het jaar 2016 heeft AQUON haar begroting in twee programma's ondergebracht. Het eerste programma onderdeel betreft de reguliere laboratorium activiteiten en het twee de eigenaarskosten. Hiermee geeft AQUON een splitsing tussen operationele kosten en transitiekosten weer. Operationele kosten zijn gekoppeld aan de productieorganisatie en al haar operationele facetten. Transitiekosten zijn specifieke kosten verbonden aan personele reductie, zoals kosten ten gevolge van het Sociaal Statuut, WW en BW regelingen. In de begroting 2016 werd aangegeven dat ook in 2017 deze splitsing van kosten zal worden doorgevoerd.

Op basis van het ombouwplan 2016 stuurt AQUON met name op productieoutput en werkelijke kosten. Dit vraagt een goede beoordeling van de resultaten om zo aan te kunnen geven waar bijsturingsmogelijkheden aanwezig zijn. Dit verhoogt het financiële besef bij het management. Het financiële systeem levert nu de juiste rapportage en maandelijks worden de resultaten tussen de directie, controller en de betreffende teammanager in het P&C gesprek besproken.

Sturing wordt door het management vormgegeven door het realiseren van de productievraag van de deelnemende waterschappen op basis van het beschikbare budget.

In het eerste halfjaar 2016 worden prestatie indicatoren ontwikkeld zodat tijdige (bij-)sturing mogelijk wordt. In de bestuursvergadering van december 2015 is hierover gesproken en zijn de hoofdlijnen van deze ontwikkeling toegelicht.

In het jaar 2017 wordt conform GR de beheersing/rapportage aan de hand van de bestuurlijke kalender opgesteld.

- Opstellen Q1 rapportage ten behoeve van DB, vergelijk realisatie met begroting;
- Opstellen Q2 rapportage ten behoeve van DB / AB, vergelijk realisatie met begroting en opstellen forecast eind 2017;
- Opstellen Q3 rapportage ten behoeve van DB, vergelijk realisatie met begroting en forecast;
- Opstellen Q4 rapportage en formele jaarstukken 2015 ten behoeve van DB / AB.

Productieverwachting

De opdrachtgevers van de waterschappen hebben hun verwachte meetvraag tot en met 2019 opgegeven. De waterschappen hebben ook een beeld gegeven van de vraagarticulatie over de komende jaren; welke ontwikkelingen liggen voor de hand en welke invloed kan dit hebben op de AQUON bedrijfsvoering. Op deze informatie van de waterschappen kan AQUON haar bedrijfsinrichting baseren. Een overzicht van de afgenomen productie van de afgelopen jaren en de meetvraag voor de jaren 2016 en 2017 kan als volgt worden weergegeven:

Productie/ Meetvraag	2012 Werkelijk	2013 Werkelijk	2014 Werkelijk	2015 Werkelijk	2016 Meetvraag	2017 Meetvraag
Aa en Maas	996.804	945.817	794.197	893.292	831.000	875.000
Brabantse Delta	1.658.619	1.451.053	1.484.131	1.334.034	1.350.000	1.350.000
De Dommel	995.669	974.167	1.007.880	1.067.775	980.000	980.000
Delfland	724.298	746.737	754.853	817.032	744.000	744.000
Hollandse Delta	2.578.432	1.882.754	1.550.417	1.816.933	1.506.000	1.637.000
Rijnland	1.923.124	1.982.684	1.925.326	2.138.194	1.750.000	1.750.000
Rivierenland	1.884.477	1.776.793	1.894.387	1.917.717	1.920.000	1.970.000
Schieland en Kr'	677.700	646.886	551.809	553.193	555.000	555.000
St. Rijnlanden	659.531	917.163	784.590	802.044	746.000	706.000
	12.098.654	11.324.054	10.747.590	11.340.214	10.382.000	10.567.000

De door de waterschappen opgegeven indicatieve meetvraag over de jaren 2017 tot en met 2019 is in de weergegeven tabel opgenomen. In de begroting over het jaar 2017 is het kostenniveau overigens afgestemd op 10,5 miljoen productiepunten voor de waterschappen (gelijk aan het jaar 2016) en 0,2 miljoen productiepunten voor externe klanten.

Productie vraag in de jaren	2016	2017	2018	2019
Monstername en chemie	8.857.767	8.920.767	8.509.767	8.679.767
Hydrobiologie	1.524.233	1.646.233	1.613.233	1.530.233
Totaal waterschappen	10.382.000	10.567.000	10.123.000	10.210.000
Externe klanten	200.000	200.000	200.000	200.000
Totale productievraag	**10.582.000**	**10.767.000**	**10.323.000**	**10.410.000**

De coördinatoren van de waterschappen hebben eind 2015 een QuickScan uitgevoerd op mogelijk ontwikkelingen in de meetvraag. Op een drietal terreinen verwachten de waterschappen een verandering in de gevraagde AQUON-diensten:

- Waterbodemonderzoek neemt af; agv de invoering van waterbodemkwaliteitskaart;
- Organische chemie neemt toe; agv de vraag naar meer signaleringsmonitoring naar allerlei zogenaamde Nieuwe Stoffen (geneesmiddelen, vlamvertragers, drugs, ed.).
- Hydrobiologisch onderzoek verandert; agv. de introductie van nieuwe monstername- en andere technieken (E-DNA, toxinemetingen, etc.).

De coördinatoren verwachten dat deze veranderingen in de komende jaren gaat spelen.

De begroting voor programma 1 laboratorium activiteiten.

	Programma 1: LABORATORIUM	Begroting 2017 -> AQUON omgebouwd	Begroting 2016 -> AQUON nog ombouwen
	PERSONEELSLASTEN:		
1	salarissen	7.846.700	8.352.000
2	sociale lasten	1.828.600	2.088.000
3	overige personeelslasten	386.000	355.000
4	personeel van derden	812.800	784.800
5	PERSONEELSLASTEN	10.874.100	11.579.800
	OVERIGE BEDRIJFSLASTEN:		
6	diensten van derden	881.700	683.500
7	huren en rechten	45.900	45.500
8	leaseauto's	729.400	722.200
9	verzekeringen	51.900	51.300
10	belastingen	55.500	54.900
11	onderhoud door derden	790.900	755.200
12	OVERIGE BEDRIJFSLASTEN	2.555.300	2.312.600
	GOEDEREN EN DIENSTEN:		
13	ge- en verbruiksgoederen	2.370.200	2.254.600
14	duurzame gebruiksgoederen	212.200	210.100
15	energie	200.500	267.900
16	GOEDEREN EN DIENSTEN	2.782.900	2.732.600
	UITBESTEDINGEN:		
17	externe analyses	1.402.600	1.588.800
18	UITBESTEDINGEN	1.402.600	1.588.800
	KAPITAALSLASTEN:		
19	afschrijvingen	1.190.500	1.190.500
20	rentelasten	305.700	302.700
21	KAPITAALSLASTEN	1.496.200	1.493.200
22	**NORMALE EXPLOITATIEKOSTEN**	19.111.100	19.707.000
24	**ONVOORZIEN**	100.000	200.000
25	**TOTAAL LASTEN**	19.211.100	19.907.000
26	vrijval (bestemmings-) reserve	0	0
27	bijdrage derden	-300.000	-300.000
28	**Totale kosten/ bijdrage ws**	18.911.100	19.607.000

Toelichting op de begrotingswijziging AQUON-laboratorium.

Uitgangspunt bij het opstellen van de begroting 2017 is dat AQUON in het jaar 2016 haar ombouwplan concreet realiseert zodat AQUON in januari 2017 met de nieuwe werkwijze en personeelsformatie kan werken. Bij vertraging in de uitvoering van het ombouwplan gaat mogelijk de financiële vertaling (begroting 2017) op basis van deze aanname bewegen.

1. In het jaar 2017 dalen de salariskosten naar aanleiding van de nieuwe formatie.
2. De sociale lasten dalen in 2017 door de nieuwe formatie.
3. De overige personeelskosten dalen in 2017 door de nieuwe formatie en aanpassingen in sociale wetgeving.
4. Personeel van derden bestaat uit flexibele inzet van productiepersoneel en inzet van specialisten noodzakelijk voor de bedrijfsvoering.
5. Met ingang van het jaar 2017 wordt het pand Breda buiten gebruik geplaatst en daarmee worden alle contracten van diensten van derden m.b.t. dit pand beëindigd. De kosten voor logistieke bewegingen zullen echter toenemen.
6. In het jaar 2017 vallen de onderhoudskosten van het pand Breda geheel weg en nemen de kosten voor logistiek fors toe.
15. In het jaar 2017 valt een deel van de energiekosten weg. Het pand Breda is dan gesloten. De energiekosten op de andere locaties zullen toenemen.
19. Met ingang van het jaar 2016 wordt niet meer afschreven op het pand Breda.

Begroting t.b.v. eigenaren GR AQUON

programma 2:	begroting 2017	begroting 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2016 VASTGESTELD!	
Eigenaarsdeel	-> AQUON omgebouwd	-> AQUON omgebouwd	-> AQUON omgebouwd	-> AQUON omgebouwd	-> AQUON omgebouwd	-> AQUON nog ombouwen	
PERSONEELSLASTEN:							
1 salarissen	709.500	723.700	738.100	752.900	767.958	0	
2 sociale lasten	165.800	169.100	172.500	176.000	179.520	0	
3 overige personeelslasten	28.000	28.000	28.000	28.600	28.600	460.000	
4 personeel van derden	100.000	100.000	50.000	0	0	100.000	
5 PERSONEELSLASTEN	1.003.300	1.020.800	988.600	957.500	976.078	560.000	
OVERIGE BEDRIJFSLASTEN:							
6 diensten van derden	200.000	0	0	0	0	400.000	
7 huren en rechten	0	0	0	0	0	0	
8 leaseauto's	0	0	0	0	0	0	
9 verzekeringen	0	0	0	0	0	0	
10 belastingen	0	0	0	0	0	0	
11 onderhoud door derden	0	0	0	0	0	0	
12 OVERIGE BEDRIJFSLASTEN	200.000	0	0	0	0	400.000	
GOEDEREN EN DIENSTEN:							
13 ge- en verbruiksgoederen	0	0	0	0	0	0	
14 duurzame gebruiksgoederen	0	0	0	0	0	0	
15 energie	0	0	0	0	0	0	
16 GOEDEREN EN DIENSTEN	0	0	0	0	0	0	
UITBESTEDINGEN:							
17 externe analyses	0	0	0	0	0	420.000	
18 UITBESTEDINGEN	0	0	0	0	0	420.000	
KAPITAALSLASTEN:							
19 afschrijvingen	625.000	325.000	325.000	325.000	0	0	
20 rentelasten	0	0	0	0	0	0	
21 KAPITAALSLASTEN	625.000	325.000	325.000	325.000	0	0	
22 **NORMALE EXPLOITATIEKOSTEN**	1.828.300	1.345.800	1.313.600	1.282.500	976.078	1.380.000	
23 **ONVOORZIEN**	100.000	0				100.000	
24 **TOTAAL LASTEN**	1.928.300	1.345.800	1.313.600	1.282.500	976.078	1.480.000	
25 vrijval (bestemmings-) reserve	-700.000	0	0	0	0	-1.480.000	
26 bijdrage derden	0	0	0	0	0	0	
27 Totale kosten/ bijdrage ws	1.228.300	1.345.800	1.313.600	1.282.500	976.078	0	
Plan doorstroming personeel:							
30 overname waterschappen	-500.000	-510.000	-520.200	-530.604	-541.216	?	
31 verloop personeel extern	-100.000	-150.000	-200.000	-250.000	-250.000	?	
32 mismatch personeelkosten	200.000	200.000	100.000	100.000	0	?	
Totaal effect (kostendaling)	**-400.000**	**-460.000**	**-620.200**	**-680.604**	**-791.216**		

Toelichting op de begroting 2017 Eigenaar GR AQUON

1. De kosten van ombouw en de kosten van boventalligen worden vanaf 2016 in een eigen programmabegroting verwerkt. De salariskosten worden hier verantwoord.
2. De sociale lasten zijn opgenomen voor 165K.
3. In overige personeelskosten is een bedrag van 28K voor eventuele overige personeelskosten voor boventallige medewerkers meegenomen.
4. In het jaar 2016 wordt een programma geactiveerd om boventallige medewerkers van werk naar werk te begeleiden. De HRM begeleidingskosten worden geraamd op 100k per jaar en worden afgebouwd vanaf het jaar 2019.
5. Het bedrag welke begroot is voor boventallige medewerkers. Hierin is nog geen rekening gehouden met een eventueel plan voor doorstroming van personeelsleden naar waterschappen. Zo is inzichtelijk welke kosten hiermee gemoeid zijn. In regel 30 wordt ingegaan op een mogelijke impact van een personeelsdoorstromingsplan (het concept plan wordt in april 2016 aan het bestuur aangeboden).
6. In het jaar 2017 wordt het pand Breda verkoop klaar gemaakt. De kosten hiervoor worden vooreerst geraamd op 200K.

19. De geraamde kosten voor bouwkundige en andere aanpassingen aan de panden in Tiel en Leiden werden ingeschat op 1.3 miljoen euro. Dit bedrag wordt afschreven in de jaren 2017-2020. In het jaar 2017 wordt een bedrag gereserveerd om nutteloze inventaris en mogelijke resterende technische installaties af te boeken (300K).

23. In de programmabegroting "Eigenaar GR AQUON" is een post van 100k opgenomen voor onvoorziene kosten.

25. In het jaar 2017 wordt het restant van de bestemmingsreserve vrijgemaakt (circa 700k). Met deze vrijval wordt verwacht dat de resterende kosten van de ombouw van AQUON betaald kunnen worden, met uitzondering van de kosten van het boventallig personeel en de afschrijving van de investering n.a.v. aanpassingen in de beide panden.

30. AQUON en de waterschappen werken aan een plan om personeel door te laten stromen naar de waterschappen. Zodra een waterschap een medewerker overneemt wordt dit (deels) gekort op de bedragen welke zij zouden betalen voor boventalligen. Dit plan is prematuur en op moment van opstellen van de begroting 2017 niet van kracht. Bij een overname van circa 10 medewerkers dalen de kosten met circa 2,6 miljoen euro. Dit betreft een mogelijk scenario welke is weergegeven als aanvulling op de begroting.

31. AQUON stimuleert medewerkers een externe betrekking te accepteren. In de begroting is een scenario opgenomen hoe deze kostenpost zou kunnen bewegen, bij een verloop van respectievelijk -2-1-1-1 in de jarenreeks 2017-2020 een kostendaling van circa 1 miljoen euro.

32. Verloop van personeel kan een mis match veroorzaken in de noodzakelijke personeelsbezetting van AQUON. Een scenariokostenpost is weergegeven.

Kostentoerekening en de bijdrageregeling

De kostentoerekening 2017 vindt plaats op basis van de verrekeningswijze met als basis de producten en dienstencatalogus (PDC) 2017. De gehanteerde kostentoerekening is gebaseerd op de bijdrageregeling (bestuursbesluit van 19 februari 2015). Het bestuur heeft uitgesproken dat de nieuwe verrekening een gespreksonderwerp is bij de lopende strategische herijking. Mogelijk nieuw inzicht uit deze strategie discussie geeft mogelijk nieuwe waarden (ook mogelijk voor het begrotingsjaar 2017). Eventuele financiële consequenties uit deze strategische discussie zijn niet in deze begroting opgenomen.

In de bijdrageregeling wordt een onderscheid gemaakt tussen reguliere exploitatiekosten en de "eigenaars" kosten. Hiermee wordt inzicht gegeven in de kostenontwikkeling en de kostenverdeling. De tweede programmabegroting "eigenaar GR AQUON" verdient aandacht bij de individuele waterschappen over lokale budgettaire verwerkingswijze.

De jaarlijkse reguliere exploitatiekosten (AQUON-programma 1: laboratorium)
Algemeen
De jaarlijkse reguliere exploitatiekosten worden ingedeeld naar vaste kosten en variabele kosten. Deze vaste en variabele kosten hebben een eigen basisberekening in de bijdrageregeling. De bijdrage van een individueel waterschap bestaat daarmee uit een aandeel in de vaste kosten en een aandeel in de variabele kosten. De opbrengsten door derden worden in mindering gebracht op de jaarlijkse reguliere exploitatiekosten. Het geheel van de resterende jaarlijkse reguliere bedrijfskosten wordt vervolgens geheel door de (negen) deelnemende waterschappen bijgedragen.

De kostenverdeling
De vaste kosten zijn de kosten van de bedrijfsinrichting en deze kostencategorie wordt verondersteld 75 procent van de normale reguliere jaarlijkse exploitatiekosten te zijn. In tegenstelling tot de vaste kosten bewegen de variabele kosten mee met de jaarlijkse productie en deze worden verondersteld 25 procent van de reguliere jaarlijkse exploitatiekosten te zijn.

Consequenties voor een *individueel waterschap*
Elk waterschap draagt een percentage van de vaste kosten bij. Het percentage aan vaste kosten dat een individueel waterschap bijdraagt is afhankelijk van de gemiddelde afgenomen productie in de drie afgesloten jaren[1] voorafgaand aan het desbetreffende verslagjaar. Als voorbeeld dient de productie in de jaren 2015, 2016 en 2017 als basisberekening voor het kostendeel in het jaar 2019. Het verhoudingscijfer van deze drie jaren productie ten opzichte van de totale AQUON-productie in hetzelfde tijdvak, geeft het relatieve aandeel weer van de door te berekenen vaste kosten.

De jaarlijkse variabele kosten worden in verhouding van de werkelijke afgenomen productie in het desbetreffende verslagjaar toegerekend aan een individueel deelnemend waterschap.

[1] In de jaren 2016 en 2017 geldt een afwijkende berekeningswijze. Niet de gemiddelde gerealiseerde productie is bepalend voor het relatieve kostendeel maar het gemiddelde uit de verwachte productiewaarden opgenomen in de business case AQUON+ opgesteld in het jaar 2011. Deze productieaantallen worden ook wel de "garantieproductie" genoemd.

Kosten eigenaarsdeel (programma 2: eigenaar GR AQUON)

De kostenverdeling van het eigenaarsdeel.
Alle ombouwkosten en de blijvende bovenmatige kosten (boventallig personeel) worden in rekening gebracht bij de deelnemende waterschappen. In de programmabegroting 2017 wordt het resterende deel van de opgebouwde bestemmingsreserve uit de jaren 2014/2015 verrekend.

AQUON wordt als volger van de SAW CAO geconfronteerd met de effecten van de gezamenlijke waterschap afspraken ten aanzien van behoud van werkgelegenheid. In de cao is een bepaling opgenomen over haar werkgelegenheid tot 1 juli 2021 (werkzekerheid bepaling). AQUON heeft na haar organisatieaanpassing per 1 januari 2017 echter voor een aantal medewerkers geen werk meer. AQUON staat daarmee in de voorhoede om de goede intentie van de nieuwe cao, namelijk flexibiliteit en mobiliteit van medewerkers binnen waterschappen, te realiseren. Het intensief begeleiden, maar ook ervaring opdoen met persoonlijke voorkeuren van betrokken medewerkers, zijn sterk bepalend voor de hoogte van de personeelskosten in deze fase. Het mogelijk opnemen van AQUON-personeelsleden binnen de waterschappen zal de kostenpost substantieel doen laten dalen. Het scenario van een mogelijke kostendaling is in deze begroting 2017 opgenomen. Elk waterschap draagt het relatieve deel van de kosten bij voor het deel waar zij aanvankelijk het bedrijf AQUON in 2011 heeft ingericht[2].

Consequenties voor een *individueel waterschap*
Door deze berekeningswijze betaalt elk waterschap een vast percentage van de programmabegroting Eigenaar GR AQUON. In deze begroting 2017 is de berekening per waterschap gebaseerd op het aantal boventallige medewerkers. In het voorliggende plan (maart 2016) om medewerkers te laten doorstromen naar waterschappen kunnen deze kosten sterk dalen.

Aangezien het concept plan ten behoeve van doorstroming personeel naar waterschappen ten tijde van schrijven van deze begroting 2017 nog niet bestuurlijk is doorgesproken en /of is vastgesteld wordt hier verwezen naar de ontwikkelingen op dit terrein in de periode maart 2016 – juli 2016.

[2] De initiële verwachte productieaantallen uit de business case AQUON+:

Wettelijke paragrafen

Overeenkomstig het waterschapbesluit artikel 4.11 zijn in de begroting 2017 en de meerjarenraming 2018-2021 de paragrafen opgenomen welke verplicht zijn te vermelden. Met deze paragrafen wordt bereikt dat de uitgangspunten, de hoofdlijnen van het (nieuwe) beleid met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten, evenals de financiële gevolgen van dat beleid worden verankerd. In de vastgestelde begroting 2016 is een aantal beheersparagrafen opgenomen welke onverminderd gehanteerd blijven.

Uitgangspunten en normen

In de opzet van de eerste begrotingswijziging 2016 is een structurele verandering in de opzet van begroten doorgevoerd. AQUON kent vanaf het begrotingsjaar 2016 twee programmabegrotingen. In de vastgestelde begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019 was nog sprake van één programma. De eerste programmabegroting wordt "laboratorium AQUON" genoemd en het tweede programma "eigenaar GR AQUON". In deze begroting 2017 wordt ook de meerjarenraming 2018-2021 in beeld gebracht.

In het jaar 2016 worden afspraken gemaakt met de belastingdienst inzake de intrede van vennootschapsbelasting. In de begroting 2017 is ervan uitgegaan dat de activiteiten vanuit het samenwerkingsverband vrijgesteld worden van deze belasting. Deze afspraak is op moment van schrijven nog niet gemaakt. Een mogelijk financieel risico wordt laag ingeschat.

Incidentele baten en lasten

In de programmabegroting 2017 is een bedrag van 100k als incidentele lasten voorzien.

Onttrekking aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen

AQUON heeft op de eindbalans van het begrotingsjaar 2015 een bestemmingsreserve verkregen van circa 2.3 miljoen euro. Deze bestemmingsreserve is getroffen om de financiële consequenties van de ombouw van AQUON te financieren.

In het jaar 2016 is het ombouwprogramma van AQUON opgestart. Volgens haar begroting verwacht AQUON in het jaar 2016 1,480 miljoen euro te besteden aan ombouwkosten. Voor het jaar 2016 worden de kosten van deze ombouw geheel ten laste gebracht van de gevormde bestemmingsreserve. Het restant van de bestemmingsreserve ten bedrage van circa 700k wordt in het jaar 2017 ingezet voor de resterende ombouwkosten voor AQUON.

Waterschapsbelasting

AQUON int geen belastingen en daarom is deze paragraaf niet van toepassing

Weerstandsvermogen

AQUON kent geen (algemene) reserves. Voor wat betreft de financiële risico's geldt dat de deelnemers van de GR AQUON naar rato aansprakelijk zijn voor de niet afgedekte risico's.

AQUON staat de komende jaren voor grote organisatieveranderingen en daarmee worden de risico's groter. In het hoofdstuk risicobeheersing wordt een uitgebreide weergave gegeven van de mogelijke risico's door aanpassing van de organisatiestructuur en bijbehorende kostenstructuur. Deze paragraaf was ook in het jaar 2016 opgenomen, gezien de importantie wordt deze integraal nogmaals opgenomen. In het begrotingsjaar 2017 en in de meerjarenraming 2018-2021 is op de mogelijke financiële consequenties zo adequaat mogelijk geanticipeerd.

Financiering

In 2013 zijn vanwege de aanschaf van de panden Breda en Leiden aanvullende leningen aangetrokken. Deze langlopende leningen, inclusief kortlopende faciliteiten, leiden niet tot een herziening van de portefeuille voor het begrotingsjaar 2017.

Verwacht wordt dat aflossing en investeringen binnen de cashflow en krediet kunnen worden opgevangen. Opmerkelijke transacties zullen in de komende jaren de inkomsten van een eventuele verkoop van een locatie zijn en de uitgaven naar aanleiding van verbouwing van de bestaande locaties. Verwacht wordt dat deze transacties passen binnen het financieringsarrangement met de bankinstelling. Na besluitvorming door het algemeen bestuur van AQUON over definitieve eindkeuzes ten aanzien van de ombouw van AQUON kan een herziening van leningenportefeuille worden overwogen.

Verbonden partijen

AQUON kent geen verbonden partijen. Deze paragraaf is niet van toepassing.

Kapitaalgoederen

AQUON is met haar specifieke apparatuur een kapitaalintensieve organisatie. De laatste jaren is er een rem geweest op nieuwe investeringen en vervangingsinvesteringen. Verwacht wordt dat in het jaar 2017, na een definitieve positiebepaling van de GR AQUON, een aantal instrumenten moeten worden vervangen. Om tijdig financiële middelen beschikbaar te krijgen wordt aangegeven dat in de komende twee jaren hiervoor circa 2.5 miljoen euro benodigd is. Daarnaast is in het jaar 2017 voor de doorontwikkeling van het LIMS 400k benodigd.

EMU – saldo

In het kader van een verantwoorde ontwikkeling van de economie en het monetaire stelsel binnen de landen die deelnemen aan de Economisch en Monetaire Unie (EU) zijn afspraken gemaakt over het overheidstekort. Binnen de overheid van Nederland is het aanvaardbaar het tekort te verdelen over het Rijk en de decentrale overheden. In principe zal het exploitatietekort van AQUON elk jaar 0 zijn, omdat alle netto kosten worden doorberekend aan de deelnemers. Het EMU-saldo kan hoger zijn dan 0, door investeringen, afschrijvingen en de invloed van reserves en voorzieningen.

Het investeringsniveau van AQUON in het jaar 2017 ligt door vervangingen van instrumentarium (1,2 miljoen euro) en ICT-aanschaf (0,4 miljoen euro) op een hoog niveau. De afschrijvingen bedragen in de begroting 1.8 miljoen euro. De vrijval van de bestemmingsreserve circa 0.7 miljoen euro. Het EMU-saldo voor het jaar 2017 bedraagt daarmee positief circa 0.9 miljoen euro.

Topinkomens

Bijgaand een overzicht met actuele informatie (maart 2016).

Naam	Functie	Duur dienst-verband	Omvang dienst verband	Beloning	Belastbare kosten-vergoedingen	Voorzieningen betaalbaar op termijn	Beëindigings-uitkeringen
Dhr. J.K. Bouma	Algemeen directeur	12 mnd	100%	€ 101.170	€ -	€ 14.581	€ -
Dhr. R.W. Bleker (*)	Bestuursvoorzitter	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Dhr. J. J.M. van der Aa	Bestuurder	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Dhr. G.P. Beugelink (*)	Bestuurder	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Dhr. P.F.J. van den Eijnden	Bestuurder	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Dhr. W.P.J. de Kleijn	Bestuurder	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Dhr. H. Pluckel (*)	Bestuurder	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Mw. E.H.T. Stravens(*)	Bestuurder	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Dhr. C. Sas	Bestuurder	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Mw. I.J.A. ter Woorst	Bestuurder	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

(*) Dagelijks Bestuur

Risicomanagement

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste en gesignaleerde risico's in beeld gebracht. Er komen voortdurend, ook door voortschrijdend inzicht, nieuwe risico's op AQUON af. In het hoofdstuk wordt een uiteenzetting gedaan van mogelijke risico's, de wijze waarop individuele risico's tegemoet worden getreden (risicorespons) en een beschrijving van de impact van de risico's op de resultaten en/of financiële positie.

Bij de uitwerking is onderscheid gemaakt in risico's met betrekking tot de volgende aspecten:

- Bestuurlijke aspecten: de risico's hangen samen met bestuurlijke besluiten;
- Organisatorische aspecten: de risico's zijn direct gerelateerd aan de organisatie;
- Personele aspecten: de risico's hangen samen met de personele bezetting;
- Locatie aspecten: de risico's hangen samen met locatie(s).

Risico's m.b.t. bestuurlijke aspecten

Risico: uittreden van deelnemende waterschappen
Het risico van uittreden van een van de deelnemende waterschappen is groot. In verschillende situaties is een mogelijk uittreden van een van de deelnemende waterschappen al kenbaar gemaakt. Belangrijk is dat de consequenties van het uittreden in beeld zijn gebracht.

Het dagelijks bestuur heeft besloten de kosten van uittreden uit te rekenen. Dat geeft duidelijkheid. Bij het uittreden van een deelnemend waterschap wordt AQUON gecompenseerd voor alle financiële nadelen (uitgewerkt in de GR AQUON). Mocht dit risico zich voordoen dan kan – afhankelijk van het productieverlies – het effect groot zijn en een volledige nieuwe situatie ontstaan ten aanzien van bedrijfsinrichting. Door middel van een verkenning en herijking van strategie kan dit risico worden gemitigeerd waarmee een langdurige gezamenlijke relatie kan worden geborgd.

Risico: bestuurlijke verandering: consequenties koers
De GR AQUON verkrijgt om de vier jaar een nieuw bestuur met mogelijk andere bestuursleden. Het bestuur geeft de strategische richting aan de GR AQUON. Door nieuwe inzichten van bestuursleden in een vierjaarlijkse zittingsperiode kunnen afwijkende strategische keuzes worden onderzocht en worden uitgewerkt. Opgemerkt wordt dat AQUON een kapitaalintensief onderzoeksbedrijf is, waarbij veel kapitaal langdurig is geïnvesteerd. Het bestuur geeft bij (nieuwe) strategische keuzes daarmee richting aan doorontwikkeling van AQUON welke een langere periode bestrijkt dan de vier jaar van de bestuurlijke zittingsperiode. Door bestuursleden vooraf goed te informeren over effecten van wijzigingen in strategie kunnen verantwoorde keuzes worden gemaakt. Een zorgvuldig besluitvormingsproces is belangrijk.

Risico: geen keuze of halve keuze
AQUON heeft naar aanleiding van een bestuurlijke vraag namelijk het realiseren van efficiëntie een antwoord gegeven. Deze uitwerking omhelst een belangrijke strategische koerswijziging. Namelijk het inrichten van een centraal geleide organisatie, waarbij de productie op één centrale werklocatie functioneel plaatsvindt. Op dit moment is er sprake van een decentraal geleide organisatie met geografische verdeling van de productie, met lokale specialisaties.

In het ombouwplan AQUON wordt een antwoord gegeven op de bestuursvraag met daarbij de verwachte voordelen en de benodigde investeringen om de voordelen te behalen. Mocht naar aanleiding van de bestuurlijke vraag geen keuze (kunnen) worden gemaakt dan zal de organisatie niet veranderen en verwacht kan worden dat één of meerdere individuele waterschappen op termijn eigen keuzes gaan maken om de productie te realiseren. Het collectief, de GR AQUON, zal op termijn dan mogelijk geen bestaansrecht meer hebben. Het opheffen van de GR AQUON zal een veelvoud aan kosten met zich meebrengen.

In het ombouwplan AQUON wordt voorgesteld dat productie op één locatie het meest effectief en efficiënt zal zijn. De vraag kan ontstaan of hierin halve keuzes gemaakt kunnen worden: het plan deels uitvoeren. Het ombouwplan voorziet in mogelijke tussenstappen; echter het einddoel kan daarmee sterk worden bemoeilijkt. De organisatie verwacht nu, na een fase van jaren van onzekerheid, duidelijkheid; zij zou verander-moe kunnen worden, waarmee financieel gewin moeilijker bereikbaar zal zijn.

Risico: negen waterschappen op één lijn
De GR AQUON is in gezamenlijk eigendom van negen waterschappen. Voor strategische veranderingen is het belangrijk dat de negen eigenaren zichzelf herkennen en gezamenlijk (blijven) staan voor de uiteindelijke keuze die nu gemaakt moet worden. Een gezamenlijke visie op de toekomst is belangrijk, niet slechts voor de grote investeringen die de GR AQUON wenst te plegen. Grote investeringen zonder gezamenlijke visie vormen een groot bedrijfsrisico. Door middel van (bijvoorbeeld) werksessies kan toetsing en herijking van de integrale strategie plaatsvinden. Het uitwerken van de potentiele kosten van het opheffen van AQUON kan belangrijke informatie geven. Inzicht verkrijgen van wat de markt kan bieden en daarnaast een uitwerking van een nauwe samenwerking van de markt en AQUON geeft essentiële informatie voor deze keuzes ten aanzien van toekomstige bedrijfsinrichting. Uitwerking van deze vier belangrijke vraagstukken geeft een fundament voor het nieuwe AQUON. Het uitwerken van deze onderwerpen kost tijd en geld.

Risico's m.b.t. organisatorische aspecten

Risico: nieuwe ontwikkelingen vergen meer
Het wateronderzoek wordt geconfronteerd met nieuwe technologische en overige ontwikkelingen. Hierbij kan worden gedacht worden aan:

- Wijzigingen in werkmethodes, werkpakket en werklast. Mede dankzij beleidsontwikkelingen in het waterbeheer, zoals kaderrichtlijn Water, verandert de behoefte aan laboratoriumondersteuning. Risico in trendbreuk kan op een juiste wijze worden geregisseerd door frequent contact en overleg met waterbeheerders (de klant) zodat hier tijdig op kan worden gereageerd.
- Verbreding van het analysepakket. De accenten in het laboratoriumonderzoek worden verlegd naar andere stoffen. De verwachting is met name dat hydrobiologisch en geïntegreerd onderzoek zich verder zal ontwikkelen. Risico bestaat dat AQUON niet klaar staat voor deze ontwikkeling. AQUON bereidt zich erop voor deze ontwikkelingen te volgen met de inzet van een innovatiemanager en door samenwerking met andere kennisinstituten en overheidslaboratoria. Indien gewenst worden nieuwe analyses in overleg met opdrachtgevers opgenomen in het dienstpakket. AQUON heeft daarnaast strategische kennis- en uitvoeringspartners om snel te kunnen inspelen op ontwikkelingen.
- Ontwikkelingen en introductie automatisering en technologie. Arbeidsintensieve analyses worden steeds meer geautomatiseerd. Met uitbreiding van de analysemogelijkheden neemt bovendien de complexiteit van de benodigde techniek en technologie toe. Dit betekent dat de vereiste professionaliteit toeneemt (opleidingsniveau) en de behoefte aan voldoende financieel draagvlak voor benodigde professionaliteit en de aanschaf van vaak kapitaalintensieve apparatuur. In het ombouwplan van AQUON wordt ingespeeld op deze ontwikkelingen. Robotisering en effecten van LIMS zijn vertaald in het plan.

Risico: productiedaling
AQUON is aanvankelijk (in 2011) bedrijfsmatig ingericht voor 13 miljoen productiepunten. In de jaren 2012 & 2013 is zij geconfronteerd met een forse productiedaling. De jaren erna vond er een verdere (lichte) daling plaats en de verwachting van de opdrachtgevers is dat de productie rond de tien miljoen productiepunten zal blijven tot het jaar 2020. De verwachte meetvraag van de waterschappen verkrijgt verdere focus en daarnaast bestuurlijke verankering.

Het risico van een grote daling heeft consequenties voor de bedrijfsinrichtingen bedrijfsvoering en heeft financiële gevolgen. Bij duurzame verandering is herschikking van het bedrijf noodzakelijk. Middels professioneel leiderschap en adequaat inspelen op een eventuele duurzame wijziging in de klantvraag is aanpassing van de bedrijfsinrichting te realiseren. AQUON bereidt zich voorzichtig voor op PPS-constructies en het werken vanuit een regierol. AQUON wenst hier een gevoel bij te krijgen en dit in pilotsituaties toe te passen. Door meer ervaring op te doen met onder regie uitvoeren van routinematige analyses kan een nieuw optimum worden gevonden om een uiteindelijke passende bedrijfsinrichting in het jaar 2020 te realiseren.

Het financiële risico van een nieuwe productiedaling wordt beperkt doordat het (nieuwe) kosten verrekensysteem voor de deelnemende waterschappen antwoord geeft op een individuele productieverandering. Een deelnemend waterschap staat voor drie jaar borg voor het relatieve aandeel in de vaste kosten. De referentieperiode van drie jaren rolt mee in de tijd met het desbetreffende productiejaar.

Risico: accreditatiebehoud
AQUON werkt met de hoogst mogelijke gekwalificeerde werkprocessen. AQUON heeft haar werkprocessen integraal geaccrediteerd en jaarlijks vindt toetsing door RVA plaats. Deze hoge kwaliteitsnorm is nodig voor de waterschappen indien zij met mogelijke juridische geschillen worden geconfronteerd. Het risico bestaat tijdens de ombouw dat de werkprocessen niet volgens kwaliteitsprotocollen verlopen. AQUON heeft ervaring met deze veranderingen en schakelt het RVA in om de kwaliteitsnormen te blijven behalen.

Risico: tevredenheid opdrachtgevers
Bij veranderingen ontstaat mogelijk een daling van tevredenheid van de opdrachtgevers. De AQUON-organisatie is in deze fase mogelijk sterk intern gefocust en kan daarbij het klantbelang deels uit het oog verliezen. Een onwenselijke situatie maar gerealiseerde reorganisaties tonen aan dat dit mogelijk ontstaat. AQUON wenst speciaal hiervoor versneld de bedrijfsinrichting aan te passen. Het nieuwe organisatieonderdeel "Bedrijfsbureau" legt juist focus op de klant en de start van alle werkprocessen. Deze organisatie aanpassing moet klaar zijn voor de ombouw van AQUON. Door frequent contact met de klant, waarbij informatie-uitwisseling centraal staat, verwacht AQUON het risico beheersbaar te houden. Een te ontwikkelen communicatieplan behoort bij het ombouwplan van AQUON.

Risico: management- en bedrijfscultuur
Belangrijke succesfactor voor de bedrijfsvoering is de management- en bedrijfscultuur. De organisatie heeft behoefte aan een nieuwe heldere organisatiestructuur, waarbij een efficiënte bedrijfsvoering wordt gerealiseerd. De bedrijfscultuur dient daarbij klantgericht te zijn en kwaliteit dient centraal te staan in handelen en denken. Door een nieuwe inrichting van de topstructuur van AQUON wordt een belangrijke managementverandering doorgevoerd. Het (nieuwe) strategische personeelsmanagement wordt aangevuld met normen en waarden (kernwaarden), waarbij voorbeeldgedrag wordt ontwikkeld. Geen veranderingen aanbrengen in meerdere dimensies anders dan verminderen van locaties zal geen gewenste cultuurverandering teweegbrengen. Een cultuurveranderingstraject wordt ingezet. Een fysieke verandering van werkplek geeft al een boost aan de cultuurverandering.

Risico: rol en invloed van OR en GO
De Ondernemingsraad (OR) en het Georganiseerd Overleg (GO) hebben een belangrijke invloed op de doorontwikkeling van AQUON. Mocht de OR / het GO zich niet kunnen vinden in de plannen van het bedrijf dan is dit een groot risico voor de uiteindelijke operationalisering van alle plannen. De Ondernemingsraad wordt intensief betrokken bij de ontwikkeling van de organisatie en daarnaast wordt de OR / het GO ruimte geboden om zichzelf hierin voor te bereiden. Tijdens de reguliere overlegvergaderingen is de ombouw een belangrijk gespreksonderwerp en waar noodzakelijk worden de (reguliere) trajecten van instemming- en advies doorlopen.

Risico: aannames in de business case
In het ombouwplan van AQUON wordt gewerkt met aannames aangezien er een doorkijk is gemaakt op basis van uitgangspunten. Deze aannames zijn onderhevig aan veranderingen. De aannames zijn met de beste inzichten opgesteld en doorvertaald in de uitwerking. Werken met aannames brengt risico's met zich mee. Middels adequate projectbeheersing en regulier terugkerende jaarlijkse begrotingscycli worden steeds opnieuw de opgenomen aannames beoordeeld. Mocht er een aanleiding ontstaan de aannames te wijzigen dan worden deze beargumenteerd in deze werkprocessen zichtbaar.

Risico's m.b.t. personele aspecten

Risico: personeelsverloop: kennis- en productieverlies
Bij het verplaatsen van werk naar een andere locatie is het mogelijk dat personeelsleden de keuze maken om een andere werkkring te zoeken. De vraag is hoe ernstig dit is voor een organisatie die voor de routinematige werkzaamheden juist een kleiner vast personeelsbestand nastreeft. Vooral voor specialistische en hydrobiologische onderzoeken is het van belang dat kennis wordt behouden. Voor medewerkers worden (eventueel individuele) maatregelen uitgewerkt zodat kennisbehoud centraal staat.

Risico: veranderingsbereidheid personeel
Het cultuuraspect verdient ruime aandacht binnen AQUON. Vanaf het jaar 2011 zijn verschillende organisatieonderdelen bij elkaar gebracht. De AQUON-organisatieonderdelen hebben hun eigen werkpakket. De organisatie is nu op drie locaties gevestigd waarbij in de afgelopen jaren vrijwel geen bedrijfsbrede teamontwikkeling heeft plaatsgevonden. Kernwaarden zijn beperkt gedefinieerd en vrijwel niet actief ontwikkeld en uitgedragen. Gewenste cultuur heeft in het ombouwplan grote waarde en verkrijgt prominent aandacht.

Risico bestaat dat de gestelde bedrijfsdoelen niet worden behaald door een ongewenste (onderontwikkelde?) cultuur. Door op verschillende invalshoeken hierop te sturen is een ontwikkeling te verwachten. Juist om deze reden wordt ingezet op locatiekeuze en herinrichting van organisatie en topmanagement. Het traject van cultuurverandering is een onderdeel van het strategische personeelsmanagement.

Risico: onvoldoende kennis en expertise
Afhankelijk van de bestuurlijke keuzes kunnen de te realiseren veranderingen voor AQUON groot zijn. In deze periode van veranderen zal een groot beroep worden gedaan op de veranderbereidheid van de medewerkers. De medewerkers zijn daartoe niet geschoold en van nature is de mens niet uit op verandering. Tijdens de transitie kan er een tekort zijn aan kennis en expertise om dit veranderproces te begeleiden. AQUON stelt voor om dit aspect nadrukkelijk aandacht te geven. Naast communicatie zal ook het veranderen speciale aandacht vergen en daarvoor moet de noodzakelijke begeleiding worden gezocht om de uiteindelijke doelen te bereiken.

Risico's m.b.t. locatie aspecten

Risico: taxatiewaarden panden
In april 2015 heeft AQUON haar drie panden opnieuw laten waarderen door een externe taxateur nadat dit in maart 2011 ook is uitgevoerd. De taxateur heeft een nieuwe actuele waarde vastgesteld op basis van de huidige marktwaarde. Bij de ombouw van AQUON is gewerkt met de financiële waarden uit het recente waarderingsrapport. In deze waardering zitten aannames voor waarde en eventueel verwacht tijdspad bij verkoop.

AQUON loopt het risico dat deze waarden tegenvallen en/of de tijdslijn anders zal verlopen. In het plan is rekening gehouden met een verkoopperiode van drie jaar, hetgeen anderhalf jaar langer is dan de taxateur heeft opgesteld. Het risico van daling van verkoopwaarde wordt niet eerder zichtbaar dan op het verkoopmoment. Voor dit risico zijn verder geen maatregelen opgenomen bij gebrek aan andere bruikbare informatie.

Risico: overschrijding van verbouwingsbudget
Verbouwingsprojecten verdienen een strakke beheersing van kwaliteit en middelen. Een risico is er dat door aanvullende eisen, inschattingsfouten en reguliere projectvoortgang het verbouwingsbudget niet toereikend zal zijn. Voor de verbouwing wordt een extern deskundig bureau in de arm genomen om de vereisten uit te werken voor het Europese uitbestedingstraject. Door een strakke projectleiding wordt de projectbeheersing adequaat ingericht. Passende verantwoording aan directie/bestuur wordt hierin geborgd.

Bijlage 1: Bijdrageregeling en kostenverdeling

Toelichting op de berekening van de bijdrageregeling.

De vaste kosten van de AQUON-organisatie (75%) worden verrekend op basis van de gerealiseerde productie (drie jaargemiddelde) van de afgelopen jaren voorafgaand aan het desbetreffende jaar. Het driejaargemiddelde kan worden berekend aan de hand van de tabel met gerealiseerde en te verwachten productie. In Tabel 1 is de opgegeven productieverwachting opgenomen; bij de definitieve jaarafrekening worden de aantallen vervangen door de werkelijke productieaantallen.

In de jaren 2016 en 2017 geldt een uitzondering. In het jaar 2016/2017 gelden de aantallen uit de originele business case. Het verrekenen in jaar 2017 wordt herijkt in de strategische discussie. Eventuele financiële consequenties uit de strategische discussie worden meegenomen bij het opstellen van de programmabegroting 2017

Programma 2: Eigenaarsdeel GR AQUON

De kostenverrekening van het eigenaarsdeel vindt plaats op basis van de originele verwachte productie inbreng bij de opstart van AQUON. Hiervoor is in de kostentoerekening de relatieve verwachte productie inbreng over de jaren 2011-2015 meegewogen.

Bijdrage per waterschap in de jaren 2017-2021

	Bijdrage regeling programma 1	Laboratorium AQUON						kostenverdeling programma 2	Eigenaar GR AQUON		Totale kosten
2017		Totale kosten in dit programma:				18.911		Totale kosten in dit programma:		1.228	2017
		vaste kosten		variabele kosten			totale		procent	bedrag	totaal
		procent	bedrag	productie	procent	bedrag	kosten				
	Aa en Maas	7,0%	993	875.000	8,3%	391	1.384	Aa en Maas	7,2%	88	1.473
	Brabantse Delta	13,0%	1.844	1.350.000	12,8%	604	2.448	Brabantse Delta	13,4%	165	2.612
	De Dommel	8,1%	1.149	980.000	9,3%	438	1.587	De Dommel	8,3%	102	1.689
	Delfland	5,7%	808	744.000	7,0%	333	1.141	Delfland	5,9%	72	1.214
	Hollandse Delta	20,9%	2.964	1.637.000	15,5%	732	3.697	Hollandse Delta	21,5%	264	3.961
	Rijnland	17,0%	2.411	1.750.000	16,6%	783	3.194	Rijnland	17,4%	214	3.408
	Rivierenland	17,7%	2.510	1.970.000	18,6%	881	3.392	Rivierenland	18,1%	222	3.614
	Schieland en Kr.	4,7%	667	555.000	5,3%	248	915	Schieland en Kr.	4,2%	52	966
	St. Rijnlanden	5,9%	837	706.000	6,7%	316	1.153	St. Rijnlanden	4,0%	49	1.202
	Totaal	100,0%	14.183	10.567.000	100,0%	4.728	18.911		100,0%	1.228	20.139
2018		Totale kosten in dit programma:				19.318		Totale kosten in dit programma:		1.396	2018
		vaste kosten		variabele kosten			totale		procent	bedrag	totaal
		procent	bedrag	productie	procent	bedrag	kosten				
	Aa en Maas	7,6%	1.101	831.000	8,2%	396	1.498	Aa en Maas	7,2%	101	1.598
	Brabantse Delta	13,5%	1.956	1.350.000	13,3%	644	2.600	Brabantse Delta	13,4%	187	2.787
	De Dommel	9,4%	1.362	1.020.000	10,1%	487	1.849	De Dommel	8,3%	116	1.964
	Delfland	7,1%	1.029	684.000	6,8%	326	1.355	Delfland	5,9%	82	1.437
	Hollandse Delta	14,4%	2.086	1.389.000	13,7%	663	2.749	Hollandse Delta	21,5%	300	3.049
	Rijnland	17,6%	2.550	1.750.000	17,3%	835	3.385	Rijnland	17,4%	243	3.628
	Rivierenland	17,9%	2.593	1.932.000	19,1%	922	3.515	Rivierenland	18,1%	253	3.768
	Schieland en Kr.	5,2%	753	555.000	5,5%	265	1.018	Schieland en Kr.	4,2%	59	1.077
	St. Rijnlanden	7,3%	1.058	612.000	6,0%	292	1.350	St. Rijnlanden	4,0%	56	1.405
	Totaal	100,0%	14.489	10.123.000	100,0%	4.830	19.318		100,0%	1.396	20.714
2019		Totale kosten in dit programma:				19.734		Totale kosten in dit programma:		1.314	2019
		vaste kosten		variabele kosten			totale		procent	bedrag	totaal
		procent	bedrag	productie	procent	bedrag	kosten				
	Aa en Maas	7,9%	1.169	831.000	8,1%	402	1.571	Aa en Maas	7,2%	95	1.666
	Brabantse Delta	13,2%	1.954	1.350.000	13,2%	653	2.607	Brabantse Delta	13,4%	176	2.783
	De Dommel	9,4%	1.391	980.000	9,6%	474	1.865	De Dommel	8,3%	109	1.974
	Delfland	7,1%	1.051	684.000	6,7%	331	1.382	Delfland	5,9%	78	1.459
	Hollandse Delta	14,8%	2.190	1.496.000	14,7%	724	2.914	Hollandse Delta	21,5%	283	3.197
	Rijnland	17,1%	2.531	1.750.000	17,2%	847	3.377	Rijnland	17,4%	229	3.606
	Rivierenland	18,2%	2.694	1.920.000	18,8%	929	3.623	Rivierenland	18,1%	238	3.860
	Schieland en Kr.	5,2%	770	555.000	5,4%	268	1.038	Schieland en Kr.	4,2%	55	1.093
	St. Rijnlanden	7,1%	1.051	632.000	6,2%	306	1.357	St. Rijnlanden	4,0%	53	1.409
	Totaal	100,0%	14.801	10.198.000	100,0%	4.934	19.734		100,0%	1.314	21.048
2020		Totale kosten in dit programma:				20.160		Totale kosten in dit programma:		1.283	2020
		vaste kosten		variabele kosten			totale		procent	bedrag	totaal
		procent	bedrag	productie	procent	bedrag	kosten				
	Aa en Maas	8,2%	1.240	831.000	8,1%	410	1.650	Aa en Maas	7,2%	92	1.742
	Brabantse Delta	13,0%	1.966	1.350.000	13,2%	666	2.632	Brabantse Delta	13,4%	172	2.804
	De Dommel	9,6%	1.452	980.000	9,6%	484	1.935	De Dommel	8,3%	106	2.042
	Delfland	7,0%	1.058	684.000	6,7%	338	1.396	Delfland	5,9%	76	1.472
	Hollandse Delta	14,6%	2.208	1.496.000	14,7%	738	2.946	Hollandse Delta	21,5%	276	3.222
	Rijnland	16,9%	2.555	1.750.000	17,1%	864	3.419	Rijnland	17,4%	223	3.642
	Rivierenland	18,7%	2.827	1.932.000	18,9%	954	3.781	Rivierenland	18,1%	232	4.013
	Schieland en Kr.	5,4%	816	555.000	5,4%	274	1.090	Schieland en Kr.	4,2%	54	1.144
	St. Rijnlanden	6,6%	998	632.000	6,2%	312	1.310	St. Rijnlanden	4,0%	51	1.361
	Totaal	100,0%	15.120	10.210.000	100,0%	5.040	20.160		100,0%	1.283	21.443
2021		Totale kosten in dit programma:				20.606		Totale kosten in dit programma:		976	2021
		vaste kosten		variabele kosten			totale		procent	bedrag	totaal
		procent	bedrag	productie	procent	bedrag	kosten				
	Aa en Maas	8,2%	1.267	831.000	8,1%	419	1.687	Aa en Maas	7,2%	70	1.757
	Brabantse Delta	13,0%	2.009	1.350.000	13,2%	681	2.690	Brabantse Delta	13,4%	131	2.821
	De Dommel	9,6%	1.484	980.000	9,6%	494	1.978	De Dommel	8,3%	81	2.059
	Delfland	7,0%	1.082	684.000	6,7%	345	1.427	Delfland	5,9%	58	1.485
	Hollandse Delta	14,6%	2.256	1.496.000	14,7%	755	3.011	Hollandse Delta	21,5%	210	3.221
	Rijnland	16,9%	2.612	1.750.000	17,1%	883	3.495	Rijnland	17,4%	170	3.665
	Rivierenland	18,7%	2.890	1.932.000	18,9%	975	3.865	Rivierenland	18,1%	177	4.041
	Schieland en Kr.	5,4%	835	555.000	5,4%	280	1.115	Schieland en Kr.	4,2%	41	1.156
	St. Rijnlanden	6,6%	1.020	632.000	6,2%	319	1.339	St. Rijnlanden	4,0%	39	1.378
	Totaal	100,0%	15.455	10.210.000	100,0%	5.152	20.606		100,0%	976	21.582

Zaaknr. : 16.ZK02862/16.B0093
Kenmerk : 16IT013259
Barcode :

Toezichtsoverleg provincie Noord-Brabant - Waterschap Brabantse Delta

Mededeling voor het algemeen bestuur van 18 mei 2016

Portefeuillehouder: C. Moonen

Aanleiding
Op 28 januari 2016 heeft het toezichtsoverleg met de provincie plaatsgevonden. Het algemeen bestuur wordt door middel van deze mededeling geïnformeerd over de uitkomsten van het toezichtsoverleg.

Wettelijke basis toezichtsoverleg
Op 1 oktober 2012 is de Wet revitalisering generiek toezicht (Wet RGT) van kracht geworden. Deze wet regelt de instrumenten die de provincie als toezichthouder heeft om toezicht te houden op gemeenten en waterschappen. De provincie heeft de uitgangspunten ten aanzien van het Interbestuurlijk Toezicht vervolgens vastgelegd in het Beleidsplan 2013-2015. Hierin staat dat de provincie onder het beleidsgericht toezicht op de waterschappen het volgende verstaat:

"Het beleidsgerichte toezicht heeft tot doel samenhang en doelmatigheid van het regionaal waterbeheer te bewaken. Het beleidsgerichte toezicht ligt bij de provincie vanwege onze rol van kadersteller en regisseur over het integraal gebiedsgericht beleid. De provincie bewaakt dat de uitvoering door het waterschap voldoet aan de normen vanuit wet en regelgeving, en de kaderstelling vanuit het Provinciaal Waterplan."

Andere vormen van toezicht door de provincie, zoals het interbestuurlijk toezicht omgevingsrecht, het financieel toezicht, het institutioneel toezicht en het toezicht op het archief en informatiebeheer, kennen eigen sporen.

Uitvoering beleidsgericht toezicht
Om invulling te geven aan de toezichthoudende rol wordt er jaarlijks een ambtelijk toezichtsgesprek georganiseerd tussen provincie en waterschap. Op basis van de bevindingen van het gesprek wordt besloten of er aanleiding is om bestuurders bijeen te brengen. Indien er geen bestuurlijke (beslis)punten zijn, wordt hiervan afgezien.

Toezichtsoverleg 2015
Het toezichtsgesprek heeft op 28 november 2015 plaatsgevonden. De provincie heeft vooraf de speerpunten bekend gemaakt. Dat waren dezelfde als in 2014:
- hoogwaterbescherming en calamiteitenbestrijding;
- voortgang GGOR natuur en – landbouw;
- beschermingsbeleid natte natuurparels en Natura 2000 gebieden.

De provincie heeft het waterschap gevraagd voorafgaand aan het overleg een notitie op te stellen waarin de stand van zaken ten aanzien van de verschillende speerpunten wordt geschetst. Tijdens het overleg zijn een aantal aanvullende vragen gesteld. Deze zijn tijdens het overleg naar tevredenheid van de provincie beantwoord.

Bevindingen naar aanleiding van het toezichtsoverleg
De provincie heeft naar aanleiding van het gesprek geconcludeerd dat waterschap Brabantse Delta de zaken prima op orde heeft. Het gesprek en de voorbereiding zijn prettig verlopen. De informatie waar de provincie om heeft gevraagd is per ommegaande verstrekt, duidelijk en volledig.

In het verslag van het gesprek heeft de provincie de volgende conclusie geformuleerd:

"Overall-conclusie van het toezichtsgesprek is dat het waterschap werkt conform de gemaakte afspraken. Er zijn vanuit het toezichtsoverleg geen redenen tot zorg of specifieke aandachtspunten. De partijen zien geen aanleiding voor een bestuurlijk overleg."

Het waterschap heeft de provincie gevraagd om de het AB per brief over de bevindingen van het toezicht te informeren. De Provincie heeft hierop aangegeven dat zij op basis van de gesprekken met de vier waterschappen verslag uitbrengt aan GS en GS-Bond. Dit vormt de officiële afronding van het toezicht over 2015. Het is aan het waterschap zelf om vanuit het DB het AB te informeren.

Toezichtsoverleg 2016 en verder
De provincie werkt aan een nieuwe nota Toezicht op de waterschappen. Het waterschap is hier ambtelijk bij betrokken. Zodra de nieuwe toezichtsnota gereed is wordt het conceptvoorstel voor het actualiseren van het toezicht in GS-NBWB besproken. De besluitvorming van GS volgt daarna. De nieuwe nota zal de basis vormen voor het toezichtsoverleg 2016 en verder.

Datum: 31 maart 2016
Naam schrijver: Y. de Hond

Zaaknr. : 15.ZK09540 / 16.B0094
Kenmerk : 16IT014948
Barcode :

Samenwerkingsovereenkomst Tot Uitvoering Waterdoelen (STUW)

Mededeling voor het algemeen bestuur van 18 mei 2016.

Portefeuillehouder: C. Moonen

Aanleiding
In de AB vergadering van 11 november 2015 is het AB geïnformeerd over de stand van zaken van de nieuwe bestuursovereenkomst tussen de provincie Noord-Brabant en de Brabantse waterschappen (15IT029632). Daarbij is toegezegd dat het AB opnieuw wordt geïnformeerd zodra er nieuwe ontwikkelingen zijn. Inmiddels is de nieuwe overeenkomst in concept gereed. De naam van de nieuwe overeenkomst is Samenwerkingsovereenkomst Tot Uitvoering Waterdoelen (STUW). Tijdens een bestuurlijke bijeenkomst op 25 mei aanstaande wordt de overeenkomst ondertekend.

Achtergrond: einddatum BO2
Eind 2015 is de einddatum van de Tweede Bestuursovereenkomst (BO2) verstreken, met uitzondering van enkele concreet benoemde risicoprojecten die twee jaar verlenging krijgen. BO2 is een overeenkomst tussen de provincie Noord-Brabant en de Brabantse waterschappen over de realisatie en financiering van gezamenlijke water- en natuurdoelen. In totaal is er in de periode 2008-2015 ruim € 200 miljoen geïnvesteerd.
Deze samenwerking is aan beide kanten goed bevallen. Daarom is in november 2015 een intentieovereenkomst getekend om voor de periode 2016 - 2021 vergelijkbare afspraken te maken. Deze afspraken zijn inmiddels uitgewerkt in de Samenwerkingsovereenkomst Tot Uitvoering Waterdoelen (STUW).

De STUW
In de STUW leggen de provincie en de waterschappen afspraken vast over de financiering van de gezamenlijke wateropgaven voor de periode 2016-2021. De STUW heeft betrekking op vier doelen:
- herstel van natte natuurparels (NNP), niet zijnde maatregelen in het kader van Natura 2000 (N2000);
- beekherstel, niet zijnde maatregelen in het kader van de N2000;
- aanleg vispassages, niet zijnde maatregelen in het kader van de N2000;
- aanleg waterberging in landelijk gebied.

De maatregelen die nodig zijn voor het realiseren van de N2000-doelen worden door het Rijk gefinancierd, via de provincies. De provincie Noord-Brabant heeft hiervoor een aparte subsidieregeling.

Brabantse Delta heeft aangegeven de volgende prestaties te willen realiseren onder de STUW: 1600 ha NNP, 71 km beekherstel, 24 vispassages en 100 ha waterberging. Deze prestaties komen exact overeen met de opgave die het waterschap voor deze doelen in het WBP heeft opgenomen. De totale kosten voor deze maatregelen bedragen naar verwachting € 30 miljoen. Via de STUW-afspraken verwacht het waterschap hiervoor 50% subsidie te realiseren.

De totale omvang van de STUW-afspraken tussen de provincie en de waterschappen is € 90 miljoen. Daarbij wordt er in de overeenkomst uitgegaan van € 10 miljoen externe financiering (subsidies en bijdragen derden). De resterende geraamde kosten (€ 80 miljoen) worden door de waterschappen en de provincie samen gedragen (ieder € 40 miljoen). Mocht blijken dat er minder externe financiering wordt gevonden, dan kan er een tekort aan financiële middelen ontstaan om alle doelen uit de overeenkomst te halen. De afspraak is om dan met elkaar in overleg te treden om te zoeken naar een oplossing.
De ervaringen uit BO2 zijn dat de partijen er in slagen om diverse externe geldstromen te benutten. Daarnaast kunnen maatregelen vaak goedkoper worden uitgevoerd, door de integrale gebiedsaanpak, waarin meerdere maatregelen tegelijkertijd worden gerealiseerd. De verwachting is zodoende dat de geraamde financiële bijdragen van de partijen voldoende zijn voor het realiseren van de totale opgave.

Uitvoering van bestaande afspraken en ambities
De STUW in overeenstemming met de ambities en financiële kaders uit het WBP en de Kadernota. De STUW heeft geen *extra* financiële consequenties. Het waterschap heeft bij het bepalen van het ambitieniveau in het Waterbeheerplan 2016-2021 bij diverse opgaven rekening gehouden met externe cofinanciering, onder andere vanuit de provincie (de KRW-disclaimer). Met deze verwachte bijdragen is ook rekening gehouden in de Kadernota. Het afsluiten van de nieuwe overeenkomst leidt ertoe dat deze reeds ingecalculeerde

cofinanciering daadwerkelijk beschikbaar komt. De STUW draagt zodoende bij aan het tijdig realiseren van de KRW-opgave en WBP-ambities.

Afstemming met andere bestuurlijke afspraken en geldstromen
Er zijn de afgelopen periode diverse afspraken met de provincie gemaakt en overeenkomsten gesloten die nauw samenhangen met de doelen uit de STUW. Enkele voorbeelden zijn de afspraken in het kader van het Deltaprogramma Hoge Zandgronden (DHZ), de zoetwatermaatregelen in de Zuidwestelijke Delta, de overeenkomsten in het kader van N2000/PAS, de afspraken in het kader van het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) en de samenwerkingsovereenkomst die de provincie in dat verband met de Manifestpartners heeft gesloten. Op de korte termijn kunnen daar afspraken bijkomen in het kader van de Dynamische Uitvoeringsagenda (DUA) en het derde Plattelands Ontwikkelingsprogramma (POP3).
In de praktijk zal het regelmatig voorkomen dat de maatregelen overlappen en dat er vanuit verschillende regelingen wordt geput om projecten te financieren. Met name in integrale gebiedsontwikkelingen, waarin veel van de doelstellingen gerealiseerd worden, komen doelen uit meerdere regelingen samen. Dit vraagt om goede afstemming en het voorkomen van strijdige afspraken en voorwaarden. De provincie en waterschappen hebben afgesproken om deze samenloop zo efficiënt en effectief mogelijk te regelen. In de intentieverklaring (december 2015) hebben partijen daarom afgesproken een overkoepelend afsprakenkader op te stellen, *“om de samenhang tussen de STUW en andere bestuursovereenkomsten, die ook wateropgaven betreffen of raken, te waarborgen”.*
Dit afsprakenkader wordt nader uitgewerkt.

Betrokkenheid AB
Het AB zal via het reguliere traject van de Kadernota, begroting, jaarrekening worden geïnformeerd over de voortgang van de STUW. Bij bijzondere ontwikkelingen zal het AB hierover apart worden geïnformeerd.

Datum: 6 april 2016
Naam schrijver: Y. de Hond / C.W.Q.M. Machielsen

Zaaknr. : 16.ZK12161/16.B0139
Kenmerk : 16IT024527
Barcode :

Melding van nevenfunctie conform artikel 48, tweede lid Waterschapswet

Mededeling voor het algemeen bestuur van 10 mei 2016.

Artikel 48, tweede lid, van de Waterschapswet bepaalt dat de voorzitter van het waterschap zijn voornemen tot aanvaarding van een nevenfunctie, anders dan uit hoofde van zijn voorzitterschap, meldt aan het algemeen bestuur.

Vanuit de Raad van Toezicht MVO Nederland ben ik in 2014 gevraagd om zitting te nemen in het bestuur van Het Groene Brein. Op 1 januari 2016 is het Groene Brein een stichting geworden en heeft het toenmalige bestuur de functie van Raad van Toezicht gekregen. Overeenkomstig het bovenstaande meld ik u dat ik ben gevraagd om zitting te nemen in de raad van toezicht van de stichting Het Groene Brein en dat ik hier graag aan gehoor wil geven.
Met een netwerk van ruim 100 wetenschappers ondersteunt Het Groene Brein ondernemers die stappen willen zetten richting de nieuwe economie. Enerzijds worden ondernemingen individueel ondersteund door antwoorden te zoeken op vragen op sectorniveau. Anderzijds wordt er gewerkt aan het realiseren van de juiste randvoorwaarden voor de nieuwe economie door toepasbare kennis te genereren, toekomstbestendig onderwijs te realiseren en systeemveranderingen na te streven die leiden tot een duurzaam economisch systeem..
Concreet betekent dit dat Het Groene Brein de volgende mogelijkheden biedt:

1. Voor Ondernemers: Werk samen met wetenschappers bij het oplossen van vraagstukken rondom duurzaamheid.
2. Voor het Onderwijs: Ontwikkel met wetenschappers nieuwe lesprogramma's rondom de principes van de nieuwe economie.
3. Voor de Overheid: Stimuleer wetenschappers, bedrijfsleven en onderwijs om interdisciplinair samen te werken en geef zo invulling aan beleid.

In concrete programma's verbindt het Groene Brein wetenschap, bedrijfsleven en andere partijen bij het realiseren van innovaties.
Meer informatie over Het Groene Brein vindt u op hun website: http://hetgroenebrein.nl/ .

De raad van toezicht (rvt) van Het Groene Brein houdt toezicht op het beleid van de directeur-bestuurder en de algemene gang van zaken in de stichting. De directeur-bestuurder is belast met de algemene leiding van de stichting. De rvt vergadert ongeveer 4 keer per jaar en voor het aanwezig zijn bij een vergadering wordt presentiegeld uitbetaald (ca € 265,=) volgens de ANBI regels (ANBI staat voor een Algemeen Nut Beogende Instelling).

De dijkgraaf

Mw ir. ing. C.P.M. Moonen

Datum: 10 mei 2016

Naam schrijver: A.M.W.J.H. Merks